

Torsdag den 8. oktober 2015 (D)

1

3. møde

Torsdag den 8. oktober 2015 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Ane Halsboe-Jørgensen (S), medlem af Folketinget Nikolaj Villumsen (EL), medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF), medlem af Folketinget Pia Olsen Dyhr (SF) og medlem af Folketinget Mette Bock (LA).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Ane Halsboe-Jørgensen (S).

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. (Anmeldelse 06.10.2015. Redegørelse givet 06.10.2015. Meddelelse om forhandling 06.10.2015).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Lovforslag nr. L 2 (Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019) og

Lovforslag nr. L 3 (Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018. (Konsekvenser af regeringens forslag til finanslov for 2016)).

Udenrigsministeren (Kristian Jensen):

Lovforslag nr. 29 (Forslag til lov om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning) og

Beslutningsforslag nr. B 8 (Forslag til folketingsbeslutning om udsendelse af et supplerende dansk militært bidrag til støtte for indsatsen mod ISIL).

Carolina Magdalene Maier (ALT) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 5 (Forslag til folketingsbeslutning om legalisering af medicinsk cannabis) og

Beslutningsforslag nr. B 6 (Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et prioriteringsinstitut).

Carolina Magdalene Maier (ALT) og Stine Brix (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. 7 (Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af transseksualisme fra sygdomsliste).

Kim Christiansen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. 9 (Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af hastighedsgrænsen til 90 km/t. på landeveje).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Ministeren for nordisk samarbejde (Peter Christensen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig redegørelse om det nordiske samarbejde 2014-2015. (Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 20. oktober 2015.

Udenrigsministeren (Kristian Jensen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig redegørelse om samarbejdet i Arktis. (Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 20. oktober 2015.

Udenrigsministeren (Kristian Jensen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig redegørelse om Østersørådssamarbejdet. (Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 20. oktober 2015.

Forsvarsministeren (Peter Christensen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget

en skriftlig redegørelse om nordisk forsvars- og beredskabssamarbejde.
(Redegørelse nr. R 5).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 20. oktober 2015.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Ane Halsboe-Jørgensen (S), medlem af Folketinget Nikolaj Villumsen (EL), medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF), medlem af Folketinget Pia Olsen Dyhr (SF) og medlem af Folketinget Mette Bock (LA).

Kl. 10:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ane Halsboe-Jørgensen (S) har søgt om orlov fra den 8. oktober 2015, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4, mens Nikolaj Villumsen (EL) har søgt om orlov fra den 19. oktober, Alex Ahrendtsen (DF) og Pia Olsen Dyhr (SF) fra den 21. oktober og Mette Bock (LA) fra den 22. oktober 2015, de fire sidstnævnte på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Ane Halsboe-Jørgensen (S).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fra Udvalget til Valgs prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at følgende godkendes som midlertidige medlemmer af Folketinget:

Fra og med den 8. oktober 2015:

1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Nordjyllands Storkreds, Per Husted, i anledning af Ane Halsboe-Jørgensens orlov.

Fra og med den 19. oktober 2015:

1. stedfortræder for Enhedslisten i Østjyllands Storkreds, Rasmus Vestergaard Madsen, i anledning af Nikolaj Villumsens orlov.

Fra og med den 21. oktober 2015:

1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Fyns Storkreds, Carsten Kudsk, i anledning af Alex Ahrendtsens orlov, og

2. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Københavns Storkreds, Sisse Marie Welling, i anledning af Pia Olsen Dyhrs orlov. Det bemærkes, at 1. stedfortræder har meddelt, at hun ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Fra og med den 22. oktober 2015:

1. stedfortræder for Liberal Alliance i Sydjyllands Storkreds, Steen Holm Iversen, i anledning af Mette Bocks orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes.

Jeg tror, alle har stemt, så afstemningen er slut.

For stemte 121 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF, KF, IA og SIU), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er vedtaget enstemmigt med 121 stemmer.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1: Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

(Anmeldelse 06.10.2015. Redegørelse givet 06.10.2015. Meddelelse om forhandling 06.10.2015).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og det er fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Mette Frederiksen (S):

Statsministeren sagde i sin åbningstale, at der er grund til at være stolt af Danmark, at Danmark er et godt samfund. Det er jeg fuldstændig enig i. Men tillad mig at være lidt direkte her ved dagens start. Det Danmark, vi er stolte af, er ikke skabt på meget lave ydelser til børnefamilier. Det Danmark, vi er stolte af, er ikke skabt på en kriminel lavalder på 12 år. Det Danmark, vi er stolte af, er ikke skabt på topskattelettelser. Det Danmark, vi er stolte af, er skabt på det modsatte, på lige muligheder, på sociale fremskridt, på et progressivt skattesystem. Og vi skal fortsætte. Vi skal bygge videre på verdens bedste samfund, ikke det modsatte.

Vi står over for et folketingsår, der bliver afgørende for Danmark, og i mine øjne er der tre opgaver, der er vigtigere end alle andre. For det første skal vi have en finanslov på plads, der sikrer to ting: Styrket kernevelfærd, flere arbejdspladser. For det andet skal vi have et mere retfærdigt dagpengesystem, og for det tredje skal vi hjælpe mennesker, der er på flugt, samtidig med at vi sikrer, at den danske integration kan følge med.

Regeringen har et valg. I kan vælge en vej, hvor Dansk Folkepartis manglende ansvarlighed skal forenes med Liberal Alliances evige

ideologiske angreb på vores velfærdssamfund, eller I kan vælge en vej, hvor udviklingen af vores velfærd styrkes, og hvor vi med økonomisk ansvarlighed fastholder et bredt samarbejde i Folketinget. Det valg skal statsministeren træffe.

Jeg er stolt af vores velfærdssamfund. Jeg er dybt imponeret over de mange jordemødre, skolelærere, SOSU'er og pædagoger, der med stor faglighed og menneskeligt overskud skaber små mirakler i hverdagen. Og som socialdemokrater vil vi altid forsvare vores fællesskab, når angrebene sættes ind, fra minusvækst i den offentlige sektor til ideologiske opgør med vores sundhedsvæsen. Samtidig vil vi være kritiske, når der er brug for det. Og som socialdemokrat tror jeg ikke på, at alting bare bliver bedre, hvis vi bruger flere penge, men i en tid, hvor der er et beskedent råderum, ja, så er der plads til mere kvalitet i velfærden. Det gælder ikke mindst for vores børn, for vores ældre og i sundhedsvæsenet, det gælder de brede velfærdsydelse, og det gælder i forhold til vores udsatte grupper.

Hvor vi som regering lagde en børnepakke frem på 2,5 mia. kr. til en styrket indsats for de mindste, så ruller Venstre børnepakken tilbage og uddeler rundhåndet 600 mio. kr. til landets rigeste i nedsat arveafgift. Det er ikke børnenes finanslov, det er arvingernes finanslov. Og hvor vi som regering insisterede på at skabe flere muligheder og fjernede de laveste ydelser, har Venstre i stedet afskaffet fattigdomsgrænsen, genindført kontanthjælpsloftet uden omtanke for børnene og droppet vores idé om billige boliger. Og hvor vi som regering afsatte en milliard til vores ældre til bedre omsorg og pleje, halverer Venstre beløbet og genindfører en boligjobordning med meget få arbejdspladser.

Dansk Folkeparti vil nu gerne være med til at forringe velfærden. Deres førsteprioritet er Lars Løkke Rasmussen som statsminister, ikke velfærdssamfundet. Og det minder mig om en historie hjemme fra Nordjylland: Vi skal på Hjallerup Marked. En mand opsøger en hestehandler. Han ser på en hest og spørger, om den vil springe og danse. Hestehandleren smiler på nordjysk facon, nikker og bekræfter, at det vil den gerne. Manden køber selvfølgelig hesten og tager den med. Men da han er gået ganske få meter hen ad Hjallerup Marked, falder hesten om. Den kan ikke engang stå på benene. Han går selvfølgelig straks tilbage, for han har jo betalt for hesten, og klager højlydt over situationen: Du sagde, at den både ville springe og danse, og se nu! Hestehandleren svarer på nordjysk: Jamen det ville den også gerne, den kan bare ikke.

Lidt på samme måde er det jo med Kristian Thulesen Dahl, for først var der helt ufravigelige krav om både grænsekontrol og en offentlig vækst på 0,8 pct. Nu er det ikke længere så vigtigt. Sådan er det jo sådan set også med regeringen. Hvis I låser jer fast på minusvækst, er der jo ikke penge til den velfærd, I lovede.

Kl. 10:13

Danmark står – heldigvis – igen over for et opsving. Den her gang har vi muligheden for i fællesskab at sikre, at det kommer hele Danmark til gode, ikke kun dem med de højeste indtægter, ikke kun dem, der allerede er i job, ikke kun de store byer. Det skal gælde os alle sammen. Når regeringen vil indkalde til forhandlinger om en skattereform, stiller vi op, og selv om statsministeren var den første til at sænke blikket i forhandlingerne med Anders Samuelsen om regeringsgrundlaget, behøver han ikke sænke topskatten. Vores mandater er en anden vej. Vi vil gå til forhandlingerne med et klart udgangspunkt: Pengene skal bruges til velfærd. Og skulle der mod forventning blive etableret et økonomisk råderum, så let skatten for dem, der tjener mindst. Pengene skal bruges både retfærdigt og klogt, også når det handler om arbejdspladser.

I stedet for forslag uden effekt bør vi finde sammen om svar, der virker. Det handler om at sikre ansvarlig kapital til vores virksomheder, om sanering af afgifter til erhvervslivet, om bedre vilkår for forskning og udvikling og selvfølgelig om en fremsynet og nødvendig satsning på medarbejderne på voksen- og efteruddannelse. Og så

er det altså – og tillad mit sprog – decideret dumt at hænge den danske grønne førertrøje på stumtjeneren, når danske virksomheder nu engang har så utrolig meget at bidrage med. Vi skal finde de løsninger, der er til gavn for hele Danmark, for dansk erhvervsliv, for danske arbejdspladser. Det gælder ikke mindst for de områder, der ligger uden for de store byer.

Statsministeren sagde også i tirsdags, at dagpengereformen fra 2010 grundlæggende er rigtig. Det er jeg grundlæggende uenig i, for om nogen har dagpengereformen skabt utryghed for vores arbejdsmarked i almindelighed og for tusinder af lønmodtagere i særdeleshed. Vi ønsker et nyt dagpengesystem med nye regler, der giver bedre mulighed for genoptjening; færre skal falde ud. Det kan aldrig være et selvstændigt mål at bruge flere penge, og ud fra hvad vi nu har kunnet erfare, er der muligheder for at finde løsninger inden for den nuværende ramme. Men det er afgørende, at vi får skabt et robust dagpengesystem, og på den baggrund er det vores opfattelse, at der vil være behov for at finde nye og flere penge. Hvordan og hvor meget må vi forhandle om, men en samlet løsning, der er robust, findes næppe inden for de nuværende rammer. Det her bør 90 mandater i Folketinget kunne finde sammen om, ellers er Socialdemokratiet ikke med.

Tiden er til bredt samarbejde, hvis vi vil det. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om flygtninge og udlændinge. Efter en, må man nok sige, pinagtig valgkamp med hård retorik, straksopbremsninger og symbolpolitik har virkeligheden meldt sin ankomst. Selvfølgelig skal vi i Danmark påtage os vores del af ansvaret. Når mennesker er på flugt, skal de have beskyttelse. Det gælder i nærområderne – de miserable forhold i lejrene kan vi ikke være bekendt – og det gælder i Danmark, når vi tager imod asylansøgere.

Samtidig skal vi være ærlige om, at flere flygtninge til Danmark gør diskussionen om det samlede antal udlændinge endnu vigtigere. Derfor bliver vi også nødt til at se på reglerne for familiesammenføring. Og der er den sammenhæng. Alle i Folketingssalen ved det godt, også selv om man ikke vil indrømme det. Som socialdemokrater tror vi mere end noget andet på ret og pligt, og det er med den værdi i inderlommen, at vi møder op til forhandlinger om familiesammenføring. Der er tre krav: sprog, arbejde og bolig.

Vi er forskellige partier i Folketinget, vi møder med forskellige holdninger. Jeg har opridset de socialdemokratiske prioriteringer, og jeg er overbevist om, at vi kan finde hinanden, hvis vi vil det. Vores mandater er klar til samarbejde.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og der er en lang række bemærkninger. Den første er fra hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak og hop og spring og det hele. Jeg synes, at Socialdemokratiet har gjort det nogle gange de seneste måneder. Det har været lidt svært at finde ud af, hvad partiet helt præcis mener om forskellige ting. Nu fik vi så en ny melding på dagpengeområdet: Nu må der gerne komme nye og flere penge til dagpengeområdet for at få en god løsning. Det synes jeg selvfølgelig er godt; det har vi talt for i meget lang tid. Socialdemokratiet har haft et andet synspunkt indtil i dag, men skønt, at man på den måde kan bevæge sig.

Socialdemokratiets formand har også talt om, at der skal komme en stor aftale på udlændingeområdet herinde. Det er det, jeg gerne vil spørge om, for det synes jeg selvfølgelig med mit udgangspunkt er meget interessant. Spørgsmålet går på indholdet.

Jeg vil gerne spørge helt konkret: Vil Socialdemokratiet f.eks. tilslutte sig det nye ydelsesniveau, som vi har lavet efter valget med det nye flertal? Det har jo været et af omdrejningspunkterne i debatten de seneste år. Da Socialdemokratiet kom til regeringsmagten i

2011, fordoblede man stort set de ydelser, folk kunne få, når de kom til Danmark. Vi er så gået tilbage til de ydelsesniveauer, der var før 2011. Vil Socialdemokratiet tilslutte sig det for at kunne lave en udlændingepolitisk aftale med os andre?

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Mette Frederiksen vil også gerne læse et forslag til vedtagelse op. Der bliver lige først svaret til hr. Kristian Thulesen Dahl, og så kan forslaget til vedtagelse komme. Værsgo.

Kl. 10:19

Mette Frederiksen (S):

Jeg er utrolig glad for spørgsmålet, og det er jeg især, fordi jeg jo sådan set ved flere lejligheder har opfordret regeringen til at indkalde til brede forhandlinger på udlændingeområdet, og der bliver ikke sådan rigtig taget imod den fremstrakte hånd og invitation. Derfor kan vi jo fint tage diskussionen i dag. Vi ønsker at diskutere området under et. Fra nærområdeindsatsen i Mellemøsten og Nordafrika til fælles modtagecentre i EU til, hvordan vi sikrer, at integrationen kommer til at virke i vores skoler og daginstitutioner og på arbejdsmarkedet.

Regeringen har sammen med de blå partier vedtaget og besluttet sig for at sætte ydelserne ned for mennesker, der er i Danmark og skal leve i Danmark. Det synes vi som udgangspunkt ikke er den rigtige vej at gå. Men det siger sig selv, at hvis vi skal ind i et forhandlingslokale, bliver vi jo nødt til alle sammen at gå ind til bordet og forholde os til alle de mange forskellige spørgsmål, der gælder på udlændingeområdet, men vores holdning til de alt for lave ydelser kender Dansk Folkeparti godt. Vi synes ikke, det er den rigtige vej at gå.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det, der bare er lidt spændende her, er at finde ud af, hvad det betyder, at man går ind i et lokale og man har et udgangspunkt, og det forstår jeg jo godt, altså, det er slet ikke det. Men det er jo bare, at hvis nu det står klart, at et flertal herinde altså siger, at sådan er det, er Socialdemokratiet så parat til at acceptere det som en præmis for en udlændingepolitisk aftale herinde, at der er det ydelsesniveau, der nu er vedtaget?

Det har været et omdrejningspunkt de seneste mange år. Socialdemokratiet ændrede jo reglerne, da man kom til magten i 2011, hvor man cirka fordoblede ydelserne. Nu er vi kommet tilbage igen. Det har selvfølgelig også betydning, i forhold til hvor mange der kommer hertil. Derfor er det jo vigtigt for nogle af os. Og så spørger jeg bare fru Mette Frederiksen: Er det en præmis, som man vil acceptere som værende grundlaget for forhandlinger om en udlændingepolitisk aftale?

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:21

Mette Frederiksen (S):

Jamen to ting: Altså, jeg tror, vi bliver nødt til at få fakta på plads, for lytter man bare til hr. Kristian Thulesen Dahls ord, lyder det, som om vi har sat ydelserne for flygtninge og indvandrere mere op end det, der gælder for alle andre. Det er jo ikke tilfældet.

Det, der er spørgsmålet, er, om vi skal have to sæt ydelser – ydelser for folk, der kommer hertil, og ydelser generelt – og der har det altså været vores vurdering, at når de nedsatte ydelser, der gjaldt op igennem 00'erne, ikke i tilstrækkelig grad har fået folk i beskæftigelse, så er der også et hensyn at tage, ikke mindst til de børn, der vokser op i familierne. Derfor afskaffede vi nogle af de allerlaveste ydelser, og det er fortsat vores udgangspunkt.

Jeg vil da egentlig gerne angribe den grundlæggende holdning, som Dansk Folkeparti lægger for dagen i diskussionen her, nemlig om det skal være sådan, når vi går ind i forhandlingslokalet, at der skal opstilles regler for, hvad det kræver at gå derind. Var det ikke mere demokratisk, var det ikke klogere, var det ikke mere fremsynet, at vi satte os ind til bordet og diskuterede, hvordan vi får en integration til at virke, og hvordan vi i øvrigt får styr på hele udlændingeområdet?

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ja tak, og det var besvarelsen. Så er der lige et forslag til vedtagelse, som skal bogføres. Værsgo.

Kl. 10:22

Mette Frederiksen (S):

Ja, og jeg skal på vegne af partierne Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen på trods af løfter om det modsatte vil indføre minusvækst i kommunerne. Dette vil betyde nedskæringer i serviceniveauet og færre offentligt ansatte til skade for plejen og omsorgen for vores ældre og trygheden og uddannelsen af vores børn og unge.

Folketinget opfordrer regeringen til at samarbejde bredt i Folketinget, således:

- at velfærden udvikles for bl.a. børn, unge og ældre,
- at flere kommer i arbejde i alle egne af Danmark,
- at den grønne omstilling fortsættes til gavn for miljøet og klimaet,
- at Danmark spiller en aktiv og engageret rolle i den internationale udvikling.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Og tak til Socialdemokraternes formand for talen her; det er godt at se den nye formand for Socialdemokraterne på talerstolen allerede. Jeg vil fortsætte lidt der, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl slap, for selvfølgelig skal man jo ikke lægge præmisserne fast for, hvad forhandlingsresultatet skal være, inden man går ind i lokalet, men man kan jo være enige om, hvad konsekvenserne er af de ting, man beslutter. Socialdemokraterne stemte jo imod integrationsydelsen, men anerkender Socialdemokraterne, at det vil føre til flere asylansøgere i Danmark, hvis man forhøjer ydelserne til de mennesker, der kommer hertil?

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:24 der står på listen, hvis man altså overholder taletiden. Det er ret vigtigt.

Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 10:27

Mette Frederiksen (S):

Hvis jeg skal være helt ærlig, tror jeg ikke, man kan svare helt enkelt på det spørgsmål. Nu har jeg jo selv arbejdet ganske meget med asylområdet som tidligere justitsminister, og der er ganske mange ting, der spiller ind på, hvordan flytningestrømmene fordeler sig, når de bevæger sig op igennem Europa. Det er jo tydeligt for alle os, der iagttager det, at menneskesmuglernes vej og ageren har en meget, meget stor betydning, kendskabet til landene har en betydning, familiære relationer har en betydning. Men jeg har svaret på det spørgsmål mange gange, og jeg vil svare det samme, som jeg har gjort alle de andre gange, nemlig at ja, også forhold i de lande, hvor folk flygter til, kan have en betydning, og det gælder også ydelserne. Men jeg vil samtidig gerne understrege, at når en børnefamilie sidder i et sønderbombet Syrien og gerne vil væk fra krigens rædsler, er det ikke først og fremmest niveauet for kontanthjælp i Danmark – det er ikke først og fremmest det – der afgør, om de flygter eller ej.

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 10:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen tak for anerkendelsen af, at man i første omgang flygter fra noget – det er vi helt enige om – men der er så anerkendelsen af, at man jo også flygter til noget, og det kan vi jo se på de mennesker, som er kommet hertil. Men når nu Socialdemokraternes formand anerkender, at det har en betydning, hvilke vilkår man tilbyder, bør vi så ikke i Danmark se bare en lille smule på de lande, der ligger omkring os, og sammenligne det ydelsesniveau, vi har her i landet, med de andre landes og måske lade være med at sætte baren alt for højt i forhold til de andre?

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:25

Mette Frederiksen (S):

Jamen det er jo utrolig klædeligt for den videre debat, at nogle af de store partier kan blive enige om, at folk flygter fra noget, og det er jo ikke altid, man kan høre det i den politiske diskussion. Altså, der er jo ikke noget besynderligt, mærkeligt i, at vi med et Mellemøsten i brand og flere nordafrikanske stater, der de facto er brudt sammen, ser, at mange mennesker er sendt på flugt. Lige så tydeligt som flytningestrømmene i øvrigt viser det, er Danmark og Europa ikke svaret for de mange mennesker, der har sat sig selv i bevægelse, for ud over de flygtninge, der banker på Europas dør, er der jo ganske mange immigranter, der kommer hertil.

Jeg tror, det er vigtigt at finde den rette balance mellem på den ene side at kunne yde beskyttelse til dem, der har behovet, og på den anden side samtidig have styr på, hvor mange der kommer hertil. Og der er rigtig mange ting, der bør indgå i den diskussion.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så læser jeg lige listen op. Jeg kan se, at der er mange, der er interesseret i, hvornår de kommer på. Så jeg læser lige den liste op, der foreløbig er. Den næste taler er fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Så kommer Simon Emil Ammitzbøll, Søren Pape, Peter Skaarup, Jacob Jensen, Louise Schack Elholm, Rune Lund, Torsten Schack Pedersen, Mai Mercado, Anni Matthiesen og Joachim B. Olsen. Og så ser vi, hvor mange vi kan nå derudover. Jeg håber, at vi kan nå dem,

Pernille Skipper (EL):

Tusind, tusind tak for talen, og jeg tror næsten, fru Mette Frederiksen kan gætte, hvilken del af den som vi i Enhedslisten nok har ventet på at høre i årevis eller i hvert fald i meget, meget lang tid, altså at der er behov for at tilføre dagpengesystemet flere penge. Jeg vil rigtig gerne kvittere for den melding. Det er meget, meget vigtigt, at den er kommet med.

Er fru Mette Frederiksen ikke enig i, at hvis vi med et flertal f.eks. sammen med Dansk Folkeparti, som jo har givet nogle meget klare løfter om, hvad de mener der skal ske på dagpengeområdet, kan få tilført flere penge, få et mere sikkert dagpengesystem, end vi har i dag – for jeg er jo fuldstændig enig i, at utrygheden generelt er et problem og i særdeleshed for en stor gruppe mennesker – så er Socialdemokraterne med på at bruge det potentielle flertal, der kunne være med Dansk Folkeparti?

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:28

Mette Frederiksen (S):

Jamen hvis jeg forstår det rigtigt, har Enhedslisten – tilføjer jeg med stor sympati for en udmærket samarbejdspartner – med næsten vanlig præcision allerede nu meldt sig ud af forhandlingerne. Derfor er svaret jo, undskyld mig, lidt mærkeligt, for jeg har ikke behov for alt muligt politisk spilfægteri omkring dagpenge. Jeg har ikke behov for ord og paroler og store armbevægelser. Jeg har behov for, at vi finder nogle løsninger. Der er nogle mennesker, der er kommet i klemme, og de er oven i købet kommet dobbelt i klemme. Først mistede de deres arbejde på grund af en økonomisk krise, og så blev de ramt af en dagpengereform, og sagt i al respekt for jer, der vedtog den: Den var ikke god nok, og den var ikke gennemtænkt. Det har alle dem, der vedtog den dagpengereform, jo et ansvar for.

De blev ramt først af arbejdsløshed, så af en dagpengereform med en alt for hård indfasning. Nu vil jeg gerne skabe nogle resultater. Dem tror jeg vi skaber i et forhandlingsrum. Jeg tror og håber, at regeringen – jeg håber det, og jeg vil opfordre og appellere til det – påtager sig det ansvar for, at i øvrigt alle partier kommer ind til forhandlingsbordet. Men det, vi taler om her, er jo ikke for sjov. Det er ind til forhandlingsbordet, og det er at finde løsninger, og det tror jeg godt på vi kan.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:29

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes da også, det ville være en god idé, hvis vi kunne undgå spilfægteri og så finde en løsning. Hvis jeg på nogen måde har udtrykt, at Enhedslisten ikke ønsker en løsning for de tusindvis af mennesker, der er faldet ud af dagpengesystemet, så skal jeg da søreme beklage. Tværtimod er vores ærinde jo at bruge de potentielle flertal, der er. Måske har fru Mette Frederiksen hørt noget fra Venstre, som jeg ikke har, men som jeg forstår det, er der altså ikke nogen villighed til at bruge nogle af de mange penge, de lige nu har kradset ind på nedskæringer over for de arbejdsløse – tværtimod.

Så det, jeg spørger til, er: Hvis Venstre ikke vil være med til at putte flere penge i dagpengesystemet, vil Socialdemokraterne så være med til at bruge andre flertal end det med regeringen?

Kl. 10:30

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:30

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil sige to ting til det. Det, der er det her Folketings måske største strukturelle problem, er fraværet af ansvarlighed. Nu siger jeg det så direkte, som man overhovedet kan. At så mange partier stiller op til det seneste folketingsvalg med ønsket om at repræsentere dele af Danmark uden at være villige til at påtage sig regeringsansvaret, synes jeg er en af vores allerallerstørste strukturelle udfordringer. Derfor bliver finanspolitikken og de deraf afledte finanspolitiske effekter og konsekvenser selvfølgelig nødsaget til at være forankret hos den til enhver tid siddende regering. Det gælder nu som efter et valg.

Kl. 10:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi glæder os da i hvert fald til at samarbejde med den nye regering og tage ansvar for en masse gode reformer, også hvis Socialdemokratiet ikke vil være med til at levere noget der, hvor det virkelig gør ondt. Det er sådan, at taleren jo faktisk kom med en nyhed, og det synes jeg egentlig at man skal rose folk for. Der blev sagt, at for Socialdemokratiet er svaret ikke altid flere penge. Det var jeg faktisk utrolig glad for at høre, for det er i hvert fald noget andet end det, vi har hørt de sidste mange år.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge meget præcist: Hvilke områder er det, Socialdemokratiet forestiller sig at der kunne bruges færre penge på? For vi er meget interesseret i forslag til, hvordan man bruger færre penge i den offentlige sektor, og når nu svaret ikke er flere penge alle steder, må det jo så være færre penge nogle steder.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:31

Mette Frederiksen (S):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstår den fysiologiske tilgang fra Liberal Alliances side, nemlig at tingene ligefrem skal gøre ondt. Jeg tillader mig hvert fald også en stille undren over det, vi vel næsten altid hører fra Liberal Alliances side, nemlig at når man skal motivere i toppen, skal det helst være med gulerod, positive incitamenter, og når man skal motivere i bunden, skal det vel primært være med pisker. Er Liberal Alliance egentlig overbevist om, at mennesker er så forskellige, alt afhængig af hvor de befinder sig i vores samfund? Jeg tror det ikke.

Der blev spurgt konkret til, hvor der skal bruges færre penge. Et utrolig konkret og godt eksempel er da boligjobordningen. Hvorfor meget direkte brænde næsten 1 mia. kr. af på en ordning, som ikke skaber eller giver ret mange arbejdspladser, når vi nu har et produktionsdanmark, der i øvrigt genererer flere arbejdspladser i alle dele af Danmark, og som kan understøtte meget af det, vi gerne vil? Det er da et eksempel på, synes jeg, at man brænder penge af, uden at der er mål og effekt.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu deler vi jo sådan set modstanden mod boligjobordningen. Men når jeg taler om at bruge færre penge, taler jeg om deciderede udgifter, som skal være lavere. For det, jeg frygter, når en socialdemokrat vil afskaffe en boligjobordning, er, at så finder man på at bruge flere penge til offentlige udgifter i stedet for at lette skatten, som var det, Liberal Alliance ville have gjort.

Så vil jeg bare forklare i forhold til det med de dårligst stillede. Vi har en utrolig stor omsorg for at få langt, langt flere med i arbejdsfællesskabet, og vi er kede af, at den socialdemokratiske model lukker folk ude af arbejdsfællesskabet, ekskluderer dem fra det fællesskab, det er, og de værdier, der er i at kunne gå på arbejde og give det videre til sine børn.

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:33

Mette Frederiksen (S):

Lige gyldigt hvordan man vender og drejer det, er boligjobordningen jo en udgift, og de penge kunne bruges klogere. Det vil være min opfordring, at vi bruger dem til målet at understøtte, at der skabes flere private arbejdspladser i Danmark, i hele Danmark.

Så er jeg i øvrigt glad for den problemstilling, som hr. Simon Emil Ammitzbøll rejser, nemlig hvordan vi kan sikre, at færre er på overførselsindkomst, og at flere kommer ud på arbejdsmarkedet. Hvis der var noget, vi brugte tid og kræfter og ressourcer og energi på som regering, var det jo netop det. Det er ikke, fordi man på noget tidspunkt skal prale af noget i dansk politik – det gør jeg heller ikke her – men jeg vil komme med et lille reklamefremstød. Den kontanthjælpsreform, som rigtig mange af partierne her i Folketinget var med til at gennemføre, virker jo. Vi har i fællesskab evnet den svære øvelse at flytte unge fra en passiv tilværelse på kontanthjælp uden tilstrækkeligt perspektiv til et liv med uddannelse. Det er godt gået af alle dem, der var med.

Kl. 10:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

Kl. 10:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Fru Mette Frederiksen taler varmt om børnefamilierne og om alt det gode, der skal gøres i vores samfund. Jeg har også forstået det sådan, at Socialdemokraterne definerer sig som et arbejderparti og som nogle, der også gerne vil tage sig af de ældre.

Men der var ikke noget i talen om de her menneskers mulighed for at bo i deres eget hus. Jeg vil bare gerne spørge, om Socialdemokraterne på noget tidspunkt har tænkt sig at adressere den stigende grundskyld, altså det, at folk bliver jaget fra hus og hjem, et hjem, som de har købt og betalt, men som de på grund af stigende skatter ikke længere kan bo i. Det er altså også et problem, ikke bare for folk, der bor i nogle områder, som jeg måske kan forestille mig at jeg lige om lidt vil høre er for de særlig rige, for det er mange steder i landet et bredt problem. Var det ikke en idé at tage fat dér, i stedet for at folk jages fra hus og hjem?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:35 hvad gør vi for løse op for den situation? Der har Socialdemokraterne jo i nogle situationer på det sidste udtalt sig, har jeg lagt mærke til, til fordel for grænsekontrol. Jeg har hørt fru Trine Bramsen, der er Socialdemokraternes retsordfører, sige, at vi skal gå til kanten af Schengenaftalen, med henblik på at vi kan lave grænsekontrol, og jeg synes, det er rigtig interessant, hvis det forholder sig sådan.

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes sådan set, at hr. Søren Pape Poulsen har ret i, at der kan være et problem med grundskylden for nogle af husejerne. Det er bare ikke vores største problem. Jeg forsøgte faktisk meget målrettet i min tale i dag at fokusere på, hvad jeg synes er Folketingets væsentligste opgaver i det efterår, der står foran os. Og der er det kernevelfærdien, det er det at skabe flere private arbejdspladser, det er at sikre en ordentlig balance i udlændingepolitikken, og det er at skabe et mere retfærdigt dagpengesystem. Det er det, der er vores førstprioritet. Jeg ved godt, at der er husejere, der er i klemme på grund af de her regler, men jeg mener, at der er opgaver, vi skal løse, inden vi kommer så langt.

Kl. 10:35

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:36

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg er selvfølgelig glad for at høre, at man vil gøre noget for at få private arbejdspladser. Det er jeg rigtig glad for. Det er væsentligt, hørte jeg at der blev sagt, men der er vel ikke noget, der er vigtigere for mennesker end at være trygge i deres eget hjem, at kunne bo i deres egen bolig. Men pensionister, der har købt og betalt deres hus, kan nu ikke længere blive boende. De sidder og regner på, hvornår de skal ud. En helt almindelig familie i et parcelhus i Rødovre skal betale 26.000 kr. i grundskyld. Det synes jeg da er vigtigt, og det handler også om børnenes tryghed og familiernes tryghed. Hvordan kan det ikke være væsentligt?

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:37

Mette Frederiksen (S):

Jeg kunne ikke drømme om at sige, at forholdene omkring vores boliger ikke er væsentlige. Derfor hører hr. Søren Pape Poulsen mig også sige, at vi godt ved, at der er nogle, der er kommet i klemme. Vi har sådan set også tidligere givet et tilsagn om, at vi, når vi ser på systemet – kan man sige – og reglerne for det her, selvfølgelig alle sammen skal være villige til at diskutere, om det kan gøres klogere. Men alle her i salen skal jo prioritere i de kommende år, og apropos boliger så synes jeg, det er fint med fokus på boligejerne, men der er også mange mennesker, der ikke ejer en bolig, og der er mange mennesker, der ikke har råd til at eje en bolig, men som til gengæld gerne vil bo i byen, fordi det er her, de arbejder. Hvorfor afskaffer en samlet blå blok vores plan, vores strategi og vores satsning på, at der skal være billige boliger overalt, så vi ikke får opsplittede byer?

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:38

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at følge op på det, som Venstres ordfører og hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte lidt til, og det er jo spørgsmål om den nuværende situation med mange migranter og flygtninge til Danmark, som selvfølgelig er noget, der optager os alle sammen –

Jeg kunne godt tænke mig at høre her under debatten i dag, om det er rigtigt, at Socialdemokraterne, når vi nu skal have forhandlingerne om politiets situation, politiets bevillinger i de kommende år, vil bakke Dansk Folkeparti op i, at vi skal gå så langt, som vi kan, i forhold til Schengenaftalen – vi vil gerne gå længere, vi vil gerne indføre total grænsekontrol, men så langt vi kan – og om man i øvrigt vil sikre, at der kommer tilstrækkelig med betjente og toldere til at stå for den kontrol, som er helt nødvendig set med vores øjne.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:39

Mette Frederiksen (S):

Jeg kan svare så utrolig klart på det spørgsmål: Jeg er for grænsekontrol. Det var jeg, da jeg var justitsminister, og det er jeg i dag. Selvfølgelig skal et land og et samfund vide og have styr på, hvad der sker ved dets grænse. Selvfølgelig. Og den kriminalitet, vi ser i dag, som er grænseoverskridende både i sin karakter, i sit sprog og i sin udformning, fordrer en grænsekontrol. Deri tror jeg ikke der er nogen uenighed.

Det, vi kan diskutere, er, hvordan vi klogest indretter den, og der tror jeg ikke, at fysisk udplacerede toldere eller politibetjente er den klogeste vej at gå, for vi kan meget mere end det i dag. Automatiske nummerpladescannere, opfølgning både i register og i den direkte indsats giver os samlet set et meget bedre overblik over, hvad der sker ved vores grænse på den dansk-tyske side, ligesom de passcannere, vi nu snart opstiller i Københavns Lufthavn, som jo er den største grænseovergang overhovedet for Danmark, kommer til at være et værdifuldt våben for dansk politi. Men det korte svar er: Jeg er tilhænger af grænsekontrol.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:40

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg bliver jo så lidt i tvivl alligevel, når jeg nu hører fru Mette Frederiksen her i dag. Det er super, at Socialdemokraterne er blevet tilhængere af grænsekontrol, vi er glade for at høre, at man tilslutter sig Dansk Folkepartis ønske om det, men så siger man bagefter, at det ikke gør det, og at vi ikke kan bruge placering af politi og toldere på grænsen til noget. Og så er vi lidt tilbage ved den her intelligente grænsekontrol, det mener man åbenbart, og så mener vi andre åbenbart, at der skal være en unintelligent grænsekontrol. Er vi ikke enige om, at skal vi reelt have en grænsekontrol, hvor man også laver den registrering, som jo i øjeblikket ikke finder sted, systematisk af de personer, der kommer til Danmark, så skal der langt flere betjente og toldere til? Er vi ikke enige om det?

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 10:41

Kl. 10:44

Mette Frederiksen (S):

Men det er jo to forskellige diskussioner, for nu er vi ovre i udlændingekontrol og registrering af illegal immigration, som er taget til i styrke og i et omfang og også foregår på en måde – jeg håber også, regeringen er af den holdning – som ikke bare kan fortsætte i en uendelighed. Det er klart, at hvis det handler om at registrere ulovlig indvandring, skal man jo fysisk være til stede ved grænsen, men grænsekontrol er mange forskellige ting. Det, der er afgørende, når vi taler om grænsekontrol, er, at dansk politi og i øvrigt også vores efterretningstjeneste har et overblik over, hvem der bevæger sig over grænserne, hvilke mønstre de bevæger sig på, med hvem de bevæger sig ind over grænserne. Og der er den intelligente, automatiske grænsekontrol klart at foretrække, for det er den, der – tror jeg, og det mener jeg sådan set også vi allerede har set effekterne af – vil have størst betydning i forhold til at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet, og det er vigtigt, hvis vi vil passe på danskerne.

Kl. 10:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:42

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne kvittere for talen. Jeg synes faktisk, at den indholdsmæssigt var formuleret flot. Det var klar tale. Den var også imødekomende, så det lover godt, men jeg vil så også sige, at der var nogle indholdsmæssige tidsler, som vi selvfølgelig skal have hevet ud. Bl.a. siger fru Mette Frederiksen, at hun ikke er stolt af et Danmark med meget lave ydelser. Til gengæld mente fru Mette Frederiksen, at hele det råderum, der måtte være, skal gå til velfærd og ikke til skattelettelser. Så lad mig bare spørge helt konkret:

Præcis hvornår blev fru Mette Frederiksen klar over, at hun er modstander af sit eget partis politik? For det er mig bekendt ikke længe siden, at fru Mette Frederiksen, da hun sad i regering, selv var med til at gennemføre skattelettelser til erhvervslivet, selskabsskattelettelser, topskattelettelser og samtidig var med til at sænke kontanthjælpsydelserne for udvalgte grupper.

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:43

Mette Frederiksen (S):

Nu tror jeg, vi skal lægge til grund for den videre diskussion, at jeg i al ydmyghed ved mere om Socialdemokratiets politik, end hr. Jacob Jensen gør. Det gælder nok både fortidigt, nutidigt og forhåbentlig også fremtidigt, selv om jeg takker for interessen.

Det, jeg siger klart i dag i min tale, er, at med det råderum, som er skabt igennem beslutninger, der i øvrigt er truffet igennem de senere år, skal vi hvile og tænke igennem, hvad vi vil med de penge. Når vi er det sted, at vi løsriver os fra en økonomisk krise, som har haft konsekvenser både på det private arbejdsmarked, men også for den offentlige sektor og for vores velfærd, så er vores holdning bare klar: Så vil vi gerne prioritere det, vi er fælles om, nemlig kernevel-færden.

Jeg tilhører altså ikke dem, vil jeg gerne sige, der synes, at alt i vores velfærdssamfund er perfekt i dag. Jeg synes, der er gamle, der bliver overladt for meget til sig selv. Jeg synes, der er børn, der oplever en hverdag i vuggestuen og børnehaven, hvor der ikke er nærhed og kontakt nok, og det er noget af det, jeg gerne vil forbedre. Derfor siger jeg bare klart: Lad os bruge pengene på det i de kommende år. Det er et valg; det er et politisk valg, man kan træffe.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:44

Jacob Jensen (V):

Det er absolut rigtigt, at det er et politisk valg. Men jeg skal bare lige forstå det helt rigtigt: Det var altså ikke en fejl, da man godt hjulpet af Venstre, da fru Mette Frederiksen sad i regering indtil for få måneder siden, gennemførte adskillige skattelettelser for erhvervslivet, topskattelettelser m.v., og hvor man samtidig sænkede kontanthjælpsydelserne for uddannelsesparate unge. Altså, man sænkede ydelserne og skatterne. Det var så ikke en fejl for få måneder siden, men i dag er det altså noget andet, vi skal gøre fremadrettet. Er det sådan, jeg skal forstå svaret?

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:45

Mette Frederiksen (S):

Det var klogt, at vi lavede en skattereform. Det var også klogt, at vi lavede en kontanthjælpsreform. Man bør i øvrigt bide mærke i det, spørgeren selv siger, om, hvem det var, vi sænkede ydelserne for. Vi gjorde jo det modsatte af det, der lægges op til nu. Vi sænkede ikke bare ydelserne for alle. Vi foretog jo faktisk det meget, meget bevidste og i øvrigt svære valg, at de unge, der godt kan, og som har forudsætningerne for at gå i gang med en uddannelse, kan komme på SU-niveau, men de unge, der er hæmmede af psykisk sårbarhed, svære opvækstbetingelser, massive sociale problemer blev ikke sat ned i ydelse. Sådan en sondring, som selvfølgelig er mere besværlig at foretage end bare at hive alle ned, er nødvendig, hvis man også vil sikre de nødvendige sociale fremskridt.

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:46

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg er lige ved at finde ud af, hvor vi står henne nu. Der var noget, jeg ikke blev helt klar over. Der var flere af de tidligere spørgerne, der stillede spørgsmål om integrationsydelsen, og jeg blev af det. Socialdemokraternes ordfører sagde, ikke rigtig klar over, hvorvidt Socialdemokraterne anerkender, at det har en betydning, hvilke vilkår man byder folk, når de kommer til Danmark, i forhold til om det trækker folk herop.

Jeg hørte, at fru Mette Frederiksen nævnte det her med, at folk flygter fra noget. Nu har jeg lige været i USA, og derovre er det altså ganske almindeligt kendt og videnskab – det er jo et land, der har meget erfaring med migration – at der både findes push og pull factors. Det er rigtigt, at push factor er sådan noget som krig, men pull factor er sådan noget som de vilkår, man kommer op til, bl.a. økonomi.

Den tidligere røde regering lavede jo også om på vilkårene for dem, der kommer herop, for at undgå, at så mange kom herop, så jeg vil gerne bare lige høre, om Socialdemokraterne mener, at de vilkår, man byder folk, når de kommer til Danmark, rent faktisk har en betydning for, hvor mange der kommer.

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:47

Mette Frederiksen (S):

I al respekt for spørgeren vil jeg sige, at man jo simpelt hen ikke i en sætning kan sige: push factor, det kan være sådan noget som krig. Prøv nu at høre her: Vi har et Syrien, der er brudt fuldstændig sammen, og vi har et enormt konfliktområde takket være Islamisk Stat og diktaturregimet i Syrien, som har sendt historisk mange mennesker på flugt, og som i øvrigt allerede nu har gjort, at mange mennesker også har mistet deres liv. Det er jo ikke »sådan noget som krig«, der er push factor. Krigen sender mennesker på flugt. Og jeg kommer ikke til at stå og anfægte, at der er en grund til, at folk flygter. Det bliver vi nødt til at have på plads med den alvor og den seriøsitet, som det kræver.

Så siger jeg samtidig, og det har jeg i øvrigt sagt igennem ganske lang tid, helt nøjternt, at en række andre faktorer spiller ind, i forhold til hvilket land man ender i. Jeg tror ikke, nogen kan tillade sig at være hverken blinde eller andet for, at de menneskesmulgere, som tilrettelægger flugtruterne, er ret bevidst og oplyst om rigtig mange forskellige forhold – selvfølgelig også ydelsernes niveau.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Schack Elholm.

Kl. 10:48

Louise Schack Elholm (V):

Jeg anerkender og sætter pris på, at Socialdemokraternes formand anerkender det her med, at det har en betydning, hvilke vilkår der er, når man kommer herop. Men når nu Socialdemokraterne anerkender, at ydelsernes niveau har en betydning for, hvor mange der kommer til Danmark, hvordan kan det så være, at Socialdemokraterne ikke vil bakke op om integrationsydelsen?

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:48

Mette Frederiksen (S):

For di der altid er mange ting, vi skal tage ind i vores overvejelser. Et er, hvad det er for vilkår, vi ønsker at tilbyde folk, der kommer her til, men noget andet er, hvad det er for et sikkerhedsnet, vi ønsker at spænde ud under den samlede befolkning, der er i vores land. Lige gyldig om man kan lide det eller ej, vil vi altid have et øje også for børnene.

Jeg ville jo egentlig gerne have, hvad enten vi taler kontanthjælp eller integrationsydelse, at det blev en kortvarig, midlertidig ydelse, men vi ved bare, at sådan er det ikke for alle, for det er der, hvor børn for nogles vedkommende vokser op. Og der er jeg bare bekymret for, om de meget, meget lave ydelser kommer til at spænde ben, ikke alene for integrationen, men også – og det er vigtigst af alt – for et ordentligt børneliv.

Kl. 10:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:49

Rune Lund (EL):

I det forslag til vedtagelse, som er blevet læst op, står der: Folketinget konstaterer, at regeringen på trods af løfter om det modsatte vil indføre minusvækst i kommunerne. Men kunne man ikke sige det samme om Socialdemokraterne? Kunne der have stået: Folketinget konstaterer, at Socialdemokraterne på trods af løfter om det modsatte har stemt for nulvækst i velfærden i kommunerne i 2016? Kunne

man tilføje: S har derudover lovet regeringen, at S vil stemme for minusvækst i kommunerne fra 2017 og frem, hvis Venstre-regeringen aftaler dette med kommunerne?

Hvordan hænger det sammen, at man før valget og under valget lovede, at man ville kæmpe for vækst i den offentlige sektor, når man så straks efter valget siger, at hvis Venstre-regeringen aftaler minusvækst med kommunerne, vil man stemme for det? I min verden hænger det ikke sammen, at man siger et før valget og gør noget andet efter valget.

Kl. 10:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:50

Mette Frederiksen (S):

Men altså, det korte svar på spørgsmålet er jo nej og nej. Og så kommer opfølgningen, nemlig at vi har en grundlæggende respekt for den aftalemodel, der er mellem KL på den ene side og den til enhver tid siddende regering på den anden side. Og det, vi har givet vores tilslutning til, er, at Folketinget selvfølgelig bør respektere den aftale, som regeringen indgår med KL. Betyder det, at vi er enige? Nej, det behøver det da ikke at betyde. Betyder det, at vi er for minusvækst? Det gør det definitivt ikke.

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Rune Lund.

Kl. 10:51

Rune Lund (EL):

Så jeg skal forstå svaret sådan her: Socialdemokraterne går ikke ind for minusvækst. Socialdemokraterne lovede i valgkampen, at man ville kæmpe for vækst i den offentlige sektor, men Socialdemokraterne har stemt for minusvækst i 2016, og Socialdemokraterne har ikke noget imod at gøre det for 2017 og i al fremtid, hvis regeringen laver en aftale med kommunerne, der indeholder det her. Tror ordføreren ikke, at der er en masse vælgere, som vil synes, at det er lidt mærkeligt?

Nu fortalte ordføreren jo en vits om en hest, der gerne vil, men ikke kan. Er det i virkeligheden ikke den samme hest, som Socialdemokraterne har solgt til vælgerne?

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:51

Mette Frederiksen (S):

Nu vil jeg sige som nordjyde og som en, der har besøgt Hjallerup Marked en del gange i løbet af mit liv, at jeg ikke var hoppet på den der hestehandel. Det overlader jeg til nogle andre. Men svaret er jo det samme. Det, at vi respekterer og anerkender en aftale – og det er en aftale – indgået mellem KL og regeringen, betyder da ikke en blåstempling af indholdet. Og på spørgsmålet om, hvad det er for en vækst, vi skal have i vores offentlige økonomi: Der har vi jo finanslovsforhandlingerne foran os, og jeg har meget klart sagt, at det, vi ønsker at prioritere ud over en fortsat understøttelse og styrkelse af skabelsen af private arbejdspladser, er kernevelfærden. Og det betyder selvfølgelig også et fortsat tilsagn fra vores side om en positiv udvikling bl.a. i den kommunale velfærdsøkonomi.

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og den næste taler er hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:52

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er selvfølgelig lidt mærkeligt som Venstremand at skulle gribe bolden fra en fra Enhedslisten, men det gør jeg. For jeg undrer mig også lidt over, at der bliver sagt nogle ting fra Socialdemokratiet i overskrifter, og når det så bliver lidt mere håndfast, får piben en anden lyd.

Jeg må indrømme, at jeg var meget glad for det interview, som fru Mette Frederiksen gav i august til Berlingske, hvori fru Mette Frederiksen sagde, at Socialdemokratiet skulle være ligeså erhvervsvenlige som de borgerlige. Det var ligesom centralt for at finansiere velfærden, at vi havde et stærkt erhvervsliv, der kunne producere nogle arbejdspladser, skabe nogle indtægter. Det var muligvis en erkendelse af, at forudsætningen for, at der er råd til velfærd, er, at pengene bliver tjent først. Det syntes jeg var positivt.

Men så har jeg det lidt som hr. Rune Lund, for når det så bliver konkret, kniber det lidt. Nu står Socialdemokraternes formand så og siger, at når det bliver konkret i forhold til at gøre noget for erhvervslivet, mente man det alligevel ikke. Altså, boligjobordningen duer ikke, bedre vilkår for generationsskifte for familieejede virksomheder er også dårligt.

Lad mig så bare teste en ting, som ordføreren ikke har svaret på: Hvad med afskaffelse af NOx-afgiften, som ligger i regeringens finanslovsudspil? Vil Socialdemokratiet da være lige så erhvervsvenlige som de borgerlige?

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:54

Mette Frederiksen (S):

Ja, det vil vi gerne.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 10:54

Torsten Schack Pedersen (V):

Det glæder mig meget, at Socialdemokratiet allerede nu kan tilslutte sig det forslag. Det synes jeg var et befriende svar. Jeg skal så også bare være sikker på, at Socialdemokratiet selvfølgelig også er klar til at finde finansiering til de initiativer, som Socialdemokratiet vil støtte på skatteområdet. Og så skal jeg bare høre, om Socialdemokratiet kommer med et finanslovsudspil, inden vi skal have førstebehandlingen af finansloven her i Folketingssalen.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:54

Mette Frederiksen (S):

Når jeg melder, at vi er positive i forhold til NOx-afgiften, er det, fordi vi er helt bevidste om, at den for nogle virksomheder opleves som en voldsom begrænsning. Derfor er vi positivt indstillet over for at diskutere den. Jeg har det bare stadig væk sådan her med den der boligjobordning: Hvorfor brænde så mange penge af på noget, vi ikke tror skaber ret mange arbejdspladser?

Derfor er svaret på de to ting jo så forskellige: Til boligjobordningen siger vi nej; til NOx-afgiften siger vi som udgangspunkt ja. Forudsætter det finansiering? Ja, det vil det jo selvfølgelig gøre. Skal vi tilvejebringe den i fællesskab? Ja, selvfølgelig skal vi da det.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Mai Mercado.

Kl. 10:55

Mai Mercado (KF):

Fru Mette Frederiksen sagde jo selv, at nu er valgkampen slut. Det betyder jo også, at Socialdemokraterne sådan kan ryste regeringsansvarets tunge åg af skuldrene. Men det betyder også, at der måske kommer lidt slør i det med hensyn til de udmeldinger, man har, for før valget lempede man jo udlændingepolitikken rigtig mange gange, nemlig 34 gange – jeg tror endda, at De Radikale var ude at korrekse det og sige, at det søreme var 45 gange – og nu begynder man så at lave aftaler med de borgerlige. Derfor vil jeg egentlig bare spørge: Hvordan vil Socialdemokraterne føre en stram og ansvarlig udlændingepolitik og asylpolitik, når resten af de røde partier ønsker at lempe reglerne? Hvordan vil man gøre det, når man på et givet tidspunkt vil genindtage regeringskontorerne?

Kl. 10:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:56

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil først og fremmest gerne sige, at jeg ikke oplevede det som noget tungt åg at sidde i regering. Der er mange besværligheder forbundet derved – det tror jeg også at den nuværende statsminister kan bekræfte; han smiler utrolig venligt til mig – men jeg vil da til enhver tid foretrække, at Socialdemokratiet bærer, hvad der måtte være af åg på vores skuldre, end det modsatte. Så man kan sige, at præmissen for spørgerens spørgsmål genkender jeg faktisk ikke.

Til udlændingepolitikken: Hvem siger, at vi skal føre den i henholdsvis den ene og den anden blok? Det her er set med mine øjne et af de absolut vigtigste områder overhovedet for det danske Folketing. Det har vidtrækkende konsekvenser, hvordan vi fører vores flygtninge- og udlændingepolitik, og derfor bør vi da lave en bred politisk aftale. Kan jeg love, at alle partier i rød blok vil være enige i det eller vil tilslutte sig det, der er den socialdemokratiske linje? Nej, det kan jeg da ikke. Jeg repræsenterer jo altså også først og fremmest Socialdemokratiet, og vores holdning til det her område er, at der skal være en balance, og at der med en så mislykket integration som den, vi ser mange steder, er grænser for, hvor mange udlændinge der kan blive ved med at komme til vores land.

Kl. 10:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mai Mercado.

Kl. 10:57

Mai Mercado (KF):

Man skal ikke lave blokpolitik, men alt andet lige så fortsætter den jo alligevel, når man skal i regering, for man har et flertal, der står bag en. Det, fru Mette Frederiksen lige præcis siger, er, at udlændingepolitikken kommer til at sejle. Altså, lige nu bliver der jo under en borgerlig regering strammet op, men den dag, hvor der måtte komme en rød regering, vil man igen begynde at lempe den, fordi det vil et flertal tvinge regeringen til. Så synes jeg da bare, at fru Mette Frederiksen skylder at fortælle danskerne, at det er sådan, man har tænkt sig at gøre det; at udlændingepolitikken kommer til at blafre i vinden, og at danskerne altså ikke rigtig kan vide, hvad de får, hvis de på et tidspunkt får en rød regering.

- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.
- Mette Frederiksen** (S):
Jamen apropos det at blafre i vinden og sejle derudaf: Hvad var situationen i sommer? Situationen var den, at regeringen havde indgået en aftale med KL om kommunernes økonomi, og at den ikke kunne få et tilsagn fra det tidligere store regeringsbærende parti, Det Konservative Folkeparti, om, at de overhovedet ville understøtte en aftalemodel i Danmark. Så var man søreme nødsaget til at samarbejde med os andre. Altså, apropos det at sejle og blafre i vinden vil jeg da sådan set foreslå Det Konservative Folkeparti at komme tilbage dertil, hvor partiet engang på utrolig fornem facon var, nemlig at stå bag en ansvarlig økonomisk politik.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Den næste ordfører er fru Anni Matthiesen, Venstre.
Værsgo.
- Anni Matthiesen** (V):
Tak. Jeg har egentlig bare et kort spørgsmål, som ordføreren måske bare kan besvare med enten ja eller nej. Kommer Socialdemokraterne med et finanslovsforslag?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.
- Mette Frederiksen** (S):
Ja, det gør vi da selvfølgelig. Altså, vi er indbudt til forhandlinger med min udmærkede navnebror. Jeg hedder hverken Claus eller Hjort, men vi hedder begge to Frederiksen, så langt rækker det med os to. Derudover er der ikke så mange ligheder mellem os, vel, Claus? Jeg ved ikke, hvem det er mest til fordel for. Det finder vi ud af. Nå, i hvert fald er der sættemøde allerede i morgen, og der vil det selvfølgelig stå klart, hvad det er for prioriteringer, vi har i de kommende finanslovsforhandlinger.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Anni Matthiesen.
- Anni Matthiesen** (V):
Tak. Så svaret var: Ja, Socialdemokraterne kommer med et finanslovsforslag, og vi ser det, inden du mødes med din navnebror?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Altså, nu skal der ikke alt for meget direkte tiltale ind.
Men værsgo til fru Mette Frederiksen.
- Mette Frederiksen** (S):
Vi skal respektere reglerne.
Forud for de forhandlinger, vi går i gang med, vil vi selvfølgelig lægge frem, hvad der er vores prioriteringer. De flugter af gode grunde med det, jeg allerede har sagt i dag, nemlig at vi ønsker en styrkelse af kernevelefærden og at understøtte, at der bliver skabt private arbejdspladser. Vi er optaget af et mere retfærdigt dagpengesy-
- Kl. 10:58 stem, og så må vi jo i gang med forhandlingerne med finansministeren.
- Kl. 11:00
- Kl. 10:58 **Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Og den næste er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.
Værsgo.
- Kl. 11:00
- Joachim B. Olsen** (LA):
Fru Mette Frederiksen stod selv i spidsen for en kontanthjælpsreform, hvor man reducerede ydelserne. Og provenuet brugte fru Mette Frederiksen parti til at sænke selskabsskatten. Man gjorde også det under den tidligere regering, at man reducerede satserne for alle overførselsindkomstmodtagere, sådan at de ikke kommer til at stige så meget. Det gjorde fru Mette Frederiksen jo ikke, fordi hun er et ondt menneske, for det er hun ikke, men det gjorde man, fordi man godt ved, at det virker; det er et økonomisk incitament, der rent faktisk virker – det bringer folk i beskæftigelse.
- Med hensyn til nogle af de rådighedsbeløb, folk har i kontanthjælpssystemet i dag, f.eks. et ægtepar med to børn, som efter at have betalt skat, husleje, varme, el og daginstitutioner har 15.300 kr. til rådighed, er der tale om beløb, som ligger få hundrede kroner fra det, som en tilsvarende familie har, hvis de tager et arbejde til mindstelønnen på f.eks. HK-området eller i industrien, altså mindstelønninger, som den danske fagbevægelse har sagt o.k. til. Er det ikke et problem for en socialdemokrat, at fagbevægelsen og arbejdsgiverne aftaler nogle lønninger, og at vi så bare laver nogle systemer, hvor vi ligesom siger, at det er vi da ligeglade med? Du kan også være i kontanthjælpssystemet, og så kan du få stort set lige så meget.
- Kl. 11:01
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak! Værsgo, fru Mette Frederiksen.
- Kl. 11:01
- Mette Frederiksen** (S):
Jo, men lad mig prøve at svare på den her måde: Når man som jeg er tilhænger af ret og pligt og rådighedsregler, både i forhold til kontanthjælp og dagpenge, så må det jo selvfølgelig være sådan, at det har en konsekvens, hvis ikke man lever op til reglerne. Det er jo også et økonomisk incitament, at man kan miste sine dagpenge, hvis ikke man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er vi som socialdemokrater stærke tilhængere af.
- Det er ikke, fordi jeg skal gentage mig selv, men jeg vil sige, at på kontanthjælpsområdet satte vi ikke bare ydelserne ned; der gjorde vi jo det kloge, at vi satte ydelserne ned for den gruppe af unge, som vurderes at kunne gå i gang med en uddannelse og derfor skal kunne klare sig på en SU. Vi satte ikke ydelsen ned for de unge, der er hæmmet af psykisk sårbarhed, massive sociale problemer, og som måske har meget svære opvækstbetingelser bag sig. Og det er det, jeg så gerne vil sondre imellem.
- Det skal kunne betale sig at arbejde, og det kan det også for 99 pct. af dem, der er en del af det danske arbejdsmarked. Men vi bliver bare nødt til i den her diskussion også at have fokus på, at de lave ydelser ikke får alle i arbejde, og at der derfor vil være børn, der vokser op i familier med meget, meget lave rådighedsbeløb, og det giver nogle andre problemer.
- Kl. 11:03
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil egentlig gerne have svar på, om man som socialdemokrat helt grundlæggende ikke synes det er et problem, at vi kortslutter de aftaler, som arbejdsmarkedets parter laver. De aftaler nogle lønninger, fagbevægelsen siger god for de lønninger, og så indfører vi nogle ydelser, som er stort set lige så høje som det, man kan tjene ved at tage et arbejde. Og så kan man snakke om rådighedsregler fra nu og til al evighed, men virkeligheden er den, at vi bare kan se, at for de grupper, som får meget lidt ud af at være på arbejde, er beskæftigelsesgraden meget, meget lavere end for alle andre.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 11:03

Mette Frederiksen (S):

Det er faktisk en vigtig debat, vi er ved at have gang i nu, men desværre slutter den, fordi hr. Joachim B. Olsen ikke må komme igen med spørgsmål. Det ville jeg ønske han fik lov til, for med det, hr. Joachim B. Olsen siger, får vi jo også klarlagt, at for langt de fleste i kontanthjælpssystemet er der ikke nogen incitamentsproblematik. For langt de fleste er enlige, i øvrigt mænd, og afstanden fra, hvad du kan modtage som enlig kontanthjælpsmodtager over 30 år, og mindstelønnen er stor. Der, hvor der er et krydspres, er for familier, og det krydspres opstår jo alene, fordi vi godt ved, at der er nogle børn i de familier. Og jeg beder bare om, at alle anerkender, at der er et dilemma i at sætte ydelserne meget ned, når vi godt ved, at alle mødre og fædre ikke kommer i arbejde af den grund. Der er stadig væk nogle børn, der skal have en opvækst, en hverdag, et liv til at hænge sammen, og det bliver svært med de lave ydelser, der er indført nu.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til fru Mette Frederiksen. Der er desværre ikke tid til flere korte bemærkninger.

Jeg vil godt præcisere, at vi virkelig skal forsøge at overholde taletiden. Der er så mange, der meget gerne vil til, og det giver debatten lidt mere liv, jo flere korte bemærkninger der er. Det er sådan, at når formanden begynder at rejse sig, er taletiden meget tæt på at blive overskredet. Og når formanden står op, er taletiden overskredet.

Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Og tak til statsministeren for åbningstalen i tirsdags. Tirsdag var jo en festdag, det var demokratiets festdag, og det hele herinde var klædt i festdragt. Den kongelige familie kom som gæster, og det var alt sammen fornøjeligt. Og efter at vi havde hørt statsministerens åbningstale og fornøjet os med det, tog vi i Dansk Folkeparti ned og spiste fødselsdagslagkage. Det var en ekstra festlig dag for os, fordi vi jo samtidig havde 20-årsfødselsdag. Det var også glædeligt at se, at der var folk fra andre partier, der havde lagt vejen forbi for at smage lidt på den gode lagkage.

Nå, men det er jo ikke det, jeg skal dvæle for meget ved nu, for nu handler det om de vigtige emner, som også statsministeren var inde på i sin åbningstale. Jeg vil tage udgangspunkt i den flygtninge-/migrantsituation, som vi har stået med i Europa i de seneste uger og måneder, og som jo i den grad har sat dagsordenen.

Jeg synes i virkeligheden, det illustrerer, hvor alvorlig situationen er, og også at man for alvor skal kigge på, hvordan man så hjælper

på en ny måde. I stedet for bare at gøre mere af det samme skal man omlægge den måde, vi hjælper på. I EU har man en diskussion om, hvorvidt man kan fordele sig ud af problemet: Hvad nu, hvis vi kan få fordelt 160.000 flygtninge og migranter, har vi så løst problemet? Nej, det har man selvfølgelig ikke, og det har danskerne også gennemskuet for længe siden. Det er symptombehandling; der skal ændre ting til.

Det, der skal til, er jo, at folk bliver hjulpet i deres nærrområde, at de ikke flytter sig, og at hvis de flytter sig, er det ikke sådan, at man ved at være illegalt i Europa så kan få en særbehandling, en særlig positiv behandling, men at man bliver hjulpet i sit nærrområde. Hvis vi skal have det op at stå, have det til at fungere, kræver det mere hjælp i nærrområderne, men det kræver jo også, at vi siger til dem, der kommer til Europa illegalt, at det ikke er på den måde, man får ekstra hjælp.

Det kræver, at der er noget kontrol ved grænserne. Da vi slap grænsekontrollen i 2001 for Danmarks vedkommende og gik ind i Schengensamarbejdet, blev vi lovet, at de ydre grænser så var på plads. Jeg tror, de fleste, der har observeret, hvad der er sket de seneste måneder, godt kan se, at de ydre grænser ikke er kontrolleret, ikke er på plads. Et land som Ungarn, der forsøger på det, bliver skot. Det giver billeder, man ikke kan lide, og man siger, at det ikke er måden at gøre det på. Og jeg må bare spørge dem, der kritiserer Ungarn: Hvad er det så egentlig, man forestiller sig at de lande, der udgør den ydre grænse, skal gøre? Jeg synes ikke, der er mange bud på det.

Hvad angår vilkårene her i Danmark, er det jo oplagt, at færre skal hjælpes her i Danmark, og at flere skal hjælpes i deres nærrområde. Antallet, har mange sagt – og det glæder mig, at stadig flere gør det – betyder noget. Derfor er vi også meget tilfredse med, at vi sammen med regeringen og andre partier har foretaget det her straksindgreb, som gør noget ved vilkårene for dem, der kommer hertil, så det bliver mindre attraktivt at søge asyl lige præcis i Danmark. Og vi ønsker selvfølgelig at gå videre ad den vej, også for at sikre, at det, som mange siger er en midlertidig beskyttelse, man får i Danmark, rent faktisk er en midlertidig beskyttelse og ikke en permanent beskyttelse.

Der er mange ting på indvandringsområdet, vi skal have taget fat i, så vi har sikkerhed for, at dem, der kommer til Danmark – for selvfølgelig kommer der indvandrere til Danmark, og der skal komme indvandrere til Danmark – er folk, der bidrager positivt til det danske samfund, og ikke folk, der i virkeligheden gør det sværere for os at udvikle det danske samfund, samtidig med at vi jo så i virkeligheden får midler til at hjælpe stadig flere i nød ved at hjælpe bedre i nærrområderne.

Må jeg bare minde om, at i 2011 var vurderingen, at vores udgifter til asyl, familiesammenføring og integrationsproces var 2,9 mia. kr. I 2015, altså i år, var forventningen i foråret, at udgifterne ville blive på et niveau på 9,2 mia. kr., altså en stigning på 6,3 mia. kr. Man kan jo tænke sig til, hvor mange mennesker i nød man faktisk ville kunne hjælpe rundt om i verden for den slags penge.

Vi har været i gang med at stramme reglerne for statsborgerskab, altså hvem der kan få statsborgerskab her i landet. Vi har en helt aktuel sag kørende i retssystemet, som jeg tror viser mange danskere, at der er brug for at have fokus meget stærkt rettet på, hvem det er, der får permanent beskyttelse i Danmark, og som kan begå gedigen kriminalitet og være beskyttet af nogle regler og ikke kan udvises. Hvis man kommer til Danmark som udlænding, skal man selvfølgelig opføre sig ordentligt og ikke begå kriminalitet og ligge samfundet til last.

Vores mål med sådan en politik er jo at holde fast i vores samfundsstruktur, i de danske værdier. Det er at sikre sammenhængskraft og fællesskab i det danske samfund. Det er jo også at sikre et grundlag for, at vi kan have universelle velfærdsydelser, som sikrer

danskerne en rigtig god behandling, også en ordentlig behandling, når man er i nød og man har brug for hjælp.

Kl. 11:10

Det har også noget at gøre med vilkårene i forhold til vandrede arbejdstageres rettigheder i EU. Hvis man kan vandre til et andet land i EU og umiddelbart få gavn af de velfærdsydelser, der er i det pågældende land, så udfordrer det selvfølgelig landets mulighed for at have den type ydelser. Så skal vi sikre det danske velfærdssamfund, sikre den sammenhængskraft, vi har, og sikre de universelle velfærdsrettigheder, bliver vi nødt til at tage hånd om det. Det gør Storbritannien jo bl.a. med den kurs, de har lagt i EU. Dansk Folkeparti synes, at vi aktivt skal støtte Storbritanniens kurs, og vi skal også se, hvordan den kamp, de fører, i virkeligheden kan blive til gavn for os.

Jeg tror, de fleste kender sagerne om børnecheck og dagpenge osv., som kan tages med ud af landet, og kan se, at det ikke går. Vi skal have lavet de regler om. Det er også noget af det, der skal til for at modvirke social dumping. Vi vil nemlig mindre EU og ikke mere EU, og det er jo så et af de punkter, hvor statsministeren og jeg ser lidt forskelligt på tingene. Vi skal have folkeafstemning den 3. december om retsforbeholdet. Statsministeren anbefaler, at man stemmer ja. Jeg anbefaler, at man stemmer nej tak. Det pudsige er jo, at man aldrig spørger befolkningen, om befolkningen ønsker mindre EU. Man spørger altid kun befolkningen, om den ønsker mere EU, og det er jo også det, der er lagt op til den 3. december.

Der er én ting, jeg vil takke statsministeren for i forbindelse med åbningstalen og det her emne. Det er, at statsministeren fik gjort det krystalklart, at vi også den 3. december stemmer om EU's asyl- og udlændingepolitik. Det var en overraskelse. Det stod ikke i det manuskript, der var lavet. Men sagen er jo, at når der er behov for fra statsministerens side og andre partiers side at begynde at tale om garantier for, at man ikke vil bruge en bemyndigelse, man får af befolkningen den 3. december, hvis der bliver stemt ja, så er det jo netop, fordi det også er en del af det, vi stemmer om den 3. december. Ellers giver det jo slet ikke nogen mening. Så jeg synes i virkeligheden, det var meget positivt, at statsministeren gav os den oplysning.

Vi skal sikre vækst og velstand i Danmark. Vi skal have gode betingelser for produktion. Eksempelvis er landbruget og fiskeriet i problemer, og det gør jo også, at hvis vi for alvor skal have et Danmark i balance og sikre vækst og produktion i hele landet, er der noget bl.a. omkring landbrugserhvervet, som vi bliver nødt til at være opmærksom på.

Det er godt, at der er taget initiativ til at flytte knap 4.000 arbejdspladser ud af hovedstaden. Det er jo et element i det her med at skabe et Danmark i balance. Vi vil aktivt arbejde for, at planen bliver til virkelighed, og også se på, om det skal være en første etape, om vi skal gå videre. Vi synes i hvert fald, at det er gode takter – og nye takter, som jo også er en del af det, at der er et nyt politisk flertal efter valget – at det så sker.

Den velstand, som vi skal sikre gennem et produktivt erhvervsliv, skal sikre kernevelfærden. Vi skal have styrket sundhedssektoren. Vi er glade for, at det ser ud til, at der kan blive afsat 2,4 mia. kr. ekstra næste år til vores sundhedssektor. Overbelægning skal bekæmpes. Vi skal have sikret vores ældrepleje. Der er en overleveret arbejdsopgave til finanslovsforhandlingerne i forhold til kommuneaftalen om den her ældremilliard. Vi synes, der skal være en værdighedsmilliard. Kommunerne skal forpligtes på nogle værdighedsgarantier over for borgerne.

Vi skal sikre et politi, som kan skabe tryghed, og det er jo i virkeligheden en af de kæmpe opgaver, der er overleveret fra det tidligere flertal: at økonomien for politiet sejler. Fra januar er der ikke penge til det politi, vi kender i dag. Så alene det at sikre, at man overhovedet har et politi på det niveau, vi har i dag, kræver ekstra penge. Og

dertil skal så lægges nogle ekstra midler, som sikrer et mere synligt politi, der kan skabe tryghed.

Bare for at det også bliver nævnt her, vil jeg sige, at det jo også er en diskussion om grænsekontrol. Det kan nemt blive en strid om ord, men jeg tror, de fleste danskere har det ligesom mig, nemlig at grænsekontrol er noget, der foregår ved grænsen, og at det kræver noget personel, der står ved grænsen, som kan være årvågne og skride ind, hvis der er behov for det. Grænsekontrol er ikke alene nogle elektroniske nummerpladescannere, som man kan have installeret, og så tror man, det er den intelligente form for grænsekontrol. Så vi kommer til at have et rigtig stærkt arbejde i forbindelse med politiforhandlingerne også om det. I det hele taget er der et travlt arbejdsår foran os, og vi glæder os til arbejdet.

Vi skal også have forhandlet en dagpengereform på plads. Vi håber, der er en villighed til at se konstruktivt på det i det lys, at en aftale om dagpengene skal ske på baggrund af det arbejde, der nu er blevet lavet i Dagpengekommissionen, men selvfølgelig med de krøller, som vi politisk kan sætte på det, og som kan sikre et dagpengesystem, som kan skabe ro og tryghed for rigtig mange danskere, også i de kommende, forhåbentlig mange, år.

Jeg vil på vegne af Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance og De Konservative fremsætte følgende :

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringens kasseeftersyn desværre viser, at de offentlige finanser er i dårligere stand end anført af den tidligere regering før valget. Det har ikke været ansvarligt.

For mange står uden for arbejdsmarkedet. Derfor er det en målsætning, at flere er på arbejdsmarkedet – færre på offentlig forsørgelse.

Vækst og velstand er forudsætningen for velfærd. Derfor opfordrer Folketinget regeringen til at forbedre danske virksomheders rammevilkår, til at lette skatten på arbejdsindkomst, når der er mulighed for det, og til at styrke kernevelfærden.

Folketinget konstaterer, at der er behov for at sikre vækst og udvikling i alle dele af Danmark.

Folketinget konstaterer, at den tidligere regerings udlændingepolitik slog fejl, idet den bl.a. ikke i tilstrækkelig grad sikrede selvforsørgelse blandt herboende udlændinge. Derfor noterer Folketinget sig med tilfredshed, at straksindgrebet har haft en effekt, og at indfødsretsaftalen peger i samme retning. Der er dog behov for yderligere stramninger på udlændingområdet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en lang række spørgsmål, og jeg læser lige deres navne op: Nicolai Wammen, Jakob Ellemann-Jensen, Pernille Skipper, Rasmus Nordqvist, Morten Østergaard, Pia Olsen Dyhr, Søren Pape Poulsen, Magnus Heunicke, Pelle Dragsted, Louise Schack Elholm, Dan Jørgensen og Sofie Carsten Nielsen. Det er dem, vi tror vi når, hvis taletiden bliver overholdt. Så er der en række, der også gerne vil til, men nu ser vi, hvordan det går.

Den første spørger er hr. Nicolai Wammen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:16

Nicolai Wammen (S):

Tak for det, og tak til hr. Thulesen Dahl for talen. Efter folketingsvalget sagde hr. Thulesen Dahl, at hvis vi skal have en ordentlig velfærd i Danmark, er der behov for en vækst på 0,8 pct. Men da regeringen fremlagde sit finanslovsforslag, viste det sig, at det var under det halve, der blev lagt op til, og derfor var det jo spændende at høre DF's reaktion. Og den kom, ved at man kvitterede på forhånd, inden

forhandlingerne overhovedet var gået i gang, for en vækst, der var så lav.

Derfor er mit spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvorfor har Dansk Folkeparti smidt håndklædet i ringen, allerede inden forhandlingerne er gået i gang, og er det virkelig den måde, man får mest indflydelse på, altså ved at stå uden for regeringen?

Kl. 11:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 11:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu står vi jo foran finanslovsforhandlingerne, og der skal vi også forhandle økonomien. Er det rigtigt, at vi ikke når op på en realvækst på 0,8 pct. næste år? Ja, det tror jeg er rigtigt. Er det det samme, som at vi ikke kan løfte de kerneprioriteringer, vi har i forbindelse med finanslovsforslaget? Nej, det tror jeg ikke det er.

Vores kerneønsker, som de var i valgkampen, og som de er efter valgkampen, er, at vi får styrket vores sundhedsvæsen. Jeg mener, der er væsentlige områder inden for vores sundhedsområde, der halter efter den tidligere regering. Regionerne har været i gang med store spareplaner, medicinudgifterne er løbet løbsk, og der er virkelig et behov for at få sat ind med flere penge. Jeg mener, vi skal have styrket vores ældrepleje, og det nævnte jeg også i min tale, og det er noget af det, vi går til forhandlingerne med. Jeg mener, der efter kommunaftalen klart er et behov for i finanslovsforhandlingerne at adressere lige præcis det.

Vi vil sikre et bedre politi, hvor den tidligere regering jo også har efterladt en kæmpe regning, som vi skal samle op.

Vi skal i gang med forhandlingerne om det, og det bliver hårdt, det bliver behårdt, og det kommer til at kræve nogle penge, og dem skal vi selvfølgelig arbejde på at finde. Jeg tror, det kan lade sig gøre med den fornødne velvillige indstilling, også fra regeringens side, men jeg ved jo ikke noget om det endnu, så det må vi komme tilbage til, når vi ser, hvordan forhandlingerne falder ud.

Kl. 11:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Nicolai Wammen, værsgo.

Kl. 11:18

Nicolai Wammen (S):

Jeg hører en meget, meget lang ønskeseddel fra hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti om, hvad man gerne vil, men samtidig siger man også, at man er gået væk fra, hvor mange penge der skal bruges.

Derfor er spørgsmålet jo blot: Er man parat til at acceptere de 0,3 pct., som regeringen har lagt frem som ramme, og mener hr. Kristian Thulesen Dahl alvorligt, at han, efter at Dansk Folkeparti har været ude at kvittere for regeringens udspil, har mere indflydelse ved at stå uden for regeringen, end han ville have haft ved at være en del af en regering, hvor Dansk Folkeparti oven i købet ville have været det største parti?

Kl. 11:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, hr. Nicolai Wammen spørger om, er, om vi slipper nogle af vores prioriteringer på forhånd, om vi på forhånd opgiver kampen for et bedre sundhedsvæsen, om vi på forhånd opgiver kampen for en bedre ældrepleje, om vi på forhånd opgiver kampen for et bedre po-

liti. Og der er svaret: Nej, det gør vi ikke. Kan det så lade sig gøre inden for den økonomiske ramme, der er? Det kommer da an på, om man er villig til at komme os i møde, det kommer da an på, om man er villig til at prioritere udgifterne, som vi synes det er fornuftigt.

Vi har et forslag fra finansloven, der jo handler om, at man omlægger en del af udviklingsbistanden til penge, der kan bruges herhjemme på eksempelvis bedre sundhed. Det er en prioritering, som vi støtter. Så på den måde kan man jo godt finde nogle penge et sted og bruge aktivt et andet sted. Går det op i sidste ende? Det ved vi jo først, når forhandlingerne er afsluttet.

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:20

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for den fine tale. Der er jo mange ting og lange stræk, hvor vi er enige, og det er en god start.

Hr. Kristian Thulesen Dahl nævner en række ønsker til finanslovsforhandlingerne. Vi har jo også en række ønsker, og dem har vi lagt frem i regeringens finanslovsforslag. Det er sådan her i tilværelsen, at der er noget, der er vigtigere end andet, og jeg formoder, at der også for Dansk Folkeparti er noget, der er vigtigere end andet i de her forhandlinger. Hvordan ser Dansk Folkeparti på den prioritering, når nu kasseeftersynet lidt nedslående viser det, det gør?

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, at det er brandærgerligt, at kasseeftersynet viser det, det gør. Det er jo rigtigt, som hr. Jakob Ellemann-Jensen er inde på, at de økonomiske konditioner, som vi blev stillet i udsigt af den tidligere regering i juni måned, da vi havde folketingsvalg, åbenbart ikke holder vand. Vi frygtede det lidt med de udgifter, den tidligere regering efterlod, altså de regninger, der var efterladt, og som var ubetalte. Men at omfanget er, som det er beskrevet i kasseeftersynet, kom noget bag på os. Det er klart, at det gør, at det er en vigtig prioriteringsøvelse.

Det gør også, at vi målrettet skal prioritere, hvad det er for nogle af vores ting, der er de vigtigste for 2016. Jeg har gjort det krystalklart, at når det f.eks. handler om sundhedsområdet med vores sygehuse, når det handler om ældreplejen, når det handler om politiets muligheder for at være et politi, der skaber tryghed for danskerne, så vil jeg sige, at det er nogle af vores allerhøjeste prioriteter i de forhandlinger, der kommer. Så er det selvfølgelig, ved at vi laver nogle ændringer på udlændingeområdet, omlægger nogle ting i udviklingsbistanden osv. Det synes vi er en fornuftig måde at gøre det på, og det ser vi frem til forhåbentlig at kunne få gode aftaler om i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:21

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det. Jeg anerkender, at den økonomiske situation jo ikke er, som vi kunne ønske. Hvad betyder det i forhold til det lidt længere perspektiv, at der er nogle af de her prioriteter, som vil blive

rykket til senere finanslovsaftaler? Eller er det her alt sammen noget, man ønsker at have med i finanslovsaftalen for i år?

Kl. 11:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det bliver jo en spændende diskussion. For jeg kunne jo vende det om og stille det samme spørgsmål til regeringen og spørge, om det så betyder, at nogle af de ting, man har lagt ind i finanslovsforslaget som ønsker fra regeringens side, i virkeligheden også er nogle, der vil kunne skubbes lidt, og det er jo en diskussion, vi må have, for at finde ud af, hvordan enderne kan nå sammen. Men det er klart, at vi gik til valg på, at kernevelfærden skulle sikres. Når pengene efter kasseeftersynet så viser sig at være færre, mindsker det jo ikke vores lyst til, at kernevelfærden er sikret, men så er det et spørgsmål om, hvordan vi meget målrettet kan sikre netop det, og den diskussion tager vi selvfølgelig gerne. Men vi går ikke fra vores synspunkter, sådan som de også blev præsenteret i valgkampen, i forhold til at der er nogle hjørnesteen i velfærdssamfundet, som danskerne med rette kan forvente fungerer optimalt. Og der er vi blevet efterladt med nogle udfordringer på bl.a. sundhedsområdet og politiets område, som vi skal have taget hånd om.

Kl. 11:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:23

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, og tillykke med fødselsdagen. Jeg vil gerne spørge lidt ind til spørgsmålet om nedskæringer ude i kommunerne. For vi hører jo også i dag hr. Kristian Thulesen Dahl sige, at vi skal forsvare kernevelfærden, ligesom vi under valgkampen hørte de her løfter om, at Dansk Folkeparti ikke medvirker til nulvækst eller minusvækst, og det synes jeg var rigtig positivt. For det betyder jo reelt, at der er et flertal af partier i det her Folketing, som før valget har meldt klart ud, at nulvækst eller minusvækst i den kommunale velfærd er helt utænkeligt. Det, der bliver spændende, er jo, at det flertal nu bliver sat på en prøve. For Venstre har jo fremsat et lovforslag, som sætter rammerne for den kommunale økonomi, altså det her famøse lovforslag om udgiftslofter – jeg har det her – og der fremgår det jo tydeligt, at man i de kommende år nu lægger op til at stjæle penge fra kommunerne, altså omkring 2,4 mia. kr. om året, opsummerende til omkring 7 mia. kr. i 2019.

7 mia. kr. svarer vel – det er sådan et slag på tasken – til omkring 21.000 ansatte i hjemmeplejen eller andre offentligt ansatte, som skal afskediges. Så mit spørgsmål er egentlig helt enkelt: Kan vi regne med, at vi selvfølgelig har Dansk Folkeparti med på det hold, der stemmer nej til det her lovforslag, sådan som det ligger her i dag?

Kl. 11:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Altså, vores udgangspunkt er klart, det har jeg gjort rede for, og det bliver der jo også kvitteret positivt for, nemlig at vi ikke mener, at der skal tages penge fra kommunerne. Vi respekterer kommunernes ret til at forhandle med den siddende regering – det var også det, der var en debat om med den socialdemokratiske formand heroppe tidligere – og hvis man laver en frivillig aftale med regeringen, aner

kender vi det. Men vi siger også, at hvis ikke man kan nå frem til en frivillig aftale, som man synes er tilfredsstillende fra kommunernes side, så kan man jo lade være med at lave den, og så er det os herinde, der skal fastlægge den kommunale økonomi. Så vil det være vores udgangspunkt, at det, der måtte blive fundet i form af et omprioriteringsbidrag over for kommunerne, skal tilbageføres til aktiviteter til kernevelfærd, der finder sted gennem kommunerne.

Kl. 11:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 11:25

Pelle Dragsted (EL):

Den udmelding har jeg godt set – du var ude med den i Politiken for noget tid siden – og den vil jeg gerne kvittere positivt for, men det, jeg spørger ind til nu, er jo det lovforslag, som skal vedtages nu her i forbindelse med finansloven, og som lægger rammerne. For det sætter jo rammerne for, hvad kommunerne kan regne med at de har næste år, og det vil jo også lægge rammerne for de forhandlinger til foråret, som du henviser til. Så jeg vil bare gentage mit spørgsmål: Kan Dansk Folkeparti stemme for et forslag, der betyder, at man år for år i de kommende 4 år vil stjæle 2,4 mia. kr. og dermed indføre ikke bare nulvækst, men minusvækst, i kommunerne? Jeg håber på, at jeg kan få sådan et rimeligt klart svar – ja eller nej – på det spørgsmål.

Kl. 11:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det, og man tiltaler ikke hinanden direkte.
Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:25

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej. Mit svar på, hvad der er vores politiske udgangspunkt, hvad der er vores politiske synspunkt, er, at det jo er det, der skal styre, hvad der sker i den virkelige verden. For det er jo sådan med budgetlovens lofter, at de selvfølgelig umiddelbart er styrende for det kommende år, og at de så er retningsgivende for de efterfølgende år. Men man kan jo sagtens, også i de efterfølgende år, møblere rundt inden for de samlede lofter, så man kan omfordele i forhold til hvor penge bliver brugt i den offentlige sektor. Det er jo i virkeligheden de sidste beslutninger, som det her Folketing træffer, der er de gældende, og det er derfor, jeg lægger så meget vægt på det her med at sige, at hvis kommunerne vælger at lave en frivillig aftale med regeringen, respekterer vi det. Og hvis ikke de gør og vi så sidder med den kommunale økonomi herinde, har jeg også angivet, præcis hvad det er for nogle konditioner, vi så går efter skal være gældende.

Kl. 11:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er næste spørger hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:26

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for talen. Det er jo altid spændende at høre om partiers prioriteringer.

Jeg vil gå tilbage til noget af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på i starten af sin tale, netop om omlægningen af udviklingshjælp og flygtninge osv. Man vælger jo i år og til næste år og fremadrettet at skære ekstremt kraftigt på udviklingshjælpen fra dansk side, men samtidig taler man om hjælp i nabolandene, og nabolandene her er så Syrien. Men hvis vi ser lidt længere frem, hjælper vores udviklingsbistand jo netop til, at vi ikke oplever væbnede konflikter. Så de her naboland kommer jo højst sandsynligt

til at blive større og større, i kraft af at vi skærer på udviklingen, skærer på det arbejde, som vi laver igennem FN.

Så er hr. Kristian Thulesen Dahl ikke også bange for, at det kan blive lidt symptombehandling kun at hjælpe i nærområderne og ikke gå ud og hjælpe med udviklingsarbejdet?

Kl. 11:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Med det, vi har foreslået om udviklingsbistanden, er Danmark stadig blandt de lande i verden, der giver absolut mest i udviklingsbistand i forhold til vores størrelse, og det synes jeg vi skal være. Så på den måde kan jeg godt give spørgeren ret i, at det er godt, at Danmark er derude og er aktive. Men jeg mener samtidig, at vi skal lægge en større vægt på det, vi så bruger i nærområderne. En stor del af det at få lande til at blive mere velfungerende, er jo også noget, der skal ske i landene selv.

Vi har jo en diskussion om, hvor få år der måske går, før vi bliver nødt til at stoppe med at snakke om lande som fattige lande, men hvor der i landene er meget stor fattigdom. Så det har også noget at gøre med et samfunds struktur, i forhold til om man har noget omfordeling inden for samfundet selv.

Det er bare for at sige, at jeg derfor synes, det er fornuftigt, at vi også på længere sigt bidrager mere i de katastrofeområder, der er, dér, hvor hjælpen skal komme akut, som jo netop kan aflaste folk i forhold til ellers at føle sig nødsaget til at måtte tage flugten eller være migranter til Europa osv.

Kl. 11:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Nordqvist, værsgo.

Kl. 11:28

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen netop når vi ser den her hjælp i nærområderne, i konfliktområder, så opstår de her konflikter jo tit, fordi der har været en forudgående fattigdom. Der kan være ressourcemangel, der kan være store katastrofer i forhold til klimaudvikling osv. Kan hr. Kristian Thulesen Dahl ikke give mig ret i, at det bliver symptombehandling at gå ud og hjælpe kun i nærområderne? Det er jo det, vi kommer til med de nedskæringer, vi ser. Vi skærer massivt i den udviklingshjælp, der faktisk skulle gøre vilkårene for mange lande i Afrika bedre, fordi vi jo skal bruge pengene i nærområderne. Så er hr. Kristian Thulesen Dahl ikke enig i, at det bliver til en symptombehandling?

Kl. 11:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, jeg vil ikke betegne det som symptombehandling. I forbindelse med folk, der sidder i flygtningelejre i Syriens nærområde, og som ikke kan få madkuponer nok, fordi FN skærer i det, tror jeg, det er helt afgørende, at vi sørger for at skabe bevillinger, der kan sikre, at man rent faktisk får de forsyninger, man har brug for i flygtningelejrene i nærområderne. Det ville jeg ikke på nogen måde betegne som noget sekundært eller som noget overfladisk. Det er da vigtigt, at vi gør det.

Betyder det så, at vi må prioritere en større del af hjælpen dertil? Ja, og det tror jeg også er fornuftigt, for det giver de her mennesker

en større tro på, at de rent faktisk bliver hjulpet i det område, indtil de forhåbentlig kan vende tilbage til deres hjemland på et tidspunkt igen. Det er jo hele formålet med, at der også internationalt er stor aktivitet, i forbindelse med hvad man skal gøre i forhold til Syrien for at få de kæmpestore konflikter, der er i Syrien, bort igen.

Kl. 11:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre, er den næste.

Kl. 11:30

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil da også godt lykønske Dansk Folkeparti med jubilæet. Det spændende er jo så, om man kan omsætte de fine resultater og de mange år til politiske resultater. Og meget af diskussionen de seneste år har jo handlet sådan om løftebrud, og der vil jeg da på egne vegne sige, at jeg aldrig har haft noget imod løftebrud, bare folk skiftede holdning i min retning. Derfor har jeg også kun haft ros tilovers for den nuværende statsministers beslutning om at tage 1.000 flygtninge som en del af en fælles EU-løsning på flygtningeudfordringen.

Men på Dansk Folkepartis landsmøde kunne jeg se, at man måtte forstå på hr. Kristian Thulesen Dahl, der vel næsten har gjort sig til overdommer i den diskussion, at det mente man ikke var et løftebrud. Altså, den statsminister, der kom til magten på at ville stoppe asyltilstrømningen til Danmark, har ikke begået løftebrud ved at hente 1.000 flygtninge udefra. Der vil jeg bare spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvor mange flygtninge kan statsministeren sådan i det videre perspektiv hente udefra, før det bliver til et løftebrud efter Dansk Folkepartis opfattelse?

Kl. 11:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi synes ikke, det var en god idé, at Danmark sagde ja til at tage imod en andel i forbindelse med den kvotediskussion, der er i EU, fordi vi mener, at det er at forsøge at adressere noget på en helt forkert måde. Det var jeg inde på i mit ordførerindlæg: Jeg mener, der skal hjælpes i nærområderne. Det skal ikke være sådan, at man ved hjælp af menneskesmuglere på den måde kommer illegalt ind i Europa og så får en fod indenfor og så får ekstra hjælp. Så jeg synes grundlæggende, det er forkert.

Det med løftebruddet, jeg skal forholde mig til, handlede jo om det her med at få færre til Danmark. Og kan man på nuværende tidspunkt sige, at vi ikke har mulighed for at sikre, at der bliver færre, der søger asyl i Danmark? Nej, det kan vi ikke sige, og derfor sagde jeg også, som jeg gjorde, og som hr. Morten Østergaard henviste til.

Kl. 11:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 11:32

Morten Østergaard (RV):

Ja, nu skuler jeg lidt op til formanden, for jeg ved, det ligger formanden meget på sinde, at man svarer på de spørgsmål, der bliver stillet. Mit spørgsmål var jo, hvor mange flere flygtninge statsministeren kunne hente til Danmark som et led i en EU-fordeling, før Dansk Folkeparti ville kalde det et løftebrud. Jeg har forstået Dansk Folkeparti sådan – og vi har været en del af den her debat i fællesskab i mange år – at antallet faktisk betyder noget. Derfor kunne det jo være rart nok i dag at få et tal fra Dansk Folkepartis side for, hvornår det bliver til et løftebrud. Jeg vil bare opfordre statsministeren til at

fortsætte konsekvent med at bryde sit håbløse løfte om udlændingepolitikken, så vi kan tage Danmarks del af det fælles ansvar i Europa.

Kl. 11:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det, jeg blev bedt om at forholde mig til, var et løfte om, at der skulle komme færre. Man skulle måles på, om der kom færre til Danmark. Og der siger jeg bare i al stilfærdighed, at det kan man jo ikke konkludere noget på endnu. Vi har nogle bestræbelser på, at der skal komme færre til Danmark, for det er jo rigtigt, som hr. Morten Østergaard siger, at antallet betyder noget.

Hvis det skal være vellykket med dem, der kommer til Danmark – hvis de skal blive integreret i det danske samfund og ikke leve i et parallelsamfund – og det har vi også kunnet se historisk, så betyder antallet jo virkelig noget. Det er en diskussion, hvor jeg har haft meget svært ved at overbevise hr. Morten Østergaard om rigtigheden i det, men jeg skal blive ved med at forsøge, for på et eller andet tidspunkt må også Radikale Venstre acceptere, at der er sådan en sammenhæng i den virkelige verden.

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:33

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl understregede i sin tale, at Dansk Folkeparti gerne vil sikre velfærden. Derfor bliver jeg lige nødt til at spørge lidt ind til det, at Dansk Folkeparti i juli måned stemte for regeringens omprioriteringsbidrag – nogle har også kaldt det grønthøstere – for det vil ifølge Finansministeriet betyde 11.000 fyringer ude i kommunerne frem til 2019. Det er et tal, som du kan finde i Berlingske fra den 26. september. Nu skal Dansk Folkeparti så i gang med at forhandle finanslov, og jeg vil spørge, om ordføreren her i dag vil afvise, at Dansk Folkeparti medvirker til en finanslov, som ikke retter op på de her besparelser, som jo har konsekvenser for bl.a. ældreplejen i kommunerne.

Kl. 11:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og man bruger stadig væk ikke direkte tiltale. Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi går til finanslovsforhandlingerne med bl.a. det formål at styrke ældreplejen, som finder sted ude i kommunerne. Og det er klart, at det er en målrettet indsats, vi ønsker, der skal gøres, i erkendelse af at der jo også kommer flere plejekrævende ældre, der kommer flere demente ældre, og det kommer til at kræve flere ressourcer, og dem ønsker vi at sætte af og målrette til arbejdet med ældrepleje ude i kommunerne. Det gik vi til valg på, og det forsøger vi også at få gennemført i den virkelige verden.

Diskussionen om omprioriteringsbidraget, som fru Pia Olsen Dyhr henviser til, kan deles op i to: Den ene er en principiel debat om, om det er godt at have sådan noget, altså om det er godt at have den øvelse, at man prøver at se på, om pengene i den offentlige sektor kan bruges på en anden måde, og den anden diskussion handler om, hvad de penge, der måtte komme ud af det, så skal bruges til.

For hvis de bliver brugt i den offentlige sektor, hvis de bliver brugt på kernevelfærd, så vil de jo gå i den anden retning, i forhold til at der så kan ansættes flere på de områder. Og det er jo i virkeligheden det, diskussionen skal handle om, altså ikke kun at se den ene side af sagen, men at se det samlede billede af, hvordan den offentlige sektor kommer til at udvikle sig.

Kl. 11:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ikke vant til, at »hr. Kristian Thulesen Dahl« er uformel tale, men jeg vil så sige »ordføreren« i stedet for, hvis det er bedre for formanden.

Jeg synes ikke, ordføreren svarer klart, og jeg vil derfor gerne lige prøve igen. Kan Dansk Folkeparti indgå en aftale om næste års finanslov, hvor kommunerne fortsat vil være nødt til at fyre hjemme-hjælpere, hvilket vil sige, at de penge, der bliver omprioriteret, ikke kommer tilbage til ældreplejen ude i kommunerne?

Kl. 11:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis vi får vores krav igennem i forhold til finanslovsforhandlingerne, vil der jo samlet være flere penge til rådighed i kommunerne næste år, end der er i år. Er det så et spørgsmål om, at vi prøver at målrette nogle midler til nogle af de områder, som vi synes virkelig trænger? Ja, det er selvfølgelig et udtryk for det. Så på den måde forsøger vi også i højere grad at få ledet nogle af de her penge, der bruges i den offentlige sektor, over på de ting, som vi gik til valg på at ville opprioritere, og det er jo bl.a. ældreområdet. Så det er jo det, vi arbejder for i de finanslovsforhandlinger, der starter med det, der hedder sættemøder, i morgen, og så må vi efterfølgende vurdere, hvor langt vi kom, og også tage diskussionen her i salen om det.

Kl. 11:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Konservative. Værsgo.

Kl. 11:36

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for talen. Vi er jo enige om mange ting, og jeg skal lige have bekræftet i dag, at det kan være, at vi er enige om endnu en ting. For jeg blev så glad efter De Konservatives sommergruppemøde, hvor vi var ude at melde ud, at vi ønskede en fastfrysning af grundskylden. Det blev modtaget af Dansk Folkepartis finansordfører, hr. René Christensen, ved at han sagde: En fastfrysning er ikke en idé, der er groet i vores baghave, men det kan være en løsning, indtil der kommer en permanent løsning.

Jeg vil blot høre, om det også er hr. Kristian Thulesen Dahls opfattelse, at det kunne være en løsning. Der sidder jo også mange børnefamilier, ældre, pensionister, der har købt og betalt deres eget hjem, og som nu må flytte fra det på grund af høje boligskatter.

Kl. 11:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:37

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg vil blankt erkende, at i vores økonomiske prioriteringer er der ikke plads til en fastfrysning af grundskylden. Når andre partier kommer med det som forslag, skal de selvfølgelig også pege på de økonomiske konsekvenser og på, hvordan man skal finde pengene til det. Det kan jeg ikke anvise. Det, jeg kan anvise, og som jeg synes der kan være god logik i, er, at man ser på, om man i højere grad skal sørge for at hjælpe eksempelvis en pensionist eller andre, der er i en økonomisk trængt situation, og som på grund af højere grundskyld simpelt hen må flytte fra hus og hjem. Kan man der finde en bedre måde og f.eks. give folk mulighed for indfrysning eller lignende. Det er et instrument, man kender. Er den type instrumenter noget, vi skal have bredt videre ud?

For jeg anerkender fuldt ud, at der er eksempler på folk, som virkelig føler sig tvunget fra hus og hjem på grund af de stigninger, der er i grundskylden. Men jeg bliver selvfølgelig også nødt til at være fuldstændig ærlig på det område og sige, at jeg i min økonomiske politik ikke har et råderum til at betale for en fastfrysning af grundskylden.

Kl. 11:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 11:38

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tager det som et halvt tilsagn om, at vi måske på et tidspunkt kan snakke om det. Men alligevel vil jeg gerne holde fast i, at det jo er alvorligt, og jeg er enig i, at selvfølgelig skal vi prioritere. Alt det, vi kommer med nu, og som vi skal diskutere med finansministeren, er selvfølgelig prioriteringer. Man kan få fastfrosset skatterne, men det er jo, indtil der ikke er mere værdi, og det må også ligge Dansk Folkeparti på sinde, at ældre mennesker, pensionister, uanset hvor de bor i landet, ikke skal jages fra hus og hjem på grund af skatter. Det er jeg sikker på at hr. Kristian Thulesen Dahl også vil give mig ret i.

Kl. 11:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:39

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er pensionister, der er folk med en dårlig økonomi, der kan være i en livssituation efter en skilsmisse, eller hvad det kan være, altså som er i en særlig situation, og det er også derfor, jeg siger, at jeg anerkender, at der bestemt har været eksempler fremme på, at folk på grund af stigende grundskyld har de udfordringer, som hr. Søren Pape Poulsen er inde på. Dem ser vi selvfølgelig gerne på i de forhandlinger, der kommer i forskellige sammenhænge. Jeg siger bare også, at hvis man laver en fastfrysning af grundskylden, er det jo også noget, der har nogle økonomiske konsekvenser, som man bliver nødt til at tage med i forhandlingsbilledet, og der glæder jeg mig til at se hvad hr. Søren Pape Poulsen vil pege på.

Kl. 11:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Den næste er hr. Magnus Heunicke, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:40

Magnus Heunicke (S):

Jeg lytter meget nøje efter, når hr. Kristian Thulesen Dahl taler om vores velfærdssamfund og taler om de ældre, om sundhedspolitikken og om det løft, der skal til i politiet. Det gør jeg, fordi vi indtil valget hørte fra Dansk Folkeparti, at man mente, at der var behov for en

vækst på 0,8 pct. Hvorfor det? Det er jo det, vi også har erkendt for længst og kan se, nemlig at vi heldigvis bliver flere ældre i Danmark. Det er godt, men det kræver også nogle flere penge til pleje, og der er man nødt til at investere. Der er også det, vi har en holdning om som Socialdemokrater. Vores vækstprocent mente vi var lidt lavere end den, I havde før valget.

Men nu kan jeg så forstå, at hr. Kristian Thulesen Dahl i sit svar til min kollega hr. Nicolai Wammen, men også her i debatten generelt siger, at det nu ikke er 0,8 pct., for nu er det pludselig 0,3 pct. Og det kan jeg ærligt talt ikke få til at passe. Jeg kigger her på Dansk Folkepartis hjemmeside – »Dit land, dit valg«, står der så fint – og det er et citat fra en artikel, og den er fra før valget, skal jeg måske lige pointere, for der er åbenbart forskel:

Dansk Folkeparti støtter en ny borgerlig statsminister, men har ikke givet afkald på sit krav om en offentlig vækst på 0,8 pct.

Det har man så nu, må vi forstå.

Kl. 11:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Som jeg også redegjorde for før, har vi en række prioriteringer, som vi gik til valg på i forhold til vores sundhedssektor, bekæmpelse af overbelægning på sygehusene, i forhold til vores ældrepleje, i forhold til vores politi. Der er nogle udfordringer der, som vi synes er så alvorlige, at dem skal vi have løst. Det går vi til forhandlingerne med. Men når vi så vurderer, hvad der skal til for at løse alt det, vi godt kunne tænke os, har vi jo anvist en realvækst på de 0,8 pct. Kan det lade sig gøre at lave en aftale, hvor man ikke lander på det og så løser de udfordringer? Det kommer så an på, om man vil omprioritere på den rigtige måde, bl.a. fra udviklingsbistanden, hvor der jo kommer et bidrag, som bl.a. kan gå til at løse udfordringerne i sundhedsvæsenet osv.

Der er indvandringsområdet. Jeg nævnte jo, at vi i 2011 havde udgifter – det er jo offentlige udgifter – til asyl og indkvartering osv. på 2,9 mia. kr. Det var steget til 9,2 mia. kr. i år. Så hvis man går den anden vej igen, frigør man jo også nogle penge, man kan bruge på de ældre og sygehuse osv. Det er jo summen af det, der skal afgøre, om vi når et tilfredsstillende resultat. Så tager vi en debat om det, når vi forhåbentlig når i mål på en tilfredsstillende måde, og så står vi selvfølgelig til ansvar for, om det i tilstrækkeligt omfang løfter de prioriteringer, vi gik til valg på. Det er sådan set det, som vi jo udmærket godt ved vi også i et eller andet omfang bliver målt og vejret på. Den kamp og den diskussion tager vi selvfølgelig rigtig gerne.

Kl. 11:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Magnus Heunicke, værsgo.

Kl. 11:42

Magnus Heunicke (S):

Det var en meget, meget lang talestrøm, og tusind tak for den. Der må vi gå ned og se på, hvad der så står på bundlinjen efter den talestrøm, og det er, at man før valget sagde, at man ikke havde givet afkald på et krav om offentlig vækst på 0,8 pct., men at det har man så nu givet afkald på. Det må vi forstå. For man kan jo bare omprioritere inden for den offentlige sektor.

Så har jeg et spørgsmål, og det kunne være rart med et svar fra hr. Kristian Thulesen Dahl: Er det sådan, at Dansk Folkeparti kan se sig selv i en aftale, som er inden for den nye ramme på 0,3 pct., som regeringen nu har sat op? Er det sådan, at man kan se sig i det – dvs. fodre hunden med sin egen hale, som jeg tror DF selv har sagt? Er 0,3 pct. noget, man kan acceptere, eller er det ikke?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:43 len og det, der afgør, om man ude i kommunerne faktisk har en økonomi, der så kan løfte ældreområdet på forsvarlig vis. Det går vi efter, det er vores målsætning, og på den måde løfter vi jo det, som vi også sagde i valgkampen at vi ville i forhold til ældreområdet. Det står vi fuldstændig ved, selvfølgelig også her efter valget, og det er det, vi går benhårdt efter i de forhandlinger, der kommer i de kommende uger og måneder.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må bare lige minde om, at i det forslag, vi så fra den tidligere regering, havde man lavet en teknisk fremskrivning fra 2015 til 2016, hvor man opererede med nulvækst. Og så siger man, at det kunne man altså ikke lige tage for pålydende, og at det skulle man lige ind at kigge lidt på. Jeg vil bare sige, at det, vi oplever her i dag fra socialdemokratisk side, er noget hokusfokus, det må jeg nok erkende.

Jeg bliver spurgt, om de prioriteringer, vi gik til valg på, står ved magt, i forhold til at vi får højnet kernevelfærden inden for de områder, som vi ønsker? Ja, fuldstændig. Kan det lade sig gøre med den økonomi, vi selv gerne vil have gennemført? Ja, det kan det. Kan det lade sig gøre med en økonomi, hvor der er påvirkning fra andre partier, som ikke vil bruge helt så meget, men som gerne vil omprioritere nogle ting? Vi ved jo, når forhandlingerne er overstået, om det vil kunne lade sig gøre. Men hvor det lander, ved jeg jo ikke i dag, for det ville jo være noget af en spåmandskunst, hvis jeg i dag kunne sige, hvordan finanslovsforhandlingerne, der starter i morgen, ender. Men skal vi så stå til ansvar for det resultat, der kommer ud af det? Ja, det skal vi, og det gør vi gerne, også her i Folketingssalen.

Kl. 11:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:45

Pernille Skipper (EL):

Undskyld, jeg sad lige og blev lidt småforvirret hernede. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget i samme retning, for i sommer blev hr. Kristian Thulesen Dahl nemlig konfronteret med, at nogle byrådsmedlemmer fra Dansk Folkeparti havde været med til at skære ned på ældreområdet i deres kommuner. Hr. Kristian Thulesen Dahl mente i den forbindelse ikke, at han havde et ansvar for det, fordi, og nu citerer jeg: Jeg tager jo ansvar for, om vi er med til at sikre kommunerne en økonomi, så man bl.a. kan prioritere de ældre. Der siges med andre ord altså, at ansvaret for kommunernes muligheder for at prioritere vores ældre medborgere er placeret her på Christiansborg, og det er jeg sådan set enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i.

Det, jeg så bare ikke forstår, er, hvorfor Dansk Folkeparti så nu kan lægge stemmer til en kommuneaftale, der samlet set skærer, så vidt jeg har forstået, 500 mio. kr. fra kommunernes muligheder, også selv om der kommer flere ældre medborgere.

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:45

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det er jo, fordi man skal tage kommuneaftalen og en finanslovsaftale i sammenhæng. Altså, jeg har jo flere gange allerede nu her i formiddag redegjort for vores prioriteringer til finanslovsforhandlingerne, og der har jeg også gjort det klart, at vi prioriterer ældreområdet, vi prioriterer ældreplejen. Vi tager udgangspunkt i, at der kommer flere, bl.a. med demens, de kommende år, som kræver, at der er flere mennesker, også om natten, f.eks. på plejecentre, der kan hjælpe de ældre, der har hjælp behov. Det kommer vi med et forslag om at sætte nogle penge af til. Og så er det jo summen af kommuneafta-

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:46

Kl. 11:46

Pernille Skipper (EL):

Det kan jeg godt forstå. Det, hr. Kristian Thulesen Dahl siger nu, er jo så, at hvis den finanslov, der skal laves, skal laves med Dansk Folkeparti, skal den føre så mange penge tilbage til kommunerne, at vi kan sikre et løft og en følgen med den demografiske udvikling, for så vidt angår vores ældre medborgere. Bare for at forstå det fuldstændig korrekt: Er konklusionen på det, hr. Kristian Thulesen Dahl siger lige nu, ikke, at Dansk Folkeparti lover, at en finanslov vil sørge for, at der er mulighed for at øge omsorgen for vores ældre medborgere, også en helt almindelig plejehjemsbeboer eller bruger af hjemmehjælp?

Kl. 11:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, altså, hvis vi får vores ønsker gennemført, vil det være sådan, at der bliver bedre økonomi til at hjælpe vores ældre medborgere. Så spørger jeg så bare også fuldstændig åbent: Hvor er der et særligt behov i forhold til vores ældre medborgere? Det er der jo bl.a. de steder, hvor de allermost plejekrævende mennesker rent faktisk er. Og i nogle situationer er det selvfølgelig hjemme, men i mange situationer er det jo også på de plejecentre, vi har, hvor folk i nattetimerne er blevet skåret fra, så der er ganske lidt hjælp at få, hvis man har brug for hjælp i nogle af de timer på døgnet. Men for en dement er det jo ikke sådan, at man nødvendigvis helt har styr på dag og nat. Det er jo en af de ting, der kan ske, når man bliver ramt af demens. Så det kræver jo, at man har noget mere kraft på de her plejecentre til at kunne hjælpe de her mennesker.

Det går vi benhårdt efter i de forhandlinger, der nu skal være. Og så er vi selvfølgelig parate til en diskussion om, hvorvidt vi når i mål, når forhandlingerne er afsluttet, og hvor langt vi er kommet. Vi håber selvfølgelig, at vi når langt, for så løser vi den opgave, som vi taler om her.

Kl. 11:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 11:48

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne lidt tilbage til det her med antal, for det er jo noget, som Dansk Folkeparti i hvert fald ofte går op i at andre partier svarer på. Jeg må forstå af hr. Kristian Thulesen Dahls tidligere svar, at det står statsministeren frit for at indgå frivillige aftaler om at tage et ubekendt antal flygtninge i EU, også fremadrettet, uden at blive beskyldt for løftebrud fra Dansk Folkepartis side. Jeg skal bare spørge helt enkelt: Er det rigtigt forstået – ja eller nej?

- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.
- Kristian Thulesen Dahl** (DF):
Nej.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.
- Sofie Carsten Nielsen** (RV):
Tak for det. Det var et dejlig klart svar. Så skal jeg spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvor mange flygtninge kan statsministeren indgå aftale med EU om at tage frivilligt fremover uden at blive beskyldt for løftebrud af hr. Kristian Thulesen Dahl?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.
- Kristian Thulesen Dahl** (DF):
Vi synes ikke, at Danmark skal gå ind i en kvotefordeling af flygtninge i EU. Det, som løftet, der henvises til, er bundet op på, er et løfte om, at man skal måles på, at der kommer færre til Danmark, og det agter vi selvfølgelig at holde statsministeren op på. Det er jo hans eget udsagn. Så kan man jo gå tilbage og se, hvad det vil betyde, at der skal være færre. Så giver det jo sådan set sig selv, hvad det er, man måles på. Det er jo i forhold til det løfte, der er givet. Opfylder det så samlet set vores ambitioner, i forhold til hvordan man skal hjælpe flygtninge i nød? Nej, det gør det ikke, for vi mener, at man kan hjælpe langt flere flygtninge i nød ved helt at omlægge den måde, vi hjælper på, så det ikke handler om, at den ved hjælp af menneskesmulgere lige kan få foden indenfor i Danmark, men at det handler om, at man hjælper langt bedre i de nærområder, hvor flygtningene jo i stort tal befinder sig.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jonas Dahl, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.
- Jonas Dahl** (SF):
Tak for det. ATP påviste for nylig, at boligydelsen er afgørende for at kunne forhindre fattigdom i alderdommen. Regeringens forslag til finanslov lægger jo bl.a. op til at udhule boligydelsen helt generelt, og fra 2020 vil det betyde, at mange ældre ikke længere har råd til at bo i noget så banalt som en ældrebolig.
Derfor vil jeg egentlig gerne høre, om Dansk Folkeparti i forbindelse med finanslovsaftalen vil være med til at forringe vilkårene for de ældre. For nu har vi jo lige hørt fra Dansk Folkepartis formand, at det vil man ikke, men gælder det også boligydelsen?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.
- Kristian Thulesen Dahl** (DF):
Ja, det gør det altså. Vores udgangspunkt er, at det er en af tidslernerne i finanslovsforslaget. Jeg har godt lagt mærke til diskussionen om,
- Kl. 11:49 hvorvidt det sådan er teknikaliteter der afgør, om vi nu skal få reglerne mere konkretiseret, så man betaler det, der oprindeligt var meningen, osv. Men det er jo selvfølgelig ligeegyldigt for den person, som modtager en given ydelse, en boligydelse, i dag; der vil følelsen jo være, at man får det sværere, ved at den sættes ned.
- Kl. 11:49 Så det er selvfølgelig en af de ting, som vi har på vores dosmerseddell i forhold til de forhandlinger, der skal i gang. Det er en af de ting, der står på vores negativside, og som vi selvfølgelig har nogle ambitioner om at få kigget grundigt efter i sømmene.
- Kl. 11:49 **Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jonas Dahl, værsgo.
- Kl. 11:51 **Jonas Dahl** (SF):
Det vil jeg egentlig gerne kvittere for, og det tager jeg også lidt som et løfte fra Dansk Folkeparti om, at man ikke vil være med til at udhule den.
Men lad os så vende tilbage til det her omprioriteringsbidrag, som også hr. Magnus Heunicke spurgte ind til lidt tidligere. Det synes jeg ikke rigtig at vi fik et klart svar på. Hvad mener Dansk Folkeparti med det? Nu udhuler man jo så kommunernes budgetter ad anden vej. Mener Dansk Folkeparti virkelig, at det er en anstændig måde at behandle kommunerne på og dermed også de ældre?
- Kl. 11:52 **Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.
- Kl. 11:52 **Kristian Thulesen Dahl** (DF):
Nej, altså, jeg deler det jo op i to ting. Jeg siger, at man på den ene side kan have en diskussion om, om et middel som et omprioriteringsbidrag er fornuftigt eller ej – altså i forhold til at man hele tiden ryster træet for at finde ud af, hvor i den offentlige sektor man kan bruge pengene bedre – og på den anden side have en diskussion om, hvor de penge, der kommer ud af det, bruges. Altså, hvis de bruges på kernevelfærd og dermed jo stadig væk bruges i den offentlige sektor, ja, så kan det jo samlet set være en fornuftig øvelse, men de to ting er jo lidt hinandens forudsætninger.
Det er jo den diskussion, vi kommer til at få i forskellige sammenhænge, og som der også er blevet spurgt ind til tidligere her i dag. Og den diskussion tager vi jo med det udgangspunkt, at vi hverken er gået til valg på eller i dag har en holdning om, at vi skal indskrænke den offentlige sektors mulighed for at hjælpe de mennesker, der har hjælp behov, tværtimod.
- Kl. 11:53 **Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Den næste spørger er fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Kl. 11:53 **Pernille Rosenkrantz-Theil** (S):
Tak for det. Storbyerne skal have plads til studerende og enlige, står der på Dansk Folkepartis hjemmeside. Det er jo meget fint. Dansk Folkeparti siger også et andet sted – i BT – at man ønsker at prioritere indsatsen i forhold til hjemløshed højere. Okay, det lyder jo også meget fint. Så er det bare, jeg ikke helt forstår, hvordan det kan være, at Dansk Folkeparti tilslutter sig afskaffelse af billig boligordningen. Det har jeg jo så forsøgt at grave lidt i, og der kan jeg så forstå at Dansk Folkepartis ordfører siger, at der ikke er noget andet bud på, hvordan forskellige grupper, som ikke har så høje indkomster, skal have mulighed for at bo i byen. Det vil sige, at man afskaf-

fer ordningen, men ordføreren kan ikke komme med et eneste bud på, hvordan man så skal sørge for, at folk med almindelige og lave indkomster kommer til at kunne bo i byerne i fremtiden.

Overborgmester Frank Jensen vurderer, at det er 3.600 billige boliger, der bliver afskaffet på den her vis. Og jeg vil høre nu, hvor ordføreren ikke kan svare på spørgsmålet, om det så er sådan, at Kristian Thulesen Dahl som formand for partiet har et bud på, hvad vi gør, for at almindelige mennesker også kan bo i byen i fremtiden.

Kl. 11:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Thulesen Dahl, værsgo,

Kl. 11:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er lige et par ting. Den ene er jo, at det ikke er nogen ny holdning fra vores side. Altså, vi har jo hele tiden været skeptiske over for den del af lovgivningen, der handler om de her ekspropriationslignende vilkår, som man lægger ind over det. Vi har haft principielle betænkeligheder ved den måde, man har lavet det på fra den tidligere regerings side, og det er jo bare det, vi også giver udtryk for i dag. Så på den måde kan man sige, at der ikke er noget nyt under solen, og at der ikke kan være nogen overraskelse i det.

Betyder det så, at man skal stoppe enhver snak om, hvorvidt man så kan finde andre veje til at sikre billige boliger også i vore storbyer? Nej, selvfølgelig gør det ikke det, og den diskussion tager vi meget gerne.

Det er jo sådan lidt paradoksalt, for når vi taler om at flytte 4.000 arbejdspladser ud af hovedstaden, kunne det jo måske også godt medføre et mindre pres på boligområdet. Altså, der er jo en søgning ind til bl.a. hovedstaden, som jo bl.a. også aflejrer sig i de her højere boligpriser, som sætter sig i hele boligmarkedet, og selv om det jo ikke lige præcis er de boliger, man måske selv skal til, så sætter det sig jo ned igennem rækken af boliger.

Spørgsmålet er jo i virkeligheden, om sådan nogle initiativer også har en effekt; men vi tager gerne diskussionen. Men selve forslaget, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil henviser til, var vi jo skeptiske over for dengang, det blev indført, og det er vi selvfølgelig fortsat.

Kl. 11:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil, værsgo.

Kl. 11:55

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu kommer der så 1.000 nye indbyggere til København om måneden, så de der 4.000 arbejdspladser tror jeg måske rækker som en skrædder i helvede, hvad angår lige præcis det her problem.

Ja, det er så åbenbart ideologiske kvababbelser hos Dansk Folkeparti, der gør, at folk skal stå uden hjem. I forhold til den stigning, der har været i hjemløshed hen over de sidste 5 år, og som vi lige har fået de seneste nye tal om, skal vi bare huske på, at det jo ikke er folk, der er hjemløse, fordi de har alkoholproblemer eller psykiske problemer nødvendigvis. Det er også et problem, men det, der skaber den store stigning i hjemløsheden i omegnskommunerne, er, at der mangler billige boliger. Og her taler vi jo også om en tidsfaktor. Der er folk, der ikke kan finde et sted at bo – almindelige mennesker med almindelige jobs, med almindelige eller lave indtægter.

Det er da bare utroligt, at ideologiske kvababbelser skal stå i vejen for, at der bliver skabt løsninger. Jeg hørte ikke hr. Kristian Thulesen Dahl komme med et eneste bud på, hvad man så vil sætte i stedet. Det er jo så relevant, for hvis ikke man vil den her løsning, hvad vil Dansk Folkeparti så?

Kl. 11:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men jeg mener faktisk, at en del af svaret – og jeg anerkender, at det kun en del af svaret – jo er et Danmark i bedre balance. Det billede, der ligesom tegnes, er, at København skal være en by, hvor stadig flere søger til, og hvor måske – jeg ved ikke, om det er Socialdemokratiets holdning – en stadig større del af den danske befolkning skal bo. For så er det rigtigt, at vi jo så får gedigne boligudfordringer i København i årene, der kommer.

Hvis man derimod har et Danmark i balance, hvor flere af vores aktiviteter sker rundt omkring i landet, så får man også en meget mere jævn fordeling, der jo også har indvirkning på alle mulige af de udfordringer, der er, når mange mennesker vælger at bo på den samme plet, f.eks. stigende boligpriser. Så selvfølgelig er den diskussion også en del af det her. Det kan være, at det ikke er løst så hurtigt, så snuptagsløsningsagtigt, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil kunne tænke sig, men det er jo også en del af det lange, seje træk, der skal gøre det.

I forhold til det konkrete forslag vil jeg sige – bare for at understrege det – at det er en skepsis, vi havde, da det kom til verden under den tidligere regering, og det er en skepsis, vi har i dag, og det er det, vi har ytret.

Kl. 11:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Dan Jørgensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:57

Dan Jørgensen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har jo ofte gjort det argument gældende, at der for Dansk Folkeparti er større indflydelse ved at sidde uden for regeringen end ved at være med i regeringen. Det er lidt underligt at høre hr. Kristian Thulesen Dahl kritisere, at regeringen har taget imod 1.000 ekstra flygtninge, kritisere den måde, regeringen har håndteret flygtningekrisen på, og kritisere regeringens finanslovsudspil, al den stund at hr. Kristian Thulesen Dahl jo selv kunne have været finansminister. Dansk Folkeparti kunne have haft justitsministerposten, og så kunne man jo have gjort det anderledes.

Men hr. Kristian Thulesen Dahl kan måske forklare det lidt bedre for mig og andre ved at fremhæve det bedste eksempel på noget, I har haft indflydelse på, som I ikke ville have haft indflydelse på, hvis I havde været med i regeringen.

Kl. 11:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, at både straksopstramningen og indfødsrets aftalen er ting, der kan gå i den rigtige retning. Jeg tror også, at finanslovsforhandlingerne vil vise det. Nu er hr. Dan Jørgensen jo fra et parti, der i hvert fald over tid har brugt nogle udsagn på at forklare, at man ikke kunne det ene, det andet og det tredje, fordi man sad i regering og var bundet op på et regeringssamarbejde med De Radikale. Man bruger anledningen her efter valget til at prøve at gøre sig lidt fri af De Radikale på udlændingeområdet, har jeg noteret mig med stor glæde. Altså, det viser jo lidt om, at man, når man sidder i sådan et regeringssamarbejde, åbenbart også er begrænset på nogle områder, mens man nu efter valget kan få en friere rolle.

Det er den afvejning, der selvfølgelig altid må være, i forhold til hvor stor indflydelse man får, hvis man sidder i regering sammen med nogle andre partier. Altså, hvor meget af regeringsgrundlaget er ens egen politik? For ellers kommer man til at sidde og skulle administrere andres politik. Det er den overvejelse, vi konkret har gjort os. Nu vil man jo også over de kommende år, hvis alting altså flasker sig, så regeringen sidder i flere år – men det antager vi at den gør – kunne finde ud af, om vi får indflydelse på tingene. Det har vi store ambitioner om at få. Så vil det jo vise sig, om min tese, som jeg lagde til grund her i sommer, holder.

Kl. 11:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Dan Jørgensen. Værsgo.

Kl. 11:59

Dan Jørgensen (S):

Nu bad jeg sådan set hr. Kristian Thulesen Dahl om at nævne et eksempel på, at man har fået indflydelse på noget, som man ikke kunne have fået indflydelse på, hvis man var med i regeringen. Så nævner hr. Kristian Thulesen Dahl en aftale om indfødsret, som Socialdemokraterne i øvrigt også er med i, og han nævner straksopbremsningen, som jo ikke har fundet sted, al den stund regeringen har sagt ja til 1.000 ekstra flygtninge, som man ikke ville have sagt ja til, hvis hr. Kristian Thulesen Dahl havde siddet i regering. Så hvis hr. Kristian Thulesen Dahl ikke kan nævne en stor ting, kunne han så ikke bare nævne en lille ting eller bare en eneste ting, som Dansk Folkeparti har fået igennem, som man ikke ville have fået igennem, hvis man havde siddet i regering?

Kl. 12:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 12:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er en fuldstændig underkendelse af betydningen af den straksopstramning, der rent faktisk fandt sted. Hvis ydelsesniveauet ikke var blevet ændret meget hurtigt efter valget, så tror jeg, at vi havde haft en anden situation – det gælder også i forhold til den migrantvandring, der har været op igennem Europa. Danskerne har kunnet se, at folk, der er blevet interviewet på de danske motorveje, har sagt, at lige præcis de lavere ydelser, som vi meget hurtigt fik igennem efter valget, er en medvirkende årsag til, at de ikke vil søge asyl i Danmark. Så jeg vil bare sige, at jeg synes, at det der med at forestille sig, at det ikke har nogen betydning, og det at prøve at underkende betydningen af det er forkert.

Det er også derfor, at en af de ting, som vi har spurgt Socialdemokratiet om i dag, er, om man i bestræbelserne på at opnå en bred aftale om udlændingepolitikken vil tilslutte sig det ydelsesniveau, eller om man ikke vil. Det savner vi jo stadig væk svar på. Men det kan hr. Dan Jørgensen jo bidrage med senere på dagen.

Kl. 12:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Og den sidste, der bliver plads til i denne spørgerunde, er fru Maja Panduro, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:01

Maja Panduro (S):

Jeg vil godt dvæle lidt ved det her med indflydelsen og bare spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Har Dansk Folkeparti haft større indflydelse på væksten i det offentlige forbrug ved at stå uden for regeringen, når man gik til valg på en stigning på 0,8 pct. og vi nu ser regeringens plan med 0,3 pct.?

Kl. 12:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 12:01

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, for det første ved vi ikke, hvad realvæksten ender med at blive. Der skal være forhandlinger. For det andet synes jeg jo også, det er modigt af en socialdemokrat, der havde sin egen tekniske frem-skrivning fra 2015 til 2016 på 0 pct. i realvækst, at stille sig op og sige, at det så godt nok er for dårligt, at man ikke når 0,8 pct. næste år.

For det tredje konstaterer jeg også, i forhold til udgangspunktet fra regeringens side jo lagt, og at der så skal være forhandlinger, at det er et udgangspunkt, der i virkeligheden også har bevæget sig fra partier, der gik til valg på nulvækst, men som ikke lægger en politik for dagen nu, som handler om nulvækst, til også at favne et flertal med et parti, der gik til valg på minusvækst. Så man kan sige, at i forhold til det her udgangspunkt er vi da kommet et stykke ad vejen. Er vi så nået helt i mål? Nej, det er vi da ikke. Vi kommer til at arbejde med det her i de kommende år, selvfølgelig gør vi da det. Men jeg synes bare, at det vidner om, at der sker nogle ryk, som efter Dansk Folkepartis opfattelse er fornuftige ryk, i den retning, der gør det muligt at sikre den velfærd, som vi mener skal sikres bl.a. på sundhedsområdet og på ældreområdet. Det gælder også f.eks. politiets rammer, hvor vi jo fra den tidligere regering er blevet efterladt med et kæmpe efterslæb i økonomien hos politiet.

Kl. 12:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Maja Panduro, værsgo.

Kl. 12:03

Maja Panduro (S):

Så den konklusion, der står tilbage i dag, er jo i virkeligheden, at når hr. Kristian Thulesen Dahl før valget om de 0,8 pct. sagde, at man stod ved det, så siger man i dag, at man står ved, at man vil blive ved med at sige, at disse prioriteringer er vigtige. Men det beløb, man lo-vede danskerne at kæmpe for, er altså åbenbart lige meget nu, for det er jo i virkeligheden en sejr, må man også forstå på Dansk Folkepartis finansordfører, at det i det mindste ikke er nulvækst.

Skal vi forstå det sådan, at væksten i det offentlige forbrug ville være blevet lavere end 0,3 pct., såfremt Dansk Folkeparti var gået med i regeringen, siden indflydelsen jo ifølge hr. Kristian Thulesen Dahl er større nu?

Kl. 12:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 12:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Regeringen har fremsat sit finanslovsforslag, og så skal der være for-handlinger. Så må vi se, hvor de lander, og så tager vi ansvaret for det, vi går med til.

Jeg synes også stadig væk, man skal huske på, at en af de udfordringer, Socialdemokratiet har efterladt os til næste år, er, at man sænker selskabsskatten med en milliard kroner. Hvis man virkelig mente noget med den her bekymring om den offentlige velfærd, kunne man jo bekendtgøre her i dag, at man var indstillet på, at man godt ville renoncere på den del af skatteaftalen for 2012 og bruge den milliard kroner i vores velfærdssamfund.

Jamen det er bare for at sige det. For når vi også før valget kæmpede for det, vi gjorde, var det jo bl.a. med henvisning til, at sådan

nogle penge ville vi gerne bruge på noget andet. I stedet for at sænke selskabsskatten vil vi gerne bruge de penge til offentlig velfærd, men det har Socialdemokratiet jo forhindret os i, desværre, og derfor synes jeg, det er lidt modigt af Socialdemokratiet at gå ind i den her debat, men jeg tager den meget gerne.

Kl. 12:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det, og tak til ordføreren.

Jeg skal hermed udsætte mødet til kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:04).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Mødet er genoptaget.

Jeg vil nu give ordet til Venstres ordfører, hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Der er mange, der er forsvundet i forbindelse med frokosten.

Vælgerne valgte et nyt Folketing den 18. juni, og Danmark har fået en ny regering. På de første 100 dage er vi på trods af lange mødefri perioder herinde nået langt. Regeringen har lavet aftaler med alle Folketingets partier undtagen Enhedslisten. Regeringen har sammen med de øvrige blå partier gennemført et straksindgreb, der har dæmmet op for en helt uoverskuelig stor tilstrømning af asylansøgere. Regeringen har med et bredt flertal genindført boligjobordningen, der giver familierne en håndsrækning i hverdagen. Regeringen har fremlagt et finanslovsudspil, som både styrker kernevelfærden og investerer i danske arbejdspladser. Så har regeringen sammen med et bredt flertal såmænd også fundet tid til at stramme op på de lempelige krav til opnåelse af dansk statsborgerskab, som blev indført under den tidligere regering.

Vi er på kort tid nået langt, og jeg vil gerne udtrykke min glæde over at have oplevet et så konstruktivt Folketing og en så konstruktiv ånd. Tænk engang, hvad vi kan opnå i løbet af de næste 4 år. For der er nok at tage fat på i vores dejlige land, hvis vi skal fremtidssikre vores velfærdssamfund.

For det første står mange danskere uden for arbejdsmarkedet. Vi vil med et kontanthjælpsloft og med skattelettelser til dem med de små arbejdsindkomster sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde.

For det andet koncentrerer væksten sig i dag primært om de store byer. Vi vil fordele statslige arbejdspladser mere ligeligt, give kommunerne mere frihed og skabe grundlag for, at virksomheder i hele landet kan skabe den vækst, vi har brug for.

For det tredje påvirker den kaotiske flygtninge- og migrantsituation i Europa også Danmark. Vi tager vores andel, vi bidrager til fælles løsninger, men vi skal kunne følge med. Derfor strammer vi udlændingepolitikken. Vi øger hjælpen i nærømråderne, og vi bidrager til, at EU genvinder kontrollen med de ydre grænser og styrker integrationen.

For det fjerde halter sundhedsvæsenet visse steder bagefter. Der er stadig patienter, der venter unødigt længe, og der er store geografiske forskelle. Derfor skal vi styrke sundhedsvæsenet og give patienterne flere rettigheder til at vælge et privat alternativ, hvis det offentlige ikke kan hjælpe patienterne inden for rimelig tid.

Det er Venstres hovedprioriteter, og som det meste andet her i verden koster det penge, men kassen er tom. Kasseeftersynet viste, at de offentlige finanser langtfra var i så god stand, som man fik indtryk af fra den tidligere regering. Råderummet frem til 2020 på 39 mia. kr. blev til 31 mia. kr., og alene næste år er råderummet reduceret med 3 mia. kr. Der er altså 3 mia. kr. mindre til at lave politik for, når vi skal leve op til budgetlovens krav. Den tidligere regering kørte økonomien til den yderste grænse. Næste år vil man køre den over grænsen, hvis der ikke strammes op.

Det her er ikke ment som en klagesang, og det handler ikke om at pege fingre. Man vedstår sig arv og gæld, når man overtager regeringsansvaret. Men det betyder, at vi skal have modet til at prioritere skarpere, for der er noget, der er vigtigere end andet. Og jeg vil gerne sige helt tydeligt: Et bedre sundhedsvæsen er vigtigere end at give flere penge i udviklingsbistand end FN's målsætning. Skattelettelser til dem med små arbejdsindkomster, så det bedre kan betale sig at arbejde, er vigtigere end flere penge til kontanthjælpsmodtagere. Investeringer i vækst og arbejdspladser i hele landet er vigtigere end at frede kulturområdet og uddannelserne fra helt rimelige effektiviseringskrav, som andre områder har været underlagt i årtier. At holde skatterne i ro er vigtigere end at give nytilkomne udlændinge fuld adgang til høj understøttelse og børnecheck fra første dag. Og jeg kunne blive ved.

Kl. 13:05

Der er nogle politikere, som gerne vil give indtrykket af, at der er råd til det hele. Den luksus har vi ikke. Selv om jeg godt kunne forestille mig et scenarie, hvor jeg blev båret igennem gaderne af jublende masser af danskere, taknemlige for de milde gaver fra Christiansborg, er det desværre ikke sådan, verden fungerer. Politik uden prioritering er bare ord, og det er uansvarlige ord. Nu kan jeg se, at oppositionen sidder og er ved at være parate med spørgsmål til mig, og dem glæder jeg mig til at besvare. Men jeg vil gerne se, om ikke også Folketinget kan effektivisere, så vi kan komme lidt bredere ud, end vi plejer. Så lad mig tage det fra en ende af med de oftest stillede spørgsmål.

Socialdemokraterne vil spørge, hvorfor vi skærer på udgifterne til børn, uddannelse og forskning, når det er det, vi skal leve af i fremtiden, med et forurettet tonefald, som antyder, at Danmark fremover vil blive reduceret til et land af analfabeter, mens man i øvrigt behændigt undlader at nævne, at antallet af pædagoger faldt med over 3.000 under den tidligere regering, at man gennemførte en SU-reform, og at uddannelserne blev dimensioneret. Jeg vil svare, at det er forkert, at vi vil spare på børnene. Jeg vil svare, at der er masser af potentiale for at effektivisere på uddannelserne, uden at det går ud over kvaliteten. Det har vi også den tidligere regerings egen Produktivitetskommissions ord for. Og vores målsætning om, at 1 pct. af BNP skal gå til forskning, gør os til et af de lande i OECD, der fra offentlig side investerer mest i forskning.

SF vil i en indigneret tone spørge mig, om vi ikke skal tilføre flere penge til dagpengeområdet, efter at SF i øvrigt i 4 år som både regeringsparti og støtteparti ikke selv formåede at få det gjort. Jeg vil svare, at dagpengereformen grundlæggende var rigtig, og at Dagpengekommisionens bundne mandat, som SF og i øvrigt Socialdemokraternes formand var med til at fastsætte, jo havde som forudsætning, at ændringer af dagpengesystemet skulle holde sig inden for en uændret økonomisk ramme. Det støttede vi dengang, og det er fortsat Venstres udgangspunkt.

Enhedslisten vil enten spørge til, hvorfor vi insisterer på, at kontanthjælpsmodtagere skal være fattige, selv om man selv agerede villigt støtteparti for Socialdemokraterne, mens de skar i kontanthjælpen, eller også vil man spørge til, hvorfor vi vil spare på udviklingsbistanden til verdens fattigste, mens man selv ikke var i stand til at holde Socialdemokraterne fast på deres løfte om at hæve bistanden til 1 pct. af BNI. Jeg vil svare, at vi insisterer på, at det skal kunne

betale sig at arbejde, også for en person med en løn i den lavere ende, og at vi fortsat vil være blandt kun en håndfuld lande, der opfylder FN's målsætning om en udviklingsbistand på 0,7 pct. af BNI.

De Radikale vil med en mærkelig tegnsætning spørge mig om, hvordan vi kan forsvare at sætte vores grønne klimaførerposition over styr, mens de selv i regeringen ikke formåede at finde finansiering til afgiftsfrigørelse for elbiler. Jeg vil svare, at vi fortsat har en af verdens mest ambitiøse målsætninger for reduktion af CO₂, men at vi ikke skal gå så langt foran, at vi farer vild.

Så er jeg til gengæld lidt usikker på, hvad Alternativet vil spørge til. Det er Alternativets første rigtige åbningsdebat, og jeg tror, vi er mange, som er spændt på, hvor vi har jer, og i øvrigt velkommen til.

Jeg glæder mig til den fortsatte debat, for vi står foran store udfordringer. Det kræver, at Folketingets partier tager ansvar. I Venstre har vi lagt frem, hvad vi vil. I Venstre har vi vist, hvor vi vil prioritere, for der er en ting, der er sikker: Man kan ikke få alt på en gang. Ethvert valg her i livet indebærer et fravalg. Det ansvar har vi taget på os, og jeg håber, at der er mange af partierne her, der vil være med. Tak for ordet.

Kl. 13:09

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Det er godt, at ordføreren glæder sig til debatten, for der er en del, der har skrevet sig på talerlisten. Den første, der har bedt om ordet, er hr. Nicolai Wammen.

Kl. 13:10

Nicolai Wammen (S):

Tak for det, og også tak til Venstres ordfører for én lang tilståelse, når det gælder de ting, hvor regeringen kan bebrejdes sin politik. Ordføreren fra Venstre mente, at jeg nok ville fokusere på de besparelser, man laver på børneområdet og på ældreområdet, og det havde også været helt på sin plads at bringe det frem, men nu har Venstres ordfører jo selv sagt, at det er sådan, det forholder sig, så det vil jeg ikke koncentrere mig om.

I stedet vil jeg spørge til den finanslov, man har præsenteret fra Venstres side. Vi er meget optaget af, at der bliver skabt arbejdspladser i Danmark – og også i hele Danmark – inden for det private, og derfor har jeg et meget, meget enkelt spørgsmål til Venstres ordfører: Hvor mange private arbejdspladser vil det finanslovsforslag, som Venstre har fremsat, give?

Kl. 13:10

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, at Socialdemokraternes i øvrigt i dag usædvanlig velklædte ordfører lidt misforstod den tale, jeg holdt. Jeg skal gerne komme ned med den bagefter og læse højt, hvis det er nødvendigt.

Regeringen skærer ikke på børneområdet. Det er også en vigtig prioritet for den nuværende regering at skabe arbejdspladser, for det er altså det, der trækker mennesker ud af fattigdom, nemlig at få et arbejde. Derfor har man fremsat et finanslovsforslag, som vil prioritere arbejdspladser i hele Danmark. Vi ser, at væksten er koncentreret omkring storbyerne, og det kan vi ikke være tjent med. Vi ønsker at give friere rammer til også at rykke arbejdspladser ud i vandkantskommunerne, at give friere rammer til kommunerne her og at sikre, at det ikke bare kan betale sig at arbejde, men også betale sig at skabe arbejdspladser i Danmark.

Kl. 13:11

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 13:11

Nicolai Wammen (S):

Det var nogle fine ord, især om mit jakkesæt; jeg tror, at vi køber samme sted.

Men det ændrer ikke på, at jeg stillede et meget enkelt spørgsmål til Venstres ordfører, og det var: Hvor mange private arbejdspladser forventer Venstre at det finanslovsforslag, man har fremsat, vil give? Det må da være et enkelt svar at kunne komme med her i dag. Jeg må sige, at jeg har en forventning om, at det er meget, meget få, men jeg vil meget gerne høre tallet fra Venstres ordfører.

Kl. 13:12

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er glad for den bekymring, for man kan jo sige, at det med garanti vil give flere arbejdspladser, end hvis ikke regeringen tager det tiltag, som regeringen gør. Det er altså vigtigt at sikre, at arbejdspladser bliver i Danmark, og det vil den politik, som regeringen har præsenteret i sit finanslovsforslag, lægge op til. Der er det meget glædeligt, hvis Socialdemokraterne har det samme fokus, og det kan jeg forstå på ordføreren at man har. Så bliver det jo en smal sag i morgen, når finansministeren indkalder til forhandlinger, at få bundet en sløjfe om det fremragende forslag, som regeringen har fremsat.

Kl. 13:13

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:13

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Der er noget, jeg simpelt hen ikke forstår, og det er, at I kan tage så let på spørgsmålet om vores klodes fremtid, vores natur, vores miljø – kommende generationers mulighed for faktisk at have en klode at leve på. For uanset hvilket politisk ståsted man har, burde lige præcis det spørgsmål være noget, man tog dybt, dybt alvorligt. Men når jeg ser ned over regeringens finanslovsforslag og de meldinger, regeringen er kommet med, kan jeg på ingen måde se, at I tager det alvorligt. Tværtimod bliver man helt mælløs, når man ser, hvad I vil på det her område.

I vil skære 150 mio. kr. på klimaindsatsen; Grøn Omstillingsfond, som har hjulpet virksomheder med grøn omstilling, vil I nedlægge; midler til økologi og natur vil I skære ned med næsten 100 mio. kr.; puljen til udvikling af kollektiv trafik vil I nedlægge, og I vil skære ned på området med 1,5 mia. kr.; støtten til klimaomstilling i udviklingslandene skæres ned med 0,5 mia. kr. Og ikke nok med det, I har også meddelt, at I vil opgive målsætningen om at reducere vores udledning af stoffer, der skaber klimaforandringer. Og så har I også sagt til landmændene, at de godt må gøde noget mere.

Jeg forstår det ikke. Hvordan kan I tænke så kortsigtet? Vi har en førerposition i Danmark, og den sætter I på spil; I lader den blive rundbarberet. Kan I ikke se, at den allerstørste trussel, vi som mennesker står over for, er klimaforandringerne?

Kl. 13:14

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg skal indskærpe, at man har 1 minuts taletid til at spørge og 1 minut til at svare og ½ minut i næste runde.

Så er det ordføreren.

Kl. 13:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Hvis det her er fru Johanne Schmidt-Nielsen som mål-løs, er jeg spændt på at høre fru Johanne Schmidt-Nielsen, når hun ikke er det.

Det her handler jo altså om at have en grøn realisme og en realistik tilgang til tingene. I Danmark er vi foran, og det skal vi være, og det er også den nuværende regerings ambition. Men man skal ikke være så langt foran, at man farer vild. Man skal ikke have så store armbevægelser, at man slår sig selv i ansigtet.

Vi ved, at hvis vi går for langt foran i forhold til de lande, som vi konkurrerer med, så risikerer vi, at både arbejdspladserne og den forurening, som fru Johanne Schmidt-Nielsen henviser til, flytter til udlandet. Men forurening er i sin natur grænseoverskridende, og det betyder altså, at hvis vi sætter barren for højt, rykker virksomhederne syd for grænsen, og så får vi tingene i hovedet alligevel. Det er der altså ikke nogen der er tjent med. Samtidig risikerer vi at underminere dansk erhvervsliv og særlig dansk landbrug, som vi altså i løbet af de senere år har givet nogle konkurrencevilkår, som ikke er rimelige.

Kl. 13:15

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:16

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Grøn realisme bliver der sagt. Det er da dybt urealistisk at slække på de grønne ambitioner; det er da dybt urealistisk over for vores klode, over for fremtidige generationer at sige vissevasse til klimaforandringerne. I snakker meget om, at I vil fastholde en ambitiøs linje, men I gør det modsatte. Og så henviser ordføreren til erhvervslivet. Flere store virksomheder er ude at undsige jer. Kim Skibsted fra Grundfos sagde forleden, og jeg citerer:

»Regeringen saver den grønne gren over, som Danmark sidder på. Vi lever godt af grøn eksport, men det kan vi kun fastholde og øge, hvis vi kan blive ved med at udvikle nye produkter. ... Det går ud over vores konkurrenceevne.«

Det er jo rigtigt. Vi mister førerpositionen på det grønne område med den politik, I fører. Det går ud over muligheden for at skabe nye arbejdspladser, og det er ærgerligt. Men uanset hvad og, som sagt, uanset hvad det koster i kroner og øre, er det vores klodes fremtid, det handler om. Hvordan kan I finde på at gå i den forkerte retning, når det handler om at behandle vores klode ordentligt, når det handler om at tage klimaforandringerne alvorligt? Det er da ikke realistisk, det er dybt urealistisk.

Kl. 13:17

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Tak. Jeg skal minde om, at når jeg rejser mig op, er det, fordi tiden er gået, og man bedes holde taletiden, for ellers er det ikke alle, der får ordet.

Så er det ordføreren for at svare.

Kl. 13:17

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Altså, i forhold til det her med, hvad der er realistisk, og hvad der ikke er realistisk, tror jeg, det er vigtigt, at man ikke fuldstændig ignorerer, at Danmark ikke er en isoleret ø i forhold til resten af verden. Vi bliver altså nødt til at tage højde for, at der er lande omkring os. Og det er derfor, jeg siger: Vi skal være ambitiøse på det grønne område, vi skal være ambitiøse på klimaområdet; det er vi også, og det er vi også stadig væk med det finanslovsforslag, som er fremsat. Vi er foran de andre.

Min bekymring går på, at hvis vi rykker for langt foran de andre, flytter arbejdspladser til udlandet, og så flytter forureningen ud til der, hvor der er lempeligere krav. Er det ikke helt oprigtigt vigtigere, at vi får de andre lande med på at forurene mindre og komme med på den bølge, vi er på, og være lige så grønne, som vi er?

Kl. 13:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Der var jo en systematik i, hvad det pågældende parti mon ville spørge mig om, og hvad jeg så ville svare. Men hr. Jakob Ellemann-Jensen nåede ikke til Dansk Folkeparti, så jeg bliver nødt til selv at tage ordet og stille spørgsmålet. For spørgsmålet er selvfølgelig, om hr. Jakob Ellemann-Jensen og partiet Venstre husker den glimrende aftale, vi lavede i valgkampen, og den hedder »Dansk velfærd i Europa«. I valgkampen gik vi jo ud i fællesskab og sagde, at der er noget omkring det her med vandrede arbejdstagere og sociale rettigheder og Storbritanniens vej i EU, som er overordentlig vigtigt for os i fællesskab. Vi har en fælles interesse i at holde Storbritannien inde i EU, samtidig med at vi har en fælles interesse i at få set på de regler, der gælder, bl.a. for sociale ydelser, man kan tage med hen over grænserne osv. Jeg var inde på det i mit eget ordførerindlæg, så jeg vil meget gerne bruge lejligheden her til at sikre mig, at det nu også er noget, der huskes på i partiet Venstre.

Kl. 13:19

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er meget ked af, at jeg ikke inkluderede hr. Kristian Thulesen Dahl i min række af forestillede spørgsmål. Vi er bestemt bevidst om den aftale, som vi lavede før valget, mellem de fire borgerlige partier. Det er vigtigt, at der er en balance imellem det, som vi mener er meget vigtigt, netop at vi kan tiltrække kvalificeret arbejdskraft til Danmark, men også at vi tiltrækker den arbejdskraft af de rigtige årsager. Mennesker skal komme til Danmark for at arbejde og ikke for at modtage sociale ydelser. Der er vi nødt til sammen med de andre europæiske lande, og nu nævner ordføreren Storbritannien, at finde nogle modeller for, hvordan det kan lade sig gøre.

Jeg vil sige, at der er en del af Storbritanniens ideer om deres fortsatte medlemskab af EU, som jeg ikke er enig i, men i forhold til selve det her med, at man taler om balancen mellem sociale ydelser og vandrede arbejdstagere, skal vi læne os op ad Storbritannien for at sikre en fornuftig løsning.

Kl. 13:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Noget af det, som den britiske premierminister, David Cameron, jo er meget målrettet i forhold til, er det her med, at der skal gælde et antal år, hvor man bidrager, før man kan hive ydelser den anden vej, altså lige præcis for at være sikker på, at de, der vælger at vandre, vandrer efter arbejde og ikke efter offentlige ydelser. Det, jeg synes er lidt interessant, er, at en ting jo er at arbejde for det, i forhold til at Storbritannien nu fremsætter nogle krav i EU-systemet og kæmper for dem, og at noget andet er, at vi skal se på og ar-

bejde med, hvordan det i virkeligheden også kan blive til gavn for Danmark, så det ikke kun bliver et spørgsmål om nogle særlige vilkår for Storbritannien. Hvordan kan vi sikre, at de gode ting, som de i givet fald får kæmpet hjem, også kommer til at gælde i Danmark? For noget af det, vi i fællesskab skrev i det, vi jo lavede i valgkampen, var det her med at indføre optjeningsprincipper for de her ting.

Kl. 13:21

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:21

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er meget enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at det her er et vigtigt område, og jeg bakker fuldstændig op om det, som vi skrev i fællesskab dengang. Når jeg siger, at vi skal læne os op ad Storbritannien, er det jo, fordi vi en gang imellem – og det er svært – må erkende, at man i Storbritannien er cirka ti gange så mange mennesker, som vi er i Danmark. Man er en lidt større økonomi, og derfor har man måske lidt større muskler at spille med. Det mener jeg altså kan bruges som en døråbner for os til at få taget den diskussion med de andre europæiske lande. Det er også derfor, det står i regeringsgrundlaget, at det her er noget, man ønsker at gøre noget ved.

Kl. 13:21

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:21

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for velkomsten til ordføreren. Jeg glæder mig også meget til dialogen og debatten, både i dag og fremadrettet.

I Alternativet er vi enige i grøn realisme. Grøn realisme er rigtig vigtig, men grøn realisme er jo, at Europa-Kommissionen peger på, at der er 20 millioner jobs inden for grøn omstilling bare frem til 2020. Grøn realisme er, at over 99 pct. af forskerne inden for området siger, at vi skulle have handlet i går, vi skal handle i dag, og vi skal handle i morgen, for at vi ikke får rigtig store konsekvenser af den her klimaforandring. Så kunne ordføreren ikke lige uddybe lidt, hvordan han ser grøn realisme?

Kl. 13:22

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:22

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er meget enig med Alternativet i, at det jo er væsentligt, at Danmark ikke går enegang her – sådan opfattede jeg det i hvert fald. Det er væsentligt, at vi får de andre europæiske lande med, og at der er fælles EU-løsninger på det her område. Som jeg nævnte før over for fru Johanne Schmidt-Nielsen, er klimaforandringer og forurening osv. i sin natur grænseoverskridende på mange måder. Derfor er vi nødt til at have fælles løsninger.

Når jeg taler om grøn realisme, er det for at sikre balancen mellem hensynet til de erhverv, hvoraf der altså er nogle, der – og det må man jo sige – undskyld udtrykket, sviner mere end andre, og det gør sådanne erhverv, og det er erhverv, som vi alligevel er dybt afhængige af. Så skal vi finde en balance, som sikrer, at de bliver i Danmark og sviner mindre, end hvis de tog til udlandet og svinede mere. Det er grøn realisme i min optik.

Kl. 13:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:23

Rasmus Nordqvist (ALT):

Så vil jeg sige, at grøn realisme for os så er at hjælpe de her virksomheder til at gøre det rigtigt, til at gøre det godt, også for klimaet og miljøet. Men bekymrer det så ikke ordføreren, når f.eks. E.ON i går går ud og siger, at den her zigzagkurs, vi ser fra dansk side lige nu, gør, at de sætter spørgsmålstejn ved deres investeringer i Danmark, at det langsomt begynder at se ud, som om netop de her grønne job, som vi kunne tiltrække, hvis vi tog fat og gik forrest, kunne forsvinde fra os?

Kl. 13:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg noterede mig også den her relativt hårde udmelding fra E.ON, som kom i går eller i forgårs, eller hvornår det var. Der er bare nødt til at være den her balance, for det spørgsmål, som jeg umiddelbart ville stille til E.ON, var: Jamen hvor søren vil I så gå hen? Altså, hvilket land ligger så langt foran som Danmark, hvor I så vil satse i stedet for? Det har jeg vanskeligt ved at få øje på.

Jeg synes, det er godt, at Danmark går forrest. Jeg er faktisk stolt af, at vi går forrest. Men igen, hvis armbevægelserne bliver så store, at vi slår os selv i ansigtet, så underminerer vi altså hele det grønne område, og vi underminerer dansk erhvervsliv. Det vil vi ikke være med til.

Kl. 13:24

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13:24

Martin Lidegaard (RV):

Lad mig starte med at komplimentere hr. Jakob Ellemann-Jensen for hans profetiske evner, for vi er ganske rigtig fra radikal side virkelig, virkelig bekymrede over den lille massakre, som regeringen har foretaget på hele det grønne område. Det er vi selvfølgelig på grund af klimaudfordringen, som vi opfatter som måske vores generations allerstørste opgave at løse, men vi er det også, fordi vi kan se og høre, at det koster arbejdspladser, ikke mindst i landdistrikterne. Det er jo ikke bare E.ON, som flere var inde på, der er rystede over de nye toner. Det er Dansk Industri, som i dag på forsiden af et dagblad siger: Hvordan kan man finde på at skære i et så succesfuldt forskningsområde som energiforskningen, når alle erhvervsstillinger viser og når en ny evaluering viser, at den skaber arbejdspladser?

Vi ved jo, at når der bliver rystet på hånden her, er det noget, der koster investeringer i Danmark. Det ved vi fra sidste gang, Venstre kom til magten, hvor de også lagde det grønne område ned. Den eneste kommentar, vi har fået, og som vi har kunnet finde, på reaktionerne fra dansk erhvervsliv, er fra hr. Thomas Danielsen fra Venstre, som i går på forsiden af Information sagde, at Venstre synes, at kritikken er useriøs. Er hr. Jakob Ellemann-Jensen enig i, at det er useriøst, når Dansk Industri og danske virksomheder siger, at de er bekymrede over de beslutninger, regeringen har truffet?

Kl. 13:25

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vi lytter i sagens natur til de her bekymringer, og vi er også bekymrede for de danske arbejdspladser. Det er sådan set derfor, vi lægger

op til den her grønne realisme. En del af den grønne realisme henfører jo til det skilt, som finansministeren har stående på sit skrivebord. Der står: Hvor skal pengene komme fra? Det er jo det spørgsmål, jeg bliver nødt til at stille hr. Martin Lidegaard, for hvor skal pengene til det her komme fra? Vi kan ikke bare plukke dem på et pengetræ ude i haven. Hvis man ønsker at forringe en lang række danske virksomheders konkurrencevilkår ved at være for ambitiøs med den her dagsorden, hvad gør vi så?

Kl. 13:26

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13:26

Martin Lidegaard (RV):

Grunden til, at Danmark her har et internationalt ry og er nummer et verden, er, at vi ikke bare har fået priser for at være det bedste klimaland, men samtidig af The World Economic Forum har fået førsteprisen for at have skabt en energisektor, der kan skabe økonomisk vækst. Det er bl.a. den energisektor, som skaber i titusindvis af arbejdspladser i landdistrikterne i Danmark, og det er den energisektor, som nu bliver rystet over, at regeringen sår tvivl om de grønne mål og om hele den underliggende politik og de underliggende rammevilkår, som har skabt en af verdens mest progressive og vækstdrivende energisektorer.

Spørgsmålet er, om *det* er useriøst, og om det er useriøst, når danske virksomheder og udenlandske virksomheder siger, at det påvirker deres lyst til at investere og skabe jobs i Danmark. Er det useriøst? Er Jakob Ellemann-Jensen enig med sin kollega i, at det er useriøst, når Dansk Industri og virksomheder er bekymrede over rammevilkårene?

Kl. 13:27

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:27

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det tror jeg at jeg svarede relativt tydeligt på før. Jeg mener ikke, at det er useriøst, når erhvervslivet beklager sig over dansk politik i al almindelighed. Det skal vi altid tage seriøst, og det skal vi altid lytte til.

Vi tager hensyn til hele Danmarks erhvervsliv og ikke kun til de erhverv, som er beskæftiget i energisektoren. Det er derfor, at jeg siger, at der skal være en grøn realisme. Når man f.eks. taler om CO₂-udledning, er vi blevet skudt i skoene, at det er frygteligt, at vi vil gå ned til at have en målsætning på 37 pct. i stedet for 40 pct. Da man lavede energiforliget, mente den daværende klima- og energiminister, hr. Martin Lidegaard, at de 35 pct., som man dér opnåede, var fantastisk. Hvordan kan det så være, at et mål på 37 pct. lige pludselig er frygteligt?

Kl. 13:28

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hr. Martin Lidegaard kan jo ikke følge op på spørgsmålet, så nu bliver jeg nødt til at følge op på spørgsmålet. Ordføreren siger, at selvfølgelig tager man erhvervslivet seriøst – hele erhvervslivet og ikke kun dele af erhvervslivet og ikke kun energisektoren – men jeg vil gøre ordføreren opmærksom på, at Dansk Industri jo ikke kun er energisektoren. Jeg tror også, at ordføreren er klar over, at Dansk Industri dækker hele dansk erhvervsliv. Og derfor er det ganske alvor-

ligt, når de er ude med en kritik af regeringens planer på klima- og energiområdet, fordi vi mister grønne arbejdspladser.

Er ordføreren klar over, at når store udenlandske virksomheder vælger at lægge sig i Danmark, f.eks. Apple i Viborg, så er det netop på grund af vores ambitioner på energiområdet? Og når vi nu f.eks. fjerner tilskuddet til varmepumper, som betyder, at man kan bruge eller fra vind i vores fjernvarmeværker, er det et af de kritikpunkter, som netop den her industri kommer med. Vil I gøre noget ved det i forbindelse med finansloven, eller vil ordføreren fortsat fra talerstolen sige: Selvfølgelig tager vi dem seriøst, vi gør bare ikke noget ved det?

Kl. 13:29

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Min forudsigelse om indignationen i stemmeføringen viste sig at holde stik; det er jeg glad for. Jeg bliver bare nødt til, når nu ordføreren er så optaget af meldingerne fra erhvervslivet og Dansk Industri, at sige, at der også er en række meldinger derfra om at sætte skatten ned. Er det også noget, vi skal rette os efter?

Kl. 13:30

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF har faktisk generelt taget erhvervslivet ganske seriøst, også da vi sad i regering og kiggede på lettelser af skatter og afgifter, hvor det gav mening, og som hverken skadede miljøet eller for den sags skyld klimaet i Danmark. Man kan nemlig godt føre en offensiv klimapolitik, en offensiv energipolitik, samtidig med at man skaber arbejdspladser – selv om regeringen nu vælger at gå præcis den modsatte vej.

Jeg bliver bare nødt til at spørge: Når regeringen igen og igen siger internationalt – og det gør I jo – med engelsk stemmeføring, at I har nogle ambitiøse mål, men så samtidig fremsætter bl.a. et finanslovsforslag på dansk, hvor I skærer ned på ambitionerne, skal man så lytte til det, I siger i udlandet på engelsk, eller skal man lytte til det, I siger på dansk i forbindelse med finansloven?

Kl. 13:30

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man skal lytte til alt det, regeringen siger, og man skal lytte til alt det, Venstre siger, for de her ting er jo altså ikke i modstrid med hinanden, og det er derfor, at jeg taler om grøn realisme. Danmark er foran, og Danmark skal være foran, men vi skal ikke være så langt foran, at vi farer vild.

Det er jo ikke sådan, at jeg har været nervøs for at fremlægge Venstres politik på det her punkt. Jeg svarer sådan set meget præcist på det. Vi ønsker at være ambitiøse, og SF ønsker at være mere ambitiøse, så der er vi bare uenige. Vi mener, at det hensyn til resten af erhvervslivet altså også skal være til stede. Der har vi bare en politisk uenighed, og sådan er det jo.

Kl. 13:31

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så giver jeg ordet til hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:31

Kl. 13:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Hvis hr. Jakob Ellemann-Jensen havde gættet på, hvad Det Konservative Folkeparti nu ville spørge om, tror jeg, at han havde sagt grundskyld – måske. Det vil jeg så ikke gøre; det vil jeg tale med finansministeren om i morgen. Jeg vil i stedet røre ved noget, som vel er vigtigt for os alle sammen, og som betyder noget, ved jeg, også for Venstre, nemlig vores fælles folkeskole. Vi har lavet en folkeskolereform, som vi er glade for langt hen ad vejen. Vi har dog de minusser, at nu er dagene blevet så lange, og man har fra Folketingets side bestemt, at nu skal børnene, uanset om de har behov for det eller ej, sidde henne i nogle tvungne lektiecafeer med lange dage, og der er flere børnelæger, der siger, at børnene bliver syge, bliver kedede af at gå i skole.

Jeg vil blot spørge: Er der en kant for fra Venstres side, hvornår nok er nok, så vi kan glemme stædigheden lidt og tage en drøftelse af, hvordan vores folkeskole skal hænge sammen, og rydde lidt op i det forlig, der har været?

Kl. 13:32

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:32

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er næsten ked af, at der ikke kom noget om grundskyld, men det må blive i morgen.

Det er rigtigt, at lektiecafeerne isoleret set gør skoledagen længe. Derfor har ministeren for børn, undervisning og ligestilling jo også sendt et brev til alle kommuner, hvori hun indskærper, at der er mulighed for at tilrettelægge skoledagen kortere, f.eks. ved at reducere den understøttende undervisning. Men jeg vil bare gerne anholde det her med, at man i den her debat fra tid til anden betragter det som en straf, at børn skal gå i skole. Vi har jo et fælles ønske om, at vores børn skal blive dygtigere i f.eks. fagene dansk og matematik, og det bliver man altså ved at gå længere tid i skole. Jeg betragter det ikke som en straf at gå i skole – det gjorde jeg, da jeg gik i skole. Men jeg betragter det ikke som en straf for mine egne børn, at de går i skole. Jeg betragter det som et kolossalt privilegium, og jeg synes altså lige, at vi bliver nødt til at fjerne den der insisteren på, at det er forfærdeligt, at børn skal gå i skole.

Kl. 13:33

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes, at det er rigtig godt, at børn skal gå i skole. Jeg håber også, at de elever, jeg havde i sin tid, syntes, at det var nogenlunde fornuftigt at være der – det ved man jo ikke. Men det er vel ikke godt, hvis børn sidder henne i skolen og tænker: Hvad laver jeg egentlig her? Man har ikke brug for den hjælp, der bliver stillet til rådighed, man skal bare sidde der, fordi Folketinget har syntes, at dagen skal være så og så lang. Jeg synes jo, man burde respektere sygeplejersken, fabriksarbejderen, der skal i aftenarbejde, at man kan få lov til at se sine egne børn. Et eller andet sted der må det vel også være rimeligt på et tidspunkt at sige, hvis børnene bliver syge og får det skidt af lange skoledage, at så må vi vel drøfte det.

Kl. 13:34

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.**Jakob Ellemann-Jensen (V):**

Børn skal ikke gerne blive syge af at gå i skole. Det kan vi jo være fuldstændig enige om. Skolen er et sted, hvor vi sender vores børn hen, for at de kan blive dygtige og kloge og forsørge os to, når vi engang skal på pension. Jeg mener bare, at der altså også er muligheder for, at man i kommunerne kan planlægge de her timer noget bedre. Der er meget store forskelle på, hvordan skemaerne ser ud. Det mener jeg ikke at vi skal diktere herindefra – bestemt ikke – men vi kan bare se eksempler på kommuner, hvor der er både to og tre mellemtimer i løbet af dagen. Der synes jeg godt at man kan gøre sig lidt mere umage, så skoledagen bliver mere sammenhængende.

Kl. 13:35

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:35

Benny Engelbrecht (S):

Spørgsmålet om arbejdspladser har været noget, man har cirklet rundt om i debatten indtil nu, men jeg vil godt vende tilbage til hr. Nicolai Wammens udmærkede spørgsmål til ordføreren, nemlig spørgsmålet om, hvor mange arbejdspladser der egentlig er i Venstres finanslovsforslag, regeringens finanslovsforslag. Jeg går ud fra, at det er noget, som man sådan har som paratviden som politisk ordfører for Venstre. Så det ville være fint at få svar på det her.

Kl. 13:35

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg kan ikke lade være med at tænke på det, som jeg også tænkte på før, da hr. Nicolai Wammen stillede det samme spørgsmål, nemlig på modspørgsmålet: Hvor mange arbejdspladser er der i Socialdemokraternes finanslovsforslag? Men så kommer jeg i tanke om: Nej, det er sandt, man har jo ikke fremlagt et finanslovsforslag. Så det kan vi jo ikke rigtig blive kloge på. Så lad mig svare muligvis upræcist, men dog alligevel fuldstændig korrekt: Der er flere, end der er i Socialdemokraternes.

Kl. 13:36

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:36

Benny Engelbrecht (S):

Hvis den politiske ordfører havde lyttet med under den tidligere debat, ville han have lagt mærke til, at Socialdemokraternes formand jo svarede meget klart på, hvornår vi fremlægger vores finanslovsforslag, og at det nok også følger. Men det, jeg i hvert fald ved, er, at der ganske givet er nogle af de elementer, som der ligger fra Venstres side, som man kan få langt flere arbejdspladser ud af, eksempelvis boligjobordningen, som jo ingenting reelt giver.

Men helt alvorligt talt: Der må da være nogen, der har foretaget en beregning. Eller er det sådan, som hr. Jakob Ellemann-Jensen siger: Der er ingen, der har foretaget en beregning af, hvor mange arbejdspladser der er i finanslovsforslaget? Det kan da ikke passe.

Kl. 13:37

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:37

Jakob Ellemann-Jensen (V):

For det første er jeg helt sikker på, at finansministeren i morgen, når ordførerne er indkaldt til møde – det er hr. Benny Engelbrecht også – kan give et mere fyldestgørende svar på det spørgsmål.

Så vil jeg godt lige anholde den her med boligjobordningen, for boligjobordningen handler altså om at give ganske almindelige danskere rum og plads i hverdagen. Den handler om at bekæmpe sort arbejde, og ja, den handler også om at skabe nogle arbejdspladser. Det gør den også.

Kl. 13:37

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:37

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Jeg ved ikke, om det var, fordi hr. Jakob Ellemann-Jensen – er der tændt for mikrofonen? O.k. – brugte taletiden på at kommentere hr. Nicolai Wammens påklædning, at han ikke fik svaret, så jeg synes, der skal være en lejlighed mere til at give svar på, hvor mange arbejdspladser der egentlig er i finansloven. Konkret vil regeringen jo bruge 600 mio. kr. på at genåbne et skattehul i forbindelse med formueskattekursen. Hvor mange arbejdspladser fører det til?

Kl. 13:38

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Undskyld, jeg havde meget vanskeligt ved at høre hr. Jesper Petersen, og det er ikke af ond vilje. Jeg tror, der er lidt meget støj i salen – *(taleren rømmer sig kraftigt)* tak.

Det er vigtigt for denne regering at skabe bedre rammer for at skabe arbejdspladser. Når nu man forfølger den her dagsorden med at få mig til at nævne et tal, er det vel klart for selv den mest tungnemme seer ude bag skærmen, at det tal kommer jeg jo ikke til at nævne. Altså, så må det da også efterhånden være ved at være klart selv for Socialdemokratiets ordfører.

Kl. 13:38

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:38

Jesper Petersen (S):

Det, jeg spurgte til, var de 600 mio. kr., som det koster at genåbne skattehullet i forbindelse med formueskattekursen, og hvor mange arbejdspladser det element giver. Jeg ved ikke, om det var, fordi hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke kunne høre det, men der kom i hvert fald ikke noget svar.

Så lad os prøve med boligjobordningen, som hr. Jakob Ellemann-Jensen selv var inde på før. Hvor mange arbejdspladser vil det betragtelige millionbeløb, der bliver brugt – mange hundrede millioner kroner bliver brugt næste år på den – give næste år? Jeg håber, hr. Jakob Ellemann-Jensen kunne høre det.

Kl. 13:39

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg beklager min dårlige høreelse.

Angående det første, som ordføreren nævner, og jeg beklager at jeg ikke fangede det før – og det var muligvis, fordi betegnelsen skattehul blev brugt – vil jeg sige: Det er jo ikke et skattehul. Det er bedre vilkår for danske virksomheder, og det synes vi sådan set er en god idé.

Hvad angår boligjobordningen, viser tal fra Skatteministeriet, at det netto er omkring 600-700 arbejdspladser. Derudover giver det her altså danske familier, ganske almindelige danske familier, en hjælp i hverdagen. Der er hundredetusindvis af mennesker, som bruger den her boligjobordning, som får hverdagen til at hænge bedre sammen. Og så bekæmper den sort arbejde. Det kan vi vel ikke være helt uenige om er en god idé.

Kl. 13:40

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så er det hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:40

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Det er jo ikke noget helt urimeligt spørgsmål, der bliver stillet om, hvor mange private arbejdspladser der er i det finanslovsudspil, der ligger. Regeringsgrundlaget fra Venstregeringen har bl.a. en overskrift, der hedder noget med vækst og flere job, og så kommer man med et finanslovsudspil, hvor man ikke er i stand til at forklare danskerne, hvor mange private arbejdspladser der er i det. Så man kan jo få tre muligheder for at svare: Er det 500, er det 1.000, eller er det 1.500 private arbejdspladser, der er i det finanslovsudspil, som er blevet fremlagt? Det synes jeg er rimeligt at få et svar på, og der er jo en livline lige foran ordføreren, hvis det nu endelig skulle være.

Men spørgsmålet er jo meget enkelt: Er det 500, er det 1.000, eller er det 1.500 private arbejdspladser, der er i det finanslovsudspil, som man er kommet med? Det må vi jo kunne få svar på, når det er en af de øverste overskrifter i regeringsgrundlaget og, forstår jeg også, et af formålene med det finanslovsudspil, som er blevet fremlagt.

Kl. 13:41

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Jakob Ellemann-Jensen (V):

En af de ting, der nogle gange ærgrer mig, når jeg ser folketingsdebatter og den slags, er, når man bliver ved med at vade rundt i et område, hvor man søger nogle svar, som tilsyneladende ikke kommer, og så i øvrigt ikke selv har antydning af svar på noget som helst. Altså, hvordan kan man angribe det her med skattelettelser ved at spørge, hvor mange arbejdspladser det vil give? Hvor mange skattelettelser vil Socialdemokraterne give?

Kl. 13:41

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:42

Morten Bødskov (S):

Jeg tror helt ærligt, at der faktisk sidder rigtig mange mennesker og følger den her debat, som synes, det er lidt underligt, at en regering, som mente, at man skulle skabe, jeg ved ikke hvor mange tusinde arbejdspladser, og som skulle få Danmark på ret spor og skulle sikre, at der kom gang i hjulene igen, efter hvad man måtte forstå var 3 år med nærmest ingenting, ikke er i stand til at sige, hvor mange private arbejdspladser der er i det finanslovsudspil, som man har fremlagt. Altså, det er et meget enkelt spørgsmål. Beregningerne findes.

Nu kan jeg se, at selv finansministeren er kommet i salen. Det må finansministeren da kunne svare på. Jeg tror, at hvis ordføreren hvisker, kan finansministeren måske svare på det. Ellers har vi også beskæftigelsesministeren til stede i salen, så hele regeringen, som har med det her område at gøre, er jo i salen. Så ordføreren må jo kunne svare de mennesker, som gerne vil have et job, som gerne vil opleve den fremgang, som er blevet lovet, på, hvor mange private arbejdspladser der er i det finanslovsudspil, som regeringen har fremlagt. Det er et meget enkelt spørgsmål og ikke nogen fornærmelse, men bare en hjælp til, at vi måske kan få lidt klarhed over, hvad det er, regeringen går og foreslår.

Kl. 13:43

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er meget glad for hr. Morten Bødskovs omsorg for tv-seerne. Jeg tror ikke, at tv-seerne vil synes, det er fantastisk at få det samme spørgsmål gentaget de næste 30 minutters tid, mens jeg står heroppe og padler. Man kan jo vende det om og sige: Jamen når Socialdemokraterne fremlægger det finanslovsforslag, som jeg måtte forstå på hr. Benny Engelbrecht at man vil fremlægge i morgen, hvor mange arbejdspladser er der så i det? Hvor mange private arbejdspladser er der i Socialdemokraternes finanslovsforslag? Det må jo være mindst lige så ligetil at svare på.

Kl. 13:43

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det fru Pernille Skipper.

Kl. 13:43

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at vende tilbage til den her diskussion om klimaindsatsen. Flere folketingsmedlemmer spurgte ind til de kæmpe, massive forringelser på indsatsen for den grønne omstilling, også i forhold til det danske erhvervsliv, og hvad det kommer til at betyde, og hr. Jakob Ellemann-Jensen siger mange gange, at det handler om konkurrencevilkår og det handler om rammevilkår, tror jeg også der bliver sagt. Jeg har simpelt hen så svært ved at forstå det, for hvis man lige sådan ruller hurtigt ned over nogle af de ting, der bliver fjernet, så er det f.eks. en pulje til Grønne Ildsjæle, Fonden For Entreprenørskab, Grøn Omstillingspulje, som hjælper virksomheder med at omstille sig til mere klimavenligt energiforbrug, det er de grønne iværksættere, og i det hele taget er der nedskæringer på grøn erhvervs politik for 50 mio. kr.

Hvordan hulian – det håber jeg ikke er et bandeord – kan man på den ene side sige, at man gerne vil gøre det her for at hjælpe erhvervslivet, mens man på den anden side skærer i den indsats, som netop skal hjælpe erhvervslivet? Man ignorerer kritik fra Dansk Industri, Grundfos osv. Det må da gøre indtryk på Venstre.

Kl. 13:45

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Med risiko for at gentage mig selv på det her område vil jeg sige, at det her altså handler om at have en balance. Jeg er sådan set enig med fru Pernille Skipper i, at vi skal være foran, og der er en række af de projekter, som fru Pernille Skipper nævner, som sikkert er ganske udmærkede. Grønne Ildsjæle har f.eks. stået bag ti gadekær i Mejlgade i Aarhus. Det kan godt være, vi så mener, at der måske er

en bedre måde at bruge de penge på, f.eks. til også at styrke konkurrenceevnen for andre erhverv end det ene, som Enhedslisten så er så forhippet på at støtte. Vi mener altså, at der skal være en balance.

Vi synes ikke, at det er uambitiøst, vi synes, der bruges mange ressourcer på det her område, og vi synes oven i købet, at det er en rigtig god idé. Vi er foran andre lande, vi skal bare ikke være for langt foran.

Kl. 13:46

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:46

Pernille Skipper (EL):

Jamen eksporten af miljø-, energi- og klimateknologi er jo en af de største eksportvarer, vi har i Danmark. Det er ekstremt vigtigt for vores konkurrenceevne i forhold til andre lande; det er jo netop det, vi konkurrerer på. Det kan godt være, de der ti gadekær i Mejlgade ikke er lige så flotte, som hr. Jakob Ellemann-Jensen synes de skulle have været, men det er jo ikke der, man finder knap 2 mia. kr. samlet set på den grønne indsats.

Så hvad er det, de milliarder går til i stedet for? Er det de der skattelettelser for nogle få af de rigeste familier? Er det det, der er det vigtige?

Kl. 13:46

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det går bl.a. til at sikre vores sundhedsvæsen. Regeringen har i finansloven prioriteret 2,4 mia. kr. ekstra til sundhedsvæsenet næste år. Vi har den luksus, at vi bliver ældre, og det betyder desværre, at vi får nogle flere sygdomme, og at vi skal behandles oftere. Det tager man højde for her, samtidig med at man altså stadig væk er i front på klimaområdet. Det er den balance, man er nødt til at have, for kassen er tom. Vi kan ikke bare gå ud og grave nogle penge op et eller andet sted. Tingene skal hænge sammen, økonomien skal hænge sammen, og der synes jeg man har fundet en god balance.

Hvis Enhedslisten vil ændre på den balance, så kom da glad med forbedringsforslag til finansministeren i morgen, når I mødes derovre.

Kl. 13:47

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det fru Trine Bramsen.

Kl. 13:47

Trine Bramsen (S):

Ordføreren konstaterede jo lige før, at han står og padler på spørgsmålet om, hvor mange arbejdspladser finanslovsforslaget giver. Jeg vil gerne være hjælpsom, for ordføreren kunne ikke svare på, om det var 500, 1.000 eller 1.500, men finansministeren har oplyst, at der er tale om 500 arbejdspladser. Det kan jo være nødvendigt med en hjælpende hånd til os alle sammen, hvis vi kommer ud, hvor vi ikke kan bunde, og nu har ordføreren så fået en fra Socialdemokraterne.

Men jeg vil gerne gå videre til næste spørgsmål. Vi letter niveauet lidt, og ordføreren kan sådan set bare svare ja eller nej. Finansministeriet vurderer, at finanslovsforslaget har en dæmpende effekt på dansk økonomi i 2016. Med andre ord: Det trækker dansk økonomi i den gale retning. Mener ordføreren, at det er ambitiøst – ja eller nej?

Kl. 13:48

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:48

Kl. 13:51

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er meget glad for den omsorg, som fru Trine Bramsen udviser ved at gøre spørgsmålet nemmere. Jeg havde heller ikke forventet andet fra fru Trine Bramsens side.

Jeg må sige, at den finanslov, som regeringen lægger frem, har jo altså dels til sigte at sikre en ansvarlighed i dansk økonomi, dels til sigte at prioritere de områder i kernevelfærden, som vi i Venstre mener er de vigtigste. Og så sigter den på at forbedre vilkårene for erhvervslivet, sådan at vi fremtidssikrer vores velfærdssamfund. Altså, det er nogle relativt håndgribelige områder, synes jeg, at tage fat på. Og nej, ambitionen er ikke at svække dansk økonomi, eller hvad det var, fru Trine Bramsen fik rodet sig ud i.

Kl. 13:49

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Trine Bramsen.

Kl. 13:49

Trine Bramsen (S):

Jamen jeg tror faktisk ikke, at ordføreren forstod alvoren i mit spørgsmål. I 2016 vil effekten af Venstres finanslovsforslag være negativ på dansk økonomi. Det helt præcise tal for finanseffekten er minus 0,2 pct. af BNP, som jeg går ud fra ordføreren ved hvad er. Er det ambitiøst?

Kl. 13:49

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, når jeg står og griner lidt i skægget, er det ikke kun på grund af den morsomme henvisning. Så er det altså også, fordi det jo næsten er absurd hyklerisk at høre en socialdemokrat anlage regeringen for uansvarlighed. Altså, undskyld mig: Man har efterladt en kasse, som rummer færre penge, end man sagde før valget, og det tager regeringen konsekvensen af. Det betyder, at man skal prioritere; det betyder også, at man skal prioritere hårdt; og det betyder, at man skal anerkende, at noget er vigtigere end andet.

Der er mange gode grunde til, at rådighedsbeløbet er mindre, end man havde troet – der er lavere oliepriser, og der er meget andet galt. Men man må da erkende, at der er en anden situation end den, vi havde troet, håbet og ønsket der var, og så synes jeg, at det klinger lidt hult, at Socialdemokraterne ikke vil anerkende det.

Kl. 13:50

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så giver jeg ordet til Carolina Magdalene Maier.

Kl. 13:50

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Nu sagde ordføreren i sin ordførertale – og tak for den – at det er vigtigt for regeringen med et bedre sundhedsvæsen. Samtidig har regeringen i sit udspil til finansloven skåret ned på en række ydelser inden for sundhedsvæsenet, som har med forebyggelse, de psykosociale elementer af sundhed og også forskning at gøre – det synes vi er bekymrende. Ud fra det kunne jeg rigtig godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvilke faglige parametre regeringen lægger til grund for sin satsning inden for sundhedsområdet? For jeg er sådan set enig i, at vi skal have et bedre sundhedsvæsen?

Kl. 13:51

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det, som jeg forsøgte at beskrive før, var, at når det er nødvendigt for regeringen at tilføre flere midler til sundhedsområdet, er det, fordi det bunder i den luksus, at vi bliver ældre. De fleste af os bliver altså ældre, og det medfører nogle sygdomme, og det medfører et større pres på sundhedsvæsenet, særlig for de ældre borgere i Danmark. Det er jo det, der er grundlaget for, at man mener, at man skal tilføre flere midler til sundhedsvæsenet. Den endelige fordeling af det her tror jeg man må tage med sundhedsministeren; det må jeg ærligt indrømme ikke er min kernekompetence.

Kl. 13:52

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Carolina Magdalene Maier.

Kl. 13:52

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Men regeringen lægger samtidig op til at skære i bl.a. støtte til sårbare familier, støtte til børn, der er pårørende til alvorligt syge forældre, selvmordsforebyggelse, rehabiliteringstilbud for parkinsonpatienter, tilskud til forældre med uhelbredeligt syge børn, og jeg kunne blive ved, altså en række parametre, som er enormt vigtige for, at vi får sikret en rigtig god forebyggelse, så vi ikke kommer derhen, hvor vi skal til at bruge rigtig mange penge på at behandle eller rydde op efter den manglende forebyggelse. Så mit spørgsmål er bare: Hvordan vil regeringen sikre forebyggelsen i fremtidens sundhedsvæsen?

Kl. 13:52

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er helt enig i, at forebyggelse er vigtigt, primært af hensyn til os som patienter, når vi havner i den situation, men også i forhold til økonomien. Jeg er bare ikke sikker på, at vi på Christiansborg er de bedste til at diktere regionerne, hvordan de skal bruge deres budgetter. Man har jo arbejdet med nogle øremærkede midler på forskellige områder inden for sygehusvæsenet, og det tror jeg altså ikke på at ordføreren eller jeg er de bedste til at vurdere – muligvis ordføreren, men ikke mig; det tror jeg altså man er i regionerne, hvor det er ens primære opgave at tage sig af det her område.

Så er der en række af de tiltag, som ordføreren nævner, som jo altså hører under satspuljen, og som sundhedsministeren allerede har sagt er noget, som hun er villig til at drøfte i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen.

Kl. 13:53

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så når vi til den sidste i rækken med korte bemærkninger, og det er hr. Jonas Dahl.

Kl. 13:53

Jonas Dahl (SF):

Tak for det. Jeg vil gerne indlede med et citat, og det begynder sådan her:

»Jeg mener på mange måder, at situationen i landets daginstitutioner er uforsvarlig. I alt for mange situationer opstår der farlige situationer i landets børnehaver, fordi pædagoger er alene med for mange børn. Det er simpelthen uholdbart.«

Sådan sagde Venstres daværende børneordfører kort før valget og lovede samtidig flere penge til området, en såkaldt minimumsdækning. Nu var vi sådan set meget enige i det, Venstres ordfører sagde

dengang, altså før valget. Nu står vi så her efter valget, hvor vi stadig væk har den situation, at der er for få voksne til at passe vores børn i børnehaverne og i vuggestuerne. Så jeg vil egentlig gerne høre Venstres ordfører, hvordan det, man sagde under valgkampen, harmonerer med det finanslovsforslag, man nu lægger frem, hvor man både lægger op til at spare på kommunerne gennem omprioriteringsbidraget, men altså også lægger op til at fjerne de penge, der faktisk var afsat til børneområdet på de tidligere finanslovsforslag.

Kl. 13:54

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, det sidste må bero på en eller anden misforståelse hos hr. Jonas Dahl, for de 750 mio. kr. årligt, som var afsat på finansloven for 2012 og finansloven for 2015, videreføres jo altså i den her finanslov. Så er det rigtigt, at den tidligere regering en uge før valget kom med nogle ufinansierede valgløfter, som man ret beset ikke kan forvente at den nuværende regering skal leve op til, al den stund at de var ufinansierede.

Så kan jeg ikke lade være med sådan lige at trække lidt på smilebåndet over, at det kommer fra SF, som jo altså sad i regering og var støtteparti for en regering, der, som jeg også nævnte det i min ordførertale, sikrede, at der forsvandt 3.000 pædagoger fra børnehaverne. Det er da pudsigt, som man pludselig kerer sig voldsomt om det, når man ikke længere har ansvarets tunge åg på sine skuldre.

Kl. 13:55

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 13:55

Jonas Dahl (SF):

Nu forholder jeg mig sådan set til et udspil, der kom, og en udtalelse, der kom fra Venstres daværende ordfører og medlem af Folketinget. Så man må da forvente, at de Venstrefolk, der udtaler sig i pressen, udtaler sig på vegne af regeringen, men det gør de måske ikke længere. Det er måske bare sådan lidt løgn, man lister ud hist og her. Jeg synes faktisk, det er lidt mærkeligt, at vi ikke kan få et svar på, at man under valgkampen sagde, at det, der foregår, er uforsvarligt, og at vi nu får en lang bortforklaring.

Den nuværende statsminister sagde også i valgkampen, at man ikke ville spare på kernevelfærden. Mener ordføreren at det sker med omprioriteringsbidraget?

Kl. 13:56

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Lad mig først lige anholde den der med en ordfører for Venstre, der siger noget under valgkampen. Vedkommende udtaler sig altså ikke på vegne af regeringen, al den stund at det var Socialdemokraterne og De Radikale, der udgjorde regeringen på det tidspunkt.

Regeringen fjerner ikke nogen penge fra børneområdet. Der er et omprioriteringsbidrag. Formålet med omprioriteringsbidraget er at sikre, at vi har råd til kernevelfærden. Det er hele pointen med omprioriteringsbidraget. Det er noget, som statslige institutioner har været underlagt i årtier, uden at det har givet anledning til den samme hysteriske tilstand, som nu hersker i forbindelse med det besluttede omprioriteringsbidrag. Formålet med det er at sikre kernevelfærden, punktum.

Kl. 13:57

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Det virker lidt på mig, som om regeringen har gang i en intern konkurrence blandt sine ministre – og nu efter indlægget her fra hr. Jakob Ellemann-Jensen måske også blandt ordførerne – om, hvem der kan komme med de mest asociale og kortsigtede udmeldinger. Jeg ved ikke, om der muligvis er et eller andet på højkant i konkurrencen, men efter statsministerens tale i tirsdags tror jeg, han fører.

Et af de områder, hvor statsministeren i tirsdags virkelig trak i en den sorte førertrøje, var ambitionerne eller den skræmmende mangel på samme i forhold til klimakrisen. Det er formentlig menneskehedens største udfordring nogen sinde, vi står over for. Om ikke særlig længe skal der afholdes et meget, meget afgørende klimatopmøde, og verdens ledere skal blive enige om en ambitiøs klimaaftale. Og Danmarks statsminister nævner i sin åbningstale ikke klimaet med et eneste ord.

Danmarks finansminister, derimod, har et særligt blik for det grønne. Han har nemlig bebudet nedskæringer i de grønne investeringer i en hast, som jeg tror det sjældent er sket før. Det vil true Danmarks førerposition som et grønt foregangsland, og det vil true de mange arbejdspladser, som den grønne omstilling hvert år er med til at skabe, og så vil det true fremtiden for vores børns og børnebørns klode. Ved at være et grønt foregangsland har Danmark fået nogle af de dygtigste virksomheder i hele verden. Det er den førerposition, som bliver sat over styr, og jeg synes, det burde kalde til eftertanke selv hos statsministeren, at store virksomheder som Grundfos og E.ON og nu også i dag Dansk Industri langer ud efter regeringens sorte strategi.

De virksomheder beder ikke om skattelettelser, de beder om grønne ambitioner og fremtidsyn. Vi kan høre, at man i Venstre bliver ved med at kalde det grøn realisme. Det er også det, man kalder det, når man skrotter målsætningen om at nå en reduktion på 40 pct. af CO₂-udledningen inden 2020. Men det, man har gang i, har ikke noget med realismen at gøre. Det er sådan en eller en form for avanceret strudsestrategi pakket ind i nogle pæne reklamebureauvindinger.

Det er ærligt talt barnligt og uansvarligt at vente på, at nogle andre lande, EU eller en eller anden usynlig hånd kommer og fikser tingene for os. Hvis vi ikke handler hurtigt, risikerer vi, at store dele af jordkloden bliver decideret ubeboelige. Vi risikerer, at naturkatastrofer nærmest bliver dagligdag, og vi risikerer at forstærke de kriser, som tvinger mennesker til at flygte. Klimaforandringerne er en trussel mod verdens fattigste lande, og de er også en trussel mod vores eget samfund.

Hvad gør Venstre ved den trussel? De skærer ned på den kollektive transport, på letbanerne, på cykelstierne, på alternative energiformer og endda på støtten til de små økologiske iværksættere og de grønne innovative virksomheder. Venstre stikker hovedet i busken og bruger pengene på skatterabatter i stedet for. Det er den balance, man åbenbart gerne vil opnå. Kære Venstre, jeg vil bare gerne sige én ting til jer: De penge, som I bruger fra den grønne omstilling, er nogle, som I tyvstjæler fra fremtidige generationer.

I regeringens finanslovsudspil for 2016 kan vi også godt se den her konkurrence udspille sig. Også uddannelsesministeren, kan man sige, ligger temmelig langt fremme i feltet i kampen om den sorte førertrøje, for der er lagt op til meget, meget voldsomme nedskæringer på vores uddannelsesområde, og det kommer til at forringe vil-

kårene, og det kommer til at ramme kvaliteten på vores uddannelsesinstitutioner. Ikke mindst i områderne uden for de større byer må vi jo frygte at uddannelsesinstitutioner til sidst vil lukke. Og så er der selvfølgelig også 1,4 mia. kr. i besparelser på forskningen, som i den grad kommer til at bremse vores udvikling.

På sundhedsområdet ser vi at regeringen igen og igen tegner et rosenrødt billede af, hvad det er for en finanslov. Men sandheden er en anden, for som Alternativets ordfører også påpegede lige før, kommer en stor del af pengene jo fra andre dele af sundhedsområdet: Fødegangene, stofindtagelsesrummene, forebyggelse af selvmord, og en ordentlig klump af pengene bliver kanaliseret direkte over i privathospitalerne. Det har altså ikke noget med regionerne at gøre, som hr. Jakob Ellemann-Jensen stod og sagde lige før.

Kl. 14:02

Så bliver der skåret i boligydelsen til de fattigste pensionister, og den helt almindelige plejehjemsbeboer og den ganske almindelige hjemmehjælpsmodtager kan glemme alt om at få lidt mere tid og lidt mere omsorg. De vil stadig væk opleve, at man ikke kan få hjælp til at komme ud og gå en tur, at man bliver nødt til at sove med ble, eller at aftensmaden består af vacuumpakke frikadeller. Alt det her kommer til at ske, fordi Venstre langt hellere vil give skatterabatter til de største virksomheder og nogle få rige familier i Danmark. Det er kortsigtet og asocialt i den grad.

Det er også en forkert politisk prioritering, for selvfølgelig har vi råd til at behandle vores ældre medborgere ordentligt og have en god velfærd. Samtidig har vi også råd til at sikre et anstændigt sikkerhedsnet for de mange mennesker, der har behov for fællesskabet i en periode, hvor de har mistet deres arbejde. Mere end 60.000 mennesker er faldet ud af dagpengesystemet. Mange har allerede mistet deres forsørgelse helt, og mange flere vil stå helt uden indtægt i fremtiden, hvis vi ikke gør noget. Vi ved på forhånd, at Dagpengekommissionen ikke kommer til at løse problemet, fordi Dagpengekommissionen ikke har lov til at bruge flere penge. Resultatet bliver, at der er nogle grupper af arbejdsløse, der kommer til at betale for forbedringer for nogle andre, og der er kun én fornuftig løsning, og det er at føre de milliarder, som statsministeren og Kristian Thulesen Dahl stjål fra dagpengesystemet, tilbage.

Der er en generel, temmelig nedslående tendens blandt praktisk taget alle partier herinde til at tro, at mennesker enten pludselig kan finde sig et arbejde eller pludselig kan blive raske, hvis man bare trykker dem tilstrækkelig meget på pengepungen. Det er en fiks idé, som talrige reformer har bygget på. Alligevel findes der sjovt nok stadig væk arbejdsløse, stadig væk mennesker, der er ramt af sygdom, og de mennesker, der har et handicap, er søreme hverken blevet kureret for muskelsvind eller lammelse, fordi de har færre penge i dagligdagen. Det, der nu vil ske, er, at regeringen vil indføre et kontanthjælpsloft, en ny 225-timersregel, som det hedder, og så vil de harmonisere ungedydelsen ud fra den her samme fikse idé om, at det vil der pludselig komme flere mennesker i arbejde af. 1.400 unge mennesker vil blive sendt ud på en sats, som i forvejen har ført til en eksplosion i ungdomshjemløsheden. Kontanthjælpsloftet vil med al sandsynlighed føre til præcis det samme som sidste gang, da Venstre eksperimenterede med det, nemlig at tusindvis af børn vil vokse op i fattigdom.

Den anden dag lød det ellers, som om statsministeren godt kunne tænke lidt på børnene. Frit oversat sagde statsministeren, at historien vil dømme os og holde os ansvarlige for, hvad vi skylder vores børn og deres børn, da han talte til FN. Det er jeg jo sådan set meget enig i. Der er lige nu i den grad behov for, at vi tager et globalt ansvar. Der er brug for udviklingsbistand, der er brug for nødhjælp, der er brug for at sikre trygge forhold til de millioner af mennesker, der er drevet på flugt fra krig og forfølgelse. Men der er også brug for den langsigtede udviklingsbistand, indsatsen for stabilitet, opbygning af skoler, hospitaler og civilsamfund og støtte til den grønne omstilling,

som vi talte om tidligere. Derfor er det virkelig skræmmende, at statsministeren kan stå bag en nedskæring på 2,8 mia. kr., tror jeg det er, allerede i år i udviklingsbistanden. Og det bliver kun mere skræmmende af, at det forslag kom, mindre end et døgn efter at statsministeren selv underskrev de 17 nye udviklingsmål på FN's generalforsamling. Jeg tror, man kan kalde det en form for dr. Jekyll og mr. Hyde.

Vi står i en historisk stor flygtningekrise. Danmark bør tage sin del af ansvaret i den situation både gennem udviklingsbistand, og når det kommer til at tage imod de tusindvis af mennesker, der kommer til Europa med et behov for beskyttelse. Heldigvis har den danske befolkning med donationer og husly og mad og tøj og køreture vist et andet ansigt end det, der vises af de danske politikere, der konkurrerer om at være hårdest over for mennesker på flugt, og tusind tak for det. Både når det handler om at hjælpe mennesker på flugt, og også når det handler om at skabe et mere lige samfund, et mere bæredygtigt samfund, er der heldigvis rigtig mange danskere, der tænker og handler mere socialt, mere bæredygtigt og mere langsigtet end regeringen. Der er heldigvis flere, der hellere vil gå efter den grønne eller den røde førertrøje end den sorte, og tak for det. Det er det, der er allermest brug for lige nu.

Kl. 14:08

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførerindlægget her. Det, jeg vil spørge om, er i forhold til den plan, der nu er lagt frem, om udflytning af statslige arbejdspladser, for når jeg har prøvet at se, hvad Enhedslisten siger om den, så synes jeg, der er kommet nogle forskellige meldinger. Nogle steder siger man noget overordnet positivt om den, andre steder er man meget forbeholden. Nu ligger der jo en konkret plan for knap 4.000 arbejdspladser, som skal flyttes ud af hovedstaden og rundt i Danmark. Er Enhedslisten med på det, er man med på den her plan, eller hvad i den her plan ønsker man ikke at medvirke til?

Kl. 14:08

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Pernille Skipper (EL):

Jeg kan ikke svare detaljeret på, hvilke dele af planen der er fantastiske, og hvilke dele af planen der er knap så fantastiske, men vi har det udgangspunkt, at vi synes, at man godt kan udflytte statslige arbejdspladser, når det fagligt giver mening, især hvis der altså er en specielt god grund til det. Og det kan være mange steder, at der kan være rigtig god grund til det, og hvor det giver god mening. Men vi vil altså hellere skabe nye arbejdspladser. Vi bliver nødt til at kigge hinanden i øjnene, når der kommer sådan en plan, og spørge, om vi ikke kunne gøre noget lidt bedre for landdistrikterne for de penge ved f.eks. at få nye arbejdspladser ude i landdistrikterne. Så vi vil gerne være med til at diskutere det og snakke om det, men vi køber ikke bare en plan, der er lagt sådan hundrede procent på bordet.

Kl. 14:09

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

- Kl. 14:09
Kristian Thulesen Dahl (DF):
 Det er bare, fordi Enhedslisten jo forlanger meget klare svar fra os andre, når vi er på talerstolen, derfor synes jeg egentlig også, at det er fair nok, at man selv også stiller sig til rådighed. Nu har vi kendt den her plan et stykke tid, og jeg har også kunnet se i de kommentarer, der har været, at ja, man er nok lidt for, men kun hvor det er fagligt forsvarligt og sådan noget. Så spørgsmålet er bare: Er der nogle af de arbejdspladser, der er foreslået nu i det her, hvor det *ikke* er fagligt forsvarligt, og hvor man *ikke* mener at der bør ske udflytning?
- Kl. 14:12
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Ordføreren.
- Kl. 14:09
Pernille Skipper (EL):
 Det er klart, at hr. Kristian Thulesen Dahl naturligvis må spørge om alt og forlange et svar. Jeg må ærligt indrømme, at jeg ikke kan pege konkret på, hvilke elementer der er gode, og hvilke der er dårlige, men jeg vil så sige, at vi vil insistere på at have en nuanceret holdning til det. Nogle arbejdspladser kan det give god mening at flytte ud, og vi vil rigtig gerne være med til at diskutere det. Der kan også være andre steder, hvor det er knap så klogt.
- Kl. 14:10
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Hr. Jakob Ellemann-Jensen.
- Kl. 14:10
Jakob Ellemann-Jensen (V):
 Tak for det. jeg kan høre på fru Pernille Skipper, at der er mange steder, hvor der skal bruges flere penge, og at der er knap så mange steder, hvor man henter pengene. Jeg forstod, at Enhedslisten for nylig har erkendt, at deres egen økonomiske politik med deres egen partikasse er slået fejl. Mikkel Warming, der er medlem af hovedbestyrelsen for Enhedslisten, sagde, at man ikke kan føre ekspansiv finanspolitik med Enhedslistens pengekasse. Kan man det med Danmarks pengekasse?
- Kl. 14:11
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Ordføreren.
- Kl. 14:11
Pernille Skipper (EL):
 Ja, man kan føre ekspansiv finanspolitik; det kan man da. Men jeg tror ikke, hr. Jakob Ellemann-Jensen vil sammenligne de to kasser og forhåbentlig heller ikke i størrelsen, for så meget partistøtte får vi altså heller ikke, at det kan gøre det. Selvfølgelig kan man føre ekspansiv finanspolitik, og selvfølgelig vil vi også være med til at finansiere de forslag, vi har, det er da klart. Vi synes f.eks., det er en rigtig, rigtig dårlig idé at give skatterabatter til nogle af de rigeste familier, som hr. Jakob Ellemann-Jensen og Venstre gerne vil.
- Kl. 14:11
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Hr. Jakob Ellemann-Jensen.
- Kl. 14:11
Jakob Ellemann-Jensen (V):
 Det er modtaget: Man kerer sig altså mere om Enhedslistens penge end om kongerigets penge. Hvor vil man så finde resten af den her finansiering? For jeg kan forstå, at man ikke blot vil lade være med at skære i udviklingsbistanden, men at man også vil øge den. Man vil også bruge flere penge på sygehusområdet – det kan da være, at vi kan blive enige om noget dér – og så var der en række andre udgiftskrævende forslag. Ud over at man er imod, at danske virksomheder kan foretage et fornuftigt generationsskifte og derved blive i Danmark, hvor vil man så finde de her penge?
- Kl. 14:12
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Ordføreren.
- Kl. 14:12
Pernille Skipper (EL):
 Vi har mange steder, hvor vi synes at man kan finde nogle penge. Vi mener jo f.eks. stadig væk, at man kunne indføre en millionærskat, og vi vil gerne beskatte kapitalindkomst på samme måde som arbejdsindkomst, det synes vi ville være helt fair. Vi går også stadig væk ind for en skat på finansielle transaktioner, og vi synes, at man skal rulle nogle af de skattelettelser tilbage, der er givet, og som primært er kommet toppen af vores danske samfund til gavn. At rulle de selskabsskattelettelser, der er blevet givet, tilbage, er også en indtægtsmulighed. Så vi har sådan set rigeligt til at finansiere vores forslag.
- Kl. 14:13
 Selvfølgelig skal tingene hænge sammen, og selvfølgelig skal man finansiere de ting, man gerne vil, og det handler jo dybest set om politisk prioritering. Og der er det, der generer hr. Jakob Ellemann-Jensen en lille smule, jo nok det, at han ikke er enig i det, som Enhedslisten mener, nemlig at vi bedst bruger vores penge, fællesskabets penge, på at styrke fællesskabet og på en stærk velfærdsstat, og at det er okay, at vi omfordeler fra de bredeste skuldre til nogle af de lidt mindre skuldre. Det er det, der sker i en velfærdsstat, og det er godt.
- Kl. 14:13
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Fru Pia Olsen Dyhr.
- Kl. 14:13
Pia Olsen Dyhr (SF):
 I Enhedslistens partiprogram står der, at Danmark skal melde sig ud af EU, og at vi på ingen måde kan være en del af fælleseuropæiske løsninger, hvis de krydser grænsen ved Kruså. Der vil jeg bare spørge ordføreren, om hun kan forklare mig, hvordan det hænger sammen med partiets forslag om, at den kritiske situation i forhold til flygtninge netop skal løses i form af fælleseuropæiske løsninger, og at Danmark skal være med i en fælles kvoteordning for flygtninge.
- Kl. 14:13
Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
 Ordføreren.
- Kl. 14:13
Pernille Skipper (EL):
 Enhedslisten har i årevis advokeret for, at vi skulle have en fælles europæisk løsning. Det har sådan set været undervejs temmelig længe, at de sydeuropæiske landes asylsystemer var ved at bryde sammen under EU's Dublinforordningssystem, og vi har længe råbt på, at man fik en mere retfærdig fordeling, og det kan man jo sagtens aftale mellemstatsligt, uden at man skal afgive suveræniteten til et EU-system. Så det er det, vi mener at man skal, og det burde vi sådan set også gå forrest i. Der er ingen modsætning imellem at gå forrest og kalde på fælles løsninger – sætte sig ved forhandlingsbordet og sige: Vi er villige, kom så, venner, hvis I også er – og så bevare suveræniteten i det danske Folketing og det danske demokrati.

Kl. 14:14

Kl. 14:17

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg er ikke uenig med Enhedslisten, når det drejer sig om, at vi skal løfte opgaven med flygtninge fælleseuropæisk, og at det kræver, at vi har et forpligtende samarbejde og en fast kvotefordeling. Jeg har bare svært ved at se andre muligheder end det nuværende EU til at løse opgaven. Og nu siger ordføreren, at det ikke duer, og at vi bare skal sætte os ved bordet, men mener ordføreren for Enhedslisten, at de flygtninge, som lige nu sidder i de overfyldte lejre, bl.a. på Lesbos i Grækenland, skal vente med at blive hjulpet, indtil vi har opfundet et nyt EU-samarbejde?

Kl. 14:15

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Pernille Skipper (EL):

Nej, det mener jeg ikke, og det tror jeg da søreme heller ikke at der er nogen fra Enhedslisten der på noget tidspunkt har sagt. Tværtimod kan man jo sagtens bruge EU's bord – om man vil – til at lave mellemstatslige aftaler, som er helt og aldeles frivillige, og det synes vi at man skal. Og vi synes, at Danmark burde gå forrest i at kalde på ansvarlighed hos de andre lande i Europa for at sørge for, at man får en fælles løsning på det her.

Når det er sagt, er det jo heller ikke alt i EU's asylpolitik, der er værd at råbe hurra for. Altså, det er jo EU's Dublinforordning, der har skabt de kaotiske forhold, vi lige nu ser i Sydeuropa, og der er Frontex-samarbejdet, som jo er grænsebevogtning, som ikke kommer til at løse de gigantiske problemer, vi har med at gøre. Men mellemstatslige frivillige aftaler kan vi selvfølgelig sagtens lave, og det skal vi.

Kl. 14:16

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:16

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg holder jo så forfærdelig meget af Enhedslisten. Det grænser næsten til et kærligt forhold. Det er jo socialisme i sin rendyrkede form. Man ved, hvad man får. Det er så fantastisk. Jeg holder af det og har altid gjort det. Men jeg føler mig også kaldet til at spørge lidt ind til det samfund, vi nu skal have.

Jeg hørte på ordførerens tale, at der næsten ingen grænser er for, hvor skidt det hele er. Alt velfærd har det helt forfærdeligt, alt ligger ned, og der skal bruges, jeg ved ikke hvor mange millioner og milliarder oveni. Er der i Enhedslistens tanker en grænse for, hvor mange flere tusinde der skal ansættes i den offentlige sektor? Er der en grænse for, hvor mange milliarder ekstra der kan bruges i den offentlige økonomi? Og hvor skal pengene komme fra?

Så hørte jeg, at der er nogle forslag om endnu flere afgifter til erhvervslivet. Har Enhedslisten nogen forestilling om, at hvis det erhvervsliv, vi har i dag, bliver beskattet mere og mere, også er her under Enhedslistens styre?

Kl. 14:17

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Pernille Skipper (EL):

Jeg er næsten ked af at sige det til hr. Søren Pape Poulsen, men Enhedslisten tager altså ikke imod mandater fra andre partier. Det var lige før, at der var et frieri i gang dér, men jeg må desværre sige nej.

Altså, jeg vil starte med at sige, at man godt kan karikere de bekymringer, som vi har for vores velfærdssamfund. Det skal man være hjertelig velkommen til. Men jeg synes ærlig talt, at det er en lille smule respektløst over for de ældre medborgere, som har knoklet hele livet og har betalt deres skat til velfærdssamfundet, og som nu har brug for omsorg, men får at vide, at de skal spise vakuumpakket mad og ikke kan få lov til at komme ud og gå en tur, hvis de har behov for hjælp til det, og som i øvrigt skal sove med ble om natten, fordi de ikke kan blive hjulpet op på toiletet. Det synes jeg ikke er særlig morsomt, og jeg synes, det er rigtig, rigtig skidt, og jeg synes ikke, at vi kan være bekendt ikke at gøre noget ved det, men bare kigger på, hvordan kommunernes indsats bliver dårligere og dårligere, mens der kommer flere og flere ældre. Det er bare for at tage en lille del af vores velfærdssamfund.

Er der en grænse for, hvor stor den offentlige sektor skal være? Jamen vi er jo slet ikke i en situation, hvor den offentlige sektor vokser i forhold til den private – overhovedet ikke. Jeg må ikke sige mere.

Kl. 14:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jamen jeg kunne ikke drømme om ikke at tage det alvorligt eller om at karikere det. Det er bare lidt uforståeligt, at vi åbenbart har skruet verdens største offentlige sektor så forkert sammen, at det, vi gør, er så ringe. Anerkender fru Pernille Skipper så, at vi med de penge, vi har, kunne gøre tingene på en anderledes måde? Eller er det kun mange flere penge, der løser problemet?

Kl. 14:19

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Pernille Skipper (EL):

1) Der findes områder i den offentlige sektor, hvor vi i dag bruger pengene dumt. De der måltal, som politiet hvert år render og jagter, er tossede. Mange af de krav, der bliver stillet til dokumentationen af indsatsen blandt vores plejepersonale og alt muligt andet, er tosset bureaukrati. Det synes jeg bare at vi skal komme af med. Det er sjovt, at vi bliver ved med at snakke om det, men det sker aldrig.

2) Kan det finansiere, at vi har mistet tusindvis af varme hænder og offentligt ansatte, samtidig med at der kommer flere ældre? Nej, det kan det ikke. Der er da behov for flere penge til den offentlige sektor. Der er i årevis blevet skåret ind til benet, så der skal i det mindste fyldes op. Og så kan vi snakke om, om vi ikke også skulle give lidt ekstra for at gøre det ordentligt og værdigt, både for vores børn, uddannelser og ældre medborgere.

Kl. 14:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så giver jeg ordet til hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:20

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Undertiden siger Enhedslisten nogle ting, der i vores andres ører kan virke sådan lidt besynderlige, og det vil jeg sige også

var det, jeg noterede mig den 14. september 2015, da jeg læste på DR Nyheder, at ordføreren, fru Pernille Skipper, slog til lyd for, at menneskesmugling skal være lovligt, så længe der ikke er penge involveret. Og så er det jo, man spekulerer over, hvordan fru Pernille Skipper har tænkt sig at håndhæve det. Hvordan har fru Pernille Skipper tænkt sig at finde ud af, hvorvidt der har været penge involveret i en menneskesmuglings sag? Forestiller fru Pernille Skipper sig eksempelvis, at der har været penge involveret i forhold til Adnan Avdic, kendt salafist og kendt for at sige noget om, at grundloven skulle et vist sted hen? Han har formentlig ikke taget penge for at smugle nogle af sine venner over til Sverige, men ifølge fru Pernille Skipper skulle det, Adnan Avdic der havde foretaget sig, jo være fuldt lovligt.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Pernille Skipper: Hvordan mener fru Pernille Skipper egentlig at hun skal kunne godtgøre, om der har været penge imellem en menneskesmugler og en, der bliver smuglet?

Kl. 14:21

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:21

Pernille Skipper (EL):

Altså, det forestiller jeg mig ved gud heller ikke at jeg skal godtgøre i de enkelte sager. Det er da det, vi har politi og anklagemyndighed til, altså at efterforske kriminalitet og finde bevismaterialet frem, og så er det i sidste ende domstolene, der skal afgøre, om der er tilstrækkeligt bevis. Der er masser af bestemmelser i vores lovgivning, som har som kriterie for, at man har overtrådt den, at det er sket for egen vindings skyld. Og jeg forestiller mig også, at når man hjælper flygtninge, skal der kunne skelnes imellem, hvorvidt det er sket for egen vindings skyld, eller om det er, fordi man af sit hjertes godhed har hjulpet nogle mennesker i en dybt, dybt uheldig situation, og som bare gerne vil have et lift eller har brug for noget vand eller noget mad.

Kl. 14:22

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:22

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg kan så forstå på ordføreren, at hun mener, at Adnan Avdic, kendt salafist, af sit hjertes godhed har hjulpet nogle af sine venner til Sverige, og at det skal han så ikke straffes for. Det må Pernille Skipper jo selv vurdere.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre Pernille Skipper, om hun er af den opfattelse, at Enhedslisten og Enhedslistens medlemmer skal overholde loven. For jeg kan jo forstå, at den 8. september 2015 smuglede et at Enhedslistens medlemmer, Annika Holm Nielsen, en person til Sverige, og det opfattede hun som sådan en hædersting at gøre. Og så vil jeg bare spørge ordføreren: Mener ordføreren, at man er pligtig til at overholde loven i det her land, også selv om man er imod den lovgivning?

Kl. 14:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:23

Pernille Skipper (EL):

Jeg siger ikke, at den ene eller den anden ikke skal straffes – jeg siger netop, at det er noget, politi og domstole skal afgøre. Og jeg har en holdning til, hvordan lovgivningen bør være indrettet.

Når det så kommer til medlemmer af Enhedslisten, som har gjort ligesom tusindvis af andre danskere, kendte som ukendte, i den sidste tid, altså hjulpet nogle mennesker i en meget presset situation, enten med en køretur eller noget mad eller noget vand eller husly for den sags skyld hen over natten, så de ikke skulle ligge udenfor med børn og forældre, og som dels har oplevet noget voldsomt der, hvor de kommer fra, dels været igennem en meget, meget voldsom rejse, så vil jeg sige: Nej, det har jeg ved gud ikke andet en ros tilovers for.

Kl. 14:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 14:23

Marcus Knuth (V):

Tak. Fru Pernille Skipper taler om at tage mere ansvar i forhold til flygtninge og illegale immigranter. Anerkender fru Pernille Skipper, at det, at et flertal af vores borgmestre i flere omgange over længere tid har sagt, at systemet nu er så presset på grund af det meget, meget høje antal flygtninge, der søger målrettet mod Danmark, ofte motiveret af den tidligere regerings tårnhøje sociale ydelser, er et problem? Og i så fald, anerkender fru Pernille Skipper, at vi er nødt til at lytte til vores borgmestre og markant reducere antallet af flygtninge, der søger målrettet mod Danmark?

Kl. 14:24

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror, at der kan være mange grunde til, at flygtninge, der når frem til Europa, vælger Danmark fra for tiden. Det er ikke noget, jeg som dansker er særlig stolt af – så er det sagt. Jeg mener ikke, at vi skal gøre noget for at skræmme flygtninge væk fra Danmark. Jeg mener, at vi skal tage del i vores ansvar, og så mener jeg, at vi skal gå foran og sørge for, at vi får en ordentlig og ansvarlig fordeling i Europa ud fra landenes økonomiske formåen og størrelse. Det vil formentlig ikke betyde, at Danmark skal tage særlig mange flere – formentlig ikke – men vi skal tage vores del af ansvaret.

Anerkender jeg, at det belaster vores kommuner? Ja, søreme så, det gør det. Det er også derfor, at vi foreslår og har foreslået, at kommunerne bliver kompenseret for de ekstraudgifter, de har alle sammen, til den integrationsindsats, der skal ske, når der kommer flygtninge, for selvfølgelig har vi råd til både at tage os af mennesker på flugt og samtidig sørge for, at det ikke går ud over vores velfærd til ældre, børn, folkeskole.

Kl. 14:25

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Marcus Knuth.

Kl. 14:25

Marcus Knuth (V):

Regeringens nye integrationsydelse har ikke til formål at skræmme nogen, tværtimod, den har til formål at få flere i arbejde og gøre Danmark mindre attraktivt. Anerkender fru Pernille Skipper, at Dansk Arbejdsgiverforening netop har sagt, at regeringens nye integrationsydelse vil få flere i arbejde? Og anerkender fru Pernille Skipper, at allerede nu efter blot 3 måneder ved regeringsmagten kan vi se de tidlige tegn på, at integrationsydelsen har været med til, at der kommer færre asylansøgere til Danmark end under den tidligere regering?

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:26

det til at hænge sammen. Jeg mener ikke, og det er heller ikke Enhedslistens politik, at højere løn nødvendigvis er løsningen på det, men måske nærmere mere sekretariatsbistand og hjælp til at få tingene til at hænge sammen. Og så vidt jeg husker, blev forslaget heller ikke stemt igennem på vores årsmøde.

Kl. 14:29

Pernille Skipper (EL):

Nu er jeg en lille smule i tvivl, for ordføreren siger først, at formålet er at få folk i arbejde, men jeg synes søreme da, at jeg ofte har hørt, at indsatsen var en såkaldt straksopbremsning, der skulle sørge for, at der ikke kom flere hertil. Det er åbenbart også det, der alligevel lidt er formålet, eller hvad?

Spørger man mig, om jeg anerkender, at man kan gøre folk fattige med en integrationsydelse, er svaret ja. Tror jeg på, at folk pludselig bliver bedre i stand til at tale dansk og få et arbejde, eller at der vokser arbejdspladser frem på træerne af, at man gør folk fattige?

Nej, det gør jeg ikke. Er der nogen, der ikke har skyld i, at der mangler arbejdspladser, eller at deres forældre måske er arbejdsløse, er det børnene, og dem rammer I med den her integrationsydelse. Jeg synes, at de har lidt nok.

Kl. 14:27

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så er det hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 14:27

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Jeg har altid betragtet kommunisterne og ultrasocialisterne i Enhedslisten som sådan en helt særlig type mennesker, for hvem ussel mammon ikke betyder noget som helst, folk, der bor i kollektiv og deler de små ting, de har, med hinanden til fællesskabets bedste, og som betaler deres skat og ikke mindst deres partiskat med den allerstørste glæde.

Derfor blev jeg simpelt hen så glad, da jeg kunne følge Enhedslistens årsmøde og se, at en lokalafdeling i Greve-Solrød mente, at partiskatten var for høj. Man foreslog, at den skulle sættes ned fra 33 pct. til 5 pct. Det var dog noget af en skatteletelse. Og fru Stine Brix, som jo sidder i ledelsen af partiet, sagde, at man godt kunne se, det var et problem, og at økonomiske incitamenter selvfølgelig betød noget for folks lyst til at arbejde.

Så derfor skal jeg høre, om de her økonomiske incitamenter kun har betydning for folk i Enhedslisten, der er kommunalpolitikere, eller om de måske også har betydning for andre mennesker, der f.eks. kunne få lyst til at arbejde, hvis de kunne få mere ud af det økonomisk.

Kl. 14:28

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Pernille Skipper (EL):

Jeg føler mig ret overbevist om, at fru Stine Brix lige blev groft fejl-citeret, men lad det nu være.

Altså, partiskat betaler vi i Enhedslisten, ja. Vi synes, det er fair, at man ikke som politiker kan sidde og hytte sit eget skind. Jeg har gentagne gange sagt, og jeg gør det gerne igen, at bl.a. hr. Jan E. Jørgensen får for meget i løn og for gode pensionsforhold. Og vi gør, hvad vi kan, for at sørge for, at de forhold, som politikere arbejder under, minder en lille smule mere om virkeligheden udenfor, for så kunne det være, man blev lidt mere tilbøjelig til at forholde sig til den.

Jeg anerkender, at der findes byrådsmedlemmer både fra Enhedslisten og fra andre partier, som faktisk har en meget høj arbejdsbelastning. Og det kan være svært ved siden af et fuldtidsarbejde at få

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg skal lige bede de herrer i venstre side af salen om at være lidt mere rolige, for der er lidt meget larm her ved siden af ordføreren.

Og så vil jeg igen give ordet til hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 14:29

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg kan være enig med fru Pernille Skipper i, at der er nogle folketingsmedlemmer, der får for meget i løn, men for mit eget vedkommende synes jeg nu at det modsatte gør sig gældende.

Med hensyn til de økonomiske incitamenter var det, som man ønskede fra Greve-Solrøds side, jo ikke mere i løn. Det var mindre skat, fordi man mente, at økonomiske incitamenter betød noget. Og jeg har ikke hørt ordføreren svare på, om man fra Enhedslistens side anerkender, at det altså betyder noget for folks lyst til at stå op og gå på arbejde, hvad enten det nu er i en kommunalbestyrelse eller, om jeg så må sige, det er et rigtigt arbejde, at man får noget ud af det også økonomisk. Anerkender Enhedslisten den præmis?

Kl. 14:30

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 14:30

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror da ikke, der er særlig mange mennesker, som ville gå på arbejde, hvis de fik 0 kr. for det, altså bare af deres hjertes godhed. Der er masser af mennesker, der laver masser af frivilligt arbejde, der intet har med økonomi at gøre, og som står tidligt op i weekenden og alt muligt andet. Så nogle gange har økonomisk incitament noget med det at gøre, og andre gange har det ikke.

Jeg er en lille smule usikker på, hvor hr. Jan E. Jørgensen vil hen med det, men jeg kan love dig for, at jeg ikke tror på, at det at sænke kontanthjælpen eksempelvis vil skabe arbejdspladser. Og jeg tror ikke, der kommer noget andet ud af det end at få flere mennesker til at leve i fattigdom og få flere børn til at vokse op i fattigdom.

Kl. 14:30

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg skal lige minde om vores tiltaleformer her i Folketinget.

Og så giver jeg ordet til hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:30

Jonas Dahl (SF):

Tak, formand. Jeg vil godt vende lidt tilbage til det, fru Pia Olsen Dyhr spurgte ind til lidt tidligere, for det blev lidt uklart for mig, hvad det egentlig er, Enhedslisten mener. Man går ikke ind for EU, og man mener også, at vi skal trække os ud af EU, men man mener, at flygtningespørgsmålet skal løses i EU. Det giver ikke rigtig mening. Altså, man kan jo ikke både blæse og have mel i munden, og det er lidt det, som jeg synes Enhedslisten prøver at gøre. Det gør man sådan set også op imod den afstemning, vi nu skal have den 3. december.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at få et klart svar fra Enhedslisten: Mener man, at udfordringerne i forhold til flygtningespørgsmålet, som er vældig store – det tror jeg hurtigt vi kan blive enige om – skal løses i EU-regi? Har vi ikke en fælles forpligtelse til netop at løfte den opgave i EU?

- Kl. 14:31 som mente, at det skadede incitamentet til at yde en indsats, at man betaler så høj en partiskat. Kl. 14:34
- Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Ordføreren.
- Kl. 14:31 **Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Ordføreren. Kl. 14:34
- Pernille Skipper (EL):**
Selvfølgelig har vi et fælles europæisk ansvar, og Enhedslisten har – ikke bare for nylig, men i årevis – kaldt på en fælles europæisk løsning. Vi har råbt og råbt efter, at vi fik en statsminister, der gik mere foran i de forhandlinger. Selvfølgelig er der forskel på, hvad vi principielt mener der skal ske, og hvad der i praksis kan lade sig gøre nu og her. Og der er EU det sted, hvor der findes et bord, hvor det er nemmest at sætte sig ned og forhandle om tingene, og det skal vi da gøre, bruge det. Men det betyder jo ikke, at vi skal afgive suveræniteten, heller ikke mere suveræniteten, den 3. december. Selvfølgelig kan man lave mellemstatslige frivillige aftaler og løfte sin del af ansvaret, og selvfølgelig kan man også opfordre andre til at gøre det. Kl. 14:32
- Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Hr. Jonas Dahl.
- Kl. 14:32 **Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Fru Louise Schack Elholm. Kl. 14:35
- Jonas Dahl (SF):**
Vi skal løse de udfordringer, der er, på EU-niveau, men Enhedslisten mener ikke, at vi skal være medlem af EU. Det er jo det, der står tilbage. Kan ordføreren ikke selv høre, at det ærlig talt lyder lidt absurd at prøve at sige, at man skal løse tingene et sted, men at Enhedslisten i øvrigt mener, at vi hurtigst muligt skal melde os ud derfra. Det kan man jo ikke. Vi må erkende, at vi står med nogle kæmpemæssige udfordringer. Jeg synes, der er nogle udfordringer i EU. Det synes jeg også der er i FN. Men det er nu engang de organer, hvor vi fra dansk side har nogle muligheder for at løse nogle ting og for at ændre nogle ting. Det er nu engang også de organer, som man så er nødt til at bruge. Så derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig bare at få ordføreren til at forholde sig til: Hvis man skal melde sig ud af EU, hvad er det så, ordføreren forestiller sig i stedet for? Kl. 14:33
- Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Ordføreren.
- Kl. 14:33 **Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Ordføreren. Kl. 14:35
- Pernille Skipper (EL):**
Ja, men det gjorde jeg også lige før. Altså, selvfølgelig kan der være incitament for bundet med f.eks. afgifter. Vi kan f.eks. se på det grønne område, at nogle af de grønne afgifter, vi har haft, har ført til, at vi her i Danmark har nogle af de mest energieffektive virksomheder i verden. Ja, men det var ikke helt det, som jeg blev spurgt om til at starte med. Altså, jeg blev spurgt, om der havde været en debat i Enhedslisten om, at man skulle sænke partiskatten. Så vil jeg sige: Ja, der har i hvert fald været nogle enkelte, der har syntes det, og de er blevet stemt ned med et stort brag, og det er de, fordi vi sådan set ikke synes, at incitamentet til at være folkevalgt for Enhedslisten skal være, at man kan tjene penge. Det skal være, at man gerne vil lave verden om til et bedre sted. Kl. 14:36
- Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Tak. Og så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Kl. 14:36
- Rasmus Jarlov (KF):**
Tak. Enhedslisten kæmper jo for, at Danmark skal tage imod flere flygtninge, og det kan jeg godt se en masse gode argumenter for. De mennesker, som søger hertil, vil jo få et bedre liv, hvis de får lov til at få ophold i Danmark. Det er sådan set meget sympatisk.

Men jeg kan også se nogle meget stærke modargumenter. Et af dem er, at vi er ved at få en ny underklasse, som består af folk fra Mellemøsten, som i gennemsnit er markant dårligere uddannet, er mindre i beskæftigelse og i ret høj grad lever isoleret fra resten af befolkningen. I giniterner betyder indvandringen jo helt uden diskussion, at vi får et mere ulige samfund. Det er en af de væsentligste årsager – hvis ikke *den* væsentligste – til, at vi har stigende ulighed i Danmark. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det bekymrer Enhedslisten.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Pernille Skipper (EL):

Den stigende ulighed i Danmark bekymrer selvfølgelig Enhedslisten. Det er måske en af de største bekymringer, vi har overhovedet, og det er jo, fordi et lige samfund er et godt samfund. Det sikrer bedre sundhed for alle, mindre kriminalitet, en stærk økonomi og alt muligt andet. Jeg tror ikke, at man kan slutte, at det, at der kommer mennesker, der er flygtninge eller indvandrere for den sags skyld, betyder, at man pr. definition vil få en øget ulighed.

Men det er jo rigtigt nok, at der også kommer mennesker hertil, som har behov for en integrationsindsats for at lære dansk og få hjælp til at uddanne sig og blive en del af vores samfund. Og selvfølgelig har vi en integrationsudfordring. Det er der ikke nogen tvivl om. Og en stor del af den er et socialt spørgsmål, fordi alt for mange af de mennesker bliver svigtet af fællesskabet og ender udenfor.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:38

Rasmus Jarlov (KF):

Når man får en masse mennesker til Danmark, som ender på bunden af samfundet – på overførselsindkomst med relativt lav indtægt – så betyder det en stigende ulighed målt i giniterner. Det mener jeg ikke der kan sættes spørgsmålstejn ved.

Er Pernille Skipper uenig i det rationale, at når man inviterer en masse fattige mennesker til Danmark, får vi en stigende ulighed målt i giniterner?

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:38

Pernille Skipper (EL):

Uligheden kommer jo ikke af, at det er mennesker, der kommer fra andre lande, eller at de er flygtninge. Uligheden kommer af, at vi har nogle mennesker i vores land, som ikke får et arbejde, og som har store sociale problemer. Det er jo sådan set fuldstændig ligegyldigt, hvor de kommer fra, så har vi et ulighedsproblem. Det bliver bl.a. øget af, at man sænker de sociale ydelser. Det bliver bl.a. øget af, at man skærer ned på uddannelsesinstitutionerne. Det bliver øget af ringere sociale indsatser og forebyggende indsatser – og rigtig, rigtig mange ting. Men det kommer jo ikke, fordi der kommer mennesker fra andre lande. Det kommer, fordi vi har mennesker, som mangler arbejde og har sociale problemer.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Så er der ikke flere korte bemærkninger, og dermed går vi videre til ordføreren for Liberal Alliance, Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skal først og fremmest beklage, at jeg er lidt stemmemæssigt udfordret, men jeg håber, at det går.

Danmark har fået et nyt flertal, og Danmark har fået en ny regering. Hurra for det første, og tillykke med det andet. Men nu må det være tid til at skru ambitionerne op. I Liberal Alliance er vi gået fra en situation, hvor vi mest kunne rykke gennem den offentlige debat og uendelig lidt gennem arbejdet på Christiansborg, til en situation, hvor vi er støtteparti for en borgerlig regering. Jeg skal hilse og sige, at vi er parate til at tage ansvar; vi er ikke alene parate, vi glæder os til finanslovsforhandlinger, skatteforhandlinger, udlændingeforhandlinger og meget mere. For nu kan vi for første gang i dette årtusinde få en ambitiøs borgerlig regering både af navn og af gavn.

Med den tidligere regering frygtede vi, hvor slemt det ville blive, for nu at bruge fru Mette Frederiksens billedsprog, da vi så den krikke, som fru Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal havde sat til salg op til valget i 2011. Heldigvis viste det sig, at hesten godt kunne løbe og endda i en helt anden retning, end hestehandlerne havde lovet. Derfor fik vi en regering, der kun var lidt skidt. Nu ser det ud til, at vi har fået en regering, der er lidt god, og på den måde er det jo gået i den rigtige retning. Det er en regering, Liberal Alliance støtter. Det er en regering, der har en ambition om at sidde valgperioden ud, og det er en regering, der har en ambition om at sænke skatten på den sidst tjente krone med fem procentpoint. Men ambitionerne stopper ikke der, i hvert fald ikke for Liberal Alliances vedkommende.

Danmark er et fantastisk land, men vi kan gøre det bedre. Danmark bør være et højvækstland. Danmark bør være et innovativt land. Danmark bør være et land, som unge mennesker fra hele verden har lyst til at tage til for at arbejde og studere. Danmark bør være et land med muligheder for langt flere. Men det kræver reformer af skatteområdet og arbejdsmarkedsområdet. Skatten skal ned, så der bliver skabt vækst og arbejdspladser. Det mest effektive vil være topskattelettelse. Flere skal lukkes ind i arbejdsfællesskabet. Det kræver lettelse i bunden, men det kræver også, at vi ser på størrelsen af kontanthjælpen, og at arbejdsmarkedets parter åbner op for en indslusningsløb. Det danske arbejdsmarked er lukket i bunden, og hvor venstrefløjten tror, at det er for at holde mennesker oppe, så er resultatet i virkeligheden, at vi holder mennesker ude, og det kan vi ikke være bekendt. Det er nu, vi skal lave reformerne, hvis vi skal have flere med i arbejdsfællesskabet, hvis vi skal blive et rigere land med flere muligheder for flere mennesker.

Alt handler selvfølgelig ikke om penge, heller ikke for Liberal Alliance. I dette land, hvor vi med nidkærhed kræver størstedelen af borgernes penge ind i skatter og afgifter, skylder vi i det mindste, at pengene bliver brugt med omtanke. Vi må forvente, at den danske stat står vagt om borgernes grundlæggende rettigheder. Men det knager i fugerne i den offentlige sektor. SKAT har på det nærmeste været brudt sammen. Vi har haft sagen om nødløgn over for Folketinget og senest sagen om fredelige demonstranter, der efter instruks er blevet frataget det tibetanske flag, fordi det, de gjorde, ikke passede systemet. Det er en meget alvorlig sag. Statsmagten skal sikre mennesker, der vil bruge deres ytringsfrihed, ikke gribe ind over for dem. Det bliver en sag, som vi kommer til at forfølge meget nøje, lige meget om ansvaret ligger hos politiet, i embedsapparatet eller på det po-

litiske niveau. Det må og kan gøres bedre. Den offentlige sektor kan trimmes, borgerne skal tilbage i centrum.

Jeg kan ikke undlade at komme ind på, at Europa står i en helt særlig situation med den flygtninge- og migrantkrise, vi står over for. Og lad det være sagt helt ærligt: Den er ikke lige opstået, og den forsvinder heller ikke som med et trylleslag. Derfor skal vi have klare ambitioner om at løse problemerne, selv om det kommer til at tage tid. Først og fremmest er det jo forfærdeligt for de mennesker, der ikke kan bo i deres land på grund af krig og forfølgelse. Dem må vi hjælpe, men vi bør først og fremmest hjælpe dem i nærområderne. Derfor bør Danmark stille sig i spidsen for internationalt donorarbejde. Vi bør samarbejde med EU og verdenssamfundet, og vi må medvirke til at etablere sikre zoner i Syrien.

Kl. 14:44

Den anden del af den europæisk krise handler om, at der er folk, der kommer hertil, med det formål at få en bedre økonomisk tilværelse. Hvor meget vi end kan forstå dem, må vi sige, at det desværre ikke kan lade sig gøre. Jo, I kan komme som indvandrere, hvis I har et job i forvejen, men hele verden hverken kan eller skal bo i Europa.

Derfor må den ydre grænsekontrol også styrkes. Det er jo forudsætningen for, at man kan have et Europa med åbne indre grænser, som vi fortsat ønsker at bakke op om. Må jeg ikke i den forbindelse sige, at det har været imponerende at se, i hvilket omfang den danske befolkning har været villig til at bidrage med økonomisk hjælp i nærområderne, og det varmer, at der er flere og flere, der frivilligt stiller op og hjælper i integrationsprocessen her i Danmark. Her har civilsamfundet vist et flot ansvar og har en stor opgave, for løser vi ikke integrationsudfordringen, står vi også over for nogle store udfordringer på dette område.

Danmark skal have ambitioner, og Liberal Alliance har store ambitioner på Danmarks vegne. Vi skal have ambitioner om høj vækst, om flere arbejdspladser og om en god integration. Skal det lykkes, kræver det, at ambitionsniveauet her i huset også kommer lidt op.

Liberal Alliance har 13 mandater, som vi er meget glade for, og tak til de 265.129 danskere, der stemte på os ved valget. Vi bruger gerne deres stemme til at bidrage. Vi går også gerne på kompromis, men retningen skal være opad, og hastigheden skal øges. Danmark er et dejligt land. Ambitionen må være, at Danmark i fremtiden bliver et endnu dejligere land.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak for det. (*Simon Emil Ammitzbøll kommer til at vælte sit glas med vand*). Ro i salen! (*Munterhed*).

Den første korte bemærkning er fra hr. Jens Joel, Socialdemokraterne.

Kl. 14:46

Jens Joel (S):

Tak for det. Ordførerens store armbevægelser fornægter sig jo ikke, men nu er der ro på igen. Jeg hæfter mig særligt ved, at hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, at nu får vi en borgerlig regering, ikke bare af navn, men af gavn. Er ordføreren opmærksom her?

Så mit korte spørgsmål er sådan set bare: Hvad var Liberal Alliances krav for at pege på hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister?

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg beklager, at der var lidt uopmærksomhed her, fordi vandet driller, hvis man kan sige det. (*Munterhed*). Men bare rolig, det er kun det i glasset. Nej, pjat.

Svaret på spørgsmålet fra hr. Jens Joel er, at det jo ikke er sådan, at der var en enkelt ting, som var afgørende for, at vi pegede på hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister i Danmark. Vi havde jo allerede sagt til vælgerne, at det lå til, at vi gerne ville gøre hr. Lars Løkke Rasmussen til statsminister efter et valg, hvis vi fik en borgerlig regering. Og vi synes jo, at vi havde nogle gode drøftelser med den nuværende statsminister om det, og vi ser, at der er kommet et regeringsprogram, der, som jeg sagde, trækker svagt i en bedre retning, end det gjorde før, og vi er selvfølgelig særlig opmærksomme på, og der også på skatteområdet er kommet nogle ambitioner ind, og det er jo noget, vi lægger vægt på i Liberal Alliance.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jens Joel.

Kl. 14:48

Jens Joel (S):

Tak. Jeg tænkte nok, at man ville nævne det, og derfor vil jeg bare gerne have bekræftet, at det faktisk var et krav fra Liberal Alliance, at man ville have topskatteprocenten sænket for at pege på hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man kan jo læse i enhver avis, fra dengang regeringen blev dannet, at der var en diskussion om netop det spørgsmål, og at det lå Liberal Alliance meget på sinde, så ja, det kan jeg bekræfte.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste korte bemærkning er fra Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten.

Kl. 14:49

Maria Reumert Gjerding (EL):

For nogle måneder siden udtalte Liberal Alliances klimaordfører til dagbladet Information, og jeg citerer: »Der er ikke videnskabeligt belæg for påstå, at klimaændringerne i overvejende grad skyldes menneskelig aktivitet.« Og jeg vil gerne tilføje, at det ikke var første og indtil videre heller ikke sidste gang, at Liberal Alliances klimaordfører har udtalt sig med denne pointe.

Jeg har også bemærket, at hr. Villum Christensen ikke er alene i Liberal Alliances folketingsgruppe om at have enestående synspunkter, når det kommer til klimaforandringerne. Jeg har noteret mig, at hr. Joachim B. Olsen tidligere har påpeget, at den globale opvarmning også medfører en lang række positive fænomener, bl.a. at færre mennesker dør af kulde. Og nu er mit spørgsmål til ordføreren: Er det virkelig Liberal Alliances officielle klimapolitik og klimasynspunkter, at klimaforandringerne ikke er menneskeskabt og generelt er et positivt fænomen?

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Altså, jeg kan til fulde bekræfte hr. Joachim B. Olsens udtalelser om, at der både er positive og negative effekter af global opvarmning. Jeg går ud fra, at spørgeren også kan bekræfte det lige om lidt, for ellers bliver det da en noget absurd diskussion, vi kommer til at have, hvis man vil diskutere videnskaben på den måde.

Derudover vil jeg sige, at udgangspunktet for Liberal Alliances klimapolitik er, at vi tror, at menneskeskabt aktivitet delvis er medvirkende til global opvarmning. Det har vores partileder, hr. Anders Samuelsen, også meget klart understreget i løbet af valgkampen, og som jeg sagde før, var det så på den baggrund, at 265.129 mennesker valgte at sætte deres kryds ved Liberal Alliance.

Er der så nogle i Liberal Alliances folketingsgruppe, der mener, at det alene er menneskeskabt? Det er der måske. Er der nogle, der tror, at det ikke alene er menneskeskabt? Ja, det kan jeg jo ikke benægte. Det er vel egentlig ikke så underligt. Er det sådan, at der er sådan en trosensretning i f.eks. Enhedslisten? Nå nej, undskyld, det var et dumt spørgsmål. Men altså, jeg går ikke ud fra, at der er trosensretning i de fleste partier.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så er det Maria Reumert Gjerding.

Kl. 14:51

Maria Reumert Gjerding (EL):

Tak. Det, som jeg har noteret at hr. Anders Samuelsen var ude og sige, var, at det er ubestrideligt, at det for den største del er menneskeskabt. Og jeg vil sige, at alt andet også ville være et noget vanvittigt synspunkt, eftersom der er stakkevis af dokumentation for, at klimaforandringerne er menneskeskabte. Og der er også solid videnskabelig dokumentation for, at hvis vi ikke håndterer de her udfordringer i tide, vil det medføre store og alvorlige katastrofer, som vil gøre store dele af denne klode ubeboelig for mennesker.

Men jeg har noteret mig, at det stadig væk er hr. Villum Christensen, der er klimaordfører for Liberal Alliance, og jeg kunne godt tænke mig at vide, hvem det er, der tegner Liberal Alliances klimapolitik. Og hvis det er hr. Villum Christensen, var det så sidste gang, vi hørte ham sige i den offentlige debat, at der ikke er belæg for, at klimaforandringerne er menneskeskabte?

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:52

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Altså, jeg kommer aldrig nogen sinde til at stå på Folketingets talerstol og tilrettevise en ordfører fra Liberal Alliance på baggrund af et spørgsmål fra et medlem af Folketinget fra Enhedslisten. Man kan stille alle de spørgsmål, man har lyst til, af den karakter. Det kommer ikke til at ske.

Vores klimapolitik handler om løsninger. Vores klimapolitik handler om, at man skal sørge for, at der kommer teknologiudvikling på det grønne område, og ikke det afgiftshelvede – undskyld udtrykket – som et flertal i Folketinget har pålagt den danske befolkning.

Jeg synes i øvrigt, det her var en opvisning i, hvordan man også herinde kan effektivisere, når spørgsmål nr. 1 var et spørgsmål, og spørgsmål nr. 2 så var svaret på det spørgsmål, man selv stillede først. Hvis man kender svaret i forvejen, hvorfor i alverden stiller man så spørgsmålet?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så skal vi i øvrigt overholde tiderne. Den næste korte bemærkning er fra Louise Schack Elholm.

Kl. 14:53

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg vil gerne kvittere for en rigtig fin tale. Vi glæder os til her i den kommende tid at skulle lave finanslov forhåbentlig med Liberal Alliance. I vores ordfører, hr. Jakob Ellemann-Jensens, tale blev det nævnt, at vi prioriterer noget af det højere, end andre gør, fordi den økonomiske virkelighed jo er lidt anderledes, end vi havde regnet med. Det lader jo til, at der mangler lidt flere penge i kassen, end vi havde forventet, så jeg vil gerne spørge ind til, hvad Liberal Alliances prioriteter er.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er vist det, man kalder et bredt spørgsmål. Jeg vil starte med at sige, at vi sådan set ikke er overrasket over den økonomiske virkelighed. Vi er sådan set bare glade for, at den, der befinder sig inde i Finansministeriet, minder om den, alle vi andre talte om, mens Socialdemokraterne stædigt påstod, at der fandtes en parallel. Men jeg tror, vi er enige med Venstre i, at fakta er der, hvor fakta er, og det tager vi så udgangspunkt i. Men vores udgangspunkt, også i de drøftelser, der kommer i finanslovsforhandlingerne, bliver selvfølgelig at sørge for, at der sker nogle lempelser i forhold til almindelige mennesker; sørge for, at der kommer lidt færre tossede regler; sørge for, at der kommer, man kan sige lidt mere økonomisk frihed. Men vores finanslovsudspil må ordføreren over de næste par dage vente lidt i spænding på vil lade sig dryppe ud over forskellige medier.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Louise Schack Elholm? Den næste korte bemærkning er fra hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 14:54

Andreas Steenberg (RV):

Tak for en rigtig god tale. Det var også godt, der kom styr på vandet deroppe.

Den regering, Radikale Venstre var en del af, lavede jo reformer, der fik 50.000 mennesker i arbejde, og vi satte skatten ned for både personer og virksomheder. Vi måtte jo forstå, at det synes Liberal Alliance ikke var nok. Det var for uambitiøst. Dansk Folkeparti syntes derimod, at der skete alt for meget. Nu har vi så set, hvad den nye regering har spillet ud med. Der er reformer, der får få hundrede i arbejde, og det offentlige forbrug bliver øget. Derfor vil jeg spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll, om ikke Liberal Alliance er enig i, at det virker, som om Venstre har lyttet lidt mere til Dansk Folkeparti end til Liberal Alliance i finanslovsudspillet og i den tale, der blev holdt i tirsdags.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Altså, når jeg ser både det regeringsgrundlag, der er lavet, det finanslovsudspil, der er kommet, og den tale, der blev holdt, må jeg nok

konkludere, at det lyder, som om Venstre først og fremmest har lyttet til Venstre. Det er måske, som jeg kan se på statsministerens kropssprog, ikke så overraskende endda. Det vil sige, at vi går til forhandlinger med regeringen fra det udgangspunkt, at vi selvfølgelig prøver at trække Venstre i vores retning, og vil Det Radikale Venstre byde ind og sørge for, at der kommer flere skattelettelser og arbejdsmarkedsreformer, så vil jeg sige det på den måde, at vi da vil alliere os med snart sagt hvem som helst, som vil sørge for, at den her regering bliver mere liberal, end der er lagt op til.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 14:56

Andreas Steenberg (RV):

Det vil vi gerne, men vi har bare det problem, at Venstre har afvist de reformer, vi havde som forslag i valgkampen. Men indtil videre har Venstre valgt at øge det offentlige forbrug og give statsstøtte til byggevirksomhederne. Begge dele er noget, som Liberal Alliance er imod, og derfor vil jeg spørge igen: Hvornår træder Liberal Alliance i karakter og får nogle af sine ting igennem, så det ikke kun bliver Dansk Folkepartis politik, der bliver gennemført?

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Bare rolig, vil jeg sige til hr. Andreas Steenberg. Vi er sådan set allerede trådt i karakter. Allerede inden Folketinget gik på sommerferie, indgik vi en asyлтаfte med de øvrige borgerlige partier, der 1) gennemførte den ydelsesreform på området, som Liberal Alliance gik til valg på, og 2) satte 400 mio. kr. af til forhandlinger i forbindelse med skattereformen, så det var sådan en 2-i-1, og det synes jeg sådan set var meget godt gået. Nu kommer vi så til finanslovsforhandlingerne, og jeg lover, at vi skal gøre vores bedste for at levere for vores mandater. Og så kommer der jo en skattereform til foråret, som er det, vi betragter som dette folketingsårs højdepunkt.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra fru Trine Torp fra SF.

Kl. 14:57

Trine Torp (SF):

Tak. Liberal Alliance taler rigtig meget om afbureaukratisering af den offentlige sektor. Det har vi også gjort i SF i mange år, og vi har en række konkrete forslag, og et af dem vender jeg tilbage til lige om lidt.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om Liberal Alliance også har tænkt sig at fremlægge helt konkrete forslag til, hvordan vi kan fjerne unødigt bureaukrati og papirusseri for de ansatte i den offentlige sektor.

Så vender jeg tilbage til mit forslag her. For kunne Liberal Alliance måske bakke op om SF's forslag om, at man på samme måde, som man har nedsat et virksomhedsforum for den private sektor, hvor alle kan komme med forslag til regelforenklinger, så også kunne nedsætte sådan et virksomhedsforum for den offentlige sektor – altså et virksomhedsudvalg, som inden for en kort tidsfrist og med deltagelse af repræsentanter for de ansatte og ledelsen og eksperter skulle gennemgå regler og dokumentationskrav og komme med en indstilling til, hvad der kan sløjfes?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil sige, at om det lige skal gøres præcis på den måde, som spørgeren beskriver, skal jeg ikke gøre mig til dommer over, men jeg vil da utrolig gerne kvittere for, at SF gør sig tanker om, hvordan man kan afbureaukratisere også inden for den offentlige sektor. Og hvis der er noget, vi i Liberal Alliance synes er vigtigt, så er det jo netop, at vi får institutionernes egne forslag, medarbejdernes egne forslag til, hvad det er, man kan gøre. For vi tror jo faktisk på, at der ligger en faglighed derude, som er langt mere, kan man sige, nær problemerne end den virkelighed, vi lever i her på Christiansborg. Så på en eller anden måde at få medarbejdernes og institutionernes egne erfaringer i spil i forhold til at afbureaukratisere kan vi da kun være tilhængere af.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Fru Trine Torp.

Kl. 14:59

Trine Torp (SF):

Jamen det lyder jo rigtig godt. Jeg fik ikke helt opbakning til mit forslag, sådan helhjertet i hvert fald, men jeg er glad for, at intentionen da er der. Men er det så sådan, at vi kan forvente at se Liberal Alliance fremsætte forslag om, hvordan vi kan give ansatte i den offentlige sektor bedre muligheder for at løse deres kerneopgaver?

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):
Ja.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Næste korte bemærkning er fra hr. René Gade fra Alternativet.

Kl. 15:00

René Gade (ALT):

Jeg har en forestilling om, at Liberal Alliance gerne vil være med til at sikre erhvervslivet i Danmark en digital førerposition og samtidig også borgerne en god offentlig service. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvordan Liberal Alliance og hr. Simon Emil Ammitzbøll har tænkt sig at presse på over for regeringen, sådan at vi får en lidt mere ambitiøs digital dagsorden. Jeg synes, den er fraværende p.t.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen det har vi jo bl.a. gjort ved at være et af de få partier, har jeg forstået, som rent faktisk har en it-ordfører. Det har jeg forstået at der i miljøet har været en vis utilfredshed med, altså at der er en del partier, der har droppet det. Men det holder vi fast i, fordi vi synes, det er et område, der skal prioriteres selvstændigt.

Men hvis det er sådan, at spørgeren har nogle konkrete ting, som spørgeren gerne vil have vi skal diskutere, så kom endelig på banen med det.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. René Gade.

Kl. 15:01

René Gade (ALT):

Det kunne jo eventuelt være, at vi arbejdede frem imod, at vi fik et decideret it- og digitaliseringsudvalg her i Folketinget. Det kunne være noget, vi tales ved om. Hvad siger Liberal Alliance til det?

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man kan sige, at det ikke er noget, vi umiddelbart har på plakaten, men vi har det på den måde, at vi synes, vi trænger til en meget stor reform af Folketingets udvalgsstruktur. Det diskuterer vi gerne med Alternativet på lige fod med alle andre partier.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:01

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvor vi har Liberal Alliance i udlændingepolitikken. Grunden til, jeg spørger, er jo, at i hele sidste valgperiode stemte Liberal Alliance mange gange sammen med venstrefløjens om en lang række lempelser. Der blev for nogle år siden lavet en optælling af Berlingske, som fik det til, at det var sket 20 gange, at Liberal Alliance havde stemt for lempelser sammen med venstrefløjens og den daværende regering. Også i den her valgperiode har Liberal Alliance for nylig markeret sig ved at kalde det for uanstændigt, da nogle af de andre borgerlige partier ville have taget nogle sager op om tildeling af statsborgerskab.

Samtidig har jeg da også nogle gange hørt Liberal Alliance sige, at Liberal Alliance har en meget stram udlændingepolitik, og jeg kan ikke helt få de to ting til at hænge sammen. Så jeg kunne godt tænke mig, om hr. Simon Emil Ammitzbøll kunne sætte ord på, om det er en liberal udlændingepolitik, vi kan forvente, eller om det er en stram udlændingepolitik – eller hvad kan vi forvente i forhold til Liberal Alliances udlændingepolitik?

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Altså, i forhold til statsborgerskabssagen vil jeg i al venlighed og fredsommelighed sige, at vi bare gjorde det, som Venstre og Konservative mente før valget.

I forhold til resten af de ting, der bliver nævnt, vil jeg sige, at vi har en stram liberal udlændingepolitik. Det er ikke et enten-eller, for vi har det sådan, at vi mener, at dansk erhvervsliv har brug for, at der kommer kvalificeret arbejdskraft. Hvis man kan få en kontrakt med en dansk arbejdsgiver på forhånd, skal man selvfølgelig være velkommen i Danmark.

Vi mener også, hvis ordføreren eller en anden skulle gifte sig med en udlænding, at vedkommende så skal have mulighed for at få sin ægtefælle hertil, hvis man kan forsørge sig selv og ikke ligger det danske system til last.

Vi mener, at folk, der begår kriminalitet, skal udvises af Danmark, også en strammere kurs end den tidligere VK-regeringen lagde op til, og vi mener, at der skal være en asylpolitik, som jeg sagde i min ordførertale, hvor man i langt højere grad hjælper i nærområderne i stedet for her i Danmark.

Så vi mener, at vi skal have et åbent samfund, som folk, der vil bidrage, nemt kan komme til, men vi mener også, at folk, som bare vil suge til sig eller vil begå kriminalitet eller undergrave folkestyret, må rejse hjem igen.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:03

Rasmus Jarlov (KF):

Med hensyn til det at få kriminelle ud af Danmark tror jeg næsten ikke at der er nogen der har et andet synspunkt. Det tror jeg alle er enige om.

Så er der spørgsmålet om arbejdskraft, og der forstår jeg så, at Liberal Alliance vil anlægge en mere sådan erhvervsvenlig, liberal udlændingepolitik, hvor der skal være bedre mulighed for at komme til Danmark, hvis man kan bidrage og forsørge sig selv. Men så er der spørgsmålet om flygtninge. Hvordan ser man sig selv her? Hvis man har strammerne på den ene side, og man har folk, der synes, vi skal tage imod en masse flygtninge på den anden side, hvor placerer Liberal Alliance sig så i det spørgsmål?

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Med al respekt selv om det er mig, der er den laveste af os to, synes jeg, at der bliver lidt højt læsning for dværge over det her, fordi jeg sagde det i min ordførertale, jeg sagde det i mit første svar, og nu siger jeg det igen: Liberal Alliances politik er den, at vi synes, at langt de fleste af dem, der i dag kan få asyl i Danmark, skal hjælpes i nærområderne i stedet for i Danmark. Det er det, der er Liberal Alliances politik.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Næste korte bemærkning er fra fru Lea Wermelin fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:04

Lea Wermelin (S):

Tak. Jeg vil gerne tilbage til topskatten. Hr. Simon Emil Ammitzbøll nævnte også i sin tale, at ambitionerne i Liberal Alliance er rigtig høje på det her område, eller i virkeligheden meget lave, men hvilken politik skal regeringen føre ifølge hr. Simon Emil Ammitzbøll for at have lyttet nok til sit parlamentariske grundlag, Liberal Alliance, i forhold til topskat?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

	Kl. 15:05		Kl. 15:07
Simon Emil Ammitzbøll (LA): Jamen vi har en forventning om, at regeringen lever op til det ambitionsniveau, som er skrevet ind i regeringsgrundlaget.		Jeppe Bruus (S): Ja, <i>Jeppe Bruus</i> , men det er så okay. Er det ikke sådan lidt et politikersvar? Kan ordføreren ikke bare svare klart på det, som ordføreren siger at han bakker hundrede procent op om, nemlig at hvis ikke regeringen leverer en lavere topskatteprocent, vælter Liberal Alliance regeringen? Når ordføreren siger, at det står han fuldstændig på mål for og bakker hundrede procent op, er det vel heller ikke svært at svare med enten et ja eller nej.	
Fjerde næstformand (Mette Bock): Lea Wermelin.	Kl. 15:05		Kl. 15:07
Lea Wermelin (S): Det er jo lidt spændende, for tilbage i juni sagde hr. Simon Emil Ammitzbølls partifælle hr. Anders Samuelsen under regeringsforhandlingerne om en sænkelse af topskatten, og jeg citerer: Vi er ikke bange for noget som helst. En regering kan vælte sig selv, ved at den ikke lytter til sit parlamentariske grundlag. Så hvis ordføreren står ved det, der lige er blevet sagt, hvad har det så af konsekvenser for regeringen, hvis statsministeren vil se på topskattegrænsen og altså ikke topskatteprocenten, som det ellers fremgår af regeringsgrundlaget. Er det, at regeringen er ved at vælte sig selv?	Kl. 15:05	Fjerde næstformand (Mette Bock): Ordføreren.	Kl. 15:07
Fjerde næstformand (Mette Bock): Ordføreren.	Kl. 15:06	Simon Emil Ammitzbøll (LA): Nu vil jeg først og fremmest sige, at det jo er svært for mig at give et mekanikersvar eller et bagersvar, når jeg nu er politiker. Så det bliver et politikersvar, beklager.	Kl. 15:08
Simon Emil Ammitzbøll (LA): Som i enhver anden sag står jeg fuldstændig bag Liberal Alliances politiske leder. Så jeg synes, det er et fint citat, der bliver læst op, som jeg bakker hundrede procent op om, og så må jeg også give spørgeren ret i, at det bliver spændende; det bliver virkelig, virkelig spændende.	Kl. 15:06	Fjerde næstformand (Mette Bock): Næste korte bemærkning er fra hr. Morten Løkkegaard fra Venstre.	Kl. 15:08
Fjerde næstformand (Mette Bock): Den næste korte bemærkning er fra hr. Jeppe Bruus, Socialdemokraterne.	Kl. 15:06	Morten Løkkegaard (V): Tak. Jeg er jo en stor fan af Liberal Alliance i almindelighed og Simon Emil Ammitzbøll i særdeleshed. Der er kun et punkt, hvor jeg måske divergerer en anelse, og det er jo – og det er sikkert ikke nogen overraskelse – på EU-politikken. I den forbindelse kunne jeg godt tænke mig lige at høre noget om den debat, der nu er i gang vedrørende folkeafstemningen den 3. december. Der har det jo været Liberal Alliances taktik indtil videre at argumentere meget med parallelaftaler. Jeg synes, at man, hvis man ellers vil tage den debat, der kører, alvorligt, kan sige, at parallelaftaler jo er godt og grundigt skudt ned som argument. Og jeg vil bare høre ordføreren, om han kan bekræfte, at parallelaftaler måske ikke er det stærkeste argument i øjeblikket, og i givet fald, hvad man så vil argumentere med fra Liberal Alliances side.	Kl. 15:08
Jeppe Bruus (S): Tak. Jeg ville egentlig have spurgt om noget andet, men skidt med det. Det er bare lige til det sidste, hvor hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, at han står hundrede procent på mål for det, som hr. Anders Samuelsen er citeret for. Skal vi så forstå det sådan, at hvis ikke regeringen i en kommende skattereform leverer en lavere topskatteprocent, vælter Liberal Alliance regeringen?	Kl. 15:07	Fjerde næstformand (Mette Bock): Ordføreren.	Kl. 15:09
Fjerde næstformand (Mette Bock): Ordføreren.	Kl. 15:07	Simon Emil Ammitzbøll (LA): Jeg vil starte med sige, at jeg da også sætter stor pris på spørgeren, som jo ved, at de fleste mennesker falder for smiger, deriblandt også jeg, så tak for det. I forhold til EU-afstemningen om retsforbeholdet vil jeg gerne sige, at det faktisk ikke har været nogen nem afgørelse for os i Liberal Alliance, for vi synes sådan set, at der findes gode argumenter både for et ja og for et nej i retsforbeholdsafstemningen. Vi mener dog stadig væk, at det er lidt af en skandale, at den tidligere regering med fru Mette Frederiksen som justitsminister ikke sørgede for at forhandle en parallelaftale på plads. Det er vores indtryk, at man valgte det ud fra rent strategisk-politiske årsager, nemlig at man ønskede at kunne skræmme befolkningen til at stemme ja ved at sige, at der ikke var mulighed for en parallelaftale.	Kl. 15:09
Simon Emil Ammitzbøll (LA): Nu skal man jo ikke starte med at true med at vælte regeringen, men det skal forstås sådan, at vi har uanede forventninger til statsministerens forhandlingsevner, om ikke til solen brænder ud, så i hvert fald til forårets skatteforhandlinger.	Kl. 15:07		
Fjerde næstformand (Mette Bock): Hr. René Bruus.			

Kl. 15:10

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Morten Løkkegaard.

Kl. 15:10

Morten Løkkegaard (V):

Ja, men nu ved ordføreren sikkert godt, at man jo ikke kan forhandle om en parallelaftale om noget, der ikke er gældende endnu. Vi er jo ikke engang begyndt at forhandle om Europol, så det kan man jo ikke forhandle om parallelaftaler om. Så det er faktisk forkert.

Men tilbage til spørgsmålet. Kan man forestille sig, at Liberal Alliance vil ændre argumentationen, og i givet fald, hvor vil den bevæge sig hen, hvis det ikke skal være parallelaftaler?

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er nødt til at beklage og sige, at jeg simpelt hen tror, at det spørgsmål går over mit niveau, for jeg forstod det ikke. Altså, hvis det ikke bliver en parallelaftale, hvad vil vi så argumentere for? Det ved vi jo først efter et eventuelt nej ved folkeafstemningen den 3. december. Og der vil det være min påstand, at vi vil få så meget hjælp fra Frau Merkel, at man slet ikke drømmer om det. For hun vil ikke ønske sådan et lille helle for internationalt kriminelle, der grænser op til Tyskland. Det har jeg meget svært ved at forestille mig.

Så jeg tror, at det, man skal gøre, er, at man skal gå tilbage til 1992-1993, og så skal man læse alt det, som de, der anbefalede et ja i 1992, sagde ikke kunne lade sig gøre, og som så skete i 1993, og så tror jeg, vi klarer den en gang til.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Rasmus Prehn, Socialdemokraterne.

Kl. 15:11

Rasmus Prehn (S):

Jeg vil samle op der, hvor min kollega hr. Jeppe Bruus slap, for det var da et besynderligt svar, han fik. Nu sagde hr. Emil Ammitzbøll godt nok, at det var et politikersvar, fordi han var politiker, men det blev jo nærmest en parodi på et politikersvar, må jeg nok sige, da der i stedet for at svare på spørgsmålet blev sagt sådan et eller andet med, at citatet ikke var helt korrekt osv.

Nu har hr. Simon Emil Ammitzbøll én gang væltet vandet heroppe, men er man også parat til at vælte regeringen? For det er jo det, sagen handler om her – i forhold til hvad der blev sagt meget tydeligt af Liberal Alliances partileder, hr. Anders Samuelson, nemlig det her med, at regeringen ville få en ekstremt kort levetid, hvis ikke den var med på at sænke topskatteprocenten.

Er det sådan, at hvis regeringen ikke leverer varen, når vi kommer frem til det, som hr. Emil Ammitzbøll har kaldt dette folketingsårs højdepunkt, nemlig skattereformen, vælter man så regeringen? Giver man dem en tur i vandet – i lighed med det, man gjorde lige før fra talerstolen?

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Jeg skal lige som en serviceoplysning sige, at ordføreren hedder Simon Emil Ammitzbøll. Jeg tror, at man undervejs i den korte bemærkning nåede at bruge tre forskellige navne.

Ordføreren.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Yes, og det har ikke engang været hemmeligt; jeg har siddet her i 10 år. Men sådan er der så meget.

Jeg vil sige: Vi truer ikke. Altså, vi truer ikke. Vi er fredsommelige folk i Liberal Alliance. Vi har lige haft den glæde at installere hr. Lars Løkke Rasmussen i Statsministeriet, og nu glæder vi os til at se resultaterne af, at vi har gjort det. Og så lover jeg hr. Rasmus Prehn, at vi med ansvar over for vores vælgere løbende, sammen med statsministeren, vil følge op på, om vi synes, at der stadig er grund til at glæde sig over den situation, der opstod efter folketingsvalget.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 15:13

Rasmus Prehn (S):

Ja, nu bliver man jo helt nervøs, for man skal sige navnet fuldstændig korrekt, og man skal passe på med, at man ikke citerer forkert. Der er virkelig et forventningspres her.

Men det, der bliver spurgt ind til, er jo ret simpelt. Når det så tydeligt bliver sagt, at regeringen kan forvente en meget kort eller en ekstremt kort levetid, er det så ikke det samme, som at man vælter regeringen, hvis ikke de leverer i forhold til topskatteprocenten?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er dog mærkeligt, hvis det er så tydeligt: Hvorfor bliver man så ved med at spørge?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste for en kort bemærkning er fru Eva Flyvholm, Enhedslisten.

Kl. 15:14

Eva Flyvholm (EL):

Tak. Jeg har flere gange hørt politikere fra Liberal Alliance sige, at I går ind for maksimal åbenhed i den offentlige sektor. Det synes jeg er rigtig godt – det gør vi også i Enhedslisten – og derfor blev jeg også meget skuffet efter valget, da Liberal Alliance sammen med Venstre nedlagde Irakkommissionen. Den skulle jo netop kaste lys over Danmarks krige i Irak og Afghanistan, og kommissionen havde endda indkaldt Venstres tidligere formand, Anders Fogh Rasmussen, til at vidne under ansvar, men det blev der også sat en stopper for.

Så jeg vil gerne høre: Hvorfor støttede Liberal Alliance, at Venstre lukkede den kommission, som skulle skabe åbenhed og demokratisk kontrol?

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil godt lige rette en misforståelse. Altså, fru Eva Flyvholm kan ikke være blevet skuffet efter valget, men før valget – hvis hun ellers fulgte med dengang – for Liberal Alliance sagde faktisk til vælgerne, at hvis der kom et flertal med Liberal Alliance, ville vi nedlægge Irakkommissionen. Og vi har det princip, at vi faktisk rigtig gerne

vil gennemføre det, vi siger til vælgerne før valget at vi vil gøre. Så vi har sådan set bare levet op til endnu et af vores valgløfter.

Kl. 15:18

Så er det rigtigt, at vi også er ret optaget af spørgsmålet om åbenhed, og derfor synes vi også, at dokumenterne, som man ville kunne få indsigt i efter nugældende regler, også skulle offentliggøres allerede nu. Det er vores standpunkt, og det drøfter vi med regeringen og håber at finde en løsning på.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 15:16

Eva Flyvholm (EL):

Jeg synes også, at dokumenterne skal lægges frem. Men jeg må sige, at jeg synes, at det lidt virker som en gratis omgang, hvis man, når man går ind for åbenhed, så samtidig er med til at nedlægge den kommission, der skulle grave sandheden frem.

Uanset om det var før eller efter valget, vil jeg gerne høre, om Liberal Alliance virkelig tror, at det er rigtigt, når Venstre siger, at alt er kommet frem i den her sag, og at der ikke mere er grundlag for at undersøge noget.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I Liberal Alliance er vi meget forsigtige med hensyn til at nedsætte den slags kommissioner. Vi synes, det er meget på sin plads, i forhold til det justitsministeren har gjort, altså i forhold til det man kalder Tibetsagen, hvor der er noget at komme efter, og hvor borgernes rettigheder er blevet krænket.

Hvad angår Irakkommissionen, er det vores opfattelse, at der er tale om et gammelt politisk opgør mellem venstrefløj og det gamle VKO-flertal, vel i virkeligheden fra en tid, før Liberal Alliance var opstået.

Vi har inden valget sagt til vores vælgere, at vi ville støtte at nedlægge den pågældende kommission. Hvis jeg nu havde indtaget det modsatte synspunkt og givet fru Eva Flyvholm ret og sagt: Okay, vi genetablerer den – er jeg helt sikker på, at en af citatdemokraterneovre fra fløjen ville komme løbende og sige, at jo jo, men I lovede jo, at I ville nedlægge Irakkommissionen. Og så ville jeg jo befinde mig i sådan et catch 22, hvor alt var forkert, og det ønsker jeg ikke.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Næste spørger er hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tusind tak for det. Ifølge Finansministeriet koster det 6,8 mia. kr. at afskaffe topskatten. Hvis man vil have et begreb om, hvad 6,8 mia. kr. er, kan man se på regeringens samlede besparelse i finansloven. De to tal matcher nemlig, og der kan man jo gå ud og spørge de skolelærere, de pædagoger og de forskere, som bliver ramt af den her besparelse, hvis man ønsker at have et begreb om, hvad det vil sige for velfærden at fjerne topskatten.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll: Hvorfor er det, at Liberal Alliance ønsker at afskaffe topskatten, og er det fortsat et stålsat krav fra Liberal Alliance, at hvis ikke regeringen sænker topskatteprocenten i forbindelse med forårets forhandlinger, ja, så vælter Liberal Alliance regeringen?

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Er det fortsat vores politik at komme af med topskatten? Ja, det er det. Hvorfor mener vi det? Fordi det er noget af det mest fornuftige, man kan gøre, hvis man gerne vil have gang i væksten i det her land, selv om det åbenbart ikke er et tema, der fylder så meget i den her sal. Er det svært at finde 6,8 mia. kr. på et offentligt budget i omegnen af 1.000 mia. kr.? Nej, det er det ikke.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 15:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Kan vi så ikke i almenvellets interesse få en håndfast garanti? Er det så et ja eller nej fra hr. Simon Emil Ammitzbøll på følgende: Vil Liberal Alliance i forbindelse med forårets skatteforhandlinger vælge regeringen, sådan som hr. Anders Samuelsen sagde kort efter valget, såfremt regeringen ikke leverer på at sænke topskatteprocenten? Et ja- eller nej svar, tak!

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jo, men det her var jo så en gentagelse af det citatfusk, hr. Jeppe Bruus lavede. Og lige meget hvor mange gange man prøver at vride hr. Anders Samuelsen citat, så kommenterer jeg det kun, hvis man læser det op korrekt, som fru Lea Wermelin var så venlig at gøre. Så hvis man læser det op på samme måde, svarer jeg, men hvis man prøver at lave et andet citat, så forholder jeg mig ikke til falske citater. Sådan må det være. Og så synes jeg i øvrigt, det er lidt sødt af Socialdemokraterne åbenbart at bekymre sig meget for, om hr. Lars Løkke Rasmussen skulle blive væltet i løbet af foråret. Jeg ved ikke, om man skal forstå det sådan, at Socialdemokraterne så vil holde hånden under Venstre regeringen for ligesom at slippe for, at der kommer et pres i skatteforhandlingerne. Sådan forstod jeg ikke fru Mette Frederiksen på Socialdemokraternes kongres.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Den næste spørger er hr. Morten Østergaard fra Det Radikale Venstre.

Kl. 15:20

Morten Østergaard (RV):

Der er løbet lidt vand i åen, siden hr. Andreas Steenberg stillede spørgsmål tidligere, men jeg synes alligevel, at det er værd at opholde sig lidt – hvis vi må komme tilbage til reformerne – ved ambitionsniveauet. Da vi sad i regering, mødte vi ofte kritik fra Liberal Alliance for, at vores reformdagsorden slet ikke var ambitiøs nok. Jeg tror, at vi lavede reformer, der i 2020 i alt vil bidrage med godt og vel 28.000 personer ekstra i beskæftigelse, 50.000 varigt.

Selv hvis det nu lykkes Liberal Alliance at få mærkesagen omkring topskattesatsen gennemført, f.eks. halveret, sammen med den kontanthjælpsreform, som nu er lagt frem, som vil bidrage med samfulde godt og vel 600 personer til beskæftigelsen, så kommer man jo ikke i nærheden af det reformprogram, som den tidligere regering

havde. Og der vil jeg bare spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll: Hvis vi var uambitiøse med vores reformprogram, hvordan vil man så betegne den nuværende regerings reformprogram?

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:21

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg går ud fra, at hr. Morten Østergaard og resten af den radikal-socialdemokratiske regering løbende taksigelser til den forrige statsminister, altså den nuværende statsminister, som jo havde sørget for både en efterlønsreform og en dagpengereform, som sådan set er de vigtigste reformer i nyere tid her i landet. Det har ikke så meget at gøre med, hvad der skete, dengang hr. Morten Østergaard var minister, for man ekspederede ligesom bare videre.

Jeg sagde i min tale, at vi synes ikke, at den nye regering er ambitiøs nok. Og jeg kan love hr. Morten Østergaard, at vi kommer til at gå ind i ethvert forhandlingslokale med statsministeren, med finansministeren, ja selv med udenrigsministeren for at sørge for, at det er bedre, når vi går ud, end det var, da vi gik ind ad døren. Hvis hr. Morten Østergaard gerne vil hjælpe med det i stedet for den her fnidder-fnadder-konkurrence, deltager vi også gerne med hr. Morten Østergaard og Det Radikale Venstres hjælp.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:22

Morten Østergaard (RV):

Jamen jeg skal ikke klandre hr. Simon Emil Ammitzbøll for ikke helt at have styr på reformeffekterne. De 28.000, jeg talte om, er resultatet af de reformer, der blev gennemført under SR-regeringen, og ikke af hverken tilbagetrækningsreformen eller dagpengereformen. De bidrager strengt taget med noget mere, hvis vi nu skal være helt ærlige.

Men pointen er bare her, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at hvis man kigger på reformregnskabet for SR-regeringen og sammenligner med, hvad der er i regeringsprogrammet for den nuværende regering, så tåler det jo ikke nogen sammenligning. Derfor klinger det jo bare lidt hult, når man siger, at man vil samarbejde med hvem som helst for at opnå fremgang for flere reformer i Danmark, når det viser sig, at så skulle man nok have samarbejdet noget mere med SR-regeringen, for Venstre-regeringen har ikke modet til det.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:22

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu skal man jo passe på med, hvad det er for nogle tal, man tager op. Den første finanslov under Thorningregeringen reducerede faktisk arbejdsudbuddet. Det er fakta. Det var den første finanslov under Thorningregeringen. Her går det dog lidt frem, og jeg satser da på, at det er gået mere frem, når vi går ud af lokalet sammen med statsministeren og andre gode ministre. Så jeg forstår ikke helt bekymringen.

Så vil jeg i øvrigt sige, at når man taler om, at den her effekt, jeg taler om, kun er i forhold til det, man selv lavede, så må jeg sige, at det jo havde været endnu større, hvis man havde taget det med, der virkelig battede. Hele pointen er jo, at det, der står i regeringsgrund-

laget, ikke altid bliver en til en sådan i virkeligheden. Det burde hr. Morten Østergaard ligesom vide; han er jo sådan en slags ekspert som minister i den tidligere røde regering.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Næste spørger er fru Yildiz Akdogan fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:24

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Nu insisterer ordføreren meget på, at man kommer med nogle korrekte citater, så nu har jeg taget nogle citater af ordføreren selv. Ordføreren siger, at man har installeret statsministeren i Statsministeriet – meget interessant. Så har man vel også en forventning eller et ønske til den her installation. Men til De Radikales ordfører svarede hr. Simon Emil Ammitzbøll følgende: Jamen Venstre kom i sit finanslovsudspil med nogle ting, hvor de kun har lyttet til Venstre. Så man har ikke lyttet til Liberal Alliance. Og til fru Louise Schack Elholms spørgsmål om, hvad Liberal Alliances prioriterer er, svarede hr. Simon Emil Ammitzbøll: Jamen vi vil bare sørge for lempelser i forhold til almindelige mennesker, vi vil ikke true.

Det var nogle af de ting, der kom frem. Men det, der under mig her, er, hvad det så er, Liberal Alliance har af ønsker, når man egentlig installerer en statsminister i Statsministeriet og ens største ønske om sænkelse af skatteprocenten ikke bliver imødekommet.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:25

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg har utrolig meget godt at sige om den nye statsminister, men jeg har indtil dette spørgsmål alligevel ikke forestillet mig ham som et kunstværk. Når jeg siger, at vi har installeret, så er det jo, at vi har lagt mandater bag det flertal, der er, i Folketinget. Og vi har jo tydeligt sagt, at vi forventer at få de skattelettelser, som fru Yildiz Akdogan spørger ind til, til foråret. Så ville det dog være mærkeligt, når vi har den aftale med regeringen om, at vi forventer at få dem til foråret, at vi klager over, at de ikke kom i efteråret. Det ville dog være en virkelig mærkelig bebrejdelse. Meget vil vi bebrejde regeringer, meget kommer vi sikkert også til at bebrejde denne regering, men dog ikke ting, vi selv har aftalt med dem, og at de ligesom gør det på den måde, vi har aftalt. Det tror jeg sgu – nej, undskyld! Det tror jeg ikke rigtig man kan tillade sig.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Man må heller ikke bande, selv om man har siddet i Folketinget i mange år.

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 15:26

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Så Liberal Alliances største ønske – ønsket om at sænke skatteprocenten – bliver ikke imødekommet fra regeringens side. Så har man en forventning om, at der skal ske noget der til foråret, altså en forventning om, at regeringen tager Liberal Alliances mandater alvorligt. Hvad nu, hvis det ikke sker? Er Liberal Alliance så klar til at vælte regeringen, hvilket bl.a. Liberal Alliances formand også har været ude at sige og egentlig indirekte har truet med?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:26

Kl. 15:29

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nej, det bliver jo et mere og mere interessant tankespind, som vi her bliver vidner til. Altså, vi har aftalt med den nye regering, at vi skal forhandle skattnedsættelser til foråret. Så bliver jeg spurgt, nu hvor regeringen ikke leverer det, vi har aftalt der skal gøres til foråret, allerede nu, om vi så er skuffede. Nej, det er vi ikke, for det er jo det, vi har aftalt. Så det er jo sådan set efter aftale. Så det ville da være meget mærkeligt, hvis jeg var skuffet.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Næste spørger er hr. Christian Poll, Alternativet.

Kl. 15:27

Christian Poll (ALT):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til klimakrisen og energipolitikken. For jeg er lige lidt i tvivl om, hvor Liberal Alliance står i forhold til de indsats, der kan bringes i spil for at omstille det danske og europæiske energisystem til hundrede procent vedvarende energi.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Simon Emil Ammitzbøll, om han anerkender, at når vi f.eks. taler om energiteknologi, afspejler de rene markedspriser sjældent de sundheds-, miljø- og klimabelastninger, der er knyttet til udvinding og brug af fossile brændsler.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, det er meget vigtigt at forstå, at vores synspunkt ikke er et synspunkt om, at man bare kan forurene, som man har lyst til. Altså, vi mener selvfølgelig, at man skal beskytte mennesker. Ingen tvivl om det. For hvis man tror, der bare er sådan en eller anden logik om, at det bare kan løbe derudad, og at det er ligegyldigt, om mennesker falder døde om, så er det en meget karikeret opfattelse af, hvad Liberal Alliance står for.

Men som jeg opfatter det, er det vel heller ikke dér, den egentlige diskussion og uenighed er. Som jeg opfatter det, er uenigheden, om vi i et land, der betaler nogle af Europas højeste energipriser, og hvor virksomheder og privatpersoner bliver læsset til med afgifter, skal fortsætte ad afgiftsvejen, eller om vi skal fortsætte ad en forsknings- og udviklingsvej. Og vi mener det sidste, men jeg kan så desværre forstå, at der er et bredt flertal i Folketinget, der mener det første.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Christian Poll.

Kl. 15:29

Christian Poll (ALT):

Tak for det. Jeg vil netop høre, om ordføreren kan anerkende, at afgifter har den funktion, at man så kan indregne de her såkaldte eksternaliteter, og at tilskudsordninger også kan fungere lidt på samme måde, og at det rent faktisk er nødvendigt at bruge den slags virkemidler for at kunne skabe den her omstilling til hundrede procent vedvarende energi.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, vi nok har forskelligartede opfattelser af en omstilling til hundrede procent vedvarende energi. Hvis det er det, det handler om, tror jeg sådan set, at markedsmekanismerne nok skal klare det den dag, der ikke er flere energiformer som olie og kul og den slags. Så vil de blive udfaset, og der vil blive opfundet andre ting osv.

Det er jo sket sådan gennem historien, at når ting er blevet dyre, har man opfundet ting, som ikke er nær så dyre, og som derfor kan erstatte de gamle; det kan være energiformer, eller det kan være andre ting. Derfor skal man passe på med at bruge al sin energi – undskyld ordet – på at gøre det mere besværligt end højst nødvendigt i stedet for bare at afvente det, der nu måtte ske.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:30

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for ordførertalen. Dog indledte hr. Simon Emil Ammitzbøll med at sige, at han led af stemmesvigt. Det kan man jo godt som konservativ synes er en lille smule kækt, men fred være med det.

Ordføreren har understreget flere gange, at vi skal løse vores klimaudfordringer bl.a. via forskning og udvikling, og derfor vil jeg egentlig bare ganske kort spørge ordføreren, om han synes, det er problematisk, at der er lagt op til at spare 322 mio. kr. i 2016 i det finanslovsforslag, der er fremsat, på netop forskning og udvikling i det, man kalder EUDP.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Kan jeg få lov at høre det sidste ord en gang til? I hvad?

Kl. 15:31

Mette Abildgaard (KF):

EUDP.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er sådan, at hvis man ser på finanslovsforslaget, fremgår det klart, at den del, der handler om forskning, ikke er groet i Liberal Alliances have. Vi har ikke stillet forslag om, at der skulle være færre midler til forskning. Vi synes, det er fint med den her 2 pct.s omprioritering, som man har på alle områder, men på andre områder må vi sige at det nok er noget, vi kommer til at have nogle drøftelser om med regeringen.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 15:31

Mette Abildgaard (KF):

Det er jeg naturligvis rigtig glad for at høre, for jeg tror, det er meget afgørende. Jeg vil så i forlængelse lige spørge om noget andet. Nu nævnte ordføreren tidligere, at man havde en it-ordfører, og det var man særlig stolt af, for det viste, at man prioriterede området. Så vil

jeg blot spørge om, hvilket signal vi skal lægge i, at Liberal Alliance som det eneste parti ikke har en klimaordfører.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi mener, det er vigtigere at have en energiordfører, da det jo er det, man skal tage stilling til her i Folketinget. Man kan have mange forestillinger, som jeg jo allerede er blevet udspurgt om tidligere. Det, vi koncentrerer os om, er at se på de energimæssige udfordringer, der måtte være, og derfor synes vi, at det er på sin plads at have en energiordfører.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den sidste spørger – og det passer næsten på sekundet – er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. (*Lydproblemer*). Mon hr. Søren Egge Rasmussen står ved den rigtige plads? Prøv at rykke en tand til højre.

Kl. 15:32

Søren Egge Rasmussen (EL):

Okay. Der er nogen, der har tændt min nabos mikrofon. Jeg er ikke meget for at rykke til højre.

Jeg hørte, at ordføreren nævnte grøn vækst i sin tale, og i et af svarene blev teknologiudvikling fremhævet. Jeg vil godt opfordre ordføreren til at tage det udspil om energiteknologi, der er kommet fra regeringen, meget alvorligt. For hvis vi ser på, hvad der har været drivkraften i den udvikling, der er i Danmark, kan vi se, at man er kommet frem til, at der er en eksport af energiteknologi på over 60 mia. kr. Det er bl.a. drevet frem af, at vi har en industri i Danmark, som har udviklet sig stille og roligt. Der er det her energiteknologiske udviklings- og demonstrationsprogram, som vi har haft over flere år, enormt væsentligt, og det er jo her, at det er en katastrofe, hvis det er sådan, at regeringen ikke bliver stoppet i dens nedskæringer i de midler. Så derfor synes jeg, at der er en særlig forpligtelse for Liberal Alliance som det parlamentariske grundlag for regeringen til, at man ikke støtter op om de her nedskæringer, hvis man virkelig vil have, at der skal ske en teknologiudvikling.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:34

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er det jo ikke, fordi jeg skal ødelægge spørgerens eftermiddag, men enten er det på grund af det her stemmesvigt, som fru Mette Abildgaard også talte om tidligere, eller også har spørgeren ikke hørt, hvad jeg sagde. Jeg talte om høj vækst, ikke om grøn vækst.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Er der en yderligere bemærkning? Værsgo.

Kl. 15:34

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg vil godt opfordre til, at Liberal Alliance tager det her område lidt mere alvorligt, hvis man virkelig ønsker, at teknologiudviklingen skal være noget, som er væsentligt for dansk erhvervsliv, og at man lytter lidt til, hvad der bliver sagt udefra. Der er jo organisationer som Dansk Energi, og der er firmaer som Grundfos og E.ON, som sådan set gør opmærksom på, at det er vigtigt, at den grønne udvik-

ling fortsætter i Danmark. Jeg vil godt høre ordføreren kommentarer til det. Gør det ikke indtryk, at der sådan set er store aktører, der synes, at den udvikling og den energipolitik, vi har haft indtil nu, er væsentlig?

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:35

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det gør altid indtryk, når der er folk, der kommer fra erhvervslivet og fortæller os om, hvordan de ser på tingene. Men i modsætning til hvad nogle har fordomme om, er det jo ikke altid, vi kan være enige med en hvilken som helst virksomhed, der kommer og fortæller om, hvad de mener.

Vores udgangspunkt er, at vi ønsker at gøre finansloven mere vækstorienteret, og at vi ønsker en skattereform med markante skat-tenedsættelser, herunder af topskatten. Det er det, der er målsætningen for Liberal Alliance i denne folketingssamling. Så kan det godt være, at Enhedslisten synes, at det skulle have været nogle andre prioriteter, men der må man jo sige, at det var det, vælgerne tog stilling til for 3 måneder siden, og der gav de så Liberal Alliance et mandat til at arbejde for det, vi nu engang er gået til valg på at arbejde for.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til Liberal Alliance. Den næste ordfører er hr. Rasmus Nordqvist fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

I Alternativet har vi en enormt stor respekt for bundlinjer. Men vi arbejder ikke kun med en økonomisk bundlinje, men også med en social og en miljømæssig bundlinje. For os er det vigtigt, at der er overskud på alle tre bundlinjer, så vækst og velstand ikke skabes på bekostning af mennesker og miljø. Det er nemlig sådan vi definerer et bæredygtigt samfund.

Idealet om de tre bundlinjer kommer dermed til at udgøre de koordinater, som vi indstiller kursen og kompasset efter, når vi skal navigere rundt herinde på Christiansborg, og når vi skal forsøge at styre Danmark i en mere bæredygtig retning. For det er det, vi vil i Alternativet – altså forsøge at styre Danmark i retning af en seriøs bæredygtig omstilling.

Vi vil derhen, hvor der ikke bruges flere ressourcer, end kloden kan nå at gendanne, og vi vil derhen, hvor man går fra kassetænkning til menneske- og miljøtænkning.

Desværre efterlader statsministerens åbningstale og finanslovsforslaget ikke megen tvivl om, at regeringen har sat en helt anden kurs for Danmark end den alternative. Det er en kurs, hvor man sparer milliarder på uddannelse og udviklingsbistand, det er en kurs, hvor man tager penge fra de mennesker på kontanthjælp, der i forvejen har mindst, og giver skattelettelser til de mennesker, der i forvejen har mest. Og så er det en kurs, hvor man skærer i klima- og miljøindsatsen og dropper Fonden For Entreprenørskab, som ellers kunne have været med til at skabe fremtidens arbejdspladser.

Ja, for at sige det rent ud er det mildest talt en bekymrende kurs, som regeringen er slået ind på, og det efterlader desværre indtrykket af, at Danmark frem for en fremtidsregering har fået en fortidsregering. Det er en regering, som hellere vil skubbe regningen videre til vores børn og børnebørn end skubbe samfundet i en mere fremsynet og bæredygtig retning.

Statsministerens Åbningstale var derfor ikke videre opløftende. Men faktisk var det hverken skattelettelserne til erhvervslivet, sæk-

ningen af udviklingshjælpen eller lappeløsningerne til landbruget, der gjorde mest indtryk på os. Nej, det, der gjorde mest indtryk på os, var faktisk alt det, der ikke blev sagt. Det var alt det, der ikke blev sagt om klimakrisen, alt det, der ikke blev sagt om FN's nye og historiske bæredygtighedsmål, og alt det, der ikke blev sagt om det forestående COP21-møde i Paris, hvor Danmark er nødt til at presse på for at få en ambitiøs klimaaftale igennem. Ikke én eneste gang brugte statsministeren således ordene klima, miljø, bæredygtighed eller natur – og det endda kun lidt over en måned inden, regeringen drager til klimatopmøde i Paris.

Til gengæld fremhævede han, at regeringen agter at rulle NO_x-afgiften tilbage, give tilladelser til byggeri langs kysterne og lade landmændene bruge mere kunstgødning. Det er alt sammen kortsigtede initiativer, der risikerer at få langsigtede konsekvenser.

Desværre ved vi ikke rigtig, hvordan vi skal råbe regeringen op. Faktisk ved vi ikke engang, om der er nogen, der kan råbe regeringen op. Det eneste vi ved, er, at Jorden kalder, og at vi har hørt den.

For det siger sig selv, at vi som samfund ikke kan blive ved med at bruge ubegrænset løst af ressourcerne på en planet, der netop har begrænsede ressourcer.

Den grønne omstilling er først og fremmest vigtig for den miljømæssige bundlinje, men den er faktisk også vigtig for den økonomiske bundlinje – i hvert fald hvis man tænder det lange lys og kigger lidt længere ud i fremtiden.

For mulighederne i den grønne omstilling er mange, og den har potentiale til at blive en motor under Danmarks fremtidige konkurrenceevne, økonomi og beskæftigelse.

Hvorfor det? Fordi vi har nogle fantastiske og fordelagtige vejr- og vindforhold, fordi vi har et energinetværk af højeste kvalitet og en stabil forsyningssikkerhed, og fordi vi allerede har godt gang i eksporten, når det kommer til grøn energiteknologi og økologi. Ja, faktisk så meget, at vi lige nu har svært ved at imødekomme den efterspørgsel, der er på økologiske fødevarer. De forhold skal vi blive ved med at udnytte. På den måde sikrer vi os en pæn del af de 20 millioner arbejdspladser, der ifølge Europa-Kommissionen skabes i den grønne økonomi.

Helt konkret kunne vi f.eks. omlægge erhvervsstøtten, så den gik til bæredygtige virksomheder, eller vi kunne indføre en grøn skatte-reform, som tilgodeser de iværksættere og virksomheder, der tager ansvar for klima, miljø og natur.

Kort sagt kan vi sagtens gøre det nemmere for virksomhederne at gøre det rigtige, og mange af virksomhederne vil faktisk gerne. F.eks. efterspørger både Grundfos, Niras og EnviDan, at vi får en grønnere erhvervs politik, og så sent som i går truede energiselskabet E.ON med at trække sig fra Danmark på grund af regeringens seneste zigzagkurs.

Det viser, at flere virksomheder gerne vil den grønne omstilling, og det er sådan noget, som gør, at vi på en og samme tid både er bekymret, men også har et meget stort håb for Danmark.

Kl. 15:41

Åbningsdebatten tager jo som bekendt afsæt i statsministerens åbningsstale, men sagen er jo den, at det ikke kun er statsministeren og Venstre, som Alternativet vil samarbejde med. For vi vil gerne samarbejde med alle, og heldigvis er der god grund til at dykke ned i det brede samarbejde – ikke kun fordi vi har en smal regering, men også, fordi vi tror på, at Danmarks succes afhænger af et godt samarbejde.

Derfor vil jeg bruge den sidste del af min taletid på nogle af de områder, hvor vi ser samarbejds muligheder med hver og en af jer.

Vi tror på, at vi kan samarbejde med Socialdemokratiet, for der er kommet rigtig meget godt fra jeres side igennem årene – eksempelvis Dan Jørgensen. Da Dan Jørgensen var fødevarerminister, stod han bag en satsning på økologi, og for et parti, der gerne vil 100 pro-

cent økologisk omstilling for Danmark, giver det virkelig håb om et frugtbart samarbejde.

Samarbejde kan vi også om dele af velfærdspolitikken. I plejer at sige, at de bredeste skuldre, skal bære det tungeste læs. Det er vi enige i, og derfor ser vi hverken nulvækst eller topskattelettelser som bæredygtige svar på tidens udfordringer.

Nulvækst vil I heller ikke have i Dansk Folkeparti. Til gengæld vil I – ligesom vi – gerne have større åbenhed over for det komplementære sundhedsvæsen. Det komplementære sundhedsvæsen kan nemlig understøtte det traditionelle sundhedsvæsen, som lige nu er rigtig stærkt presset. Og så har vi heller ikke glemt, at I var nogle af de første til at støtte op om vores forslag om borgerdrevne forslag her i salen, og det kommer vi til at genfremsætte i den her samling. Det vidner om, at vi har en fælles interesse i at bringe borgerne tættere på Christiansborg.

Til statsministeren og resten af Venstre vil jeg sige, at jeg uagtet indholdet i regeringens finanslovsforslag faktisk tror, at Venstre inderst inde deler Alternativets ambition om, at Danmark skal have en stærkere iværksætterkultur, og at vi deler ønsket om, at flere skal gå fra fra at være jobtagere til at være jobskabere. Vi har en masse konkrete bud, men vi lytter også gerne til jer.

Vi lytter også gerne til Enhedslisten, og det gælder ikke mindst, når det gælder social bæredygtighed. I har tradition for at tale de svages sag og bekæmpe ulighed. Det vil vi gerne kvittere for, for det er en dagsorden, som også ligger os meget nær. Det gør områder som overvågning og digitale frihedsrettigheder samt klima og miljø også, så her tror vi på, at vi kan have et helt særligt samarbejde.

Til vores blå venner i Liberal Alliance vil jeg sige, at vi jo hurtigt kan blive enige om, at vi ønsker flere iværksættere, og vi ønsker også, at den offentlige sektor bliver afbureaukratiseret. Det er måske derfor, at det burde være vores partier, der tager initiativ til en tillidsreform, som giver mere frihed og mindre bureaukrati, og som giver mere tillid til og mindre kontrol i den offentlige sektor. Der er i hvert fald brug for, at den offentlige sektor, som i dag er fanget i kontrol, bliver sat fri, så de ansatte får frihed til at lave deres arbejde.

Vender jeg mig mod Det Radikale Venstre, ser jeg en stærk samlingspartner, når det kommer til EU og kulturpolitik. I Alternativet har vi en ambition om, at kunst og kultur skal genopdyrkes som et politisk fokusområde, der kan være med til at drive samfundsudviklingen frem. Skal det lykkes, ser vi De Radikale som en stærk medspiller.

Det gør vi også, når vi taler cirkulær økonomi, som også har et stort fokus hos jer, og derfor kan vi måske skabe nogle af fremtidens løsninger sammen, så presset på kloden og de knappe ressourcer lettes.

Netop vores klode er noget af det, der betyder allermest for Alternativet, og derfor var vi kede af det over, at grønne Steen måtte forlade SF's gruppe ved valget. Til gengæld er vi glade over, at SF's kamp imod skifergas tydeligt viser, at de grønne ambitioner ikke tjekkede ud med ham. Kampen for klimaet har aldrig været vigtigere, og Alternativet og SF har sammen med bl.a. Enhedslisten og De Radikale en rigtig vigtig opgave i at sikre et stærkt klimafler tal, som sender Danmark tilbage i den grønne førertrøje.

Apropos klimafler tal vil jeg sige til Det Konservative Folkeparti, at I fortjener ros. I fortjener ros for at være det parti, der lige nu hejser det grønne flag i den blå lejr. Det vil vi gerne sige tak for, for vi er taknemmelige, og det vil vores børn og børnebørn også være.

Apropos børnene og deres familier vil jeg sige, at det godt kan være, at I ikke synes, at en arbejdsuge på 30 timer er en god idé, men vi håber alligevel, at vi kan samarbejde om at skabe en bedre balance mellem arbejds-, skole- og familieliv, så vi fjerner presset på familierne.

Afslutningsvis vil jeg gerne slå fast, at vi mener det alvorligt, når vi siger, at vi går til arbejdet her på Christiansborg ud fra idealet om

en tredobbelt bundlinje. Og vi mener det også alvorligt, når vi siger, at vi gerne vil samarbejdet. Vi har selv en masse gode ideer til hvor og hvordan, og det er vi også sikre på I alle sammen har. Derfor lytter vi gerne til jer, for vi tror nemlig helt grundlæggende på, at flere ved mere. Tak.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Den første spørger er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre.

Kl. 15:46

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak til Alternativet for opsamlingen, eller hvad vi skal kalde det, her i dag. Der er jo en række ønsker, og der er en række visioner, og det kan vi sådan set godt trænge til herinde en gang imellem for nu at være lidt ærlig. En af de visioner forstår jeg som den her 30-timers arbejdsuge. Der er forskellige andre ting, som man gerne vil fra Alternativets side. I morgen skal Alternativet så over i Finansministeriet og forhandle finanslov. Der står det her berømte skilt på finansministerens bord. Der står: Hvor skal pengene komme fra? Jeg kunne egentlig godt tænke mig at foregribe begivenhederne lidt og stille det her spørgsmål til ordføreren: Hvor skal pengene komme fra?

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Nordqvist (ALT):

Rigtig mange af de forslag, som Alternativet stiller, er faktisk inden for de rammer, der allerede bliver brugt. Når vi snakker om at om-lægge eksempelvis erhvervsstøtten til en grøn erhvervsstøtte, er det jo for at bruge de samme penge, som vi bruger i dag, men bruge dem klogere. Vi tror, at hvis vi kigger finansloven igennem, kan vi godt hjælpe spørgerens parti med at finde nogle lidt klogere måder at bruge nogle af pengene på.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:47

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det var en lillebitte smule diffust. Så lad mig blive lidt mere konkret. Når man nu taler om den her 30-timers arbejdsuge, mener jeg, at det var 120 mia. kr., det ville koste. Kan man finde dem ved en omstilling med nogle grønne puljer og noget?

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu var det vist ikke kun 120 mia. kr. Det var vist 270 mia. kr. i et af de regnestykker, der kom ud. Det var meget voldsomt, men spørgeren kan ringe til Kraka for at få flere tal.

Vi tror jo på, at det her er en udvikling, man bliver nødt til at tage fat på. Vi tror på, det er klogere at tage fat på udviklingen i stedet for at blive skubbet af den, og vi ved, at der i fremtiden er mindre arbejde. Så lad os dog dele det, og lad os få noget mere tid til hinanden. Vi siger ikke, at det skal indføres i morgen. Vi siger netop: Lad arbejdsmarkedets parter diskutere det her, og så får vi det indfaset over en årrække.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 15:48

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er rigtig glad for, at vi har fået endnu en allieret i den grønne kamp, det skal der ikke være nogen tvivl om. Men i forhold til fordelingskampen er jeg lidt mere i tvivl om, hvad Alternativet gerne vil, og derfor vil jeg spørge helt oprigtigt og meget nysgerrigt: Når hr. Uffe Elbæk nævner, at Alternativet går ind for brugerbetaling på lægebeseøg, er det så Alternativets politik? For det ville det jo være rart sådan at få en afklaring af.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Nordqvist (ALT):

For det første vil jeg sige, at Alternativet arbejder for en fordelingspolitik, hvor vi får et mere lige samfund, for det er nødvendigt. I den artikel, som fru Pia Olsen Dyhr henviser til, taler hr. Uffe Elbæk om, hvordan vores sundhedssystem generelt er i dag. Og vi har brugerbetaling i dag, og det bliver vi nødt til at se på. Der står også helt tydeligt i Alternativets partiprogram, at vi vil arbejde på at fjerne brugerbetaling, al brugerbetaling, i sundhedsvæsenet, også på tandlæger og psykologer, hvor der jo er brugerbetaling i dag.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

For at være helt sikker på, at jeg forstår det rigtigt: Det, Alternativet mener, er, at der ikke skal være brugerbetaling på lægebeseøg, og at det, hr. Uffe Elbæk sagde tidligere, nemlig at der skulle være brugerbetaling på lægebeseøg, i forhold til at hvis man ikke dukkede op, skulle man betale 100 kr., fordi man glemte at melde afbud, så ikke er gældende politik? Det er virkelig oprigtigt, fordi jeg ikke kan finde ud af det, det er ikke for at drille.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Rasmus Nordqvist (ALT):

Så lad os tage det oprigtige først. Helt oprigtigt vil Alternativet arbejde på at afskaffe brugerbetaling i sundhedsvæsenet. Punktum. Derudover ved jeg ikke, hvad det præcis er for et interview, fru Pia Olsen Dyhr henviser til, så jeg kan ikke stå og udrede forviklingerne i forhold til det. Men siden vi i Alternativet fik et sundhedspolitisk program, har det stået meget tydeligt, at vi gerne vil arbejde på at afskaffe brugerbetaling, som vi jo desværre har masser af i dag.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Velkommen til. Jeg vil sige, at et eller andet sted er det jo forfriskende, når der kommer et nyt parti med en ny stil osv. – sådan er det jo ofte – og den her idé med at prøve at kigge på, hvor man eventuelt kan finde hinanden og samarbejde om nogle ting, synes jeg er en fin tilgang til tingene. Det fandt vi jo også ud af i forhold til boligjobfradragsordningen, hvor vi fandt hinanden, og vi kan derfor videreføre den ordning i en ny, revideret version ud fra nogle principper, som Alternativet og andre partier, SF osv., også havde.

Det, der er mit spørgsmål, handler om EU. Når man gerne vil noget, der er tæt på befolkningen, forstår jeg ikke helt det her med, at man fra Alternativets side i forhold til EU-politikken vil lægge stadig mere over til EU, for det fjerner jo beslutningerne fra den befolkning, som man ellers gerne vil i dialog med, så vi kan have en levende dialog i vores demokrati om, hvad der skal ske – specielt når det handler om f.eks. sådan noget som fordelingen af flygtninge, migranter, hvor Alternativet er slået ind på en kurs om, at uanset hvad EU måtte beslutte, bør Danmark følge det og tage den andel, som EU måtte beslutte, så det på den vis er ude af vores hænder. Der vil jeg gerne have en lidt nærmere forståelse for, hvorfor man egentlig er nået frem til den konklusion.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Rasmus Nordqvist (ALT):

Når vi taler flygtninge og asyl og specielt de udfordringer, vi står med i dag, er der ikke noget land, der kan løse det alene. Det kan Danmark ikke, det kan Tyskland ikke, det kan Grækenland ikke, det kan Italien ikke. Derfor bliver vi nødt til at løse det sammen, og der tror vi på at et forpligtende og solidarisk ansvar, som vi kan tage gennem EU, er vejen frem.

Vi tror, det er vejen frem, fordi det er sådan, vi kan begynde at løse det. Det er sådan, vi kan begynde at se på, hvordan vi kan hjælpe de lande, der modtager flere tusinde om dagen, som de jo selvfølgelig ikke kan håndtere – nede i Grækenland på de små øer. Der bliver vi nødt til at tage noget ansvar. Vi bliver nødt til at sige til vores partnere i EU: Vi vil gerne tage del i det her ansvar; vi har ikke behov for at lukke os inde og sige, at det må I selv tage jer af.

Det mener vi ikke nødvendigvis fjerner beslutningerne fra befolkningen, tværtimod vil vi jo gerne have, at befolkningen bliver hørt om det her, og det er jo også derfor, vi foreslår, at befolkningen skal stemme om det den 3. december.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det er jo lige præcis det dilemma, jeg synes der er. For vi kan jo være uenige om, hvor mange Danmark bør huse her, i forhold til hvor mange vi hjælper i nabolandene. Der kan vi have en politisk uenighed. Men det, som jeg synes er interessant i forhold til Alternativets tilgang, er det her med, at befolkningen bliver hørt, og at befolkningen faktisk har noget indflydelse på tingene – at demokratiet lever, at vi har folkestyre og dermed jo også har direkte indflydelse på, hvad det er, der kommer ud af det. Og sådan er det jo ikke, når det er i Bruxelles, man træffer en beslutning ud fra en eller anden kvotet Diskussion og så meddeler Danmark: Så mange her skal I tage. Så er det jo ude af befolkningens hænder.

Så hvorfor ikke holde den diskussion, jeg havde nær sagt, indenlands, så det giver nytte, at danskerne engagerer sig? Og så kan vi to jo slå om, hvad der er det rigtige tal, og hvordan Danmark skal engagere sig i det, men så er det på baggrund af befolkningens beslutninger, at tingene effektueres.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi er helt enige i, at beslutninger skal træffes så tæt på der, hvor det er relevant. Men når vi taler om flygtninge og asyludfordringen, som vi står over for i dag, så er det ikke en dansk problematik, det er en europæisk problematik, og der har vi altså også nogle demokratiske institutioner inden for EU, som vi tror på kan være med til at løse de problemer. Det nytter ikke noget at tro, at vi to kan stå her i Folketingssalen og løse et problem, der har effekt på ikke bare hele EU, men hele Europa og de omkringliggende regioner. Der bliver vi nødt til at gå ind i et forpligtende samarbejde, et internationalt samarbejde, og der mener vi at EU er et godt redskab.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:54

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg har noteret mig, at noget, der har ligget Alternativet meget på sinde, har været diskussionen om flygtningestrømme, og hvordan vi agerer i Danmark, men også hvad der sker ude i verden. Det leder mig selvfølgelig til at sige, at der jo er en grund til, at der bl.a. er store flygtningestrømme. En af dem er, at vi har en diktator i Syrien, Assad, der flyver ud og bomber sin egen befolkning, og dem, han ikke rammer, tager Islamisk Stat.

Kan vi regne med, at vi har Alternativets støtte og opbakning til, at vi skal bombe Assad og også have soldater på jorden i Syrien, så vi kan stoppe de her grusomheder for menneskene i Syrien?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak for spørgsmålet. Nej, det kan man ikke. Som situationen i Syrien i dag ser ud for mig, er en militær løsning overhovedet ikke en vej, det er værd at gå ned ad. Jeg tror, at specielt med den udvikling, der har været omkring hele Vestsyrien, hvor vi ser Rusland spille en stadig større rolle i dag, er der kun én vej frem til at løse den her konflikt, og det er en politisk vej. Og der vil jeg gerne have at vi spiller en rigtig aktiv rolle fra dansk side.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:55

Søren Pape Poulsen (KF):

Men er ordføreren ikke enig med mig i, at det kan virke en smule som symptombehandling, at vi diskuterer, hvordan x antal tusinde flygtninge skal fordeles i EU, mens vi stadig kigger på og lukker øjnene for, at millioner af mennesker bliver bombet og internt fordrevne i Syrien?

Så siger vi, at det må vi snakke om, men det tror jeg ikke at man kan tale ret meget om. Jeg tror, der er én ting, Assad forstår, og det er, at hvis han flyver ud og bomber sin egen befolkning, skyder vi hans fly ned. Vi skal skabe nogle sikre zoner, så syrerne kan være sikre i deres eget land. Er det ikke det, der er vigtigt, altså at folk kan være sikre i deres eget land?

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 15:56

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jo, jeg er helt enig i, at det at stå og tale om, hvordan vi fordeler 120.000 flygtninge, er symptombehandling. Men jeg er ikke enig i, at vi ikke kan finde en politisk løsning. Og jeg er ikke enig i, at det vil være et svar at gå ud og starte en krig mod Rusland og Assad lige nu. Det tror jeg tværtimod vil være en rigtig, rigtig dårlig vej at gå. Men jeg synes, at Danmark virkelig skulle lægge sig frem i førerpositionen og sende vores kære udenrigsminister af sted for at kæmpe for fred, også i Syrien. Det så jeg rigtig gerne.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 15:56

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg er jo glad for, at der er kommet et nyt grønt parti i Folketinget. Enhedslisten deler ligesom Alternativet de her bekymringer for, hvad det er for en regering, som vi har nu, og hvordan den vil skære ned på klima- og energiområdet og miljøindsatsen i det hele taget. Vi er bekymrede for den bæredygtige omstilling, og der er jo nogle muligheder for at finde alternative flertal. Derfor synes jeg, det er interessant, at ordføreren lægger vægt på det her samarbejde.

Der er nogle muligheder. Vi har en klimaaftale om 40 pct. CO₂-reduktion. Den aftale er lavet mellem den tidligere regering, Enhedslisten og Konservative, og hvis vi nu får Alternativet med i den aftale, er der jo sådan set et grønt flertal uden om regeringen, som kan arbejde for 40 pct. CO₂-reduktion inden 2020 og kan prøve at finde virkemidler inden for landbrug og transport, som kan gøre, at vi kan reducere vores CO₂-udslip med lige 3 pct. mere. Og det er jo sådan set det, vi skal. Det er en proces, hvor vi kan skabe arbejdspladser og komme frem til en god bæredygtig omstilling.

Er det sådan, at Alternativet gerne vil ind i den aftale?

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg kan vælge at svare helt kort, eller også kan jeg stå og causere lidt over det. Men jeg vil starte ud med at sige: Ja, selvfølgelig vil vi det. For vi skal jo have nogle helt klare og tydelige mål at styre efter. Det skal vi som stat, i forhold til hvilke investeringer vi skal gøre, men det har erhvervslivet også brug for, så de ved, hvad de skal indstille sig på, så de kan gå den rigtige vej. Så selvfølgelig vil vi gerne være med i det.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg synes jo, det er interessant, hvilke typer alternative flertal der kan findes uden om regeringen. Vi så det for ganske nylig, hvor vi havde et flertal sammen med Dansk Folkeparti for at forbyde fire nye gmo-majsarter. Der var Alternativet også med i det flertal, og nu kan vi så se frem til, at vi på klima- og energiområdet kan have et alternativt flertal uden om regeringen. Det får mig til at tænke på gamle dage, hvor man havde fodnotepolitik i udenrigspolitikken. Det var rigtig spændende dengang, og jeg synes, det bliver spændende at se, hvad det er for nogle løsninger, vi kan lave.

Jeg vil godt høre lidt nærmere, om vi ikke kan komme lidt tættere på, hvad det er for en erhvervsudvikling, vi kan få, som kan spille sammen med en klimaindsats.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 15:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Helt grundlæggende, som jeg sagde i min tale, så vi gerne, at vi tager erhvervsstøtten og siger: Lad os bruge den på den grønne omstilling; lad os bruge den på at hjælpe virksomheder til at gøre det rigtige og til at gøre det godt. Det tror vi er vejen frem. Vi tror, det er vejen frem, også fordi vi kan være med til at præge udviklingen, hvis vi i stedet for hele tiden at følge efter udviklingen går forrest. For lige pludselig vil vi blive overraskede over, hvordan udviklingen kommer til at ske, hvis vi ikke gør noget nu og her.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Og den næste spørger er hr. Jacob Jensen fra Venstre.

Kl. 15:59

Jacob Jensen (V):

Tak for det, og også herfra skal der lyde et velkommen på talerstolen. Der er jo traditionen tro ved at blive lavet en lille underskriftsindsamling hernede som en kvittering for det. Også velkommen i forhold til arbejdet. Jeg synes, som også hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på, at det jo altid er friskt, når der kommer et nyt parti med nye ideer og nye visioner; det kan der jo altid trænges til. Men – der er jo altid et men – når det så er sagt, kan man sige, at visionerne jo også på en eller anden måde skal kunne omsættes i en eller anden udstrækning.

Derfor vil jeg i lighed med det, som hr. Jakob Ellemann-Jensen spurgte til, prøve at hæfte mig lidt ved nogle af de visioner, som Alternativet lægger frem, bl.a. den her meget omtalte 30-timersarbejdsuge – som et eksempel, men det er måske et meget godt og illustrativt eksempel på Alternativets tankesæt, kan man sige.

Ordføreren var selv inde på omkostningen på 270 mia. kr., tror jeg det var. Min egen ordfører blev korrekset, da han var mere beskeden. Men okay, 270 mia. kr. skal indføres over nogle år. Jeg ved ikke, om ordføreren måske kunne komme lidt tættere på, hvad det er for en finansieringskilde, han forestiller sig at der skal bruges i den sammenhæng.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det kunne jeg godt. Nu var det med et stort smil på læben, at jeg sagde 270 mia. kr., for den tænketank, der kom med det tal, måtte jo

så også sige, at de faktisk ikke havde regnet på det. For de havde ikke indregnet, at der var deltidstillinger, og hvilke andre konsekvenser der kunne være af, at man går ned i arbejdstid. Så det var sådan lidt et tal, der blev spyttet ud fra en simpel regnemodel.

Det, som vi hæfter os ved, når vi snakker om en 30-timersarbejdsuge, er jo, at flere og flere forskere faktisk peger på, at det måske er for uambitiøst, altså at vi måske skal endnu længere ned i tid. For der er bare mindre og mindre arbejde, og vi skal alle sammen dele det, så vi alle sammen kan tage del i det, og så vi også kan tage del i samfundet omkring os, fordi vi så får mere tid.

Vi tror på, at ved at arbejdsmarkedets parter sætter sig ned og finder ud af det, kan de over en 10-årsperiode udfase det ved at se på lønfremgangen for nogle rige og nogle timers nedgang for os alle.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Hr. Jacob Jensen.

Kl. 16:01

Jacob Jensen (V):

Jo, men vores tilgang fra Venstres side er sådan set, at der skal skabes rammer for, at der kan være mere arbejde, altså at flere kan komme i arbejde, i rigtigt arbejde. Det tror jeg sådan set er den sundeste tilgang til det. Jeg kan godt se, at i forhold til den vision om 270 mia. kr. eller 120 mia. kr., eller hvad det nu var, så er det, som finansministeren lægger frem, jo noget værre fedteri med et par milliarder kroner, vi skal sidde og forhandle om, altså i forhold til de visioner, der bliver lagt for dagen her.

Men jeg synes alligevel, at det måske godt kunne trænge til lige at komme bare en kende tættere på jorden, om jeg så må sige. Altså, kunne ordføreren ikke bare blive en smule mere konkret, med hensyn til hvordan han forestillede sig at det her skulle gennemføres rent finansielt?

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen den rent finansielle gennemførelse har vi fremlagt indtil flere gange. I valgkampen var vi ude at tale meget om det her, og der blev grint så meget af, at vi overhovedet kunne finde på at forestille os noget lignende.

Det, vi siger, er, at der er nogle forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, og at man der kan begynde med at blive enige om – hvis der er en lyst til det – at sætte arbejdstiden ned. Og ja, så kan det godt være, at der ikke skal være så stor en lønfremgang, og at man på den måde kan oversætte en lønfremgang til en arbejdstidsnedsættelse. For vi ser, at flere og flere folk er stressede. Vi ser, at flere og flere familier ikke kan få hverdagen til at hænge sammen. Og derfor ønsker flere og flere mennesker at få mere tid til hinanden.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Den næste spørger er fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:03

Mai Mercado (KF):

Altså, hvis man gerne vil give familierne mulighed for at kunne gå mere ned i tid, skal man jo bare sætte skatten ned. Så har de jo mulighed for selv at foretage de prioriteringer. Det var sådan lige et godt forslag herfra.

Men jeg ville egentlig spørge ind til Alternativets vision for dansk økologi: 100 pct. økologi i 2040. Jeg vil egentlig bare spørge sådan lidt ind til, om man har tænkt over de konsekvenser, som en vision om 100 pct.s økologi får, for det, der jo naturligt vil ske, hvis al produktion her i Danmark skal omlægges til økologi, er som det første, at der er rigtig mange arbejdspladser, der vil lukke, der er rigtig mange familier, som ikke vil kunne gå ned i tid, fordi de simpelt hen bliver arbejdsløse. Derfor vil et spørgsmål fra mig være: Hvordan vil man sikre danske arbejdspladser, hvordan vil man sikre, at man ikke miljømæssig får en øget udledning, fordi vi i stedet skal til at importere madvarer til Danmark?

Kl. 16:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:03

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen altså, jeg kan ikke give spørgeren ret, for hvis vi omlægger til økologi, er der netop mere arbejde i det, fordi det er et mere arbejdsintensivt landbrug. Hvad angår forædling af fødevarer bagefter, skulle vi måske slå os op på at levere økologisk kvalitet fra Danmark, så vi kan beholde arbejdspladser, udvikle flere arbejdspladser, i stedet for at afvikle dem, som man jo desværre er i gang med, når vi ser på hele valuechainen i landbruget i dag, hvor arbejdspladserne ryger ud, for det kan ikke blive billigt nok, og så billigt bliver det aldrig.

Kl. 16:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Fru Mai Mercado.

Kl. 16:04

Mai Mercado (KF):

I forvejen er dansk korn tæt på at være usælgeligt. Vi ser nogle gartnerier, som har det rigtig, rigtig svært med den store PSO-afgift, der er herhjemme. Vi ser gartnerier, som også i dag lukker arbejdspladser, og der er jo intet, som får nogen til at tro, at man i højere grad vil købe økologisk herhjemme. Man vil jo bare importere andre steder fra i verden. Så vil man købe almindelige tomater fra Holland, og man vil købe svin fra Tyskland i stedet for. Så jeg vil bare spørge: Tror ordføreren så, at man kan få en bedre dyrevelfærd ved at få svinekød fra Tyskland i stedet for det svinekød, vi har her i Danmark?

Kl. 16:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:05

Rasmus Nordqvist (ALT):

Lige nu ser vi en øget efterspørgsel på økologi. Faktisk kan vi ikke følge med den efterspørgsel, der er på eksportmarkederne for økologi. Vi ser lige nu konventionelle mælkebønder være presset på økonomien, og samtidig ser vi en økologisk mælk, som godt kan sælges. Så jeg kan altså ikke følge spørgerens bekymring, tværtimod.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:05

Henrik Dahl (LA):

Tak til Alternativet for en meget konstruktiv tale. Som afbureaukritiseringsoordfører for mit eget parti glæder jeg mig til, at vi kan samarbejde om at prøve at løse de problemer, som bureaukratiet fører med sig. Efter 3 måneder i embedet kan jeg allerede sige, at det nok

bliver svært, for jeg nærmer mig den konklusion, at Glistrup havde ret i det meste af, hvad han sagde, før han kom i fængsel.

Kl. 16:08

Men mit spørgsmål er om noget lidt andet. Vil der fra Alternativet fremkomme en liste over råstoffer, som der er kritisk mangel på i Danmark, og som det altså falder inden for Folketingets umiddelbare muligheder at afhjælpe manglen på?

Kl. 16:06

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Rasmus Nordqvist (ALT):

Mig bekendt er Alternativet ikke i gang med at udvikle sådan en liste, men vi ved jo, hvis vi følger med i forskningen rundt omkring i Danmark og i hele verden, at der altså er nogle ressourcer, som er knappe. Der er nogle ressourcer, som jorden ikke kan gendanne. Dem skal vi passe på.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Henrik Dahl.

Kl. 16:06

Henrik Dahl (LA):

Det, der får mig til at spørge, er, at helt generelt er det jo sådan, at prisen på stort set alle de varer, man kan komme i tanker om, falder, og når prisen falder, er det altså, fordi der er et meget stort udbud, for ellers ville prisen stige.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Rasmus Nordqvist (ALT):

Hvis vi eksempelvis tager de fossile brændstoffer, vil jeg sige, at der er en lav pris, fordi vi faktisk vælger at støtte det fire gange så meget, som vi gør med vedvarende energi. Så det er jo ikke bare markedet. Det er også den statsstøtte, der globalt er til de her ting, som er med til at have indflydelse på priserne.

Kl. 16:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Næste spørger er fru Jane Heitmann. Værsgo.

Kl. 16:07

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne spørge Alternativet, om Alternativet anerkender, at de vilkår, som der er i et givent land, har betydning for, hvor mange flygtninge der søger mod et bestemt land. Når jeg spørger, er det jo, fordi jeg har noteret mig, at fru Ulla Sandbæk fra Alternativet for nylig har udtalt, og nu tillader jeg mig at citere:

Jeg havde simpelt hen ikke taget højde for, at asylansøgere har mobiltelefoner og der derved pågår en kraftig udveksling af oplysninger, når de er på vej herop.

Så jeg vil bare spørge ordføreren, om Alternativet anerkender, at vilkårene for asylansøgere har betydning for, hvor mange der kommer.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ja, det er jo klart, at når man forringer vilkårene for familiesammenføring, så folk ikke kan få deres familie med i beskyttelse, så har det indflydelse på, om man ønsker at være her. Det var jo det, vi så for en måneds tid siden, da folk prøvede at komme igennem Danmark for at komme til Sverige, hvor de kunne få deres familie med i beskyttelse.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Jane Heitmann, værsgo.

Kl. 16:08

Jane Heitmann (V):

Jamen tak for den erkendelse. Alternativet mener, at Danmark skal være det bedste land i verden for flygtninge, og jeg vil egentlig godt bede ordføreren om at beskrive, hvor mange flygtninge mere ordføreren mener vi skal tage imod, og hvilke lempelser vi eventuelt skal foretage os for at nå et givent mål, som Alternativet måtte have.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu bryder jeg mig ikke om at stå heroppe og korrekse folk, når de citerer, men jeg må næsten følge efter Simon Emil Ammitzbøll. Alternativet vil gerne have, at Danmark bliver det bedste land for verden, ikke i verden. Vi kan tage flere flygtninge, end vi gør i dag. Vi gjorde det tilbage i 1990'erne, da der var krig på Balkan, og det er altså mennesker, som i dag er en integreret del af vores arbejdsliv, af vores familieliv, af vores vennekreds. Så selvfølgelig kan vi tage mere end 1.000 asylansøgere, som man gør lige nu. Vi skal gå ind og tage et ansvar, for det her problem er Danmark også en del af.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 16:09

Louise Schack Elholm (V):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for, at vi allerede har fået lavet en aftale sammen med Alternativet på nuværende tidspunkt om boligjobordningen, og vi ser meget frem til de videre forhandlinger.

Men nu rejser jeg mig op for at stille et spørgsmål til Alternativets ordfører, og det er om noget af det, som nogle af mine kollegaer allerede har været lidt inde på, nemlig hvordan det her rent konkret skal finansieres. For uanset hvor meget det koster at få arbejdsugen ned på 30 timer, ligger der jo også i det, ordføreren har sagt, en vis erkendelse af, at det koster penge. Og hvis man erkender, at det koster penge, må man jo også kunne finansiere det. Så vil ordføreren være venlig at påpege, hvordan man vil finansiere en nedsættelse af arbejdsugen?

Kl. 16:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen jeg svarede også på det lige før, men åbenbart ikke tydeligt nok, siden der kan blive spurgt hele tre gange om det, så nu svarer jeg igen: Selvfølgelig er det ikke os herinde, der sidder og lovgiver

om en 30-timersarbejdsuge. Vi kommer med det her som et forslag, fordi vi mener, det er en rigtig god idé. Det er jo arbejdsmarkedets parter, der forhandler om den slags.

Vi er kommet frem med nogle modeller, der siger: I kan gå i den her retning, fordi det vil være klogt. Det vil være klogt måske at begynde at oversætte nogle lønforhøjelser til arbejdstidsnedsættelse, som rigtig mange allerede gerne vil have. Så det er meget simpelt. Det er jo noget, parterne forhandler sig frem til, hvor de siger: Kan vi over 10 år komme ned i tid, ligesom vi har gjort så mange gange før?

Kl. 16:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:10

Louise Schack Elholm (V):

Men er det så ikke ved det forkerte valg, I har taget det op? Skulle det så ikke have været til et valg til en fagforening, sådan at man, når man gik til forhandling med fagforeningerne, havde det med? For det er jo, som ordføreren selv siger, noget, som man skal forhandle med dem, så hvordan vil man så påvirke processen?

Så en lille tilføjelse til det: I dag kan man læse, at det er svært at finde lastbilchauffører. Det er svært at skaffe nogen danskere, der vil arbejde som lastbilchauffører. Mener ordføreren på den baggrund, at der er for lidt arbejde i Danmark, altså at der er overskud af arbejdskraft i Danmark?

Kl. 16:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Rasmus Nordqvist (ALT):

Når vi kommer med forslag, er det, fordi vi har en vision for det her samfund. Vi har en vision om, hvordan det kunne være godt at leve sammen, og den lægger vi som politisk parti frem. Det er ikke alt, vi skal gennemføre herindefra. Der er også noget, der måske skal ske helt ude i kommunerne, og hvor vi slet ikke skal røre det herindefra. Men vi skal selvfølgelig lægge en vision frem.

Så er staten jo også en stor arbejdsgiver. Og derfor kan man jo godt lægge et pres på en finansminister, der sidder og forhandler de statslige overenskomster, og sige: Skulle vi se på dem i forhold til arbejdstid? Så der er jo en masse ting, vi kan gøre herindefra for at komme derhen, hvor vi tror det er en god idé at komme hen.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er fru Johanne Schmidt-Nielsen. (*Johanne Schmidt-Nielsen* (EL): Nej, jeg har ikke trykket mig ind). Det står ellers her. Godt, så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:12

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Og tak for talen, det er jo en fornøjelse også at have en gammel klassekammerat på talerstolen. Jeg synes, Alternativets forslag om kortere arbejdstid er blevet lidt stedmoderligt behandlet. Nu hører vi f.eks. De Konservative sige, at man bare skal sætte skatten ned, så vil folk arbejde mindre. Nu var jeg egentlig af den opfattelse, at hele De Konservatives skattepolitik baserede sig på, at når man satte skatten ned, ville vi alle sammen begynde at arbejde mere, men lad nu det ligge.

Det, som Kraka jo ser helt bort fra i deres – undskyld mig – makværk af en gennemregning af Alternativets forslag, er, at man, og det håber jeg ordføreren kan bekræfte, i en lang række tilfælde gennem

de sidste 100 år har sat arbejdstiden ned, simpelt hen fordi vi jo bliver mere produktive. Når vi bliver det, kan vi jo vælge, om den produktivitet skal bruges til højere lønninger, mere forbrug, eller om den skal omsættes til mere fritid sammen med vores familier.

Så jeg vil bare bede ordføreren bekræfte, at det er i den retning, Alternativets tankegang går, og jeg vil give Enhedslistens varmeste støtte til en udvikling i den retning.

Kl. 16:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak for det. Ordføreren.

Kl. 16:13

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen det kan jeg fuldstændig bekræfte. Kraka sagde det så også, lige så snart de havde smidt de 270 mia. kr. ud, men der var der blevet slukket for mikrofonen, eller i hvert fald var der ikke nogen, der lyttede efter. Det er jo netop, at det kun var et entydigt regneark om økonomien, for ja, vi bliver mere og mere produktive; teknologien tager over, og det vil gøre, at vi mister arbejdspladser, men det vil også gøre, at vi bliver mere og mere produktive. Hvordan er det så, vi bruger den ekstra produktivitet: flere penge til mere blindt forbrug eller mere tid med hinanden? Og der har vi en vision om et samfund, hvor vi har langt bedre tid til hinanden.

Kl. 16:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 16:13

Pelle Dragsted (EL):

[Lydudfald] ... vi ser frem til at være to partier, som kan tage den debat op her i Folketinget. Der er jo de store visioner, som handler om en nedsættelse af den generelle arbejdstid. Vi har også tidligere i Danmark gjort det, at vi har sikret f.eks. orlovsrettigheder for børnefamilierne i den periode, hvor man har små børn. Det er jo også en måde at dele arbejdet, for det er jo – og det håber jeg ordføreren kan bekræfte – grotesk, at vi står i en situation, hvor mange mennesker står og presser næsen mod ruden for at komme ind på arbejdsmarkedet og få en plads, mens andre er ved at slide sig selv ihjel og ikke kan få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, og det er netop det, der er uheldigt lige nu, at vi ser et arbejdsmarked, hvor folk bliver mere og mere stressede. Men vi ser også dem uden for arbejdsmarkedet blive mere og mere stressede, specielt nu, hvor vi ser nogle foringelser af deres vilkår, hvilket selvfølgelig stresser i en hverdag. Så ja, vi skal hen imod at dele arbejdet meget bedre.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Jeppe Jakobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:14

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak. Jeg hørte ordføreren udtrykke ønske om, at de flygtninge, der kommer til Danmark nu, skal have samme skæbne som flygtninge fra Eksjugoslavien. De her flygtninge fra Eksjugoslavien skulle følge ordføreren angiveligt være godt integreret, og man ønskede altså, at de nuværende flygtninge skal have samme skæbne. Vil det sige, at

Alternativet dermed ikke sonderer mellem indvandrere og flygtninge, eftersom man ønsker, at de skal blive en del af Danmark og ikke vende tilbage til deres hjemland, når der er fred, som der f.eks. er i det meste af Eksjugoslavien nu?

Kl. 16:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:15

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jo, jeg sonderer i den grad imellem de to ting. Man skal ikke blande de to ting sammen. Men der er jo altså det, at når man kommer til et andet land som måske 5-årig, begynder at gå i skole, får venner, går i gang med en uddannelse, inden der er fred og man kan komme hjem, så kan det godt være, at man er bedre integreret i det land, hvortil man er flyttet, end der, hvor man kom fra oprindeligt. Og jeg tror faktisk på, at det kan være en berigelse af Danmark, at vi også har nogle af de mennesker i fremtiden her.

Kl. 16:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 16:15

Jeppe Jakobsen (DF):

Nu sagde ordføreren tidligere, at Alternativet vil gøre Danmark til det bedste land for verden. Skal Danmark ikke også være et godt land for de lande, som lige nu oplever krig og ufred, og dermed sikre, at de borgere, der må søge midlertidigt ly i Danmark, vender tilbage og hjælper til med at bygge de her lande op? Hvis vi på noget tidspunkt skal opleve en situation, hvor der også kan være fremgang i de lande, som lige nu er krigshærgede, så skal de vel ikke bare på den måde tømmes for deres bedste hoveder, fordi Alternativet mener, at de skal bo i Danmark?

Kl. 16:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:16

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu ønsker hverken jeg eller Alternativet at bestemme, om de skal blive boende i Danmark. Jeg konstaterer bare, at der er nogle, der bliver mere integreret i det her samfund end i et andet land, hvor de måske har boet 2-3 år af deres liv. Det, vi jo netop har set i 1990'erne, er, at rigtig mange er taget tilbage. Jeg har mange venner, som jeg lærte at kende i Danmark i 1990'erne, som nu bor i Bosnien osv. Men der er også nogle, der er blevet boende her, fordi de nu engang har et mere naturligt tilhørsforhold hertil, og det er jeg egentlig glad for. Det er med til at berige vores samfund.

Kl. 16:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Det var den sidste spørger i denne omgang. Vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Der er meget, der er forandret hen over sommeren. Sættningen af partier er forandret her i salen, men den største forandring er sket udenfor, og det er jo virkeligheden, der banker på. Flygtningestrømmene er taget til i hele Europa, og pludselig står de ved vores grænser og beder om hjælp. Men det er jo i første omgang ikke os

politikere, der åbner døren og byder dem velkommen. Det har været opmuntrende at se danskerne åbne døren og deres hjerter, da der blev banket på, og jeg mærker også, at mange herinde anerkender det.

Set med radikale øjne er det altid en glæde, når folk tager ansvar, ikke blot for sig selv, men også for andre – det handler om mennesker, som vi siger – men det her stærke folkelige lederskab under flygtningekrisen forpligter: Der er brug for et stærkt politisk lederskab. Hverken annoncer i udenlandske aviser eller den verbale migræne, som skiftende Venstrefolk bringer i anvendelse, når man skælder ud på alt fra nyankomne flygtninge til de danskere og virksomheder, der tager fra, gør det ud for noget lederskab.

Statsministeren udtalte, at med flygtningestrømmene er vi blevet overhalet af virkeligheden, men her må han tale for sig selv. For i Radikale Venstre har vi – valgkamp eller ej – ikke slingret: Der er flere flygtninge i verden, og derfor er der flere flygtninge i Danmark. Vi har peget på behovet for, at man også på flygtningeområdet samarbejder og finder fælleseuropæiske løsninger, og derfor var det også helt på sin plads, at statsministeren omsider placerede sig på den rigtige side af den streg, som den tyske kansler Merkel trak i flygtningespørgsmålet. Det var godt, at tilsagnet om 1.000 flygtninge blev spillet ind i EU-aftalen. Det var et lille skridt for menneskeheden, men tilsyneladende et meget, meget stort skridt for Venstre, når man nu har lovet færre flygtninge, og at vi ikke skulle diskutere asylpolitik i EU.

Jeg ser frem til de videre drøftelser om Danmarks position, når vi skal finde mere varige løsninger og svar på, hvad vi gør, når flygtningekrisen viser sig at være mere end af flygtig karakter. Det eneste, der ikke duer, er at stå udenfor, og regeringen har taget de første skridt i retning af en fælles løsning. Jeg ser frem til samarbejdet om de næste og vil også opfordre regeringen til i almindelighed at søge sit flertal i integrationspolitikken hos partier, der rent faktisk ønsker en succesfuld integration hurtigt og bedre, end det sker i dag, af de mange syriske flygtninge, der nu er kommet.

Regeringen indledte sit arbejde med et såkaldt kasseeftersyn af statens finanser – der var ikke en krone tilbage i statskassen, måtte man forstå – og det er jo sådan en rituel stammedans for nye regeringer. Kønnere blev det jo ikke af, at det var finansministeren, der iført strutskjørt og kastagnetter lod eder og forbandelser falde ned over den økonomi, han nu har fået ansvaret for, til trods for at den jo på alle parametre er i bedre stand end den, han efterlod. Det behøver man ikke tage vores ord for, det er alle iagttagere jo enige om. Men det kunne jo godt være, at sådan et kasseeftersyn måske alligevel ikke er så tosset en idé. For fører regeringens politik til det, som statsministeren jo så rørende kaldte menneskelig, økonomisk, værdimæssig og geografisk balance? For os som Radikale er den afgørende målestok, om politikken peger fremad, og om vi investerer i fremtiden og livsvilkårene for vores børn og børnebørn, og regeringen har jo fra sin første færd delt milde gaver ud. Men hvem betaler egentlig regningen? Det kunne sådan et kasseeftersyn kaste lidt lys over, så lad os se på det.

Pengene brændte jo så meget i lommen, at der måtte laves hastelovgivning over sommeren for at få den første milliard til os med hus og have af sted, og det gør finansministerens lille danske macabre i forbindelse med regeringens kasseeftersyn lidt tragikomisk, at regeringen finansierede sin boligjobordning med penge fra den kasse, man mente var tom. Det hedder vist overtræk eller et kviklån til finansiering af valgløfterne, så folk som mig kan finansiere private udgifter på fællesskabets regning, og endda med SF og Alternativet som kautionsister. Men hvem skal betale? Regningen gik umiddelbart videre til de nyankomne flygtninge, som skal klare sig med en ydelse på SU-niveau, dog uden mulighed for at supplere indtægten som studerende. Så det er et fradrag for klipning af ligusterhæk til mig og SU til en nyankommen enlig flygtningemor med tre børn. Det er jo

ikke bare overtræk på statens saldo, det er galopperende underskud på kontoen for almindelig medmenneskelighed. Det er ikke ansvarligt, det er ikke balanceret, det er bare småligt.

Bedre blev det jo ikke, da finanslovsforslaget endelig kom, for her så man jo rigtig, hvor regningen for Venstres valglofter parkeres. Først var statsministeren i New York og slog med hammeren ved FN's Generalforsamling, da verdens lande vedtog 17 bæredygtige udviklingsmål, og så drøede han hjem til Danmark og svang øksen over dansk udviklingsbistand, som får en historisk reduktion på 2,3 mia. kr.

Kl. 16:22

Det er ude godt og hjemme billigst, og det er i hvert fald et udtryk for en noget indskrænket fornemmelse for geografisk balance. Og der er flere boner i posen: Massive besparelser på uddannelse og forskning. Vi forstår på den nye forskningsminister, at læreanstalter og forskningsinstitutioner er blevet kornfedede under den tidligere regering. Og vi bryder sammen og tilstår: For os var det faktisk afgørende at investere i forskning og uddannelse; vi så det som en investering i fremtiden, når vi hvert år brugte flere penge.

Vi troede, vi delte en fælles arv med Venstre, når det handlede om uddannelse og dannelse som noget, der går i arv fra generation til generation, og vi troede, vi var enige om, at i et land som Danmark er forskning og udvikling vejen til innovation og vækst. Så kasseeftersynet slår altså ud både menneskeligt og økonomisk, når vi saver i den gren, vi sidder på. Og geografisk er det jo også skævt, fordi det særlig rammer de små institutioner i Udkantsdanmark, når man skærer på uddannelse.

Så er der det grønne område, og der vil jeg starte med et citat: »Jeg vil allerede nu sætte pejlemærker for regeringens arbejde:

Det er regeringens mål, at Danmark i 2050 er uafhængigt af olie, gas og kul.«

Citatet kommer fra statsministeren, og jeg erkender, at vi har været ovre i bunken af gamle bilag, for det er fra 2010, fra åbningstalen for 5 år siden. Men hvad er der egentlig sket i mellemtiden? Hvorfor har statsministeren mistet sit grønne klarsyn og de ambitioner?

Fra radikal side har vi fremlagt en klimaplan, der viser, hvordan man allerede i 2030 kan mere end halvere CO₂-udledningen. Og nej, det behøver ikke at være på bekostning af vækst og arbejdspladser, tværtimod, og det er altså ikke bare noget, jeg siger, for det sagde vores statsminister jo også, endda mens han var i opposition. For dengang, da Venstres formand blev udpeget til bestyrelsesformand for Global Green Growth Institute af SR-regeringen, tog han det som bekendt meget alvorligt. Han rejste verden rundt, han mødte frem frisk og veludhvilet og altid med det samme budskab til alverdens ledere: Grøn omstilling og vækst går hånd i hånd, I ved, global green growth.

Jeg forstår da godt, at det kan blive for meget med alt det rejseri, og at det måske blev bøvlet til sidst, men ét er at skifte flysædet ud med kontorstolen i Prins Jørgens Gård, noget andet er jo at skifte holdning. For hvad er det, der er sket? Hvor blev holdningerne, de førsteklases synspunkter, som Venstres formand turnerede med, af, da statsministeren endelig fik serveretten og mulighed for at sætte handling bag ordene? Det politiske kasseeftersyn af regeringens politik for fremtidens miljø og klima er nedslående, og man kan kun opfordre statsministeren til at finde tilbage til sig selv, til de holdninger, han havde, sidst han var statsminister, til de holdninger, han havde, da han var i opposition og gav den som formand for GGGI. Men om ikke andet skal regeringen da begynde med at respektere, at selv om den er en mindretalsregering, er der ingen grund til at sætte en ære i at være i mindretal. Vi er stolte af klimaloven og målet om 40 pct. mindre CO₂ i 2020, og vi opfordrer regeringen til at anerkende flertallet bag det.

For Radikale Venstre er økonomi vigtigt; det tror jeg de fleste er klar over. For blot få år siden havde vi en økonomi, der buldrede

derudad, og lærebøgerne skulle skrives om. Og pludselig stod krisen og bankede på ude i virkeligheden. Der skulle have været reageret politisk på krisen dengang; det erkender alle vel i dag. Når regeringen konstaterer, at der ikke er de ønskede penge til rådighed, så er løsningen at skære ned på uddannelse, på klima og på hjælpen til de mest udsatte som f.eks. selvmordstruede. Sådan var det ikke gået med os i regering.

Løsningen er jo at få dem, der kan, i arbejde. Et sundt princip er, at mere end halvdelen af befolkningen altid er i arbejde. Vi har jo en økonomisk 2025-plan fra Venstre til gode – den blev lovet i valgkampen, men den lader vente på sig. Men i regeringsprogrammet tyder det på langt lavere ambitioner end SR-regeringens, og det er da også småt med, hvad vi har set af konkrete initiativer. Til gengæld begynder Venstre sit reformarbejde det helt forkerte sted: hos de fattige og udsatte. Efter at have afskaffet den fattigdomsgrænse, som SR indførte, går man løs på forsørgelsesgrundlaget for de mest udsatte og sårbare mennesker i samfundet.

Kontanthjælpsloftet giver et uhyre begrænset bidrag til den økonomiske balance; nogle få hundrede ud af de mange tusind kontanthjælpsmodtagere ventes i beskæftigelse. Men den menneskelige balance er helt skæv for dem, der berøres: Der er færre muligheder for dem, der i forvejen har mindst.

Lad det bare være sagt med det samme: For Radikale Venstre er det vigtigt, at det kan betale sig at arbejde, og vi vil gerne have flere fra kontanthjælp til beskæftigelse, men vi tror ikke på ensidige nedskæringer i hjælpen til de fattigste. Men om ikke andet må statsministeren i hvert fald holde sit løfte til Danmarks børn, nemlig at uanset hvilken politik der føres, skal den ikke føre til flere fattige børn. Det løser man jo ikke ved at holde op med at måle, om man får flere fattige børn, det løser man ved at overholde sine løfter.

I valgkampen lød det, at det var Venstre for fremtiden, og i regeringsgrundlaget er det vel nærmest det samme. Nu er valgkampen og regeringsdannelsen fortid, men fremtiden er stadig foran os. Og det politiske kasseeftersyn af Venstre-regeringens politik viser, at hverken når det handler om den økonomiske, værdimæssige, geografiske eller menneskelige balance, har regeringen svarene på morgendagens udfordringer. Lægger man hertil regeringens blinde øje for den grønne omstilling, ja, så tårner regningen sig endnu højere op.

Så som en opfordring her til sidst på vegne af kommende generationer appellerer vi til større ambitioner. Fra radikal side vil det ikke skorte på samarbejdsviljen, hvis det er en politik for vores børn og børnebørn frem for bare mere til os, der har. Derfor med andre ord: Kære Venstrefolk, kunne I ikke tage jer lidt sammen for fremtiden?

Kl. 16:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række, der ønsker at stille spørgsmål til den radikale ordfører. Og den første i rækken er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg har et spørgsmål om grænsekontrol. For da man slap grænsekontrollen ved Danmarks grænse i 2001, var det jo, fordi man så havde nogle ydre grænser i EU's Schengenområde, og de var sikre. Det kan vi så konstatere at de ikke er. Et land som Ungarn forsøger at håndhæve grænsekontrol, og det har jeg kunnet se har medført stor kritik bl.a. fra radikale folk om, at det ikke er måden at gøre det på.

Det, som jeg synes har været slående i forhold til hele den her debat, er, at det er nemt at kritisere et land som Ungarn for det, de gør, men at det er meget sjældent, vi hører om, hvordan det så skal gøres, altså hvordan man så vil sikre EU's ydre grænser, hvilket jo var forudsætningen for, at grænsekontrollen ved Danmarks grænser blev forbudt. Så mit spørgsmål til hr. Morten Østergaard er: Hvordan

forestiller Det Radikale Venstre sig at man i praksis skal have grænsekontrol ved de ydre grænser? Hvis ikke det er Ungarns model, hvad er det så?

Kl. 16:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:29

Morten Østergaard (RV):

Man er jo nødt til at få skabt et samlet asylsystem, der virker. Vi havde ikke haft den her diskussion, hvis man fortsat havde haft en Dublinregistrering, der fungerede. For så ville folk jo blive registreret, og det blev de jo. Vi havde jo slet ikke en diskussion af den her kaliber, før man holdt op med det i de dele af EU, som ligger nærmest der, hvor flygtningestrømmene krydser de ydre grænser. Og forudsætningen for det er jo så villigheden til at fordele opgaven med at integrere de flygtninge imellem landene.

Så vores klare synspunkt er jo det, som Kommissionen også har foreslået: Modtagecentre, der sikrer værdige forhold for de flygtninge, der kommer ind, og en fælles håndtering landene imellem af opgaven med efterfølgende at fordele dem. For så er der jo ikke nogen grund til at forcere grænserne på kryds og tværs, når det, der fungerer, er, at man går ind i modtagecentret, og kan man få asyl, ja, så bliver man fordelt til de lande, der har aftalt det imellem sig.

Kl. 16:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:30

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det forstår jeg simpelt hen ikke – altså, noget med fælles modtagecentre, og hvis man fordele, har man ikke brug for grænsekontrol. Hvis bare alle kan komme ind, har man ikke brug for grænsekontrol.

Men forudsætningen for, at det med Schengen i 2001 blev forbudt for Danmark at have grænsekontrol, var, at der var grænsekontrol ved de ydre grænser. Hvordan kan hr. Morten Østergaard så stå nu og fortælle den danske befolkning, at vi slet ikke har brug for ydre grænser, for man har modtagecentre, hvor folk kan komme ind, og der får de et stempel, og så bliver de fordelt ud i Europa?

Altså, det kan godt være, det var dårligt formuleret. Jeg kan også spørge: Står man ikke ved, at forudsætningen for afskaffelsen af dansk grænsekontrol var, at der var grænsekontrol ved de ydre grænser? Og hvis man står ved det, hvordan vil man så håndhæve den grænsekontrol?

Kl. 16:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:30

Morten Østergaard (RV):

Det var givetvis mig, der ikke havde forstået det. Jeg troede et øjeblik fejlagtigt, at hr. Kristian Thulesen Dahl interesserede sig for de mange flygtninge.

Det er jo helt åbenlyst, at selvfølgelig har vi en forpligtelse til at føre grænsekontrol med vores ydre grænser. Men det, der er grunden til, at vi diskuterer det nu, er jo, at den er brudt sammen på grund af de store menneskestrømme. Og det er derfor, at der i EU-landene i stadig større grad – inklusive hos den danske statsminister – er en erkendelse af, at der ikke findes en dansk løsning som f.eks. dansk grænsekontrol; der findes kun en europæisk løsning. Og hvis vi skal have styr på de ydre grænser, kræver det, at de lande, der ikke ligger helt op til, ved, at de ikke står alene, når vi er i en ekstraordinær si-

uation, som vi er i nu. Det var det, der var min pointe, men selvfølgelig skal der være grænsekontrol ved de ydre grænser.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger i rækken er fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:31

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Og tak for talen. Jeg er jo glad for at konstatere, at Enhedslisten og Radikale er på samme hold, når vi afviser den nye regerings forslag om en lavere integrationsydelse og nedskæringer i kontanthjælpen, og fordi vi har det samme for øje, altså at fattigdom ikke hjælper mennesker til at få et arbejde eller løser sociale problemer i øvrigt; jeg tror, at vi sågar er enige om, at fokus bør være på de børn, som jo i hvert fald ikke er skyld i noget som helst.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan det så kan være, at Radikale ikke kunne udstrække, hvad kan man sige, den forståelse til den store gruppe mennesker, der blev ramt af den kontanthjælpsreform, Radikale var med til at lave. Der skete jo det, mens Radikale var i regering, at fattigdommen steg, og at uligheden steg, men der skete bl.a. også det, at ungdomshjemløsheden steg eksplosivt. Rigtig, rigtig mange organisationer har peget på, at den kontanthjælpsreform, som Radikale stod bag, var med til at få problemerne til at eksplodere. Kunne man udvide solidariteten til også at indse, at det måske var en forkert manøvre dengang?

Kl. 16:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:32

Morten Østergaard (RV):

Der er ikke blevet mere fattigdom under den tidligere regering. Det kan man forvisse sig om med den seneste og desværre nok sidste fattigdomsredegørelse. Så det kan man være tryg ved.

Men i spørgsmålet om kontanthjælpsreformen er den afgørende forskel, at det, vi tog sigte på, var, at unge mennesker, som er parate eller i stand til at tage en uddannelse, ikke er bedre stillet i kontanthjælpssystemet end de unge mennesker, der er gået i gang med en uddannelse og er på SU. Enhver kan jo vælge at gå i gang med en uddannelse, hvis man ellers har forudsætningerne for det. Det var jo det, kontanthjælpsreformen handlede om. Det er jo det, der faktisk virkede, forstået på den måde, at rigtig mange unge nu er gået i gang med en uddannelse og derfor ikke længere er på kontanthjælp.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:33

Pernille Skipper (EL):

Jeg er godt klar over, at argumentationen på papiret er, at man siger, at det er dem, der er uddannelsesparate, som skal trykkes på pengepungen. Dermed ligger der vel også en eller anden form for præmis om, at det er, fordi de er dovne, at de ikke er gået i gang med en uddannelse eller har fået sig et arbejde, for det kunne de jo bare gøre. Den køber jeg ikke, og man må også bare sige, at virkeligheden har vist sig at være en anden. Der er talrige organisationer, som arbejder med unge udsatte, som siger, at de ender på den her meget lave ugegydelse, og at det er en af grundene til, at de ender i ungdomshjemløshed. Huslejerne er for dyre, og de kan ikke komme ud af det igen. Så starter der nemlig en social deroute, og så mister man først rigtig forudsætningerne for at få et arbejde og et ordentligt liv.

Kl. 16:34

Kl. 16:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Morten Østergaard (RV):

Forudsætningen for, at man bliver berørt af ungeydelsens nye ordning for de lidt ældre, er jo, at man er uddannelsesparat. Det betyder altså, at man kan vælge at tage en uddannelse. Det er derfor, at der er en forskel i forhold til kontanthjælpsloftet, fordi kontanthjælpsfamilier jo ikke bare kan beslutte sig for ikke at have så mange børn eller vælge et arbejde til eller fra. Men unge, der er uddannelsesparate, kan vælge at tage en uddannelse, og det kan fru Pernille Skipper jo undre sig over at de gør, men det gør de rent faktisk, rigtig mange, og derfor kan man sige, at vi er glade for både den ændring, vi lavede første gang, altså i 1990'erne, da vi indførte den ungeydelse, og også nu for den seneste variant, fordi begge dele har vist sig at være gode til at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 16:35

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Der var dele af hr. Morten Østergaards tale, jeg var mere enig i end andre, f.eks. at statsministeren udviser et stærkt folkeligt lederskab. Det kan jeg tilslutte mig. Til gengæld hævder hr. Morten Østergaard, at der ikke er nogen radikal slingrekurs. Det er jo det, man på engelsk kalder a contradiction in terms. Men De Radikale var jo inden valget meget klare i mælet: Vilkårene for asylansøgere betyder ikke noget for tilstrømningen til Danmark. For sådan at få stadfæstet den her manglende radikale slingrekurs: Mener man stadig væk det?

Kl. 16:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:36

Morten Østergaard (RV):

Ja, altså, som jeg sagde i min tale, er grunden til, at der er flere flygtninge i Danmark nu, end der har været i mange år, jo, at der er flere flygtninge i verden. Men det, vi så, og som jeg tror at mange har reageret på, var jo, at den opfattelse, folk havde, som på ingen måde står mål med, hvad der ville møde dem, hvis de blev flygtninge i Danmark, var de jo kommet til af en eller anden grund. Det kan være, at regeringens annoncer havde haft en effekt, men der er sikkert også andre elementer i det. Men når man er på flugt fra dansk politi, så behøver man det jo ikke, det håber jeg at vi er enige om, og det er vel heller ikke nogen succes, når folk tror, at de behøver at flygte fra dansk politi. Når man som syrisk flygtning tror, at man ikke kan få familiesammenføring, så er det jo heller ikke rigtigt. Det kan stort set alle, i hvert fald hvis de kommer direkte fra Syrien. Så det, vi oplevede, tror jeg, var resultatet af, at mange af den ene eller den anden vej havde fået en forkert forståelse af, hvad vilkårene er i Danmark.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, men så betyder det jo også noget, uanset om det er en fejlagtig opfattelse eller en korrekt opfattelse. Så det her med at vilkårene eller opfattelsen af vilkårene ikke betyder noget, er forkert, ikke sandt?

Kl. 16:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Morten Østergaard (RV):

Ja, vi havde jo diskussionen mange gange i valgkampen. Det er ikke andet end en god uges tid siden, vi stod ude ved DF's årsmøde, hvor statsministeren udtalte: Der kommer de flygtninge, der kommer.

Det, vi diskuterede dengang, og som også blev konstateret i undersøgelse af herboende flygtninge, var, at det, man først og fremmest søger, er fred og tryghed. Og i forhold til dem, der var på vild flugt fra dansk politi, ved jeg ikke, om hr. Jakob Ellemann-Jensen og Venstre synes, det er en stor succes – det har jeg ikke kunnet få svar på fra integrationsministeren. Er det en succes, at folk flygter hen over markerne med deres børn over skuldrene, fordi de er bange for dansk politi? Jeg synes, det er ærgerligt, hvis der er skabt det billede, og jeg synes da, at man burde indrykke annoncer for få rettet op på det.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg hørte i hr. Morten Østergaards tale ordene succesfuld integration – det tror jeg blev sagt på et tidspunkt. Det kan vi jo kun være enige i, men er ordføreren så ikke enig med mig i, at der så også er en grænse for, hvor mange vi kan integrere i Danmark, hvor stor tilstrømningen kan være? Altså, det, vi ser med ghettoområder, hvor der er social kontrol og der danner sig parallelsamfund, er vel et eksempel på, at integrationen har slået fejl. Så et eller andet sted må der være en grænse for, også ifølge Det Radikale Venstre, hvor mange man mener kan komme til Danmark.

Kl. 16:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Morten Østergaard (RV):

Der er ikke nogen tvivl om, at integrationen i Danmark langtfra er god nok. Det gælder både dem, der har været her i længere tid – indvandrere, der står uden for arbejdsmarkedet – og det gælder, og der er jeg sådan set enig i det, som statsministeren sagde i tirsdags, resultaterne af den umiddelbare integrationsindsats.

Det, der glæder mig, og som jeg også noterede i min ordførertale her i dag, er jo, at dér, hvor Venstre og muligvis også De Konservative stod for ganske kort tid siden, jo var på det synspunkt, at man ikke ville integrere de syrere, der var kommet hertil. Se, det tror jeg bare ikke er nogen god løsning. Jeg tror heller ikke, det er en god løsning at skære i deres ydelser, så en enlig mor med tre børn, der lige er kommet hertil, skal klare sig for, hvad der svarer til en SU. Det, jeg tror virker, er, hvis integrationsindsatsen flyttes ud på arbejdsmarkedet. Det var også det, SR-regeringen spillede ud med, og vi håber, at den nye regering vil lade sig inspirere af det. Vi bidrager i hvert fald gerne.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 16:39

Det, vi har diskuteret, er, om det betyder noget for, hvor mange flygtninge der kommer til Danmark, at man indfører integrationsydelsen, i forhold til at vi er i en situation, hvor der kommer historisk mange flygtninge til Europa. Der er svaret fra vores side: Nej, det gør det nok ikke, fordi det, der er attraktionen, er jo ikke at komme herop og få en check, men at komme hen et sted, hvor man kan få arbejde, hvor ens børn kan få uddannelse, og hvor man kan leve i fred, sikkerhed og tryghed med sin familie.

Kl. 16:42

Søren Pape Poulsen (KF):

Men det ændrer vel ikke på, at der stadig væk er en grænse for, hvor mange mennesker vi kan integrere i det danske samfund. Altså, når jeg hører Det Radikale Venstre, taler de tit om, at vi andre er for hårde, at vi sætter for hårde regler op, og at vi skal have mere åbne arme. Men anerkender hr. Morten Østergaard ikke, at der er en grænse for, hvor meget vi kan bære som samfund, før den sammenhængskraft, vi har i samfundet, går tabt? Er der ikke en grænse for det?

Kl. 16:39

Kl. 16:40

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Morten Østergaard (RV):

Jeg anerkender, at når flygtninge kommer hertil i det antal, vi ser i de her år, så sætter det integrationsprocessen under pres. Så skaber det kapacitetsproblemer ude i kommunerne med indslusningsboliger. Kommuner, der har været vant til at få måske et dusin flygtninge, skal nu lægge strategier for at håndtere det tre- eller firedobbelte. Det anerkender jeg fuldt og helt.

Men det, som jeg ikke anerkender, er, at løsningen så skulle være at sige, at så må vi i Danmark indføre grænsekontrol, som hr. Kristian Thulesen Dahl vil, eller på anden måde forsøge at undslå os det ansvar, vi har i fællesskab. Og det er, fordi – og det glæder jeg mig over – jeg er enig med statsministeren i, at der ikke findes en dansk løsning på håndteringen af flygtningekrisen; der findes kun en europæisk.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Næste spørger er fru Jane Heitmann fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:40

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne tilbage til det spørgsmål, som hr. Jakob Ellemann-Jensen stillede tidligere, nemlig om vilkårene betyder noget for flygtningestrømmen. Jeg vil gerne bede ordføreren om at forklare sig igen. På den ene side siger ordføreren her i sin tale, at flere flygtninge i verden betyder flere flygtninge i Danmark; det er til at forstå. Der, hvor det ikke sådan er helt klart, hvad De Radikale mener, er, når fru Sofie Carsten Nielsen på den anden side udtaler til Jyllands-Posten, at rygterne netop har den effekt, at der kommer færre asylansøgere.

Kan ordføreren ikke her forklare os, hvad det i virkeligheden er, man mener i Det Radikale Venstre? Betyder vilkårene noget – ja eller nej?

Kl. 16:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Morten Østergaard (RV):

Som vi talte om og diskuterede under valgkampen, er det klart, at en del af attraktionen ved lande som Danmark er, at der er fred, at der er stabilitet, at der er sikkerhed, og at det er et velfærdssamfund, og selvfølgelig er det at foretrække frem for bare at være i et land, hvor ingen af de ting gør sig gældende. Det tror jeg alle ved, og det har flygtninge også sagt.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Jane Heitmann, værsgo.

Kl. 16:42

Jane Heitmann (V):

Skal jeg tage det som et udtryk for, at vilkårene ikke betyder noget for tilstrømningen?

Kl. 16:42

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:42

Morten Østergaard (RV):

Man skal tage det som et udtryk for det, som man vel også konstaterer netop nu, at integrationsydelsen – altså størrelsen på checken – ikke er afgørende for, hvor mange flygtninge der kommer. Men selvfølgelig er det mere attraktivt at komme til et retssamfund, et velfærdssamfund end til samfund, der ikke er det. Så på den måde betyder de generelle vilkår da noget, men det, der er afgørende for, at der kommer mange flygtninge til Danmark, er, at der er mange flygtninge i verden.

Hvis man kigger i statistikken, vil man se, at det altid har hængt sådan sammen. Det kan være, at der er små krusninger i overfladen, men samlet set er det sådan, at når der kommer flere flygtninge til Europa, kommer der flere til Danmark. Det tror jeg hverken fru Jane Heitmann eller jeg kan lave om på.

Kl. 16:43

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger i rækken er hr. Jacob Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:43

Jacob Jensen (V):

Tag jer sammen! Det var vist sådan, ordføreren opsang til Venstre og regeringen lød. Jeg synes, at talen bar præg af at være sådan en klassisk tale fra et gammelt parti, som måske er lidt irriteret og lidt bitter over det valgresultat, som man opnåede. Og hvis jeg sammenligner med Alternativet, som kommer som et nyt parti og et frisk pust med visioner – man kan så mene, hvad man vil, om visionernes seriøsitet – så var der dog lidt mere *schwung* og imødekommenhed over det. Det var måske også det, danskerne gav udtryk for ved valget – ydmyghed har måske aldrig været De Radikales varemærke.

Når jeg så spørger til det, som ordføreren også lagde vægt på, nemlig økonomien, som er vigtig for De Radikale, så er det, fordi kunne jeg forstå, at der skal bruges flere penge på ulandsbistanden; der skal flere indvandrere til landet; jeg har også læst mig til, at der skal være skattefri elbiler; der skal bruges mere på overførselsindkomster; klimaet skal have et løft; og uddannelse og forskning skal have noget. Der skal bruges mere på det hele, og jeg ved ikke, om jeg har glemt noget – det har jeg givetvis.

Jeg synes ikke, der var så mange finansieringskilder i den ordførtale. Kunne ordføreren måske præcisere en smule, hvor pengene skal komme fra?

Kl. 16:44

Kl. 16:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:44

Morten Østergaard (RV):

Der var jo meget præcist det forslag, som også ligger i den 2025-plan, vi som parti har lagt frem, nemlig det, at vi i stedet for at vælge sparevejen vælger reformvejen. Der er jo præsenteret et forslag fra regeringens side, som vist i forhold til kontanthjælpsområdet kan bidrage med samfulde 650 personer til beskæftigelsen.

Over for det står, at vi, mens vi sad i regering, lavede reformer, som allerede i 2020 vil bidrage med over 28.000 personer til beskæftigelsen, og som gammel finansordfører ved hr. Jacob Jensen jo, hvad det betyder for samfundsøkonomien og for mulighederne for at investere.

Det, der er ærgerligt ved det, som regeringen lægger frem, er, at det er ekstremt kortsigtet, og det er derfor – og jeg skal da beklage, hvis det lyder bittert; det er nu egentlig ment oprigtigt – at vi bekymrer os for, at man skærer ned på de ting, som Danmark skal leve af i fremtiden, fordi man ikke har modet til at lave reformerne. Det er derfor, at vi foretrækker, at man laver reformer frem for at skære ned på uddannelse og forskning og grøn omstilling, for ellers skubber man bare regningen foran sig.

Kl. 16:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Jacob Jensen.

Kl. 16:45

Jacob Jensen (V):

Se, det var meget bedre og meget mere konstruktivt: Vi vil lave reformer, siger ordføreren. Fint. Det vil regeringen og Venstre også. Kunne den radikale ordfører så lige sige et par ting om, hvad det er for nogle reformer, man gerne vil lægge stemmer til på f.eks. dagpengeområdet eller skatteområdet eller andre relevante områder? For så kunne vi jo tage den derfra, i stedet for at man sådan står og er lidt sur over det valgresultat, som måske ikke var så godt, som man måske havde ønsket sig.

Kl. 16:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:45

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes nu, det lyder, som om det er hr. Jacob Jensen, der er blevet lidt støt på manchetterne over at få lidt modstand her i en åbningsdebat, og det skal jeg da beklage. Hvis man gerne vil stryges med hårene, kan vi da gå ud i korridorerne bagefter og dele en Kleenex. (*Munterhed*).

Men altså, det, der er pointen her, er, at Venstres politik, som den er lagt frem, jo ikke er reformbåret. Vi kunne høre på Venstres politiske ordfører, at man ikke var i stand til at redegøre for, hvad bidraget fra finansloven er. Man fremlægger et forslag på kontanthjælpsområdet, der vil bidrage med 650 personer. Det er jo ikke en reformbåret økonomi. Det er en nedskæringspolitik, man lægger frem, og det kunne så gå, hvis det ikke var, fordi de ting, man vælger at skære ned på, præcis er dem, vi skal leve af i fremtiden. Det er ekstremt kortsigtet, og derfor møder det hård kritik fra os.

Kl. 16:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er det hr. Rune Lund fra Enhedslisten. Værsgo.

Rune Lund (EL):

Vi hørte jo hr. Morten Østergaard sige under valgkampen: Vi ved, det ikke fører til noget at holde folk i fattigdom. Nu var det flygtninge, der blev talt om her, mennesker, som har brug for hjælp. Vi er enige i, at de mennesker har brug for hjælp, men der er også nogle andre mennesker, som har brug for hjælp, og det er bl.a. nogle af de reformramte, som er blevet ramt af nogle af de mange reformer, som Det Radikale Venstre også har været med til at vedtage.

Jeg kan f.eks. nævne førtidspensionsreformen, hvor det jo er sådan, at vi har set tal fra midten af september, der viser, at næsten ingen kommer i arbejde som følge af de stort opreklamerede ressourceforløb. Det er jo en reform, som betyder, at vi fastholder folk i fattigdom, og at vi ikke giver dem mulighed for at komme videre. Vi holder dem i evige arbejdsprøvninger og i økonomiske problemer. Skulle vi ikke tage og prøve at gøre noget for de *danskere*, som lever i fattigdom, for det hjælper vel heller ikke dem, at vi holder dem i fattigdom?

Kl. 16:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:47

Morten Østergaard (RV):

Jeg skelner i den sammenhæng ikke så hårdt mellem danskere og folk, der ikke er danskere. Folk skal jo have den samme behandling, uanset hvem de er. Men pointen med førtidspensionsreformen er jo meget klar. Den er at undgå, at folk havner på førtidspension. Jeg ved ikke, hvordan hr. Rune Lund og Enhedslisten har det, men jeg synes ikke, det er godt, at en psykisk syg i slutningen af 20'erne bliver parkeret på permanent offentlig forsørgelse, hvorfra vi godt ved at det er meget sjældent at nogen kommer tilbage, fordi hjælpen jo ophører og interessen fra samfundets side går væk. Det er jo det, der er meningen med ressourceforløbene, og så må man se tiden an. De er jo lavet, så de kan vare op til 5 år, og derfor er det måske lidt tidligt at fælde dom over dem, men folk er i hvert fald offentligt forsørgede, mens de er på dem.

Når vi vender os imod den her strategi med at holde folk i fattigdom, er det jo, fordi man rammer de fattigste familier i Danmark med et kontanthjælpsloft eller de nyankomne flygtninge med en integrationsydelse. For det, vi synes, er vigtigt, er, at man forholder sig til dér, hvor folk rent faktisk har økonomiske incitamentersom f.eks. unge, der kan vælge at gå i uddannelse.

Kl. 16:48

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Rune Lund.

Kl. 16:48

Rune Lund (EL):

Men sagen er jo, at allerede inden førtidspensionsreformen blev vedtaget, var det umuligt at komme på førtidspension, medmindre man ikke havde nogen som helst arbejdsevne tilbage. Når vi nu står i en situation, hvor vi ser øget fattigdom, hvor vi ser, at man fastholder folk i fattigdom, og at man fastholder dem i evige arbejdsprøvninger, som ikke fører nogen steder hen, var det så ikke på tide at se på at lave den reform om, sådan at de fattige danskere, der allerede bor her, ikke kommer ud i evige arbejdsprøvninger, ikke bliver fastholdt i fattigdom?

Jeg er nemlig meget enig med ordføreren i, at man ikke skal skelne mellem udlændinge og danskere. Jeg synes bare – og det er baggrunden for mit spørgsmål – at det ikke altid er sådan, Det Radikale Venstre handler, når vi snakker om de her ydelser og alle de menne-

sker, der er blevet ramt af alle de reformer, som Det Radikale Venstre også har været med til at vedtage.

Kl. 16:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:49

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror, at vi har forskellige succeskriterier, for for os er det jo et succeskriterie, at flest mulige arbejder. Det, vi ved, er, at ryger folk først på førtidspension, er det meget få, der nogen sinde vender tilbage til arbejdsmarkedet, og derfor synes vi ikke, at det er lykken for en person, der måske har fået en svær sygdom, men i en ung alder, bare at komme på førtidspension. Det er bedre, at der er et ressourceforløb, hvis det fungerer i den ånd, som det er tænkt. Gør det ikke det, skal man jo arbejde med det og sørge for, at det kommer til det.

Men vores målsætning er altså en anden end Enhedslistens og hr. Rune Lunds, for vi ønsker ikke, at det skal være nemt at komme på førtidspension, og at flest mulige havner der. Vi ønsker sådan set at lave en indsats, så færrest mulige kommer på førtidspension – altså hjælpe folk til at undgå førtidspension.

Kl. 16:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er hr. Peter Kofod Poulsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:50

Peter Kofod Poulsen (DF):

Tak for det. Jeg kan forstå på ordføreren, at grænsekontrol skal være et europæisk anliggende – nu, hvor ordføreren ikke vil have grænsekontrol ved de danske grænser. Men ordføreren vil åbenbart ikke have en grænsekontrol som den i Ungarn. Så jeg kunne godt tænke mig at vide, hvordan ordføreren ser en grænsekontrol ved de ydre grænser for sig.

Kl. 16:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:50

Morten Østergaard (RV):

Jamen vi ser for os en grænsekontrol som den, der var, før tingene brød sammen. Vi har dels de berørte lande, vi har EU's grænseagentur, Frontex, og vi har sådan set også bakket op om, at regeringen i den her situation har bidraget yderligere til det. Det, vi ikke bryder os om at se, er, når et land som Ungarn skyder tåregas ind i flygtningemængder – det er ikke en god måde at løse det på – eller når man planlægger at lave hegn langs andre EU-landes grænser.

Det, vi har brug for, er fælles løsninger og ordnede forhold, og det, der skal til, for at der bliver ordnede forhold, er modtagecentre og en fælles og solidarisk fordeling af flygtningene. Så tror jeg, at vi kan komme tilbage til den situation, der var før flygtningekrisen, hvor registreringen brød sammen og vi så det her kaos ved de ydre grænser.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Peter Kofod Poulsen.

Kl. 16:51

Peter Kofod Poulsen (DF):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg synes, det er et lidt fattigt svar, ordføreren giver mig, for jeg får i virkeligheden ikke rigtig noget svar. Altså, der er jo et massivt pres på Europas grænser, som det er i øje-

blikket, og så bliver der bare givet et svar om, at vi kunne vende tilbage til, som det var før, altså at man ikke rigtig vil sætte ind, og at man i virkeligheden bare skal lave nogle modtagecentre og fordele folk ud over Europa. Er det i virkeligheden det, ordføreren vil, altså bare have fri indvandring til Europa?

Kl. 16:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Morten Østergaard (RV):

Nej, det, jeg ønsker – og det tror jeg så måske i virkeligheden vi er enige om – er jo ordnede forhold ved de ydre grænser. Men det, jeg bare ikke tror på, er, at man med tåregas og hegn mellem EU-lande løser den problemstilling, vi står i nu. For som man har set det, suser menneskemængderne jo videre og finder nye hul i hegnet. Der er jo kontrol ved EU's ydre grænser, så man kan næsten sige i forhold til Dansk Folkeparti, at det er en illustration af, at det her med grænsekontrol ikke i sig selv løser problemet.

Men nej, der er ikke mulighed for at have fri indvandring til Europa –ertil er der alt for mange, der ville tage til Europa – men vi skal beskytte de flygtninge, der kommer. Det har vi en forpligtelse til, og det skal vi gøre bedre, end vi gør i dag.

Kl. 16:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Så er det hr. Marcus Knuth fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:52

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Ordføreren siger, at integrationsydelsen ikke er afgørende for, hvor mange der søger asyl i Danmark. Hvad mener ordføreren så om de gentagne historier, der har været i danske medier, om syriske flygtninge, der har sagt, at de ville ønske, at de ikke havde søgt asyl i Danmark nu, hvor man er ved at sænke integrationsydelsen, mens andre siger: Jeg vælger ikke at søge asyl i Danmark, jeg vælger at rejse igennem, netop fordi der er en lavere integrationsydelse i Danmark?

Kl. 16:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Morten Østergaard (RV):

Ja, det må vi jo så udveksle avisclip om, for det, som jeg har refereret til nogle gange, er jo bl.a. folk, der er på flugt fra politiet eller har fejlagtige opfattelser af, hvad det er for nogle vilkår, der er. Og det kan jo være, at der er nogle, der har ønsket at fremme sådanne fejlagtige opfattelser. Der er vel også menneskesmuglere, der har en interesse i at sælge deres ydelser. Jeg deltog selv i et interview med en norsk journalist, der havde interviewet menneskesmuglere på Københavns Hovedbanegård – noget, som politiet måske godt kunne interessere sig mere for.

Så det, der er vores pointe – og den er vel ikke så svær at forstå – er, at når der er flere flygtninge i Europa, kommer der flere til Danmark. Sådan har det været hele vejen igennem historien, og det forhold ændrer en integrationsydelse ikke på.

Kl. 16:54

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Marcus Knuth.

- Kl. 16:54
Marcus Knuth (V):
Så synes jeg jo, det er en interessant betragtning, at siden vi indførte eller i hvert fald fremsatte lovforslag om integrationsydelsen, har antallet af asylansøgere i Danmark været lavere i nu 3 måneder i træk, end tilfældet var på samme tidspunkt sidste år, på trods af at der er kommet flere flygtninge til Europa. Jeg siger ikke, at det er en endegyldig konklusion, men jeg vil gerne høre, hvad ordføreren mener om de sidste 3 måneders tal.
- Kl. 16:54
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 16:54
Morten Østergaard (RV):
Ja, jeg har jo prøvet at se på, om det er noget, man i regeringen tror på er et udtryk for en permanent tilstand. Sådan er det i hvert fald ikkeovre hos finansministeren, for der budgetterer man jo med, at der vil komme 15.000 flygtninge hvert eneste år i de kommende år. Det er i hvert fald heller ikke noget, der rigtig er slået igennem hos den del af Venstre, som i dag indtager regeringsbænkene. Så før det gør det, tror jeg heller ikke at ordføreren skal regne med os.
- Kl. 16:54
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Næste spørger i rækken er hr. Christian Poll fra Alternativet. Værsgo.
- Kl. 16:54
Christian Poll (ALT):
Tak for det. Radikale Venstre og Alternativet har jo mange interesser tilfælles. En af dem er jo omstilling til en cirkulær økonomi, og jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om, hvilke tanker man har om at arbejde videre i retning af mere genanvendelse, mindre forbrænding af affald og de andre elementer, der er i cirkulær økonomi.
- Kl. 16:55
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 16:55
Morten Østergaard (RV):
Det var faktisk en integreret del af den plan, jeg omtalte i min ordførelsetale. Den skulle bidrage til at bringe os mere end halvvejs mod det fossilfri samfund allerede i 2030. Og en del af det er, at vi skal have langt mere genanvendelse. Vores ambition er jo, at vi slet ikke har affald i forbrænding, og det er selvfølgelig en stærk ambition, men det vil nok i første omgang kræve som et helt konkret initiativ, at vi bliver enige om at have et fælles system for at håndtere genanvendelse af affald, så det ikke er hver kommune for sig, der har store investeringer i affaldsforbrænding.
Så det er i hvert fald et konkret element, men vi har fremlagt en samlet plan også på det område.
- Kl. 16:55
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Christian Poll.
- Kl. 16:55
Christian Poll (ALT):
Det lyder rigtig interessant. Men hvordan med kemikalierne, tænker jeg også, fordi det er jo en vigtig del i, at vi kan genanvende vores
- Kl. 16:56
materialer, altså at vi også kan have en bred kemikalieindsats, hvor vi prøver at få flere og flere kemikalier ud af vores produkter?
- Kl. 16:56
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 16:56
Morten Østergaard (RV):
Enig. Det er et rigtig væsentligt område. Noget af det, som jo er ærgerligt der bliver skåret på med regeringens finanslovsforslag, er jo nogle af de penge, der faktisk er til rådighed, for at man kan investere i at udvikle nye produkter og fremme teknologier, så man er fri for at bruge kemikalier i produkter på den måde, man gør i dag. Og endelig hvis vi skal tage et konkret område: Jeg besøgte selv et nedrivningssted i valgkampen. Der er enorme potentialer, hvis vi bliver bedre i stand til at håndtere vores byggeaffald på en forsvarlig måde, altså får kemikalierne og andre forurenende kilder ud af det, og så til gengæld kan bruge al byggeaffaldet igen i stedet for bare at deponere det.
- Kl. 16:56
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Næste spørger er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 16:57
Mette Abildgaard (KF):
Tak for ordet. Hr. Morten Østergaard pegede på en række områder, hvor han ønskede der skulle bruges flere penge, og han kom derudover med en række små stikpiller til statsministeren. Ordføreren nævnte ikke det danske forsvar, og jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, om ordføreren mener, at dansk forsvars kapacitet i dag er i en stand, som står mål med de stigende udfordringer, som man må sige vi står over for.
- Kl. 16:57
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 16:57
Morten Østergaard (RV):
Det er korrekt, at det nævnte jeg ikke, for i Det Radikale Venstre er vi selvfølgelig ivrige efter at komme i gang med diskussionerne om fremtidens forsvarsforlig, men vi forestiller os ikke, at det er noget, vi skal bruge flere penge på. Det betyder ikke, at vi ikke kan øge kapaciteten, for det handler jo helt og holdent om, hvordan vi indretter forsvaret, og der fik vi taget et rigtig godt skridt ved det sidste forsvarsforlig. Men vi tror nu, der er steder, hvor man kan modernisere forsvaret yderligere og på den måde frigøre ressourcer til en større kapacitet.
- Kl. 16:57
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Mette Abildgaard.
- Kl. 16:57
Mette Abildgaard (KF):
Anerkender ordføreren ikke, at der er sket en udvikling i international politik, så trusselsituationen er blevet forværret, siden vi lavede det sidste forsvarsforlig? Det kræver alt andet lige, at det danske forsvar er i en bedre stand, end hvad tilfældet er i dag, hvor bl.a. mange officerer jo desværre forlader forsvaret?

Kl. 16:58

Kl. 17:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:58

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes bestemt, man skal se med største alvor på, at medarbejderne i forsvaret, dem, som vi sender ud til forskellige brændpunkter i verden, er kede af de forhold, de arbejder under. Det synes jeg bestemt bør indgå med vægt i kommende forhandlinger om et forsvarsforlig. Men det fører ikke til, at vi så synes, at der samlet set skal bruges flere penge på forsvaret.

Der var jo en meget bred enighed i Folketinget, da vi lavede det sidste forsvarsforlig, fordi der var enighed om, at vi godt kunne modernisere forsvaret. Og det synes jeg faktisk har vist sig vi kunne, og vi har endda kunnet spille en meget aktiv rolle rundt omkring i verden undervejs.

Kl. 16:58

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Så giver jeg ordet til hr. Jeppe Jakobsen, Dansk Folkeparti.
Værsgo.

Kl. 16:59

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak. Når jeg hører ordføreren forsøge at svare på de spørgsmål, mit parti stiller omkring grænsekontrol, så føler jeg mig hensat til min barndom med sangen »Fy fy skamme .... næ det må vi ikke«. Så nu vil jeg spørge, ligesom det også bliver gjort i sangen: Men hvad må man så? fordi ordføreren siger, at der skal være ordnede forhold. Ordføreren lister en masse ting op, som man ikke må, men hvad må man?

Nu kan jeg forstå, at der ikke må være hegn imellem EU-landene, men må man lave hegn ud mod lande, som ikke er en del af EU? Må man lave en permanent paskontrol og standse alle, der forsøger at komme ind over grænsen? Når nu ordføreren ikke vil lade danskerne have grænsekontrol ved vores egne grænser, men mener, at det skal håndteres uden for landets grænser, kunne vi godt tænke os at få at vide, hvilken kontrol danskerne kan forvente bliver udført ved deres ydre grænse.

Kl. 17:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:00

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan måske godt sætte mig ind i, at Dansk Folkeparti forsøger at udnytte den situation, der er nu ved de ydre grænser, som et argument i den bestandige kamp for at få grænsekontrol i Danmark. Det forstår jeg egentlig godt.

Men når jeg bliver ved med at henvise til situationen før flygtningekrisen, er det, fordi der jo er kontrol ved de ydre grænser. Der er ikke, som kollegaen spurgte til før, fri indvandring til EU, og det er rigtigt, som hr. Kristian Thulesen Dahl tidligere sagde, at forudsætningerne for hele Schengenaftalen jo er, at der bliver ført kontrol ved de ydre grænser. Så vi har intet imod kontrol ved de ydre grænser, men det, jeg bare siger, er, at løsningen på den aktuelle krise ikke er den at skærpe kontrollen. Løsningen er at få ordnede forhold, så vi igen ser folk komme ad hovedvejene i stedet for hen over mark og igennem skov og busk.

Kl. 17:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Jeppe Jakobsen.

Jeppe Jakobsen (DF):

Hvis man skal have ydre grænsekontrol, må det også være en grænsekontrol, der fungerer i ekstraordinære situationer og ikke kun fungerer til hverdag. En effektiv grænsekontrol er vel kendetegnet ved, at den altid virker og ikke kun virker en gang imellem.

Så jeg vil prøve igen med henvisning til børnesangen: Hvad må man så ved de ydre grænser?

Kl. 17:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Morten Østergaard (RV):

Grunden til, at vi står i den her situation, er, at det europæiske asylsystem er brudt sammen, og det er jo derfor, at der ikke længere er den kontrol, som var forudsætningen. Det er jo det, som sådan set er min pointe.

Hvis man gerne vil tilbage i en situation, hvor der er det, så kræver det ikke bare, at man gør ting ved de ydre grænser – vi har bakket op om, at regeringen har givet flere penge til Frontex eller erklæret sig klar til at gøre det – det kræver også, at det fungerer længere inde i Europa, fordi hvis ikke de lande kan stole på, at når der er ekstraordinære situationer som den, der er nu, deles vi om opgaven med at integrere flygtningene, så kommer vi, hver eneste gang vi kommer i den situation, til at se, at grænsekontrollen, uanset hvor finmasket den måtte være, bliver svær at håndtere, og vi får kaos som det, vi ser nu. Så de ordnede forhold kræver ikke bare noget af de lande og ting ude på grænsen, det kræver noget af os alle sammen.

Kl. 17:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger i denne runde. Derfor siger vi tak til ordføreren.

Næste ordfører i rækken er fru Pia Olsen Dyhr for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har fået ny regering i Danmark, og det kan mærkes. Vi har en regering, der hellere vil afvikle end udvikle; en regering, der bryder ned i stedet for at bygge op; som ekskluderer i stedet for at inkludere. Kort sagt er det en regering uden ambitioner på fremtidige generationers vegne. Og det er i en tid, hvor ellers både Danmark og resten af verden har brug for ambitioner, hvis vi skal løse de mange store udfordringer, vi står over for.

Vi er lige nu vidne til en global flygtningekatastrofe. Millioner af mennesker rundt omkring i verden er flygtet, tvunget på flugt fra blodige krige, sult og naturens rasen. De har akut brug for beskyttelse og helt basal nødhjælp, så deres situation kan stabiliseres. Jeg tror, at den barske virkelighed blev tydelig for enhver, da forsiderne på alle aviserne viste billeder af druknede flygtninge i Middelhavet, mennesker, der med livet som indsats flygter fra krig, tortur og voldtægt, fra Syrien, hvor Islamisk Stat hærger, og fra Nordirak, hvor danske fly har bidraget til at skabe sikre områder gennem vores luftstøtte til f.eks. kurderne. Det har SF bakket op om, da den irakiske regering bad om hjælp til at beskytte befolkningen mod overgreb fra IS. Men krigen raser dog fortsat, og problemet er langtfra løst.

Flygtningekrisen er voldsom, og det kan desværre blive langt værre. Fattige lande har det med at fungere så dårligt, at politisk efterfølgelse og borgerkrige er konsekvensen, og den globale opvarmning vil føre til, at mange millioner bliver fordrevet. Så drejer det sig

ikke længere om, hvorvidt Danmark skal tage 1.000 eller 3.000 flygtninge i solidaritet med resten af EU. Så drejer det sig om langt højere tal, og vi får brug for fælleseuropæiske forpligtende løsninger. Kampen mod fattigdom og kampen mod global opvarmning er også en kamp om færre flygtninge i fremtiden.

Det perspektiv har regeringen slet ikke. Måske kan den slet ikke tænke så langt. I stedet er den optaget af at indrykke en negativ reklame for Danmark i udenlandske aviser for at skræmme flygtningene væk. Jeg er så ufattelig glad for, at det ikke er hele billedet af Danmark ude i verden. Jeg er stolt af det danske politi og deres håndtering af den konkrete situation. Det var smukt, da billedet af en dansk betjent gik verden rundt, og det var det bedste modbillede til regeringens antiflygtningeannoncer og et fantastisk billede på, hvor ordentlige og venlige danskerne grundlæggende er.

Men det værste er jo ikke de ubegavede annoncer. Værre er det, at regeringen skærer i udviklingsbistanden helt ned til mindste FN-niveau, 0,7 pct., og der er ikke engang lagt oveni til den globale klimainsats. Det er bekymrende, for aftalen var jo klar i København, og aftalen blev indgået af den nuværende statsminister, som sagde, og jeg citerer:

»It is important for me personally to underline, that the financing of a new climate agreement must not undermine efforts to reduce poverty ...«.

Det var de ord, statsministeren brugte i november 2009, og statsministeren ynder jo ellers at påstå, at han holder sine løfter. Det er åbenbart ikke længere rigtigt. Her har vi i hvert fald et klokkeklart løftebrud.

Vi står også midt i en klimakrise, og vi har en forpligtelse over for vores børn og børnebørn. Den skal løses. Temperaturen på jorden stiger, og med de tilsagn, der er givet nu fra verdens lande, vil stigningen i jordens middeltemperatur ikke kunne holde sig under de 2 grader og slet ikke under den 1½ grad, der skal til, hvis risikoen for alvor skal minimeres. Hvad betyder det der med graderne egentlig? Jo, havet vil stige 1-2 m i det her århundrede, for gletsjere og indlandsisen smelter. Koralrev dør i havet, for vandet bliver for varmt, og det er det første led i fødekæden for rigtig mange dyr og i sidste ende også for os. Mange af de kendte afgrøder, vi kender i dag, kan ikke dyrkes i varmere vejr. I Danmark vil vi opleve mere ustadigt vejr, flere storme og mere vand i kælderen. I Sydeuropa vil varmen blive voldsommere, og visse øer i verden vil ikke længere være at finde på verdenskortet. Det var altså ikke for sjov, at Maldiverne holdt regeringsmøde under vand. Deres udfordring er reel.

Derfor er klimatopmødet i Paris til december så afgørende. Det er et møde, hvor det skal lykkes med en juridisk bindende aftale med klare klimamål for verdens lande. I øjeblikket er det USA, der presser på for at sikre en ambitiøs aftale. EU har aftalt et fast mål, men har svært ved at levere den klimabistand, som er så afgørende for at levere en aftale, som også udviklingslandene kan bakke op om.

Kl. 17:07

Under klimatopmødet i København forpligtede landene sig ellers til et klimabidrag på 100 mia. dollar inden 2020. Det mål er langt fra inden for rækkevidde, og visse lande løber nu fra deres forpligtelser, herunder værten for klimatopmødet i København, nemlig statsministeren.

Verden har brug for lande som Danmark, der går forrest, og derfor er signalet så katastrofalt. Regeringen løber i den modsatte retning. Den afvikler i stedet for at udvikle. Står det til regeringen, skal vi heller ikke længere reducere vores CO₂-udslip med 40 pct. i 2020, selv om det ville være en gevinst for samfundet, og selv om de grønne industrivirksomheder er nogle af dem, der skaber eksport og job i tusindvis. Det er en succes, vi skal udvikle, og det er simpelt hen utroligt, at regeringen er så erhvervsfjendsk.

Danmark er ikke blevet et rigt land, ved at vi har isoleret os. Det danske velfærdssamfund er recepten bag den danske succes. Kvindene er på arbejdsmarkedet, alle børn får undervisning, og man har en grundlæggende tryghed i vores samfund. Kriminaliteten er lav, og det er ikke tilfældigt. Det skyldes klare politiske valg, at vi har udviklet en model, hvor vi trygt kan aflevere vores børn i gode daginstitutioner og skoler, og at det ikke kun er de få børn, der får muligheden for at indfri drømme og ambitioner. Det er langt de fleste børn, men det skal jo være alle børn.

Det kræver ressourcer, det kræver pædagoger og pædagogisk personale i vores vuggestuer og børnehaver, og det kræver dygtige skolelærere med tid til forberedelse og tid til den enkelte elev – også de elever, der kræver en ekstra indsats. For barnet skal være i centrum, og vi skal sikre, at alle talenter kommer i spil.

Regeringen lader stå til, og hvad værre er: Den skærer ned på kommunerne i en tid, hvor vi får flere ældre og udgifterne derfor vokser. Hvilken del af kernevelfærden må kommunerne så spare på? Det ved vi endnu ikke. Det kan blive de ældre, det kan blive børnen, og det kan blive folkeskolen, og højst sandsynligt bliver det lidt af det hele.

Jeg forstår ikke, hvordan et stort flertal i Folketinget fra Dansk Folkeparti til Socialdemokraterne kunne godkende den nedskæringsaftale, som regeringen indgik med kommunerne i sommer. Den indeholdt jo reelt konsekvenser for velfærden i kommunerne. Hvorfor sagde man f.eks. ja til en aftale, der betyder ringere hjemmehjælp eller færre voksne i daginstitutionerne? Og det er jo kun begyndelsen. Næste år truer regeringen kommunerne med endnu større nedskæringskrav. Endnu værre er regeringens planer for uddannelsessystemet, og jeg kunne jo i virkeligheden blive ved med at remse op.

Værst tror jeg det er, når vi kigger på, hvor mange børn der i fremtiden vil vokse op i fattigdom. Den forrige regering bragte tallet ned. Det tal vil igen stige og medføre en barndom uden deltagelse i kammeraternes børnefødselsdage, fordi det er pinligt at komme uden en gave, en barndom, hvor juleaften kun bliver en succes med hjælp fra Frelsens Hær eller den lokale præst.

Jeg kan godt huske, hvad det betød i min familie, når præsten kom forbi med julekassen. Det gjorde julen lidt sjovere. Men det er jo ikke det, der er meningen i et velfærdssamfund. Mange oplever desværre en barndom, hvor de ikke kan få en cykel, gå til fodbold eller mange af de andre fritidsaktiviteter, som virker helt naturligt for alle os andre. Der er ikke råd. Og nu vil regeringens kontanthjælpsydelse udsulte familierne yderligere.

Det får konsekvenser. Jeg har nu hørt mange borgerlige politikere rase og sige: Jamen så må folk jo tage sig sammen. Hold da op! Vi taler om familier, hvor den ene eller begge forældre er syge eller har mistet jobbet under krisen. Og efter en forkortet dagpengeperiode lavet af de selv samme borgerlige politikere er beskeden nu: Vi strammer yderligere. Trist og katastrofalt for de familier, ikke mindst børnene.

Er der så overhovedet muligheder på Christiansborg i den kommende tid, nu hvor jeg i den grad har revset regeringen? Ja, og jeg vil i hvert fald klart sige til regeringen, at er der muligheder på Christiansborg for at flytte politikken i den rigtige retning, så er vi klar i SF. Det gjorde vi, da den grønne boligjobordning kom på bordet og sikrede grønne tiltag i vores privatboliger. Det var det samme, da vi lavede solcelleordningen. Nu har vi bare gjort det i forhold til isolering, udskiftning af vinduer og forbedringer af boligen. Det kan vi gøre igen.

Der er ingen mandater eller stemmer på Christiansborg, der er for fine til os. Og vi ved, at dagpengekommissionen barsler den 19. oktober, så bare for at slå det fast: For SF er den bedste løsning at skabe job til de arbejdsløse. Vi er også optaget af trygheden og sikkerhedsnettet, og derfor ønsker vi jo en længere periode og langt bedre muligheder for genoptjening af dagpengereetten.

Det kan ikke lade sig gøre uden at tilføre dagpengesystemet flere penge, så tak til S for meldingen i dag. For ellers bliver det de arbejdsløse, der skal betale for et ændret dagpengesystem, og det er som at fodre hunden med sin egen hale. Lad os nu få en holdbar og stærk løsning. Det kan kun lade sig gøre med et bredt flertal i Folketinget. Det vil skabe tryghed på arbejdsmarkedet og give en løsning, der gør det nemmere at genoptjene retten til dagpengene; en løsning, hvor man bliver belønnet for at tage småjobs undervejs; en løsning, hvor man mærker sikkerhedsnettet, når man bliver arbejdsløs. De 60.000, der har mistet retten til dagpenge, siden V, K, DF og Radikale Venstre lavede dagpengereformen i 2010, har følt de tydelige konsekvenser. Lad os nu få lavet en langt bedre reform.

Vi er også klart til at benytte os af flertallet sammen med De Konservative for klimamålsætningen om de 40 pct., og vi har tænkt os at holde regeringen fast på Togfonden DK, det skal der ikke være nogen tvivl om. Der er stadig væk flertal bag forliget i Folketinget.

Så vi er klar til forhandlinger, hvis det gør Danmark bedre, og vi er også klar til at råbe op, hvis det går i den gale retning. Det skal I ikke være i tvivl om.

Kl. 17:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er foreløbig syv, der ønsker korte bemærkninger, og den første i rækken er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 17:13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og mange tak til fru Pia Olsen Dyhr. Jeg kvitterer bestemt også for boligjobordningen og SF's medvirken hertil. Fru Pia Olsen Dyhr udtrykker en meget stor bekymring for næste generation, for vores børn, og det er jo en bekymring, som vi sådan set alle sammen deler herinde. Altså, der er jo nærmest ikke nogen grænser for, hvor mange penge SF vil sætte af til flere pædagoger osv. Man gik jo til valg på at afsætte 2 mia. kr. til 5.000 flere voksne i daginstitutionerne. Hvordan kan det så være, at i den periode, hvor SF sad i regering eller var støtteparti for den socialdemokratiske og radikale regering, faldt antallet af pædagoger med 3.000? Hvorfor gjorde man ikke noget ved det, når nu man ligesom havde serveretten?

Kl. 17:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Mens SF sad i regering, sikrede vi på finansloven i 2012 500 mio. kr. mere om året til pædagogisk personale i daginstitutionerne. Og igen i 2015, hvor vi var støtteparti for SR-regeringen, sikrede vi 250 mio. kr. mere om året til pædagogisk personale. Så SF har sådan set været med til at levere 750 mio. kr. mere til pædagogisk personale ude i vores daginstitutioner. Det er så samtidig sket i en tid, hvor kommunerne har sparet, og eftersom jeg ikke hører til et parti – og det mener jeg sådan set heller ikke at Venstre gjorde – som mener, at vi her på Christiansborg skal diktere alt, hvad de skal gøre i kommunerne, så synes jeg, at vi også skal overlade det lidt til kommunerne at vurdere, hvordan de vil bruge pengene.

Så er der jo nogle kommuner, der desværre har skåret ned på det pædagogiske personale. Belært af den erfaring blev det, da vi indgik aftalen om finansloven i 2015, sådan, at det er en pulje, som kommunerne kan søge fra, og efterfølgende godkender man, at pengene er blevet brugt på personale, i stedet for det, der blev gjort tidligere, nemlig at pengene bare blev sendt ud i kommunerne, hvor vi oplevede at det faktisk betød nedskæring.

Kl. 17:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 17:15

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Hold da op, det var et svar med mange ord i. Jeg undrer mig bare lidt over, at man ikke vil blande sig i kommunernes økonomi, hvis kommunerne afskediger pædagoger, men at man gerne vil blande sig i kommunernes økonomi, hvis kommunerne skal ansætte pædagoger. Er det korrekt?

Kl. 17:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Grunden til, at jeg brugte mange ord, var faktisk, at jeg gerne ville svare på spørgsmålet. Det synes jeg er meget rimeligt i Folketinget. Jeg tror, at det, der er afgørende, er at spørge: Laver vi en økonomisk ramme, der er fornuftig for kommunerne, så de har mulighed for at ansætte det nødvendige pædagogiske personale? Jeg synes jo, at det går i den gale retning. Når regeringen sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne laver et omprioreringsbidrag i kommuneaftalen, så de skal skære ned med 1 pct. ude i kommunerne de kommende år, så vil det få konsekvenser for børnene. Vi har gjort det modsatte. Vi har faktisk leveret nogle nye penge, så det var muligt at ansætte noget personale.

Kl. 17:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 17:16

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Og tak til ordføreren for talen. Vi er jo heldigvis enige med SF om rigtig mange ting og anser SF som en rigtig vigtig samarbejdspartner herinde og ser frem til det samarbejde også i den nye samling. Men et enkelt område har vi diskuteret, og det er det her med privatiseringen af DONG, hvor vi jo har været uenige helt tilbage fra dengang, hvor man solgte ud til Goldman Sachs, og hvor der var hele den ballade i forbindelse med det, som SF jo desværre medvirkede i. Og her senest har man, inden vi overhovedet har fået fundet ud af, hvad der egentlig foregik dengang og afdækket omfanget af den skandale, så valgt en videre privatisering gennem en børsnotering.

Jeg har hørt SF's forklaring på, hvorfor man mener, det er en god idé. Jeg synes, det er en rigtig skidt idé. Det er et firma, som ejer vores elforsyning i store dele af Sjælland, som ejer nogle af vores kraftværker, og som ejer nogle af vores vindmølleparker, og dem vil man altså nu sælge ud til højstbydende.

Men det, jeg egentlig vil spørge om, er ikke så meget det, det er mere, hvorvidt SF kan støtte det forslag, som Alternativet og Enhedslisten har fremsat, nemlig om, at det her meget kontroversielle spørgsmål bliver sendt til folkeafstemning, sådan at danskerne kan stemme om, hvorvidt de støtter en børsnotering eller ej.

Kl. 17:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed for hr. Pelle Dragsted, at SF har været optaget af at fastholde statslig kontrol med DONG. Det har været SF's fokus helt tilbage fra 2004, da man havde diskussionen om DONG allerførste gang. Der sørgede vi for, at aktiemajoriteten blev på statens hænder. Det har vi kæmpet for siden hen, og jeg er meget ked af, at vi ikke har Enhedslisten som allieret her, for hvis I nu var med i forliget, var vi jo flere, der kæmpede for, at det var staten, der i virkeligheden stod med de fleste af aktierne i DONG. Det er jo ikke sådan, at staten på noget tidspunkt har ejet 100 pct. af aktierne i DONG, men vi har sådan set hele tiden haft aktiemajoriteten, og det er det, SF har kæmpet for.

I forhold til en folkeafstemning med hensyn til DONG har vi jo en aftale; der er indgået en aftale på Christiansborg, og den står vi selvfølgelig ved.

Kl. 17:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 17:18

Pelle Dragsted (EL):

Jeg er helt med på, at man har indgået en aftale, og det forslag, vi har fremsat sammen med Alternativet, er sådan set, at man siger, at den aftale, der blev indgået den her sene fredag eftermiddag, er den, vi sender til folkeafstemning, f.eks. på den dato, hvor vi alligevel skal stemme om retsforbeholdet. Alle er jo klar over, at da man f.eks. privatiserede til Goldman Sachs, var det omkring 87 pct. af danskerne, der var modstandere af det salg. Vi ved, at det her er dybt kontroversielt; vi ved, at det er noget, der har optaget danskerne. Og derfor kan vi jo godt være uenige om fornuften i at fortsætte privatiseringen af DONG, som man gør med den her børsnotering, og i at invitere flere private indenfor, men kunne vi ikke være enige om, at det vil være rimeligt at spørge danskerne, hvad de synes, før man tager den her beslutning, som jo er på vegne af os alle sammen?

Kl. 17:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kunne så godt tænke mig, at Enhedslisten stod sammen med SF i kampen for at sørge for, at staten beholder majoriteten i DONG. Det har været SF sammen med Socialdemokraterne, der har kæmpet i forliget for at sørge for, at hovedparten af DONG's aktier stadig væk er på statens hænder. Og der er jeg jo ked af at Dansk Folkeparti og Enhedslisten kører med på en badebillet uden overhovedet at tage ansvar for at sørge for, at staten fastholder DONG.

Når det så er sagt, står vi bag den aftale, vi har indgået, og derfor støtter vi ikke op om en folkeafstemning. Sådan er det også, når man indgår aftaler.

Kl. 17:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er fru Carolina Magdalene Maier. Værsgo.

Kl. 17:19

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for ordet, og tak for talen. Jeg har bare et enkelt spørgsmål. Ordføreren nævnte i sin ordførertale, at det er meget vigtigt for SF, at vi har en god folkeskole med dygtige lærere, sagde ordføreren, som har tid til forberedelse og undervisning. Så kunne jeg bare godt tænke mig at spørge ordføreren, hvordan SF som en del af forligskredsen

bag folkeskolereformen – set i lyset af de udfordringer, vi har set indtil videre, med folkeskolereformen: dårlig trivsel blandt elever, lærere, der flygter fra folkeskolen, en massiv tilgang til privat- og friskoler – vil arbejde for at få folkeskolen på rette spor igen, altså som en del af den forligskreds, der står bag reformen.

Kl. 17:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, det er helt afgørende, at vi åbner for dialogen med lærerne. Og grunden til, det er afgørende, er, at vi skal have folkeskolen tilbage på sporet. Det kræver en evaluering. Det kræver, at vi får kigget igennem, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Der er ingen tvivl om, at vi i hvert fald har en udfordring med inklusion ude i folkeskolen; det tror jeg at næsten alle Folketingets partier har erkendt at vi er nødt til at gøre noget ved. Det vil ikke kræve flere penge, men det kræver jo, at kommunerne sørger for, at pengene følger det inkluderede barn; det gør de langtfra i alle kommuner. Det er et element.

Et andet element er selvfølgelig at kigge på, om vi ikke skal have flere penge ind i folkeskolen. Det har SF foreslået i folketingsvalgkampen, og det står vi gerne ved, for vi må erkende, at nogle af de opgaver, der skal løses i folkeskolen, er der ikke nok penge til. Jeg er derfor også glad for, at børne- og undervisningsministeren har inviteret til, at vi nu skal kigge på folkeskolen, og vi vil selvfølgelig prøve at arbejde for at gøre folkeskolen endnu bedre.

Kl. 17:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet.

Kl. 17:21

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det, og tak for svaret. Så har jeg bare to tillægsspørgsmål, der er lidt mere konkrete. Mener ordføreren, at skoledagene er for lange, som det er i dag, og vil SF arbejde for en opblødning på det punkt? Og mener ordføreren, at lærernes arbejdstidsregler er for ufleksible, som det er i dag, i forhold til hvordan man kan forberede sin undervisning, og vil SF arbejde for en opblødning på det punkt?

Kl. 17:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Først vil jeg om det med skoledagens længde sige, at det jo er muligt i de forskellige kommuner at konvertere længden på dagen til f.eks. i stedet for at have to voksne i undervisningen. Jeg synes, at man i flere kommuner skulle benytte sig af muligheden for måske faktisk at have kortere skoledage, men så i de timer, der er, have to voksne i undervisningen. Det kan være en pædagog, det kan være en lærer, det kan være to lærere. Men det tror jeg måske kunne være med til at gøre skoledagen en smule mere fleksibel. Det gør man rigtig godt i nogle kommuner, og i andre kommuner gør man det mindre godt.

I forhold til lærernes arbejdstid er jeg jo rigtig glad for, at SF sørgede for, at det var muligt at indgå lokalaftaler. Nu har vi set halvdele af landets kommuner indgå lokalaftaler med lærerne, som jo stiller både skoleledelsen, men også lærerne bedre i forhold til at få sat forberedelsestiden på skemaet og måske også være lidt mere fleksible i skemalægningen.

Kl. 17:23

Kl. 17:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Så giver jeg ordet til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:23

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg tror, at jeg for meget længe siden kom til at sige noget om grundskyld og om, hvorfor det er vigtigt for os, og så mener jeg, at det var på Twitter, at fru Pia Olsen Dyhr skrev, at jeg ville hjælpe de rige på Frederiksberg og ikke gøre noget for 3F'erne andre steder i landet. Sådan kunne fru Pia Olsen Dyhr i hvert fald godt have sagt, men jeg er helt sikker på, at vi kan finde frem til det.

Jeg vil blot spørge: Er grundskyldsproblematikken sådan en særlig problemstilling, der gælder isoleret for rige mennesker, eller er det også 3F'erne andre steder i landet, der skal gå fra hus og hjem, fordi vi har så travlt med at beskatte folk fra hus og hjem?

Kl. 17:23

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har jo fået en lidt mærkelig opdeling i ejendomsskat og grundskyld, hvilket betyder, at du kan bo langt ude på landet og have en ejendom og være pensionist og opleve, at dine skatter stiger, mens du kan bo på Frederiksberg og overhovedet ikke have noget fysisk areal omkring, men opleve, at dine ejendomsskatter er indefrosset. Så jeg anerkender, at der kan være mange både rige og fattige, der bliver ramt af den her problematik.

Vi har allerede kigget på den i forbindelse med skatteaftalen, hvor vi diskuterede boligskatterne, og vi har aftalt, at vi har fikset området indtil 2020, og det står jeg faktisk bag.

Kl. 17:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 17:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Det var nok svar som forventet, men jeg tillader mig at være en smule nedslået over det. Altså, det vil sige, at vi så skal lade de ejendomsvurderinger og et nyt vurderingssystem sejle indtil 2020. Ville det ikke være moralsk rigtigt at sige: Vi indefryser grundskylden, indtil vi har et nyt vurderingssystem? Eller skal man bare sige: Det er vel nok dejligt, lad os bare malke boligejerne for alle de kroner, de har, og så skidt med, at der er nogle af dem, der må gå fra hus og hjem?

Kl. 17:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu skal vi jo prioritere og være økonomisk ansvarlige, er jeg nødt til at sige til hr. Søren Pape Poulsen. Man kan ikke gøre alt i den her verden, herunder kan man ikke sige, at man vil indefryse grundskylden og samtidig sørge for flere pædagoger i vores daginstitutioner. Hvad den prioritering angår, skal der ikke være nogen tvivl om, at jeg synes, det er langt vigtigere, at vi har pædagoger i vores daginstitutioner, og at vi får flere af dem.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:25

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Ordføreren sagde, at SF fik afsat 500 mio. kr. til flere pædagoger. Men så vil jeg lige have ordføreren til at bekræfte, om det ikke også i realiteten betød, at lovgivningen gav mulighed for at sende regningen direkte videre til forældrene, så det betød en øget brugerbetaling for forældrene.

Kl. 17:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu har vi jo kommunalt selvstyre i Danmark, og det er op til kommunerne inden for et vist loft at vurdere, hvad prisen skal være på fritidsordninger, på daginstitutioner osv. Vi må erkende, at der er vanvittig stor forskel på det, i forhold til hvor man er i landet, og jeg har noteret mig, at nogle af de steder, hvor Dansk Folkeparti sidder med afgørende indflydelse, jo også er nogle af de steder, hvor man er med til at øge prisen på daginstitutionerne mest. Det er jo en politisk prioritering.

Vi er sådan set optaget af, at det skal være billigere at få sine børn i daginstitution. Vi ved, at det er et af de steder, man bliver integreret allerbedst, og nogle af de socialt udsatte børn og børn af anden etnisk herkomst har godt af at komme i daginstitution, og derfor skal priserne ikke stige for meget.

Kl. 17:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 17:26

Karina Adsbøl (DF):

Jamen en af konsekvenserne af den lovgivning var jo, at man sendte regningen videre til forældrene.

Men når det så er sagt, kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren holdning til, om ordføreren vil gå til finanslovsforhandlingerne med et krav om, at anbragte børn og unge kan få retskrav på et efterværn. Jeg spørger, fordi jeg tidligere har været i debat med ordføreren partifælle fru Trine Torp, som har udtrykt, at det vil SF gerne, og så undrede jeg mig bare over, hvorfor SF ikke sørgede for at få det indført dengang, hvor SF jo havde socialministerposten.

Kl. 17:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at efterværn er rigtig vigtigt for SF. Det har vi både kæmpet for i forbindelse med satspuljeforhandlingerne, og det har vi kæmpet for i forbindelse med finansloven, og det bliver vi ved med at kæmpe for, for vi taler om nogle af de aller mest udsatte unge, som, når de bliver 18 år, oplever, at de kommer i kolossale problemer, fordi de ikke nødvendigvis har nogen familiekontakt. Og det er det, der er ideen med efterværn, altså at man stadig væk holder fast i de unge. Så jo, det vil vi kæmpe videre for.

Kl. 17:27

Kl. 17:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er fru Jane Heitmann fra Venstre. Værsgo.
Kl. 17:27

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne følge op på hr. Jakob Ellemann-Jensens spørgsmål om de ansatte i de danske daginstitutioner. For sagen er jo den, at antallet af ansatte i de danske daginstitutioner er faldet fra 70.208 i 2011 til 67.188 i 2013, for nu at være helt præcis. Hvordan vil ordføreren forklare det fald i antallet af ansatte i danske daginstitutioner?

Kl. 17:28

Kl. 17:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Kl. 17:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Fru Jane Heitmann nævner forskellen fra 2011 til 2013. Efterfølgende blev der faktisk afsat penge på bl.a. finansloven for 2015, altså det år, vi er i her. Der blev afsat 250 mio. kr. til flere pædagoger. Men der er ingen tvivl om, at vi havde en udfordring, for der var jo allerede i finansloven 2012 afsat 0,5 mia. kr. til yderligere pædagogisk personale. Vi kunne se, at kommunerne ikke brugte pengene på pædagogisk personale, og derfor fulgte vi op efterfølgende.

Når det så er sagt, er jeg meget interesseret i, hvorfor Venstre ikke synes, det her er vigtigere. Venstres egen børneordfører har været ude i valgkampen og sagt, at det er vigtigt, at vi får mere pædagogisk personale, og at man så ikke har valgt at prioritere det i finansloven, synes jeg er hovedrystende.

Kl. 17:29

Kl. 17:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Fru Jane Heitmann.

Kl. 17:29

Jane Heitmann (V):

Nu er kadencen jo sådan set her, at det er mig, der stiller spørgsmål til ordføreren, og ikke omvendt. Nu nævner ordføreren jo selv her, der er afsat 250 mio. kr. til mere pædagogisk personale i 2015. Ordføreren nævnte løftebrud i ordførertalen og beskyldte Venstre for at begå løftebrud, og det er helt komisk, for SF gik jo i sin tid til valg på at tilføre 2 mia. kr. til bl.a. flere pædagoger – 2.000 flere pædagoger, hvis jeg husker ret. Hvordan hænger det så sammen med, at antallet er faldet fra 70.208 i 2011 til 67.188 i 2013, når vi taler antallet af ansatte i de danske daginstitutioner?

Kl. 17:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF gik til valg i 2015 på, at der skulle afsættes 2 mia. kr. mere om året til 5.000 flere pædagoger ude i vores daginstitutioner. Det mener vi sådan set stadig væk, det skal der ikke være nogen tvivl om. Men det er jo ikke sådan, at vi sidder i regering, vil jeg sige til fru Jane Heitmann, og derfor kan man vel ikke sige, at det er løftebrud, at vi ikke kan gennemføre det i 2016. Det vil jeg bare understrege. Det er en lille smule svært, men jeg skal da prøve at gøre mit bedste for at kæmpe for børnenes tarv også fremadrettet.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er fru Anni Matthiesen fra Venstre. Værsgo.
Kl. 17:30

Anni Matthiesen (V):

Tak. Jeg vil egentlig gerne holde lidt fast i det med pædagogerne. For som der jo rigtigt nok er blevet talt om her i salen i dag, og det håber jeg også SF's ordfører kan bekræfte, har man sagt et, og så er det faktisk blevet til noget andet. Kan ordføreren ikke bekræfte fra talerstolen i dag, at det faktisk forholdt sig sådan, at der blev færre pædagoger i daginstitutionerne?

Kl. 17:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, for de tal, som Venstre fremlægger, handler om tal fra 2011 til 2013 og ikke frem til 2015. Men det er rigtigt, at der var et fald i årene fra 2011 til 2013, det anerkender jeg bestemt. Samtidig faldt børnetallet også, og de ting hænger som regel sammen. Når der er færre børn, plejer det ikke at være sådan, at man samtidig skruer op for antallet af pædagoger. Når det er sagt, så har vi alt i alt leveret for 750 mio. kr. til flere pædagoger om året, siden SF trådte ind i regeringen i 2011.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det fru Anni Matthiesen for anden korte bemærkning.

Kl. 17:31

Anni Matthiesen (V):

Tak, og tak for svaret. Vi har jo lidt det indtryk, at SF rigtig gerne vil bruge rigtig mange penge, når det gælder flere pædagoger i daginstitutionerne. Samtidig siger ordføreren så lige her og nu, at der også kan komme færre børn i daginstitutionerne. Kunne ordføreren eventuelt i dag forklare mig: Er der en grænse for, hvor mange penge SF vil bruge på flere pædagoger? Kunne ordføreren bekræfte, at nogle gange kan det måske være nødvendigt at afskedige pædagoger, hvis det er sådan, at der kommer færre børn?

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Stine Brix):

Ordføreren.

Kl. 17:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen der skal da ikke være nogen tvivl om, at hvis børnetallet falder drastisk, har det også nogle konsekvenser for pædagoger. Men vi er jo stadig væk ikke i mål med ordentlige normeringer ude i vores daginstitutioner. Når en pædagog står alene med 12 børn i en vuggestue, skal hun både skifte bleen, trøste et barn og samtidig måske hindre et slagsmål. Det er ikke godt nok.

Det er ikke kun noget, SF siger. Det var også noget, Venstres børneordfører sagde undervejs i valgkampen. Og jeg er helt enig. For det er så afgørende at sørge for, at vores børn får en ordentlig opvækst. Derfor har vi prioriteret det. Vi har sagt, det er vigtigt, at man i vuggestuer er en voksen til tre børn, og at man i børnehaver er en voksen til seks børn. Det svarer med det nuværende børnetal til, at der er brug for 5.000 flere pædagoger. Det er lig med 2 mia. kr.

Tredje næstformand (Stine Brix):
Så er det fru Mette Abildgaard.

Kl. 17:32 ring, og derfor mener jeg sådan set ikke, at der er noget moralsk problem i at lade topskatgrænsen blive der, hvor den er. Kl. 17:35

Mette Abildgaard (KF):

Tak for ordet. Jeg er klar over, at fru Pia Olsen Dyhr ikke kerer sig synderligt om bankdirektørens skattebetaling osv. Det er hun også i sin gode ret til, men jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om noget. Når nu nye tal viser, at hver femte i arbejdsstyrken i dag betaler topskat, deriblandt mange skolelærere og sygeplejersker, tusindvis af mekanikere, hver tiende metalarbejder, mener ordføreren så ikke, at man måske burde prøve at se på at hæve grænsen for, hvornår folk betaler topskat?

Kl. 17:32 **Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):**
Så er det hr. Hans Andersen.

Kl. 17:35

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:33

Hans Andersen (V):

Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr nævnte i sin tale, at den bedste løsning er at skabe job til de arbejdsløse. Så blev jeg meget interesseret og lyttede godt efter. Så kom der sådan set ikke mere. Der var ikke nogen forslag til tiltag, der kunne skabe flere job i Danmark. Men nu er der jo lejlighed til at svare på mit spørgsmål. Hvilke tre konkrete forslag har SF til at give bedre rammer til de danske virksomheder, så vi kan skabe flere job, så vi faktisk kan få de ledige ud i job?

Kl. 17:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed, at da skattereformen blev lavet, mens vi sad i regering, ændrede man faktisk på grænsen for topskatten. Jeg synes, den ligger fint der, hvor den ligger.

Jeg synes, det gav mening at flytte den lidt for nogle af dem, der var i mellemindkomstgrupperne, netop politibetjenten og læreren, men hvis jeg skulle bruge penge på skattelettelser – og de skal jo så først findes – ville jeg lave skattelettelser i bunden. Jeg ville belønne kassedamen, jeg ville belønne både SOSU-assistenten og SOSU-hjælperen, fordi det er nogle af dem, der har det fysisk hårdeste arbejde i Danmark. Dem vil jeg gerne give flere penge mellem hænderne. Jeg vil ikke finansiere det, som regeringen vil, ved at lade kontanthjælpsmodtagerne betale. Jeg vil lade det være f.eks. skat på finansielle transaktioner, der medfører, at vi får det provenu i statskassen, der kan betale skattelettelser i bunden.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 17:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kunne jo starte med et af de tilskud, som regeringen har afskaffet på finansloven, nemlig tilskuddet til varmpumper. Det er sådan set afgørende for rigtig mange klimavenlige virksomheder, at man får omdannet el fra vores vind til varme i vores kraft-varme-værker. Vi har oplevet adskillige kraft-varme-værker banke på døren, og jeg ved, at hr. Kristian Pihl Lorentzen oplevede i går, at det, at Venstre i den grad har valgt en erhvervsfjendsk retning der, faktisk kommer til at betyde tab af arbejdspladser. Det er det ene element.

Derudover er der generelt regeringens indsats på miljø- og klimaområdet. I stedet for at have store ambitioner, som jo betyder, at virksomheder som Grundfos, Danfoss og Kamstrup og andre hele tiden udvikler ny teknologi, som kan blive til eksport og nye arbejdspladser, går det sådan set i stå.

Et tredje element er de vandvirksomheder, vi har i Danmark, som har levet godt af nogle af de eksportordninger, vi har. De kommer i den grad til at opleve, at de får sværere ved at eksportere, fordi der ikke er afsat midler til det.

Kl. 17:34

Kl. 17:37

Mette Abildgaard (KF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre bare helt kort, om ordføreren egentlig fra et moralsk perspektiv mener, at det er forkert, at en sygeplejerske, som tager en ekstra tjans på hospitalet, ender med at betale 67 pct. i sammensat marginalskat, når man tager skatter og afgifter med? Belønner det medarbejderen?

Kl. 17:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Hans Andersen.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:34

Hans Andersen (V):

Hvis det nu oprigtigt skulle være en prioritering for SF, burde det måske have været fremhævet i talen, i stedet for at der mere var tale om, hvordan vi kan sikre, at mennesker på offentlig forsørgelse får flere penge. Så kan man selv vurdere som lytter, om det reelt er en prioritering fra SF's side, at de faktisk vil skabe flere og bedre rammer for virksomhederne.

Men når nu vi kunne finde hinanden, da vi lavede boligjobordningen, så kunne det også godt være, at vi kunne finde hinanden, når vi taler om afvikling af NO_x-afgiften eller bedre vilkår for vores familievirksomheder. Det vil jeg gerne spørge om. Vil SF støtte, at vi skaber bedre vilkår for vores familievirksomheder og deres fremtid, og vil SF støtte afskaffelse af NO_x-afgiften?

Kl. 17:37

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er sjovt: Jeg har ikke sådan nogen moralsk kvababbe i forhold til vores skattesystem. Det, jeg synes er væsentligt, er, at det er retfærdigt. Ja, dem, der tjener mest, skal også bære de tungeste byrder. Det er solidariteten i vores skattesystem.

Det er så også med til at gøre, at alle børn har mulighed for at komme i et skolesystem, som jo er skattefinansieret. Vi har et sundhedssystem, der er skattefinansieret. Vi kan komme på videregående uddannelser af høj kvalitet, vi kan stadig prioritere penge til forskning og ikke mindst til de klimaløsninger, som både SF og Konservative har varme drømme om. Men det kræver altså skattefinansie-

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:37

Kl. 17:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF er meget optaget af noget af det, der skaber arbejdspladser i Danmark og er vores næststørste eksportvare, nemlig hele miljø- og klimaområdet. Jeg synes jo, det er tankevækkende, at regeringen i den grad vender det blinde øje til, når Dansk Industri råber vagt i gevær. Jeg bliver lidt i tvivl om, om ordføreren har hørt min tale, så lad mig bare citere fra den:

De grønne industrivirksomheder er dem, der skaber eksport og job i tusindvis. Det er en succes, vi skal videreudvikle.

Det er bare for at nævne noget, og jeg vil sige, at det er der, hvor vi skal satse. Jeg mener, at det at afskaffe NO_x-afgiften eller for den sags skyld fjerne afgiften for familieejede virksomheder er den forkerte vej. Det mener jeg er fortidens virksomhedspolitik i stedet for fremtidens.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:38

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg vil faktisk tage fat i et spørgsmål, som fru Karina Adsbøl stillede før, for jeg mener ikke, at ordføreren har svaret på det. Fru Karina Adsbøl spurgte: Hvis SF mener, der skal leveres i spørgsmålet om efterværn, hvordan kan det så være, at SF ikke gennemførte det, mens de havde regeringsmagten? Det kunne jeg godt tænke mig et svar på.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Stine Brix):

Ordføreren.

Kl. 17:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi arbejder stadig på at forbedre efterværn for de udsatte unge på omkring 18 år. Der var mange ting, der faktisk lykkedes for os, mens vi sad i regering. Det var både flere penge til vores børn, en ambitiøs klimapolitik, en togfond og meget andet. Men som fru Louise Schack Elholm vil opleve, mens Venstre sidder i regering, kan der også være ting, det ikke lykkes at få igennem. Det hedder kompromiser. De findes også, men det er jo ikke det samme, som at SF ikke bliver ved med at kæmpe for, at vi skal have et bedre efterværn for de udsatte unge.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Stine Brix):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:39

Louise Schack Elholm (V):

Det var rigtig dejligt med et svar. Så vil også gerne lige foreholde ordføreren spørgsmålet om de her 3.200 færre pædagoger. Ordføreren sagde, at det ikke giver mening at kigge på det, fordi det gjaldt fra 2011 til 2013. Så vidt jeg husker, stoppede SF med at være i regering i januar 2014, så det vil sige, at det faktisk passer meget godt med den periode, hvor SF var i regering. Er SF tilfreds med det resultat, nemlig at der kom 3.200 færre pædagoger i den periode, hvor SF var i regering?

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Stine Brix):

Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at SF hele tiden har været optaget af, at der skal være flere pædagoger til vores børn. Derfor kæmpede vi videre i 2015 for at sørge for, at der i finansloven skulle sættes flere penge af, i erkendelse af at kommunerne ikke brugte den 0,5 mia. kr., vi satte af i 2012. 0,5 mia. kr. er faktisk meget på børneområdet. Vi satte det af hvert eneste år i samarbejde med Enhedslisten, Socialdemokraterne og Radikale, fordi vi var meget fokuserede på, at vi skulle løfte indsatsen for vores børn. Kommunerne brugte bare ikke pengene klogt nok. De brugte dem nemlig ikke på børneområdet.

Vi så det spredt ud til alt muligt andet, og derfor gik vi jo ind i finansloven for 2015 belært af erfaringerne fra 2012 og målrettede dem langt bedre. Vi må jo erkende, at når det ikke altid lykkes at få kommunerne til at løfte den indsats, vi vil have, så må vi gøre det bedre.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det hr. René Gade.

Kl. 17:41

René Gade (ALT):

SF er med i forsvarsforligskredsen, og det er vi i Alternativet af gode grunde ikke. Jeg har et spørgsmål til SF og fru Pia Olsen Dyhr. Der er ikke så meget åbenhed om processen for indkøb af kampfly, og jeg har stor respekt for, at SF netop tager de knubs, det giver at være med i en forligskreds, men da vi ikke er med og ikke rigtig får de informationer, vi godt kunne tænke os, tænker jeg: Synes SF stadig, at det stadig væk er det rigtige at investere de 30 mia. kr. og måske med afledte udgifter op til 100 mia. kr. i nye kampfly?

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Stine Brix):

Ordføreren.

Kl. 17:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF gik ind i forsvarsforliget for netop at gøre det danske forsvar mere moderne og også for at være med til at effektivisere og spare mere i forsvaret. Det lykkedes faktisk at komme igennem med en besparelse på 2 mia. kr. om året. Det synes jeg sådan set er et ganske godt resultat af forsvaret.

Vi arbejder jo med at gøre tingene så fornuftigt som muligt. Det gælder sådan set også F-16-fly eller lignende fly, der skal indkøbes, for jeg må sige, at når vi sender danske soldater af sted, så skal de selvfølgelig ikke flyve i rustbunker eller andet, og vi sender danske soldater af sted til vigtige områder i verden. Det vil jeg fortsat bakke op om, når der f.eks. er et FN-mandat. Derfor skal de have ordentlig udrustning. Dermed ikke være sagt, at vi nødvendigvis behøver at bruge 30 mia. kr. Jeg ser gerne, at det bliver et mindre beløb, og det er heller ikke nogen hemmelighed, at SF mener, at man kan købe et mindre antal fly.

Men derudover vil jeg da opfordre forsvarsministeren til at invitere Alternativet til en kop kaffe for at snakke om eventuelt andre spørgsmål. Det ville måske være en meget god arbejdsmetode.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det hr. René Gade for anden bemærkning.

Kl. 17:42

René Gade (ALT):

Tak. Vi er også i gang med at etablere den kontakt.

Det, jeg er interesseret i, er også at få fremlagt SF's ønsker og krav, når man sidder med i forligskredsen, for det kan meget vel være os næste gang. Ønsker de at se en vision for, hvor det danske forsvar skal hen, eller synes de, det er okay med de splittelser af indsatser, vi laver internationalt lige nu, som mange i forsvaret faktisk klager over, fordi man godt kunne tænke sig, at der var en mere defineret indsats på færre områder, så der faktisk var ressourcer nok til at løse de opgaver, vi fra politisk side stiller. Er det noget, der er tilfredstillende for SF lige nu?

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:43

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har igennem forsvarsforliget arbejdet med at fokusere indsatsen, professionalisere og modernisere forsvaret. Det har vi været optaget af, for jeg tror sådan set, det er vigtigt, at de forskellige lande, når man bidrager i internationale indsatser, kommer med deres spidskompetencer. Der er nogle områder, hvor Danmark er rigtig dygtig, og der er nogle områder, hvor man kan sige, at vi måske ikke burde bruge allerflest kræfter. Det kommer vi til at arbejde videre med. Det kommer til at være i fokus for SF.

Når det er sagt, vil jeg meget gerne understrege, at når vi sender militærpersonale ud i verden, så skal vi også sende dem godt udrustet ud, og det er ikke acceptabelt, at man f.eks. hører fra flymekanikere eller andre, at de på den måde er presset til det yderste. Det skal vi selvfølgelig sørge for ikke sker.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Stine Brix):
Så er det fru Mai Mercado.

Kl. 17:44

Mai Mercado (KF):

Tak. I disse dage får vi rigtig mange tilbagemeldinger fra forældre, som har deres børn i folkeskolen. Det er forældre, der skriver om børn, som har ondt i maven, som ikke har lyst til at møde, som ikke har lyst til den lange skoledag, vi ser. Det er dels de rigtig lange skoledage, der er problemet, men det er også den understøttende undervisning, som i høj grad er et problem, fordi den ikke er kvalificeret nok.

Jeg må bare sige, at jeg savner SF i folkeskoledebatten. Jeg savner, at det ikke kun er Det Konservative Folkeparti, som går forrest og kritiserer de elementer, der ikke fungerer. Så jeg håber, at fru Pia Olsen Dyhr vil tage sit parti med ind i kampen og kæmpe sammen med os for, at vi får gjort noget ved de her lange skoledage, at vi får gjort noget ved indholdet i den folkeskolereform, som ikke fungerer.

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, det er afgørende at sige, at folkeskolereformen grundlæggende er en god reform. Den betyder, at nogle børn, som måske ikke har de samme muligheder som deres bogligt stærke kammerater, bliver rustet til fremtidens uddannelsessystem. De får nogle flere muligheder ved simpelt hen at få mere læring. Så grundlæggende synes jeg, det er en god folkeskolereform, men selvfølgelig skal vi altid blive kloge.

Vi hører, at bl.a. inklusionen ikke fungerer, at man måske kunne kigge på modeller for lange skoledage og andet. Det er sådan set det,

SF har været åben for hele tiden. Det sagde vi i valgkampen. Jeg tror, jeg har sagt det adskillige gange, og jeg ved, at også vores folkeskoleordfører, hr. Jacob Mark, i den grad har blandet sig i folkeskoledebatten. Jeg tror, det var den eneste folkeskoleordfører, hr. Anders Bondo roste på lærernes årskongres. Så jeg tror, at i hvert fald lærerne har hørt SF's stemme her.

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Stine Brix):
Fru Mai Mercado.

Kl. 17:45

Mai Mercado (KF):

Men alle ved jo, at når man indgår en politisk reform og sidder og følger op, så er det vigtigt, at man både udadtil, men så sandelig også inde ved bordet, gør de holdninger, man har, gældende, og der savner jeg bare, at SF også begynder at tage lærernes parti, forældrenes parti og begynder at sætte ord på nogle af de problemer, der er i den folkeskolereform: Der er for lange dage, inklusionen fungerer ikke, den understøttende undervisning fungerer ikke, det, som skulle have været bevægelse i folkeskolen, er rigtig mange steder blevet reduceret til en gåtur. Det Konservative Folkeparti står bare rigtig meget alene, og derfor håber jeg da, at SF begynder at komme på banen og begynder at komme ud og stille nogle kritiske spørgsmål til de elementer af reformen, som tydeligvis ikke virker.

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Stine Brix):
Så er det ordføreren.

Kl. 17:46

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, det er vigtigt, at vi får evalueret folkeskolereformen og får kigget på, hvad der reelt ikke virker, og hvad der virker, i stedet for at vi alene vurderer det på, hvad enkelte grupper siger. Der er faktisk også rigtig mange forældre, der er glade for den her reform, det skal man ikke være i tvivl om.

Så er der elementer, der ikke fungerer, og som vi er udfordret af, bl.a. når kommunerne ikke kan finde ud af at lave ordentlig inklusion i folkeskolen. Det er jo egentlig grundlæggende sundt, at børn, der f.eks. er socialt udsatte, også kan være i folkeskolen. Der skal bare også være ressourcerne til det. Det kan også være børn med en diagnose, som egentlig godt kan passe ind i en klasse, og så er der børn, der ikke kan. Det er i virkeligheden det, der er udfordringen i folkeskolen, nemlig at folkeskolen skal være for alle, og det kræver, at man hele tiden har et kritisk øje for det.

Jeg har noteret mig, at vi har fået en minister, som meget klart siger, at hun er villig til at diskutere det her med forligskredsen. Jeg ved, at vores ordfører har taget sagen op i forligskredsen, og vi vil selvfølgelig gerne hele tiden kigge på, hvordan vi kan gøre folkeskolen endnu bedre sammen med lærere, elever og forældre, for det skylder vi dem.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Stine Brix):
Så er det fru May-Britt Katstrup. Værsgo.

Kl. 17:47

May-Britt Katstrup (LA):

Fru Pia Olsen Dyhr konstaterer i sin tale, at regeringen vil spare i kommunerne, hvorefter fru Pia Olsen Dyhr som en selvfølge siger, at så skal der spares på kernevelfærd, og spørger: Hvem skal det nu gå ud over? Kunne det ikke være en mulighed, at det var bureaukratiet, man sparede på, i stedet for kernevelfærden?

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:48 Men jeg kunne bare godt tænke mig, at globaliseringens omfang står lidt mere skarpt hos SF end det, man giver ikke udtryk for.

Kl. 17:48

Pia Olsen Dyhr (SF):

Når man skal spare det, der svarer til 1 pct., i kommunerne, viser mange beregninger, at det er rigtig svært at spare mere på bureaukratiet. Jeg er ikke i tvivl om, at man nogle steder godt kan afskaffe noget bureaukati, og jeg er meget med på, at vi kan afbureaukratisere. Når der holdes møder i kommunen og tvinges en masse papirer ned over medarbejderne i vores daginstitutioner – papirer frem og tilbage – betyder det i virkeligheden, at man bruger en masse tid, der ellers kunne være blevet brugt på børnene. Så det kunne man godt gøre både klogere og bedre.

Men det er ret voldsomt at skulle spare 1 pct. i en kommune, og hvis man konverterer det direkte, handler altså om 11.000 fyringer, som de partier, der står bag omprioriteringsbidraget i kommuneaftalen, har nikket til.

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Stine Brix):
Fru May-Britt Katstrup.

May-Britt Katstrup (LA):

Danmark er det land i verden foruden Norge, som har flest ansatte pr. borger i den offentlige sektor, og alligevel er der mange andre lande, som har bedre velfærd end Danmark. Hvordan kan det være, at det ikke kan lade sig gøre i Danmark, når det kan lade sig gøre i andre lande, at yde en god service og have en god velfærd med færre offentligt ansatte?

Kl. 17:48

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu ved jeg ikke, hvilke lande ordføreren hentyder til. Jeg synes både, at Danmark er et godt land, og at det er et fornuftigt velfærds-samfund, vi har. Og jeg synes, det er afgørende, at vi bl.a. har både en god og dygtig ældrepleje og ligeledes daginstitutioner, hvor der er pædagoger og pædagogisk personale.

Jeg ved godt, at der er nogle steder, hvor man vælger at privatisere børnehaverne eller vælger at privatisere ældreplejen, som vi har kunnet se det i Sverige, og så har færre offentligt ansatte i den offentlige sektor. Men det er jo ikke nødvendigvis det samme, som at man får en bedre service.

Så jeg tror sådan set, det er lidt vigtigt også at holde sig målet for øje. For os handler det om kvaliteten, og det er sådan set det, der er afgørende, også i vores velfærdsinstitutioner.

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Stine Brix):
Så er det hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:49

Torsten Schack Pedersen (V):

I svaret på spørgsmålet fra min kollega hr. Hans Andersen sagde fru Pia Olsen Dyhr, at der ikke var meget fremtid i sådan noget NO_x-afgift, det var sådan noget gammeldags noget, og vi skulle satse på noget andet. Jeg synes jo altid, det er rart, når der er politikere, der ved, lige præcis hvor fremtidens erhvervsmuligheder ligger – det er altid rart, at vi har de kompetencer fuldstændig knivskarpt herinde.

Vi kan tage sådan et lavpraktisk, ikke særlig teknologisk produkt som cement. Når man producerer cement, bliver der udledt NO_x, men hvis vi skal droppe alt det der NO_x i Danmark, tror jeg ikke, at SF's formand regner med, at vi holder op med at bruge det der lavpraktiske cement. Det, der så kommer ud af at have en høj NO_x-afgift i Danmark, er, at så bliver varen produceret uden for landets grænser knap så energieffektivt, knap så besparende i forhold til belastningen af miljøet.

Så skal jeg bare høre: Hvad godt kommer der så ud af det for klima og for miljøbelastning, at vi flytter en produktion i Danmark, der er energieffektiv sammenlignet med andre lande, der er mindre miljøbelastende, at vi skubber den og arbejdspladserne ud af landet? Hvad godt kommer der ud af det?

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:51

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvor er det dejligt, at det sande sorte Venstre sådan springer ud af boksen. Det synes jeg egentlig er meget forfriskende, altså at man sådan ligesom kan se, hvor fremtidens erhvervs politik er. For pointen i forhold til NO_x-afgiften er, at vi må erkende, at hvis vi vil have virksomhederne til at stille om og begynde at benytte sig af nogle af de teknologier, der gør, at man faktisk mindsker sit NO_x-udslip, så hjælper afgifter til at skubbe på i den udvikling.

Lad mig bare prøve at komme med et andet eksempel. I forhold til landbruget har jeg igen og igen hørt Venstre sige, at det ikke duer, at man stiller krav til det, men hvis man stiller krav til svinebønderne om f.eks. fødevarer sikkerhed, så har det jo medført, at vi har en svineeksport til Japan som et af de få lande i Europa, hvor man har fået adgang, fordi man har høje sundhedskrav. Så det er jo ikke kun til skade for dansk erhvervsliv, at man stiller krav til dem, det er også med til både at udvikle industrien og skabe nye markedsåbninger.

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Stine Brix):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:52

Torsten Schack Pedersen (V):

Det virker, som om det er en kende virkelighedsfjernt. Altså, hvis vi kører med krav i Danmark, der er så høje, at det ikke kan betale sig at producere et produkt, så holder vi jo ikke op med bruge det. Jeg ved ikke helt, hvad det er for en innovativ grøn løsning, der betyder, at vi ikke skal bruge et relativt ukompliceret produkt som cement. Det holder vi jo ikke op med, hvis vi lader være med at producere det i Danmark. Og så er det bare: Hvad godt kommer der ud af det for klimaet? Det er jo den sande grønne løsning, den realistiske løsning, altså at vi producerer varerne i Danmark med mindre energiforbrug i stedet for at flytte produktionen til udlandet og bruge mere energi. Det er da vel ikke godt for isbjørnene eller andet.

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Stine Brix):
Ordføreren.

Kl. 17:52

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er lidt ligesom: Ulven kommer, ulven kommer. Sådan er det, hver gang vi har stillet miljøkrav i Danmark. Vi har hørt det fra borgerlig side igen og igen, at hver gang vi stiller miljøkrav, forsvinder

virksomhederne ud af Danmark. Hvad er det, der f.eks. har betydet, at vi har udviklet nogle af verdens stærkeste vandvirksomheder i Danmark? Der ligger 200-300 mellemstore vandvirksomheder i det midtjyske, som bl.a. er blevet udviklet, fordi vi har stillet krav til, hvordan vi producerer og håndterer vand i Danmark.

I Danmark har vi lovgivning, der stiller krav om, at vi maks. må spille 10 pct., fra man tager vandet op fra grundvandet, til man leverer det i husholdninger. I Allerød er man så gode, at man er nede på 2 pct. Alle andre steder i verden efterspørger man nu vandløsninger, og vi ser vandvirksomhederne i stigende grad eksportere til resten af verden. Det er ved at blive et, man kan sige nyt grønt eventyr. Det var aldrig sket, hvis man ikke havde haft lidt ambitioner på miljøområdet, og derfor er det at gå galt i byen altid at tro, at vi skal slække på miljøkravene, fordi det bare vil medføre flere arbejdspladser. Jeg tror, det er den forkerte løsning. Undskyld.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 17:54

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak. Nu skal jeg lige høre, om det var mine ører, der bedrog mig. Hørte jeg ordføreren svare hr. René Gade, at ordføreren var stolt af, at SF havde fået gennemtrumfet besparelser på 2,7 mia. kr. på forsvaret?

Kl. 17:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Stine Brix):

Hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 17:54

Jeppe Jakobsen (DF):

Så vil jeg bare gerne bede ordføreren om at uddybe, hvilke konsekvenser ordføreren er stolt af. Er det de over 1.000 forsvundne arbejdspladser for faglærte mennesker med relativt lavtlønnede jobs? Er det vores soldaters nu ringere mulighed for at få den bedst mulige udrustning? Eller er det tabet af de statslige arbejdspladser i provinsen, som SF er særlig stolt af at have fået gennemtrumfet?

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Stine Brix):

Ordføreren.

Kl. 17:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det, der er sket med forsvarsforliget, er jo, at man har effektiviseret i forsvaret. Ligesom mange andre steder i det offentlige kan man faktisk godt finde nogle mere effektive løsninger, især i forsvaret. Det er vi lykkedes med i forsvarsforliget, og det er SF ganske godt tilfreds med. Det betyder også, at forsvaret er blevet bedre til i virkeligheden at fokusere på det, der er kernekompetencerne, altså det, man er virkelig dygtig til. Det betyder jo også, at man stadig væk godt kan finde penge inden for forsvarsforliget til bl.a. at købe F-16-fly, så jeg tror sådan set, at økonomien hænger fint nok sammen. Men skal jeg forstå det sådan, at Dansk Folkeparti ønsker, at der skal afsættes 3 mia. kr. mere om året til forsvaret?

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Stine Brix):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til SF's ordfører.

Så skal jeg hermed udsætte mødet indtil kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 17:55).

Kl. 19:00

Forhandling

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Mødet er genåbnet.

Jeg vil give ordet til Det Konservative Folkepartis formand, hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for ordet. Jeg vil begynde med at tilslutte mig statsministerens ord, når han i åbningstalen siger, at Danmark er et dejligt land. Danmark er et land, vi kan være stolte af. Jeg tror også, vi kan gøre Danmark til et endnu bedre sted at leve, hvis vi bruger vores sunde fornuft.

Tak til statsministeren for åbningstalen. I Det Konservative Folkeparti er vi glade for, vi har fået en ny regering og et blå flertal. Det skulle gerne komme danskerne til gavn.

Meget tyder også på, at statsministeren er klar til at tage fat, men jeg kan konstatere, at der er et par områder, hvor der er forskel på, hvad regeringen melder ud, og hvad Det Konservative Folkeparti vil. Forskellene handler især om, hvordan vi sikrer vores fælles tryghed og muligheder for fremtidige generationer. Her spiller vores politi-, forsvars-, udenrigs-, uddannelses-, klima- og skatteindsats en afgørende rolle.

Selv om vi er Folketingets mindste parti, har vi tænkt os at kæmpe for vores sag. Vi føler os stærkt forpligtet over for de mennesker, der valgte at vise os deres tillid med et kryds den 18. juni. Vi er her for at få gennemført mest mulig konservativ politik. Det skaber tryghed og muligheder for alle i vores samfund.

Vi vil sætte os konstruktivt til forhandlingsbordet, vi vil søge indflydelsen der, hvor den er, men vi vil også tillade os at sige fra og takke nej, når udviklingen går i den forkerte retning.

Når det gælder finansloven, har regeringens forslag mange gode elementer, f.eks. tiltag, der gør det lettere at drive virksomhed. Men finanslovsforslaget fra regeringen har jo også mangler. Finansloven er jo ikke bare tørre tal. Den handler om og fortæller en historie om, hvad vi politikere finder vigtigt, hvad vi ønsker at prioritere, hvilke værdier vi sætter i højsædet. Her er der steder, hvor regeringens prioriteringer i vores optik er en smule skæve.

For Det Konservative Folkeparti står det klart, at det er moralsk forkert at beskutte folk fra hus og hjem. Finanslovsforslaget mangler at tage hånd om et helt centralt skatteproblem netop nu: den stigende grundskyld. Der findes danskere rundtom i landet, der lige nu sidder og regner på, hvornår de er tvunget til at sælge deres hus, fordi deres boligskat stiger og stiger, selv om deres løn ikke bevæger sig meget ud af stedet. Vi er nået dertil, at en helt almindelig familie i Rødovre f.eks. betaler 26.000 kr. om året i grundskyld for deres parcelhus. Og jeg er helt klar over – det har vi også kunnet høre i dag – at ikke alle synes, det sådan er mange penge, og at det dermed ikke er noget, vi skal gøre noget ved, men hvor jeg kommer fra, er 26.000 kr. rigtig, rigtig mange penge. Der skal være ro om noget så centralt som vores hjem. Det har jeg også håb om at regeringen vil erkende i løbet af forhandlingerne.

Politiets og forsvarets ressourcer skal også adresseres. Når danskerne ringer efter hjælp, skal de vide sig sikre på, at politiet kan rykke hurtigt ud. Når vores hjem bliver krænket af kriminelle, skal sager opklares, ikke parkeres. Og når terrorens grimme ansigt viser sig for os, skal vi slå hurtigt ned. Det kan vi kun, hvis politiet har de

fornødne ressourcer. Det har de ikke i dag, og det er et fælles ansvar for os i denne sal, at vi får gjort noget ved det.

Virkeligheden er, at vores politibetjente er pressede. Færre betjente skal løse stadig flere opgaver. I løbet af det sidste år har antallet af overarbejdstimer rundet 55.000 alene på Fyn. I Midt- og Vestjylland er tallet på over 46.000 timer. Problemet er akut; der er brug for handling. Vi ønsker mere politi, flere betjente på gaden, mere tryghed for danskerne.

Vi står på ofrenes side. Derfor ønsker vi hårdere straffe for personfarlig kriminalitet, ikke kun for deres præventive effekt, men i særdeleshed for borgernes retsfølelse. Vi skal også gøre en aktiv indsats for, at unge ikke kommer ud i kriminalitet. Derfor er det vigtigt, at unge mennesker møder konsekvens, første gang de kommer på kant med loven. Det ved jeg fra min egen SSP-fortid. Vi ser frem til at drøfte netop dette område med regeringen.

Det danske forsvar kører også på pumperne både mandskabsmæssigt og materielt. For nylig viste en undersøgelse, at mere end 4.000 medarbejdere i forsvaret aktivt forsøger at komme væk. Forsvaret er i en svag tilstand; det skal styrkes.

Kl. 19:05

Vi var flere partier, herunder mit eget, der stod bag det seneste forsvarsforlig. Vi må også være ærlige og sige, at der er sket meget siden. Putin viser, at han ikke kun er en aggressor i ord, men også i handling, og Islamisk Stat er på fortsat fremmarch, alt imens vi bruger færre penge på forsvaret og dermed vores fælles tryghedsforsikring, som medlemskabet af NATO er.

Det er desværre ikke det eneste sted, hvor der sker svigt i øjeblikket: Beredskabet er vores ulykkesforsikring, når stormen raser, vandet stiger, skolen brænder og sygdomsudbrud rammer. Den skal ikke opsiges, tværtimod, den skal fornyes. Jeg vil derfor indtrængende opfordre til, at de store besparelser på vores beredskab, der ligger i en tidligere aftale, droppes.

Alle vores mænd og kvinder i uniform fortjener en stor tak for at påtage sig den store opgave med at sikre vores tryghed. I løfter opgaven uovertruffent, I skal have stor tak. Og så skal vores veteraner have den hjælp, de fortjener. Det må være hævet over enhver tvivl.

Venstregeringen har valgt at finde finansiering til sine initiativer bl.a. gennem besparelser på udviklingsbistanden. Jeg synes, det giver god mening at se kritisk på, hvordan vi bruger vores offentlige midler. Det mener vi også. Jeg mener faktisk, vi er forpligtet til det. Men på et tidspunkt, hvor antallet af flygtninge i verden stiger, mener vi at besparelserne er for kraftige. Der er ikke noget, der tyder på, at flygtningeproblematikken bliver mindre, tværtimod. Vi har også sagt, at vi skal tage fat om problemets rod ved at skabe sikre zoner i Syrien. Den sang har vi sunget længe, og koret er blevet større. Men der skal reel handling til. Lad os nu hjælpe folk i og omkring Syrien til et liv med større tryghed og bedre muligheder i Syrien.

Det handler også om værdier, når vi i Det Konservative Folkeparti vægter uddannelse af børn og unge højt. Uddannelse skaber bedre livsbetingelser og muligheder for enhver ung. Derfor skal vi have en stærk folkeskole, der har fokus på faglighed og dannelse. Som politiker, men også som tidligere folkeskolelærer gør det dybt indtryk på mig, når flere og flere forældre oplever, at deres børn lider under den nye skolereform. Birgit sendte mig et brev, der handler om hendes søn, der går i 5. klasse i Københavnsområdet. Hun skriver:

Mit hjerte græder, min hjerne råber stop, og mit sind og min forstand siger: Råb politikerne op, og lad os som forældre være med til at fortælle dem, at vi taber en masse fantastiske unge på gulvet med denne i mine øjne vanvittige reform.

Vi har flere gange fra Det Konservative Folkepartis side opfordret forligskredsen bag folkeskolereformen til at lytte til kritikken, tage ansvar for vores børn og give dem bedre muligheder, have mo-

det til at erkende politiske fejl og mangler. Det vil jeg gerne opfordre til igen. Jeg tror ikke, folkeskolen bliver bedre af politisk stædighed.

Politisk stædighed skaber heller ikke et bedre klima og miljø for vores børn og børnebørn. I Det Konservative Folkeparti er vi tilhængere af sund fornuft, også når det gælder klimaområdet. Vi tror på, at vi skal efterlade en bedre klode til dem, der kommer efter os, fuldstændig som vi ønsker, at vores børn skal have bedre levevilkår end dem, vi selv har haft. Det er også grunden til, at vi forfølger en snusfornuftig klimalov, hvor hensynet til fremtidige generationer går hånd i hånd med danske erhvervsinteresser.

Som tidligere ansat i Grundfos har jeg med egne øjne set, at en grøn omstilling sagtens kan ske, uden det koster arbejdspladser. Faktisk kan vi gøre den grønne omstilling til en gevinst for vores samfund og skabe flere arbejdspladser, hvis bare vi bruger vores sunde fornuft og er lidt ambitiøse. Indtil videre har det set ud til – set fra vores side – at regeringen ser dette som et enten-eller, et valg mellem erhvervslivets interesser og naturens ve og vel. Vi vil gerne hjælpe ved at vise, at vi kan gøre begge ting på samme tid. Der er ingen grund til at save den grønne gren, som Danmark sidder på, over.

Statsministeren har præsenteret en række hensigtserklæringer om fremtidige tiltag. Det glæder vi os til samarbejdet om. Jeg vil også gerne over for statsministeren kvittere for et indtil videre godt og konstruktivt samarbejde, og jeg er sikker på, at hans tilgang til arbejdet også danner præcedens for den øvrige regerings handlen og ageren. Så jeg er fuld af tiltro til, at vi kan gøre Danmark til et endnu bedre land. Tak.

Kl. 19:09

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så giver jeg den første korte bemærkning til fru Mette Gjerskov.

Kl. 19:09

Mette Gjerskov (S):

Jeg vil gerne spørge ordføreren om udviklingsbistand, for ordføreren nævnte selv, at det er en tid, hvor vi ser så mange flygtninge, en tid, hvor dele af verden er i flammer, og der er der i høj grad brug for, at der er nogle, der som Danmark går ind og hjælper både med den humanitære bistand på kort sigt, men jo i høj grad også på lang sigt i forhold til at give folk, give mennesker et håb om en fremtid i deres eget land. Det er jo det, vores udviklingsbistand gør. Derfor har jeg jo med glæde noteret mig, at Det Konservative Folkeparti ikke ønsker at skære så hårdt i udviklingsbistanden som det, vi ser fra Venstres side. Men jeg kunne godt tænke mig at vide, om man står fuldstændig fast på de 0,8 pct. Er det sådan, at De Konservative kan give en garanti om, at her sætter man altså hælene i og står fast?

Kl. 19:10

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:10

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi stiller ikke ultimative krav til forhandlingerne. Vi har konstateret, at regeringens politik er 0,7, vores er 0,8. Vi præsenterede også i vores 2020-plan sidste år, at det var der vi synes den skulle ligge. Så går vi ind i et forhandlingsrum til finansloven og tager den derfra.

Kl. 19:11

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 19:11

Kl. 19:13

Mette Gjerskov (S):

Men hvis vi er enige om, at det er utrolig vigtigt, at Danmark er med til at bidrage til, at andre mennesker kan få en fremtid og et håb om en fremtid i deres eget land, skal vi jo holde fast i udviklingsbistanden. Der var jo mange ting, som Det Konservative Folkeparti meget gerne ville have, og noget af det, som jeg er allermest bekymret over, er, at pengene til udviklingsbistanden fordufter som skattelettelser. Så der er mit spørgsmål: Kan vi så få en tilkendegivelse fra Det Konservative Folkeparti om, at det ikke er den vej, man vil gå? For jeg hører jo også, at De Konservative taler om skattelettelser.

Kl. 19:11

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, det gør vi, og det gør vi gerne højt og længe og alt det, vi kan komme af sted med, men det er jo ikke sådan, at vi kun har to brikker at flytte med – nogle ville sige noget andet – men der er jo ikke kun ulandsbistand og skattelettelser. Der er jo en lang række områder, det er et stort puslespil, og vi går ind til de forhandlinger med en holdning, der hedder, at vi synes, at 0,7 er alt for hård en beskæring, men vi er også klar til at diskutere for det første, hvordan vi bruger udviklingsbistand, og for det andet, hvilken størrelse den skal have.

Kl. 19:12

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 19:12

Pernille Skipper (EL):

Jeg har lige taget en karamel (*Munterhed*), og så kan det godt være en lille smule svært at tale. Det ved jeg simpelt hen ikke hvad jeg skal gøre ved, men det beklager jeg. Tak for ordførertalen – nej, det kan jeg simpelt hen ikke, jeg bliver nødt til at gå ned.

Kl. 19:12

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Vi tager den næste.

Kl. 19:12

Pernille Skipper (EL):

Jeg er blevet reddet af en god kollega fra Socialdemokratiet. Beklager – det sker så tit, det er rigtigt.

Jeg hørte den konservative formand tale om den grønne omstilling og netop om, hvordan man ikke skal skære den grønne gren over, som vi sidder på, for det har faktisk vist sig at være rigtig, rigtig godt for det danske erhvervsliv, at vi er foran i den grønne omstilling. Så jeg kan forstå, at De Konservative har lyttet til de mange røster, der lige nu er bekymret for de nedskæringer, der er blevet stillet i udsigt i regeringens finanslovsforslag. Er det noget af det, som De Konservative kan love eller måske give en gisning om, nemlig hvor det er, man vil lægge sit lod, når man kommer til finanslovsforhandlingerne? For her er der stillet knap 2 mia. kr. i udsigt i nedskæringer, og noget af det håber jeg jo så at De Konservative kan sige at de vil forsøge at ændre på.

Kl. 19:13

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.**Søren Pape Poulsen (KF):**

Jeg kan jo svare på samme måde, som jeg svarede fru Mette Gjerskov om udviklingsbistanden, at vi har et andet synspunkt end det, der er spillet ud, og det tager vi med ind i forhandlingerne. Jeg tror meget på, at vi med den grønne omstilling kan holde fast i rigtig mange jobs. Vi mener det faktisk. Der er nogle, der har udlagt det her, som om at nu er der kommet sådan en ny holdning fra Det Konservative Folkeparti. Det er jo ikke tilfældet, det er jo ikke en ny holdning. Vi har jo faktisk i mange år været ret bevidste om, at klima og miljø er vigtigt at prioritere også politisk.

Kl. 19:14

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 19:14

Pernille Skipper (EL):

Jeg prøver sådan set heller ikke at påstå, at det er en ny holdning fra De Konservative, men det er jo en holdning, som er anderledes end regeringens, og derfor må jeg høre, om vi ikke kan komme det en lille smule nærmere, for der er jo lagt op til nedskæringer for 2 mia. kr. på finansloven. Kan De Konservative garantere, at sådan kommer det ikke til at se ud, den dag de sætter et ja ved finansloven?

Kl. 19:14

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:15

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er ret fantastisk, at vi i dag skal stå her og præcis sige, hvad vi siger ja og nej til, hvad vi gør, og hvordan forhandlingsforløbet skal være. Vi møder jo op med det, vi mener, og så har vi en konstruktiv forhandling med regeringen, og så går vi da ud fra, at vi er en del af en kommende finanslov, og så kan fru Pernille Skipper være helt sikker på, at vi både vil tage hensyn til ulandsbistand og klima og miljø.

Kl. 19:15

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Jeg giver ordet til hr. Daniel Toft Jakobsen.

Kl. 19:15

Daniel Toft Jakobsen (S):

Jeg har også bedt om ordet, fordi jeg gerne vil spørge ind til De Konservatives syn på udviklingsbistanden. Jeg er rigtig glad for, at der i det mindste er ét parti i den borgerlige lejr, som prioriterer de allerfattigste mennesker i verden og ikke mindst de her berømte nærrområder højt nok, til at man ikke ønsker at skære i ulandsbistanden – i hvert fald ikke så meget, som regeringen ønsker det. Jeg er ligesom flere af de andre spørgere nysgerrig efter, hvor fast De Konservative står på det her synspunkt, når det kommer til stykket, altså hvordan man vægter det i forhold til nogle af de andre ønsker. Kan vi ikke prøve at sætte lidt flere ord på det?

Kl. 19:16

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:16

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kan jeg da helt sikkert sige at vi ikke kan. Jeg står i hvert fald ikke her fra talerstolen og siger: Nu skal I i øvrigt lige høre, hvad alt

det, vi har med til finansministeren i morgen, er, og hvordan vi vil prioritere det, og hvilken karakter på skalaen det vil få.

Vi siger det, vi mener på hvert eneste politikområde, der er, og så går vi ind i et forhandlingsrum og forhandler om det, og vi har sagt, at vi er helt med på at diskutere, hvordan vi bruger den nuværende udviklingsbistand, hvordan vi sikrer mere hjælp i nærområderne, mere humanitær bistand, og om der er steder, der i dag får udviklingsbistand, men som ikke skal have. Den diskussion har vi en meget pragmatisk tilgang til. Vi synes blot, at det forslag, der ligger, skærer for hårdt ind til benet.

Kl. 19:16

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Daniel Toft Jakobsen.

Kl. 19:16

Daniel Toft Jakobsen (S):

Tak. Det er et jo et eller andet sted forståeligt nok og kloget nok ikke at stille ultimative krav eller udstede garantier her, så det kan jeg sådan set godt forstå. Men vil hr. Søren Pape Poulsen så ikke svare på, hvor realistisk hr. Søren Pape Poulsen vurderer, at det med den regering, vi har nu, er, at man kan få udviklingsbistanden op på det niveau, som De Konservative ønsker, hvis først man én gang har skåret det ned til 0,7 pct. af BNI?

Kl. 19:17

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kan være meget svært for mig at tolke, hvilke følelser der kan være i regeringen og andre partier om, hvordan de enkelte politikområder og ulandsbistanden kan gå op og ned. Jeg konstaterer bare, at vi har en indgang til det her, der hedder, at den burde ligge på 0,8 pct., mens regeringen mener, den skal ligge på 0,7 pct. Vi har samtidig sagt, at det her jo er en forhandling ligesom alt andet, og derfor stiller vi ikke ultimative krav, for det synes vi er noget mærkeligt noget at gøre som parti, for det er da den sikre vej ud af enhver forhandling. Så vi møder op og drøfter det.

Kl. 19:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg bliver jo så glad, når De Konservative fortæller om, hvordan den grønne omstilling skaber arbejdspladser i Danmark. Det er jeg helt enig i. Der er ingen tvivl om, at noget af det, Danmark lever af, og det, der skaber produktionsarbejdspladser, sådan set er den grønne omstilling. Så tusind tak for det.

Vi har jo sammen med De Konservative stadig væk et flertal i Folketinget bag den klimalov, vi besluttede i forrige samling. Regeringens nuværende klimaminister siger, at den er han sådan set fløj-tende ligeglad med, og derfor vil jeg gerne spørge De Konservative: Hvad tænker I om en sådan melding, når der nu er flertal i Folketinget for, at man fortsat skal leve op til den målsætning?

Kl. 19:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Så tænker vi, at der er rum til forbedring, og den kommer helt sikkert ved god dialog og gensidig forståelse.

Kl. 19:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu er jeg jo en stor tilhænger af dialog, men dialog er ikke altid nok. Vil De Konservative være villige til andre og måske mere virksomme parlamentariske instrumenter end blot at snakke pænt med ministeren? For jeg er ikke sikker på, det nødvendigvis flytter så meget.

Kl. 19:19

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Søren Pape Poulsen (KF):

Jo, men det er jo der, man begynder. Men jeg vil godt sige klart her, at den klimalov, vi er en del af, og hvor vi har en målsætning på 40 pct.s reduktion af CO₂, står vi så sandelig ved. For det er jo en målsætning, og en målsætning er noget, man gør alt for at arbejde hen imod. Så kan det være, at uanset hvor meget man gør, kommer man meget tæt derpå, men måske rammer det ikke lige tallet rent. Men i det mindste at have målsætningen, at det er den, vi arbejder efter, og at vi lytter til Klimarådets anbefalinger, og hvad de ellers kommer med, det vil vi holde fast i.

Kl. 19:19

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:19

Julie Skovsby (S):

Tak. Vi Socialdemokrater er meget optaget af udviklingsbistanden, og derfor vil jeg gerne lidt tilbage til det. I sidste uge udtalte formanden for Det Konservative Folkeparti til Politiken:

»Jeg kan ikke forestille mig, at vi får en ulandsbistand på 0,7 procent. Det har jeg meget svært ved at se. Jo, det kan godt ske, men ikke i en finanslov, hvor vi deltager«.

Det sagde altså ordføreren, og jeg skal høre: Er det stadig væk De Konservatives politik, eller har man ændret holdning i forhold til sidste uge?

Kl. 19:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, vi har ikke sådan for vane at indtage en ny holdning for hver uge, der kommer. Jeg er rigtig glad for den store interesse, flere spørgere allerede nu har haft for Det Konservative Folkepartis syn på udviklingsbistanden, og jeg siger tak for omsorgen. Men jeg kan sige, at jeg simpelt hen ikke kan se, at vi kan ende på 0,7 pct. Det er simpelt hen at skære for hårdt i den nuværende situation.

Kl. 19:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:21

Kl. 19:23

Julie Skovsby (S):

Så vil jeg gerne høre, om formanden for Det Konservative Folkeparti vil give vores mange dygtige udviklingsorganisationer håndslag på, at udviklingsbistanden ikke bliver reduceret til 0,7 pct. af BNI.

Kl. 19:21

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:21

Søren Pape Poulsen (KF):

Altså, sidst jeg talte efter, var Det Konservative Folkeparti lige knap kommet op på 90 mandater. Det der med at give håndslag er sådan noget, vi gør på markeder, hestemarkedet i Bjerringbro og andre steder. Jeg kan ikke give håndslag til nogen som helst på, hvor det ender. Det kommer an på, hvad et flertal i Folketinget gør i forbindelse med en finanslov. Det bestemmer jeg nu engang ikke alene.

Kl. 19:21

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så giver jeg ordet til hr. Christian Poll.

Kl. 19:21

Christian Poll (ALT):

Tak for det. Jeg er som så mange andre også bekymret for klimaindsatsen, men der er andre ting, jeg også er bekymret for, og det, jeg vil spørge til her, handler om vores danske kyster. Det er der, vi har den vilde natur i Danmark, når den er mest vild. Det er der, hvor vi alle sammen har været ude at bade som børn og også gør det, når vi er på ferie i Danmark om sommeren. Jeg kan være lidt bekymret for, om de her kyster nu står for fald, om vi ender med at se hotelbyggerier der, hvor vi plejer at kunne bade frit, og hvor alle danskere har adgang.

Så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Vil Det Konservative Folkeparti være med til at stå fast på, at vores kyster stadig skal være ubebyggede uden for kystbyerne, og at vi fremover stadig har adgang til dem – alle sammen som borgere i Danmark?

Kl. 19:22

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg glæder mig usigeligt meget til, at vi skal til at drøfte en ny planlov eller en ændring af den, vi har nu, for den er på mange stræk så tåbelig, at jeg næsten ikke kan sove om natten, når jeg tænker på den. Så er der nogle dele af den lov, som handler om vores kyster. Der er vi jo i et stort flertal enige om, at der er ti projekter ved kysterne, man kigger på i første omgang, og som vil give god mening, og det bakker vi også op om.

Men selvfølgelig mener vi ikke, at vores kyster bare skal bebygges. Selvfølgelig mener vi ikke det. Vores kyststrækninger er en gave, vi har fået. Det er en arv, vi har fået fra tidligere generationer, og som vi skal give videre. Det hæger vi meget om. Men derfor mener vi ikke, at al udvikling skal gå stå, heller ikke ved kysten. Og fordi man måske er 250 m fra kysten, mener vi heller ikke, at det skal være forbudt at have en havebænk.

Kl. 19:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Christian Poll.

Christian Poll (ALT):

Nu siger undersøgelser jo, at turisterne bl.a. kommer på grund af de frie kyststrækninger, og at man måske i stedet for skal lægge vægten på at udbygge kystbyerne. Derfor vil jeg spørge, om det er et synspunkt, ordføreren deler.

Kl. 19:23

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:23

Søren Pape Poulsen (KF):

Det synes jeg giver god mening, men jeg har det sådan, at det jo ikke er religion for os. Det er meget vigtigt for os, at vi bevarer vores kyststrækninger, at vi bevarer vores kyster, men derfra og så til at sige, at så kan der ingen projekter finde sted, er der langt. Der vil vi tillade os at bruge vores sunde fornuft. I det hele taget kunne vi ønske, at den nuværende planlov var langt mere omgivet af sund fornuft, end tilfældet er i øjeblikket. Det er jo helt ude i hampen.

Kl. 19:24

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 19:24

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Man kunne forstå på ordførerens tale, at grundskylden er det allerstørste problem. Man kunne også forstå på ordførerens tale, at De Konservative vil kæmpe deres sag, at de er her for at få mest mulig indflydelse, og at de også vil tillade sig at takke nej, fordi finansloven – efter ordførerens eget udsagn – har meget store mangler. Det bliver vi jo sådan set ikke meget klogere af, i forhold til hvordan De Konservative så stiller sig forud for finansloven.

Så jeg har været nødt til at ty til en lille hobby, jeg har, nemlig at læse det konservative medlemsblad; man har mange mærkelige hobbyer i den her tilværelse. Og der siger ordføreren nemlig:

Jeg kan ikke forestille mig, at vi deltager i en aftale om finansloven, uden at der sker noget markant med grundskylden. Hvis ikke vi som parti siger, hvad vi kæmper for, kan vi ikke forvente, at nogen ved det. Jeg er ikke sat i verden, for at Lars Løkke Rasmussen skal have det nemt som statsminister.

Så mit spørgsmål er: Kan Det Konservative Folkeparti medvirke til en finanslov, der ikke fastfryser grundskylden?

Kl. 19:25

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:25

Søren Pape Poulsen (KF):

Hvor er jeg glad for, at hr. Peter Hummelgaard Thomsen læser det konservative medlemsblad; det bliver man kun klogere af. Jeg må så sige som også sagt i min tale her, at vi forbeholder os retten til at sige pænt nej tak til aftaler, der måtte være. Når det vedrører finansloven, regner vi med, at vi skal være med.

Men jeg står ved mine ord, som jeg også sagde efter sommergruppemødet: at jeg har meget svært ved at se Det Konservative Folkeparti i en finanslov, hvor man ikke adresserer grundskylden. For det er et stort problem, det er jeg nødt til at sige. Det er et stort problem for rigtig mange familier og pensionister, og det er, som om der er rigtig mange i denne sal, der ikke vil erkende det.

- Kl. 19:25 får det ene eller det andet på den ene eller den anden måde, er vi bare ude.
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Jeg skal minde om, at vi i Folketingssalen tiltaler hinanden med hr. og fru.
Jeg giver ordet til hr. Peter Hummelgaard Thomsen.
- Kl. 19:26
- Peter Hummelgaard Thomsen** (S):
Jeg skal gøre det kort. Jeg læser sådan set masser af konservativ litteratur. I sommer læste jeg »Det konservative blodbad« – det bliver man også klogere af, på sin egen måde.
Bare helt kort vil jeg sige: Det er fint, at ordføreren siger, at man vil forbeholde sig retten til at sige nej tak, og at man har svært ved at se sig med i det, men hvis nu man bare skal svare med et enkelt ord – ja eller nej – kan Det Konservative Folkeparti så være med i en finanslov, der ikke fastfryser grundskylden?
- Kl. 19:26
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.
- Kl. 19:26
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Jeg har jo sagt det flere gange. Jeg kan overhovedet ikke se, vi kan være med, hvis grundskylden ikke adresseres. Hvordan vi så skal håndtere det, bliver jo et spørgsmål om flere step, og så må vi tage den diskussion derfra.
Men grundskylden er meget, meget vigtig for os. Jeg har jo besøgt mennesker før valgkampen og under valgkampen, som på baggrund af den stigende grundskyld sidder og regner på: Hvornår er det, at vi skal gå fra hus og hjem? Det synes jeg, at alle, der sidder i den her sal, skal tage alvorligt.
- Kl. 19:27
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Kaare Dybvad.
- Kl. 19:27
- Kaare Dybvad** (S):
Tak. Og tak for ordførerens tale. Jeg syntes, det var fantastisk at få at vide, at Danmark er et dejligt land, det er vi mange der er enige i. Der var så også nogle ting, man var utilfreds med hos De Konservative – man satte bl.a. sådan nogle store busreklamer op under valgkampen, hvor der stod »Stop grundskylden«. Og som det er blevet sagt af hr. Peter Hummelgaard Thomsen, har ordføreren jo allerede sagt til sit eget partiorgan, at man ikke kan se sig selv i en finanslovsaftale. På den anden side har hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti for nylig sagt, at de afgørende mandater ligger hos De Konservative.
Så vil De Konservative gøre sådan, som man også gjorde i forbindelse med kommuneaftalen, altså stemme nej og lade være med at gå med i finanslovsaftalen, hvis man ikke får de 600 mio. kr., som Finansministeriet vurderer at det vil koste at fastfryse grundskylden?
- Kl. 19:27
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.
- Kl. 19:27
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Jeg er utrolig glad for og taknemmelig over, at spørgeren har lagt mærke til den konservative »stop«-kampagne – det var der indtil flere der gjorde på mange måder, har jeg konstateret. Men jeg må også sige, at det jo ikke giver god mening, at jeg, inden vi overhovedet er gået ind i et forhandlingsrum, skal stå her og sige: Hvis vi ikke
- Kl. 19:28
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Kaare Dybvad.
- Kl. 19:28
- Kaare Dybvad** (S):
Hr. Brian Mikkelsen siger jo også, at I har den største indflydelse, I har haft de sidste 20 år, og at I altså har de her afgørende mandater. Når man nu har dem, og når vi nu har fået at vide, at du ikke vil love dine vælgere, dit partiorgan og alle andre, som nu har fået det her løfte præsenteret, at I vil sikre de her 600 mio. kr., vil du så dog love at sikre nogle af millionerne eller give bare en eller en form for løfte, der matcher det, at I altså har de afgørende mandater, og at I, som du selv siger, ikke vil gå ind i en aftale uden at få det her med grundskylden med?
- Kl. 19:29
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Jeg skal minde hr. Kaare Dybvad om, at vi er Des her i Folketingssalen, og nu giver jeg ordet til ordføreren.
- Kl. 19:29
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Jeg kan umuligt tilføje noget, jeg ikke har sagt tidligere. Jeg mener det, jeg har sagt i medlemsbladet, jeg mener det, jeg har udtalt til aviserne, nemlig at jeg ikke kan se os i en finanslovsaftale, uden at grundskylden adresseres. Jeg kan ikke sige det mere klart end det.
- Kl. 19:29
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Så giver jeg ordet til hr. Christian Juhl.
- Kl. 19:29
- Christian Juhl** (EL):
Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren om noget. Nu er det vel ikke så svært, at vi er en smule interesseret i ulandsbistanden, for DF er jo håbløs i det spørgsmål, og Venstre er løbet fra alle de gamle anstændige holdninger til det spørgsmål, og derfor leder vi selvfølgelig efter nogen, der vil prøve at stå fast på et ordentligt standpunkt på det område. Jeg har diskuteret det meget med Per Stig Møller og Lene Espersen, der begge siger, at udviklingsbistanden skal ligge på 0,8 pct., det sagde de i hvert fald sidste år i den samme situation som her, og det var med i finanslovsforslaget, og det var også det, Konservative gik til valg på. Så derfor er det jo alligevel interessant.
Jeg vil gerne stille et andet spørgsmål, når vi nu ikke kan komme videre. Synes ordføreren ikke, det er ganske urimeligt, at nu, hvor vi – vistnok alle partier på nær Dansk Folkeparti – har lavet en fælles strategi på udviklingsområdet, stikker statsministeren og regeringen af fra de aftaler, vi har, så de allerede i år vil skære 2,85 mia. kr., som de skriver? Det vil de skære i år, hvor der kun er 3 måneder tilbage af året. Er det ikke uanstændig politik?
- Kl. 19:30
- Første næstformand** (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 19:30

Kl. 19:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil opfordre hr. Christian Juhl til – i hvert fald fremadrettet – at diskutere politik med de nuværende medlemmer af den konservative folketingsgruppe. Ellers vil jeg blot sige – det var også noget af det, jeg var ude at kommentere i Politiken – at jeg nok også synes, det er lige til den friske side, at man vedtager, at nu cutter man lige det beløb i de sidste 3 måneder, og det skal man sådan set ikke spørge nogen om. Det stiller jeg mig undrende over for.

Kl. 19:31

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:31

Christian Juhl (EL):

Jamen når jeg spørger ordføreren og ikke Lene Espersen eller Per Stig Møller i det her øjeblik, er det jo søreme også, fordi der er en ny mand ved roret i staten.

At sige, at det er lige lovlig frisk, er sgu ikke ... undskyld ... det er der ikke ret meget protest i, vil jeg sige. Jeg ville sige til min samarbejdspartner i regeringen: Hvad er det, I laver her? Prøv at tænke på, hvis en borgmester 9 måneder inde i et år fik at vide: Hej, I får alligevel ikke pengene. Hvis det var det, der var sket, så tror jeg, der vil blive oprør i kommunerne.

Jeg vil gerne have et svar på et andet spørgsmål, som var med i talen, nemlig om problemets rod og flygtninge. Der sagde ordføreren, at det var mangelen på sikre zoner i Syrien. Jeg vil gerne høre: Er det ikke krigen i Syrien, der er problemets rod? Og er det ikke vigtigt, at vi finder en løsning, som ikke bare er mere militær, som betyder flere døde, men at vi finder en politisk løsning? Og hvis vi kan blive enige om det, hvad er den politiske løsning så set med konservative øjne?

Kl. 19:32

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes, at formerne skrider lidt her efter aftensmaden. En ting, vi i hvert fald ikke gør i Folketingssalen, er at bande.

Hermed vil jeg godt give ordet til ordføreren.

Kl. 19:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Det er et stort spørgsmål i en kort bemærkning. Jeg vil blot sige, at vi mener, det er mere militær, forstået på den måde, at det jo er Assad, der i øjeblikket flyver ud med tøndebomber og bomber sin egen befolkning. Assad skal have at vide: Hvis du flyver ud og bomber din egen befolkning, så skyder vi dine fly ned. Der skal være sikre zoner, og så skal der være tropper på jorden i en humanitær korridor, så syrerne kan være sikre. Og så er jeg enig i, at der skal findes en politisk løsning, hvor Assad ikke er der, men der ikke nødvendigvis er regimeskifte. Det skal vi nok ikke kun arrangere i Danmark, men en international aftale på det område, der indeholder det her, vil jeg mene er det rigtige.

Kl. 19:33

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg giver ordet til fru Ida Auken.

Kl. 19:33

Ida Auken (RV):

Jeg har siddet og lyttet lidt til debatten og har bare et simpelt spørgsmål, nemlig om De Konservative er imponeret over visionerne i regeringens forslag til finanslov.

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Mange af de ting, der er i finanslovsforslaget, er vi jo ganske enige i. Vi har så nogle politiske holdninger på nogle punkter, hvor vi godt vil tydeliggøre det lidt. Jeg er helt sikker på, at grunden til, at regeringen spiller ud, som de gør, selvfølgelig er, at man jo venter på en bunke rigtig gode forslag, der nu kommer til finansministeren i de kommende dage. Jeg synes sådan set, finanslovsforslaget er ganske udmærket, og især hvis man tager de konservative rettelser til det med.

Kl. 19:33

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Ida Auken.

Kl. 19:33

Ida Auken (RV):

Det forstår jeg faktisk sådan, at man ikke er imponeret over visionerne; det var i hvert fald ikke et klart ja, der kom deroppefra. Så jeg spørger bare igen, om De Konservative er imponeret over visionerne i regeringens forslag til finanslov.

Kl. 19:34

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Det her er sådan noget, hvor jeg, før jeg kom i Folketinget, har siddet derhjemme foran tv'et og har tænkt på: Hvad er det egentlig, sådan nogle spørgsmål skal bruges til i en debat i Folketinget? Skal jeg, når det handler om mine følelser i forhold til regeringens visioner sige, at det er en 7'er, det er en 8'er, eller at det er meget visionært, eller at det er det ikke så meget? Ja, der ligger et finanslovsforslag, og vi ønsker at gå videre på nogle punkter, og sådan er det.

Kl. 19:34

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Så giver jeg ordet til fru Maria Reumert Gjerding.

Kl. 19:34

Maria Reumert Gjerding (EL):

Tak. Jeg bliver så glad, når jeg hører om De Konservatives grønne visioner. Det skaber et håb om, at der vil være nogen, der kæmper imod de her besparelser på finansloven for 2 mia. kr. Men jeg vil egentlig gerne spørge til noget andet, og det er den plan for landbruget på 16 punkter, som Det Konservative Folkeparti jo også står bag. Det er en plan, der skal give landmændene lov til at hælde mere gødning på markerne, den fjerner randzoner og giver landmanden lov til at sprøjte og gøde i sårbar natur.

Det risikerer at rulle 25 års vandmiljøindsats tilbage, det udgør en trussel mod vores drikkevand, og det udgør især en trussel mod den natur, som i forvejen er hårdt presset. Er ordføreren ikke enig med mig i, at hvis vi ødelægger dansk natur og udrydder danske arter, så efterlader vi et land til vores børn og børnebørn, der er mere fattigt end det, vi selv overtog? Og hvordan stemmer sådan en politik overens med De Konservatives gode tanker om generationskontrakten?

Kl. 19:35

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Det stemmer rigtig godt overens. Altså, den 16-punktsplan lavede vi jo en aftale om inden valget. Den har vi ikke skiftet holdning til, fordi der har været valg. Vi står fuldstændig bag den 16-punktsplan, og jeg er nødt til at minde om, at udfordringen jo er, at der simpelt hen mangler protein i vores korn. Derfor skal de marker, der kan tåle det, gødes mere, så der er den protein i foderet, der skal til.

Det er den del af miljødiskussionen, vi aldrig hører noget til, og lige nu producerer man jo soja i Sydamerika, og Danmark importerer så soja for at tilsætte den til foderet for at få protein nok, i stedet for at man lader danske landmænd gøde markerne det, markerne kan tåle.

Kl. 19:36

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Maria Reumert Gjerding.

Kl. 19:36

Maria Reumert Gjerding (EL):

Nu er tiden for det her indlæg ikke lang nok til at gå i rette med det vrøvl om protein i korn. Nu vil jeg bare spørge, om ordføreren ikke anerkender, at man ikke aner, hvad det vil komme til at betyde for naturen, hvad det vil komme til at betyde for vandmiljøet og vores vandløb, at man iværksætter den her 16-punktsplan. Det har i hvert fald meget tydeligt været den besked, vi har fået fra fødevarerministeren. Mener Det Konservative Folkeparti, at det er en ansvarlig måde at forvalte vores natur og vores arter, der i forvejen er under pres, på? Det er en entydig besked fra forskerne. Og mener Det Konservative Folkeparti, at det er i overensstemmelse med generationskontrakten?

Kl. 19:37

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen uanset hvor mange ord, spørgeren bruger på det, mener jeg, der er god ræson og sund fornuft i den 16-punktsplan, der ligger. Vi kan jo også bare vælge at stramme. Lad os da stramme så meget, at vi rent forretningsmæssigt tager livet af enhver landmand og lad os flytte produktionen til nogle lande, hvor man kan forurene meget mere. Er det sund miljøpolitik, er det generationskontrakt? Nej, det mener jeg ikke det er.

Kl. 19:37

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Der er ikke flere korte bemærkninger, og jeg siger tak til ordføreren. Den næste i rækken af ordførere er fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, eller qujanaq, som vi siger på grønlandsk. Det glæder mig at være det af de nordatlantiske mandater, der indleder med at tale her, ligesom det glæder mig som nyt folketingsmedlem at være med til at præsentere visionerne og tankerne for folketingsåret og for de kommende 4 år.

Mit overordnede mål er primært at skabe mærkbare resultater ikke alene i Grønland, men også for grønlandere i Danmark. Og jeg har udarbejdet et arbejdsprogram med overskriften »Vækst, velfærd og en plads i verdenssamfundet«, som beskriver, hvad det er for nogle ting, jeg gerne vil.

Jeg synes, at det er vigtigt at huske på, at vi er en del af et rigsfællesskab med en understregning af, at det er et fællesskab, og at man i et sådant hjælper hinanden. I indledningen til selvstyreloven beskrives dette netop som en præmis for Grønlands Selvstyre. Vi bør derfor have et fælles ønske om at styrke rigsfællesskabet og styrke det grønlandske samfund generelt. Det betyder derfor også, at det er lovligt at blande sig i debatten om rigsfællesskabet.

Vi har derudover her i Tinget en fælles opgave med at løfte, styrke og vedligeholde de områder i Grønland, som stadig væk er et dansk ansvar. Vi behandler her i Tinget lovgivning, som vedrører mennesker og som påvirker livet i Grønland. Det arbejde er vi nødt til at styrke, og vi er nødt til at opprioritere det. Derfor glæder det mig også, at statsministeren har været lydhør, da vi talte sammen under møder før regeringsdannelsen. Meget af dette afspejler sig også i regeringsgrundlagets del om rigsfællesskabet.

Jeg glæder mig meget til at arbejde sammen med medlemmerne af Folketinget. Jeg har allerede mødtes med rigtig mange og særlig med dem, der arbejder med Grønland. Der er mange her, der er gået ind i politik for at gøre en forskel, det gælder også mig. Jeg tror, det bedst gøres ved et bredt, konstruktivt og åbent samarbejde her i Folketinget på tværs af partierne.

En klar forudsætning for fællesskab og samarbejde er tillid, respekt og troværdighed. Det gælder i alle livets relationer, også i relationen mellem Grønland og Danmark.

Tidligere grønlandske regerings ledt hårde retorik har sat rigsfællesskabet på en prøve. Vi skal selvfølgelig kunne debattere og kritisere hinanden gensidigt, hvis der er noget at komme efter, men det er også vigtigt at understrege, at der er mange af os, som mener, at rigsfællesskabet er en del af vores historie, lige så meget som det er en del af nutidens Grønland. Man kunne så ønske, at der var et større kendskab til rigsfællesskabet, også i Danmark.

Jeg står for en linje, som ikke kun handler om, at vi kritiserer og vi kræver, men som handler om, at vi går konstruktivt, pragmatisk og løsningsorienteret ind i et samarbejde, hvor vi sammen finder løsninger til gavn for vores fællesskab. Jeg ønsker, Grønland tager medansvar og selv kommer med konkrete bud på løsninger.

Inuit Ataqatigiits mål for Grønland er politisk selvstændighed på sigt. Det skal ske på et realistisk grundlag – om vi er politisk og økonomisk klar til selvstændighed i min levetid, må tiden vise.

Her og nu står vi i Grønland over for en lang række sociale og uddannelsesmæssige udfordringer, som vi selv skal løse, og som vi selv har ansvaret for. Hvis vi ikke får disse problemer løst, ender vi med at stå som observatører til en udvikling i vores eget land. Uddannelse er således en af de allervigtigste trædesten i retning af en sund udvikling og et stærkt fundament for Grønlands fremtid. Nøglen til Grønlands fremtid ligger nemlig i vores lands vigtigste råstof – vores børn og unge.

Vi skal sikre, at flere unge fastholdes i uddannelse og får gennemført uddannelsen. Sidste måned samlede jeg sammen med to studenterorganisationer, Avalak og ILI ILI, mere end 70 deltagere her på Christiansborg, hvor fremtidens unge og Grønlands erhvervsliv diskuterede visionerne for Grønland. Vi skal gentage denne succes i 2016 i Grønland.

Det er også min plan at invitere grønlandske studerende og studievejledere til en rundbordssamtale om de udfordringer, som de grønlandske studerende står over for, fordi de rammes dobbelt af den danske studiereform, som de også er en del af, men som også er en svær kulturel omstilling.

Grønland står midt i en økonomisk krise, som unægtelig ser ud til at fortsætte og tage til i styrke i de kommende år. Reformerne stikker – efter Inuit Ataqatigiits og Økonomisk Råds vurdering – ikke dybt nok. Det kræver handling, og det kræver politisk mod, og det skal være med til at sikre, at vi bevæger os helskindet og styrket ud på den anden side af krisen.

Kl. 19:42

Grønland skal være et attraktivt land at investere i. Vi skal sammen fremme de mange potentialer, som Grønland har. Vi har en fælles interesse og et fælles ansvar i forhold til at investere i udviklingen af det grønlandske samfund. Der skal være vækst, for at vi kan have råd til velfærd. Det har vi hørt rigtig mange gange. Derfor ser jeg også gerne, at vi får etableret en grønlandsk-dansk investeringsfond til udvikling af et mere diversificeret erhvervsliv i Grønland.

Vi skal have løftet justitsområdet og velfærdsområdet, så de kommer op på et tidssvarende og mere værdigt niveau. Vi har lovgivning, som er fra 1960'erne, og som stadig væk er gældende; det holder Grønland tilbage. Vi skal have sikret nogle bedre vilkår, hvad angår tilbageholdelse i bygder, i fællesskab med de kommunefogeder, som varetager det. Vi skal have inkluderet grønlandere i Danmark, hvilket regeringen var inde på, men det skal også efterleves i praksis, så det ikke bare bliver ved de fine ord. Grønlandere i Danmark er danske statsborgere, men behandles ikke altid som sådan.

I det sidste års tid har der været rigtig meget fokus på Arktis. Grønland spiller en rigtig central rolle i Arktis, og derfor bliver vi også herfra nødt til at interessere os i forhold til Arktis. Vi skal benytte dette momentum og denne interesse til i fællesskab at genskabe den internationale interesse for Grønland. Klimaforandringerne påvirker os direkte. Vi ser dagligt konsekvenserne af klimaforandringerne, og derfor bør Grønland også tænkes ind i COP21 i Paris senere på året.

Grønland skal betragtes som en international medspiller, og alt, hvad der vedrører os, bør vi deltage i, herunder i sagen om basekontrakten på Thule Air Base – en sag, som vi fra Inuit Ataqatigiits side mener bør behandles, ved at man evaluerer forsvarsaftalen med henblik på at se, om den skal genforhandles.

Vi skal inddrages i det udenrigspolitiske arbejde. Inatsisartut skal med fuld medbestemmelse inddrages som parlament ud fra et samtidighedsprincip, hvilket ikke altid sker i dag.

Mit samlede mål er, at vi her i Folketinget får skabt nogle mærkbare resultater, så den menige kvinde og menige mand, eller Benigne og Sakæus, som vi kalder det, også kan mærke, at det gør en forskel. Det vil jeg i hvert fald knokle for de kommende år.

Jeg ønsker alle et rigtig godt folketingsår og rigtig god arbejdslyst – jeg er åben for et bredt samarbejde, som gavner rigsfællesskabet, så alle med det samme formål er hjertens velkomne. Qujanaq.

Kl. 19:45

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger, og den første er hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 19:46

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak til ordføreren for en rigtig spændende tale. Noget, som vi i Alternativet også er optaget af, er selvfølgelig at se på, hvordan vi kan udvikle rigsfællesskabet og måske skabe en mere moderne version af det. Så først kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt mere ind til noget, som jeg ved ordførerens parti har været optaget af, nemlig hele det her forfatningsforberedende arbejde. Er det noget, som ordføreren kan fortælle os lidt mere om?

Kl. 19:46

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:46

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at det forfatningsforberedende arbejde foregår i Grønland, og at det er den grønlandske befolkning, som jo selvfølgelig skal leve med den nye

forfatning på sigt, som deltager i den her diskussion. Men jeg synes også, det er vigtigt, at vi her i Folketinget og i rigsfællesskabet forholder os til det og snakker om, hvordan rigsfællesskabet skal se ud i fremtiden.

Jeg kunne rigtig godt tænke mig, at vi snakkede visioner for et moderne rigsfællesskab, og at vi turde at blande os lidt mere i hinandens sager, for vi er en del af det her fællesskab. Så jeg synes, det er rigtig positivt, at Grønlandsudvalget er begyndt at tage fat på den her debat, men jeg synes også, det er vigtigt at sige, at man ikke må være berøringsangst over for at snakke om rigsfællesskabet.

Kl. 19:47

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 19:47

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak for det. Jeg skal i hvert fald love, at vi ikke er berøringsangste. Ser ordføreren, at det her arbejde om visioner for et moderne rigsfællesskab er noget, der kan foregå i hele rigsfællesskabet, altså parallelt i Danmark, Grønland og Færøerne? Hvordan er tankerne om det i ordførerens parti?

Kl. 19:47

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:47

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at snakken starter henholdsvis i Grønland og på Færøerne. Jeg tror, det er vigtigt, at vi begynder at tage en snak om visionerne for Grønland. Vi står med de her udfordringer, og de fylder rigtig meget lige nu, men vi bliver også nødt til at tænke langsigtet i forhold til at sikre Grønlands fremtid og snakke om, hvordan rigsfællesskabet skal se ud i fremtiden.

Jeg tænker, at der er en stærk samhørighed mellem Grønland og Danmark, og det tænker jeg også der vil være i fremtiden. Så det kunne være rigtig interessant at snakke om, hvordan den samhørighed så skal udmøntes.

Kl. 19:48

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:48

Christian Juhl (EL):

Tusind tak, og tak til ordføreren for en stærk og visionær tale. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg glæder mig meget over, at vi har fire nordatlantiske mandater, som alle er på den røde side. Vi kan desværre ikke levere et så entydigt og stærkt hold fra Danmarks side. Jeg glæder mig rigtig meget til samarbejdet med alle de nordatlantiske mandater. Jeg vil gerne sige tak for de modige overvejelser om selvstændighed og forfatningsforberedelserne. Jeg er fuldstændig enig, og Enhedslisten vil bakke fuldt ud op om alle skridt, I vil tage, mod selvstændighed.

Jeg kunne godt tænke mig at høre noget mere om det mest alvorlige problem, som jeg mener der er på Grønland i øjeblikket, og det er de sociale forhold. Vil ordføreren uddybe, hvilke tanker hun har om løsningen af de sociale problemer, der er både store og ret alvorlige?

Kl. 19:49

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg må igen gå i rette med hr. Christian Juhl. Vi er Des i Folketingsalen, og det gælder også for hr. Christian Juhl.

Så skal jeg give ordet til ordføreren.

Kl. 19:49

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg vil starte et helt andet sted og sige, at vi er mindre end 56.000 mennesker på Grønland, og vi skal kigge mere end 20 år tilbage for at se, at vi har været så få mennesker på Grønland. Det synes jeg er ret tankevækkende. Vi ved, at der er en del sociale problemer, både for os derhjemme, men også for grønlændere i Danmark. Det synes jeg vi bliver nødt til at tale mere om. Jeg synes, det måske nogle gange har en tendens til at være lidt et tabu, at det er sådan, det er. Men vi har jo set en SFI-rapport, som Socialministeriet har fået udarbejdet her for ikke så længe siden, og som understregede, at der er rigtig mange grønlændere i Danmark, som har sociale problemer, og som ikke altid får hjælp.

Noget af det, der har været diskuteret i Grønland, er også, om flygtninge eller folk, der flytter til Danmark, som ikke er danske statsborgere, i virkeligheden får en bedre hjælp end den hjælp, man får, når man kommer som grønlænder til Danmark. Derfor synes jeg også, vi bliver nødt til at holde fast i, at vi er danske statsborgere. Vi skal inkluderes. Det gøres ikke godt nok i dag. Vi ved, der er nogle særlige udfordringer, og at det er en særlig gruppe, som har brug for en særlig indsats. Så en styrket social indsats for grønlændere i Danmark ser jeg rigtig gerne.

Kl. 19:51

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:51

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Åh, hvor kunne jeg tænke mig, at vi havde nogle regler, der var lettere at huske.

Med hensyn til det der med de sociale udfordringer tænker jeg også på, at der i Grønland også er problemer i de små bygder, hvor det er svært at komme ud. Er der mulighed for, at selvstyret kan gøre mere ved det og løse nogle af de alvorlige problemer, der f.eks. er ude på østkysten?

Kl. 19:51

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Ordføreren.

Kl. 19:51

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er der utvivlsomt. Jeg tænker, det er den tidlige indsats, forebyggelse og en bedre balance mellem behandling og forebyggelse, hvor vi i dag kommer alt for sent. Vi har en lang række udfordringer, bl.a. i forhold til seksuelle overgreb på børn, og selv om det er nogle ting, som vi måske er lidt trætte af at tale om, så synes jeg ikke, at vi kan være det bekendt over for vores børn, at vi ikke taler om de problemer. For hvis vi ikke taler om dem og har fokus på dem, er det også svært at få dem løst.

Kl. 19:52

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg siger tak til ordføreren, og så vil jeg bede fru Aleqa Hammond om at komme herop.

Kl. 19:52

(Ordfører)

Aleqa Hammond (SIU):

Kære alle. Danmark har fået ny regering. Det samme har Grønland. Dermed står vi alle sammen over for en meget spændende tid, en anden politisk virkelighed, end vi gjorde bare for et halvt år siden. I Siumut ønsker vi at forholde os positivt og proaktivt til denne nye virkelighed.

Jeg vil samtidig også gerne takke for den dejlige modtagelse, jeg har fået her blandt mine kolleger i Folketinget. Og jeg vil også gerne bruge denne lejlighed til at ønske både regeringen og Præsidiumet tillykke med valget og udtrykke mit partis ønske om et godt samarbejde i de kommende år, og det samme gælder alle mine kolleger her i salen.

Selv om jeg er valgt for Siumut og som alle andre i dette Ting ifølge grundloven kun er ansvarlig over for mig selv og de vælgere, der har stemt mig ind, vil jeg gerne slå fast, at jeg opfatter mig selv som en repræsentant for befolkningen, vælgerne, og hele den koalition, som i dag regerer det grønlandske Selvstyre.

Det vil være min tilgang til arbejdet i dette Folketing, at jeg arbejder her i overensstemmelse med de ønsker, den grønlandske regering har omkring samarbejdet med Danmark. Det arbejde glæder jeg mig virkelig til. For der er jo stadig en lang række områder, hvor samarbejdet med Danmark er helt afgørende for, at Grønland – også under Selvstyret – kan fungere optimalt.

Samtlige områder, der endnu ikke er overtaget af Selvstyret – og det drejer sig som bekendt om 32 forskellige forvaltningsområder, der kan overtages – er dansk ansvar og vores fælles sagsområde. Det er områder, hvor beslutningerne tages her i Folketinget, men resultaterne realiseres i Grønland. Det er områder, vi sammen skal sikre konstant er opdaterede og på linje med det niveau, som de samme områder nyder godt af at være på i Danmark.

Jeg er glad for, at der i regeringsgrundlaget står, at retsvæsenet skal være på samme niveau som i Danmark. Retssikkerheden i Grønland i dag er nemlig meget svag og fortjener at blive opprioriteret på lige fod med alle de andre dele af rigsfællesskabet.

For norges vedkommende er det områder, vi skal gøre klar til overdragelse til Selvstyret inden for de kommende få år, således at overdragelsesprocessen kan være en fair overdragelse, hvad angår tilstand, både for Danmark og for Grønland. Indtil disse områder er overført, er de under Folketingets kontrol, og det vil derfor være fuldstændig legitimt – og gavnligt – hvis vi fremover fik en mere levende debat om disse emner her i Folketinget.

Jeg synes, at vi som ansvarlige politikere i rigsfællesskabet skal have holdninger for at agere som partnere. Der har, siden Selvstyret blev indført – med få undtagelser – været en næsten sky tilgang fra mange af dette Tings politikere til rigsfællesskabet og dets fremtid. Men så længe der er dansk ansvar indblandet i emnerne, er det da fuldt ud okay med dansk indblanding. Det burde sige sig selv. Det samme gør sig så selvsagt også gældende omvendt. Så længe der er grønlandsk medansvar for den danske udenrigspolitik og forsvarspolitik, må der være fuld ret fra Grønlands politikere til at blande sig i, hvordan den danske regering udfolder sig på disse områder.

Det lykkedes fint i den forrige regerings tid, og jeg håber, at det samarbejde, vi udviklede omkring områder som beredskab, arktisk politik, hvalfangst, direktiver i EU om sæler og lignende sager, kan fortsætte med den nye regering. Arktis er på verdens dagsorden, og klimaforandringerne er det hotte emne. Jeg bed mærke i, at statsministeren ikke nævnedes klima i sin tale. Grønland er den danske stats arktiske del og ser gerne en aktiv arktisk strategi til gavn for både Danmark og Grønland. Sammen kan vi være en stærk arktisk nation. For der er brug for en forbedret indsats på en række områder, som hele rigsfællesskabet skal være opmærksom på. Og først og fremmest er der brug for, at der arbejdes med langsigtede løsninger på disse områder. De mange midlertidige løsninger, som vi har set, skaber meget usikkerhed, både for rigsfællesskabet, men også uden for rigsfællesskabet.

Vi har brug for, at det grønlandske politi får tilført de midler, der skal til, for at de kan varetage deres opgaver efter den samme standard, der bruges i Danmark, og i overensstemmelse med den grønlandske virkelighed.

Vi har brug for, at beredskabet rundt om vores land løbende bliver bragt up to date med den situation, som den smeltende is medfører langs vore kyster.

Vi har brug for, at de militærfly, der indgår i det danske beredskab, faktisk kan bruges ved vores kyster til redning og patruljering over havet – og af det, der følger.

Kl. 19:57

Vi har brug for en arktisk politik i rigsfællesskabet, som er helt anderledes proaktiv og økonomisk underbygget end den strategi, vi arbejder med i dag.

Vi har brug for en permanent ordning til at tage hånd om de mange problemstillinger, vi står over for, og som de socialt udsatte grønlandere i Danmark oplever. Som danske statsborgere, som vi er, har mange af vore landsmænd, som har valgt at bosætte sig i Danmark, med manglende uddannelsesbaggrund og med manglende sprogkundskaber ofte ikke adgang til dansk undervisning, en introduktion til det danske system og deslige, for det tilbyder man ikke til danske statsborgere, sådan som man gør til udlændinge. Jeg glæder mig over, at statsministeren ordret siger, at Danmark skal hænge sammen socialt og kulturelt såvel som økonomisk. Jeg glæder mig til at samarbejde om denne flotte udmelding, som også, forhåbentlig, vil komme de udsatte grønlandere til gode her i Danmark rent socialt.

Alle disse emner – og en række andre – er områder, som vi vil arbejde videre med her i Tinget. Og med både den arktiske redegørelse og finanslovsforhandlingerne lige om hjørnet håber jeg vi kan komme hurtigt i gang.

Mit mål er at være med til sikre, at vi er med til at finde en god løsning til gavn for hele rigsfællesskabet og alle borgerne i rigsfællesskabet.

Det betyder ikke, at vi behøver at slukke for enhver drøm om fremtiden uden for rigsfællesskabet eller enhver vision om et endnu bedre rigsfællesskab i fremtiden. I Siunut har vi stadig drømmen om, at det grønlandske folk en dag får muligheden for at repræsentere sig selv ude i verden som selvstændige eller også som et folk, som en ledetråd, langt, langt bedre, end vi gør i dag. Det handler om at føle en frihed, som vi ikke har i dag, og som vi rigtig gerne ser realiseret i et tæt samarbejde med Danmark. Det drejer sig om enkle ting, som har en stor betydning for den grønlandske befolkning og den grønlandske mentalitet. Det kunne f.eks. være at kunne gå ind til OL under eget flag, at forhandle hvalkvoterne i IWC, at kunne kræve indsigt i militære aftaler. Det handler om at have et samarbejde baseret på tillid og respekt for hinandens kompetencer og erfaringer og bruge hinanden til gavn for sagen.

Jeg har sagt det før fra Siunuts side, og jeg vil blive ved med at sige det, indtil alle forstår det, at kombinationen af drømmen om selvstændighed for det grønlandske folk og det fortsatte, tætte samliv med Danmark kan hedde Free Association. Det handler om at finde en værdig fremtid i fælles forståelse og ligestilling. Free Association – som fungerer fint mellem for eksempel New Zealand og Cook Islands, Holland og Antillerne – er den model for selvstændighed, Siunut arbejder for – et forarbejde og et input, vi kan alle kan være med til at bidrage til.

Jeg glæder mig til at diskutere det og have en dialog om rigsfællesskabet og rigsfællesskabets dynamik. Jeg håber, det bliver forstået og værdsat under denne regering, så vi kan få den positive model frem som et fælles mål og et fælles medansvar – og en gang for alle sikre, at vi går en fremtid i møde, som rigsfællesskabet kan være stolte over, både som land og som folk. Qujanaq.

Kl. 20:00

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så giver jeg ordet til hr. Christian Juhl.

Kl. 20:00

Christian Juhl (EL):

Tak. Og tak for en god tale. Jeg synes, at der var rigtig, rigtig mange spændende ting, som man kunne have lyst til at diskutere – det må vi jo klare i udvalget. Der er to ting, som jeg gerne vil spørge om.

Den ene handler om retsområdet, som ordføreren nævnte. Hvilke ting kan Grønland og hvilke ting kan Danmark være med til at forbedre helt konkret, ikke bare sådan generelt – for vi snakker så tit om retsområdet – for at det bliver bedre, og at det får samme standard som i Danmark?

Kl. 20:01

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 20:01

Aleqa Hammond (SIU):

Retsvæsenet er et meget vigtigt område i Grønland, og vi har fra Grønlands side i alle årene, hvor vi har siddet i Folketinget, påpeget, at det er meget forarmet i forhold til resten af Danmark. Jeg ved i hvert fald, at vi i forbindelse med forberedelsen af politiforliget lige har haft et møde med Grønlands politimester her i Danmark sammen med justitsministeren, hvor der blev gjort rede for, at standarden i Grønland simpelt hen er under al kritik. Der findes politistationer, som mere eller mindre er skure; 14 ud af 60 bygder er uden kommunefoged, dvs. rettens repræsentant. Retssikkerheden i Grønland er meget svag, og det betyder også, at retsvæsenet på alle led og kanter er et område, hvis problemer vi ikke længere kan spare os ud af. Vi bliver nødt til at gøre noget for at få garanti for retssikkerhed for alle rigets statsborgere, også dem i Grønland.

Kl. 20:02

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:02

Christian Juhl (EL):

Tak. Det andet spørgsmål handler om Thule. Nu er der jo kommet en forlængelse på ½ år, som sikrer det arbejde og de indtægter, der følger af serviceaftalen. Hvad er ordførerens bud på en løsning på det problem, og hvordan kan det danske Folketing hjælpe med at finde den løsning?

Kl. 20:02

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Ordføreren.

Kl. 20:02

Aleqa Hammond (SIU):

Jeg tror ikke, at Grønland og Danmark generelt som sådan er uenige med hinanden om, hvordan det her skal løses. Jeg tror, at Grønland og Danmark begge to er enige om, at servicekontrakten skal tilfalde en grønlandsk virksomhed, og hvis det ikke kan lade sig gøre, skal det være en virksomhed inden for det danske rigsfællesskab.

Når det er sagt, tror jeg også, at det, som vi har været udsat for nu, og sådan som tingene er, nemlig at servicekontrakten tilfaldt nogen uden for rigsfællesskabet, gør, at der er mange områder, som vi alle sammen skal være opmærksomme på. Hele processen og proceduren og udbudssituationen er i sig selv også under al kritik, og derfor må vi alle sammen lære af det her, ved at vi i fremtiden ser på udbudsmodellen på ny og sikrer, at det ikke sker igen.

Kl. 20:03

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Marcus Knuth.

- Kl. 20:03 værdig retssikkerhed og en værdig rettergang, hvis det kommer der-til.
- Kl. 20:06
- Marcus Knuth (V):**
Mange tak. Under Folketingets seneste besøg i Grønland oplevede vi, hvordan der er et problem omkring domstolene, hvor der har været en ophobning af sager i de seneste år, som vi nu prøver at afhjælpe. Har ordføreren et forslag til, hvordan man kan styrke den grønlandske kapacitetsopbygning til selv at tage hånd om dele af det her problem?
- Kl. 20:04
- Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):**
Ordføreren.
- Kl. 20:04
- Aleqa Hammond (SIU):**
Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi i Grønland, hvad angår opgradering af det grønlandske retsvæsenssystem, ser på det som en samlet løsning. Vi har i sin tid arbejdet rigtig godt sammen med Danmark i forbindelse med Retsvæsenkommissionens arbejde, som varede i hele 10 år, og hvorfra der kom en række anbefalinger, som alle sammen pegede på konkrete løsningsmodeller for, hvordan det grønlandske retsvæsenssystem kunne komme op på et niveau, som vi alle sammen kan være tilfredse med. Det var rigtig godt.
Men nu er der gået så lang tid, før man i realiteten er kommet med noget, og tiden går, og det bliver forældet med tiden. Derfor er det vigtigt, at vi løber stærkt for at sikre, at vi lever op til de målsætninger, vi har opstillet sammen, Grønland og Danmark.
Bunkebekæmpelsen skyldes, at sagerne ophober sig, fordi folk slet ikke kan følge med i sagsbehandlingerne og der er for få ansatte. Bunkebekæmpelsen i sig selv viser, at der er sager, der ophober sig, og at vi må gøre et eller andet. Vi har haft midlertidige anstalter, fordi ventelisten over de folk, som har fået en dom og ikke kan komme ind i anstalterne, har gjort, at vi har måttet finde midlertidige løsninger. Det er symptombehandling af noget, som kræver, at vi skal se bedre på området, hvis vi skal være med til at give et løft, der vil noget, og som er danske statsborgere værdigt.
Jeg har store forventninger til regeringen. I regeringsgrundlaget står der nemlig, at retsvæsenets område i Grønland skal på samme niveau som i Danmark.
- Kl. 20:05
- Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):**
Hr. Marcus Knuth.
- Kl. 20:05
- Marcus Knuth (V):**
Jeg vil blot yderligere sige, at jeg er glad for, at vi ser ens på det her. Tak.
- Kl. 20:05
- Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):**
Ordføreren.
- Kl. 20:05
- Aleqa Hammond (SIU):**
Til det vil jeg også gerne sige, at retsvæsenets område er et område, som vi heldigvis kan se at man her i udvalget også finder meget vigtigt; derfor rejser man også snarest til Grønland. Det er altid meget godt at se tingene med egne øjne, fordi det kan virke meget fjernet. Kulturen er meget anderledes, sproget er anderledes, Grønland ligger på et helt andet kontinent. Men når man selv har været deroppe, bliver de fleste overrasket over at se, at det faktisk er et område, som Danmark ikke kan gøre noget ved ud over ved at handle og ved at gøre noget for at sikre, at alle rigsfællesskabets statsborgere får en
- Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):**
Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste på talerstolen er hr. Magni Arge.
- Kl. 20:06
- (Ordfører)
- Magni Arge (T):**
Tak, fru formand. Gott kvöld góðu landsmenn og kvinnur – medlemmer af Folketinget. Tak for den venlige modtagelse, jeg har fået.
Jeg synes, det er flot, når de danske medier omtaler Folketingets åbning som en fejring af folkets frihed og demokratiet i Danmark. Det er en hyldest, som jeg har stor respekt for. Men det er med en vis ambivalens, at jeg indtager Folketingets talerstol for første gang, når jeg som repræsentant for Tjóðveldi er af den overbevisning, at færinger bør tage beslutninger på vegne af Færøerne, og at danskere bør tage beslutninger på vegne af Danmark. Men så længe Færøerne vælger medlemmer til Folketinget, finder jeg det vigtigt, at dette parlament også får hørt synspunkter fra dem, som har viljen til et selvstændigt Færøerne – i hvert fald i sager, der angår vores land.
For mig var det i øvrigt en lidt speciel oplevelse at gå op ad stentrapperne til Folketingssalen – trapperne, som leder op til kernen i det danske demokrati. Disse trapper blev hugget ud af færøsk basalt på et stenhuggeri i Rættará í Tórshavn for 100 år siden af mine forfædre. Man kan bogstavelig talt sige, at min families bidrag til det danske folkestyre således står mejslet i sten og stadig væk gør samme nytte, som da de blev anlagt.
Jákuþ Andrias Arge – også kaldet Jampan – stod for dette arbejde sammen med sine brødre, hvoraf den ene var min oldefar, Óla Smið. De herrer var gjort af et særligt stof. Jákuþ Andrias stod for opførelsen af en række ikoniske bygningsværker, og han var kompromisløs i sin kamp for at etablere en industri baseret på at udnytte færøsk sten som byggemateriale. Men med datidens primitive redskaber kunne omkostningerne være store. Han mistede flere fingre på venstre hånd, da en krudtladning eksploderede i hans hænder. Han blev blind på det ene øje, da en stensplint borede sig ind i øjet. Og engang måtte lægen på sygehuset tilkalde Jákuþ Andrias' bror, der var urmager, for at få de fineste redskaber, der fandtes på Færøerne, for at stykke hans kæber og kindben sammen efter et sammenstød med en klippeblok. Da han var 60 år gammel, ramte en tonstung stenblok hans fod og huggede den af. Med kun én hånd, ét øje og én fod måtte han modvilligt opgive sin operative karriere som stenhugger, men der var stadig væk tilstrækkeligt stof i ham til, at han blev ansat i Danmark som tilsynsførende for havnebygning i Københavns Kommune. Jákuþ Andrias Arge fortjener at blive hædret posthumt.
Han ville værdsætte, at det danske folkestyre respekterede det færøske folks ønske om at vedtage en færøsk grundlov. Jeg fristes derfor til at foreslå medlemmerne af Folketinget at ære hans minde ved at støtte det færøske folk i vores bestræbelser på at anlægge de resterende trappesten, der skal til, så vi kan praktisere det frie færøske demokrati baseret på vores egen forfatning, og den er, om jeg så må sige, lige på trapperne.
Ved valget til det færøske Lagting den 1. september vandt oppositionen flertal og dannede en ny regering, som består af tre partier. Det er selvstændighedspartiet Tjóðveldi, det liberale Framsókn og det socialdemokratiske Javnaðarflokkurin.
Det færøske bruttonationalprodukt er vokset betydeligt de senere år, men der har været fortløbende underskud på finansloven, og værdiforøgelsen er ikke tilfaldet den brede skare af borgere. Derfor agter den nye koalition at sætte tiltag i værk, som skal fordele den økonomiske fremgang mere ligeligt, så den kommer hele befolkningen til gode. Landsstyret har sat sig for i første omgang at få vendt under-

skuddet på finansloven til overskud og sørge for at gennemføre nødvendige reformer, der skal til for at skabe økonomisk holdbarhed – herunder en tiltrængt fiskerireform, en pensionsreform og en skatte-reform.

Landsstyret har også som mål, at færøsk økonomi skal blive selv-bærende og mindre afhængig af bloktilskud fra Danmark. Derfor har koalitionen besluttet at opsigte prisreguleringen af bloktilskuddet fra Danmark og ønsker at reducere det yderligere, når der opnås stabile overskud på den færøske finanslov.

Kl. 20:11

Koalitionen har også sat en folkeafstemning om en fælles grundlov på programmet i 2017. De politiske forhandlinger internt på Færøerne om grundloven har været i gang længe. Historisk har vi udviklet os politisk, kulturelt og økonomisk på vores egne præmisser i vores eget land i Nordatlanten. Dette vil den nye grundlov afspejle. Derfor skal man regne med, at den vil omfatte bl.a. vores demokratiske institutioner, vores kultur, sprog, flag og retten til at udnytte havets ressourcer.

I folkeretlig forstand er færingerne en nation med fuld ret til at bestemme over egne forhold. Det færøske folks selvbestemmelsesret vil derfor være en helt naturlig del af grundloven, hvor det konstateres, at ingen magt står over eller ved siden af det færøske folks beslutninger. En færøsk grundlov er i sig selv ikke en deklaration af løsrivelse. Der skal en særskilt folkeafstemning til at afklare dette spørgsmål om en færøsk statsdannelse, og en sådan folkeafstemning har det nye landsstyre ikke på programmet. Men ellers har den danske regering gentagne gange udtalt, at den vil respektere resultatet af en sådan afstemning, når den kommer. Derfor bør selvbestemmelsesretten i en færøsk grundlov ikke lede til nogen ankepunkter fra dansk side.

Koalitionspartierne i landsstyret har forskellige opfattelser, hvad angår ændringer i de konstitutionelle forhold mellem Færøerne og Danmark. Grundlaget for koalitionen afspejler derfor en pragmatisk tilgang til økonomiske, sociale, kulturelle og konstitutionelle forhold. Hvad angår hjemtagelse af sagsområder, er man enige om at overtage udlændingeområdet, lufrummet og person-, familie- og arveret i valgperioden frem til 2019. Forhandlingerne om hjemtagningen vil selvfølgelig foregå mellem de relevante færøske og danske ministerier.

Her forleden sad jeg og talte med min 97-årige mor, som stemte for løsrivelse den 14. september 1946, da færingerne ved en folkeafstemning stemte om Færøernes fremtidige stilling i riget. Resultatet blev et snævert flertal for løsrivelse. Hun er ikke alene om det synspunkt, at det var forkert, at Danmark ikke respekterede valgresultatet dengang. I stedet for fik vi hjemmestyreløven fra 1948. I Tjódveldi mener vi, at hjemmestyreløven med sine 67 år på bagen nu er moden til at gå på pension. Vi har brug for en ny konstruktion, der tager udgangspunkt i ligeværdige lande, og som baner vejen for, at Færøerne kan deltage i internationale sammenhænge på lige fod med andre lande.

Forholdet mellem Danmark og Færøerne er blevet mere kompliceret, siden Danmark har overført en del af sin suverænitet til EU, som Færøerne ikke er medlem af. De modstridende interesser blev trukket meget klart op i makrelstriden for kort tid siden, da Danmark efter ordre fra EU lukkede alle sine havne og nægtede al færøsk pelagisk eksport adgang til Danmark. Det var uden tvivl pinefuldt for Danmark at gennemføre denne blokade, men det ændrede ikke ved det faktum, at loyaliteten var stærkere over for EU end over for Færøerne. Det ændrede heller ikke ved det faktum, at Færøerne kun havde adgang til at varetage sine interesser internationalt gennem et land, som i denne sag var en del af vores konfronterende modpart.

Det er den realitet, vi på Færøerne må forholde os til. Det er kun os, som har Færøerne som førsteprioritet. Vores relation til Danmark og det danske folk har stor betydning, men kan ikke overskygge hen-

synet til vores eget land. Vi har først og fremmest pligt til at sikre de nuværende og kommende generationer de bedste muligheder for at bygge et demokratisk velfærdssamfund op. Det gør vi bedst på baggrund af en selv bærende økonomi og en tidssvarende konstitution, som giver maksimale handlemuligheder.

Når det er sagt, sætter jeg pris på regeringens initiativ til at identificere grænsehindringer i rigsfællesskabet og i Norden, og at regeringen vil samarbejde om at løse dem. Jeg har også noteret, at statsministeren i sin åbningstale og regeringen i sit regeringsgrundlag anerkender, at der på Færøerne arbejdes med en ny forfatning, og at man indgår i en dialog og et samarbejde med den nye færøske regering.

Jeg tvivler ikke på, at vi får et konstruktivt samarbejde om hjemtagelse af lovområder, og det glæder mig, at regeringen har forståelse for, at vi arbejder med den færøske forfatning. For os har det afgørende betydning, at den færøske selvbestemmelsesret bliver hugget i sten.

Og så ønsker jeg i øvrigt Danmark lykke til i fodboldkampen mod Portugal i aften. Selv vil jeg følge kampen mellem Ungarn og Færøerne i Budapest. Den bliver garanteret underholdende, for de kæmper godt, de gæve gutter fra Færøerne.

Kl. 20:17

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning, og det er hr. Christian Juhl.

Kl. 20:17

Christian Juhl (EL):

Tak. Først vil jeg gerne sige velkommen til hr. Magni Arge i Folketinget, og jeg vil gerne sige tillykke med jeres valg. Det virker, som om det bliver en spændende periode at samarbejde med Færøerne, og jeg tror, vi får travlt i Færøudvalget, når vi nu både skal diskutere overførelse af det ene og det andet og det tredje af områderne til Færøerne. Jeg synes, det er en god og fornuftig aftale, vi har, nemlig at de nordatlantiske lande kan trække tingene hjem i den takt og den rækkefølge, de har lyst til.

Jeg vil sige, at det har været et interessant år, og hr. Magni Arge nævnte jo selv konflikten mellem EU og Færøerne, som vi har diskuteret meget, også i denne sal. Jeg var flov over at se, at danskere skulle udelukke folk fra rigsfællesskabet, fjerne deres ret til at aflevere deres fisk i danske havne. Det var flovt, og det viser, at vi ikke altid har valgt rigtigt med hensyn til EU's suverænitet over den danske lovgivning.

Jeg vil gerne høre lidt nærmere om de områder. Hvordan vil I f.eks. håndtere udlændingeområdet og selv styre jeres lufrumsområde, når I vil have de områder hjem?

Kl. 20:18

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg giver ordet til ordføreren.

Kl. 20:18

Magni Arge (T):

Tak. Ja, det sidder de myndigheder på Færøerne, som skal behandle de her sager og stå for den administrative proces med at overtage dem, så med flere oplysninger om, end jeg har. Men jeg kan sige, at man har diskuteret det her om udlændingeområdet, og vi ved godt, at der ikke kun er fordele ved at skulle overtage administrationen af det her. I mange tilfælde har vi mange problemer med at kunne få familiesammenføringer og få folk af fremmed herkomst til Færøerne, hvad vi virkelig har brug for, fordi de er havnet i en bureaukratisk proces i Danmark, som næsten ikke er til at komme igennem. Og det er meget uheldigt.

På den anden side må man så også sige, at den nuværende regering ser sådan på det, at vi også må tage stilling til, hvordan vi deltagere i det arbejde, som man må gøre i Europa for at tage imod flygtningene. Men det er til gengæld ikke nogen meget nem sag at sidde med i et samfund med så få mennesker, som vi er – vi er knap 50.000, faktisk 49.000, og det er det højeste antal, vi har været nogen sinde. Men vi kigger egentlig meget på, hvordan man gør det i Island f.eks., og vil gerne se på, om vi kan overføre en del af de erfaringer, man har derfra, sådan at det kan gøres på en kontrolleret måde.

Hvad angår luftrummet, er det en diskussion, som man nok kommer til at have med Transportministeriet. Og jeg er overbevist om, at man fra dansk side vil sige, at det er en umulig sag, men vi har igennem så mange år vist, at også det umulige kan gøres muligt, bare viljen til at finde de rigtige politiske løsninger er til stede.

Kl. 20:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:20

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne sige tak for svarene, og jeg vil gerne sige held og lykke, ikke mindst med jeres arbejde med en ny forfatning. Det bliver rigtig spændende at se, hvordan den bliver indrettet. Jeg håber, at vi stadig væk kan have et godt og ligeværdigt samarbejde i rigsfællesskabet.

Kl. 20:20

Magni Arge (T):

Det kan vi helt sikkert.

Kl. 20:20

Første næstformand (Helle Thorning-Schmidt):
Så giver jeg ordet til hr. Sjúrdur Skaale.

Kl. 20:20

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det, og tillykke til hr. Magni Arge. Nu kommer vi begge fra regeringspartierne på Færøerne, så der vil være en del overlapning, tror jeg.

Hvornår forventer du at have en regering på plads? spurgte jeg den kommende statsminister på vores møde lige efter valget i juni. Jeg ved det ikke, svarede han og rystede på hovedet – det er ikke nemt det her. Men så kiggede han direkte på mig og sagde: På den anden side skal arbejdet jo gøres, og jeg har en klar tidsfrist, for om få dage skal jeg op til Færøerne og klippe får. Statsministeren nåede begge sine mål. Han blev statsminister, og han var tidsnok oppe i fjeldet, sådan inde ved bygden Gjógv på den nordlige Østerø, og fik klippet sine får. Tillykke med begge dele.

Man plejer at sige, at Gud mildner luften for de klippede får, men der er også behov for, at Gud mildner luften for den nye regering. For det er altså ikke meget uld, den har på kroppen: 90 mandater, kun lige akkurat nok til at klare et mildt politisk klima. Hvis der bare var én uldtot mindre, 1 mandat mindre, var det ikke de blå, men de røde får, som havde fået magten. Og det er lidt specielt, når man tænker på, at de blå jo vandt i Danmark med 90 imod 85 mandater. Men faktum er, at en blå valgsejr på 89 mod 86 ville have sendt de røde i regering, fordi de fire nordatlanter ville have løftet de røde op på 90. Det ville selvfølgelig være spændende for os nordatlanter, hvis vi var endt som rigets kongemagere, men hånden på hjertet: For det danske folkestyre ville det jo være problematisk. Vores vælgere betaler jo ikke skat i Danmark, og vi er valgt i denne forsamling på et helt andet grundlag end alle de andre.

Debatten om at begrænse skotternes rettigheder i parlamentet er jo blusset op i England, og sådan et resultat ville uden tvivl have rejst den samme debat i Danmark. Men nu blev det således, at de, der vandt valget rimelig klart, også lige akkurat vandt magten. Og vi, Tingets fire løse missiler, kan man sige, bliver siddende med fulde rettigheder. Disse vil jeg bruge på ansvarlig vis, selvfølgelig, og jeg håber, at vi under alle omstændigheder kan få den gode dialog om rigsfællesskabets forhold, som der er tradition for, og som statsministeren også lagde op til i sin tale i tirsdags.

Der er som bekendt kommet en ny regering på Færøerne. Ud over hovedmålene om en fiskerireform, en skattereform og en pensionsreform, er ambitionen at overtage tre sagsområder fra Danmark: Person-, familie- og arveretten, luftrummet og udlændingeområdet. Det første er forholdsvis enkelt, det næste er mere krævende, og det tredje er ret kompliceret, ikke mindst fordi Færøernes status i Schengen bliver en del af sagen. Men alle overtagelserne kræver naturligvis dansk medvirken og velvilje. Så har den nye regering, som Magni Arge sagde, også sat sig for at gøre arbejdet med den færøske forfatning færdigt. Det kræver forståelse mellem de to parter, og derfor er jeg glad for statsministerens udmeldinger desangående.

Jeg var international observatør i Catalonien, da landet den 27. september stemte til det lokale parlament. Det var et valg, som af de separatistiske partier i Catalonien var udråbt som en folkeafstemning om løsrivelse fra Spanien. Det har været spændende at følge udviklingen i Catalonien det sidste år og at være der forrige søndag var fascinerende. Det var det også at følge debatten op til folkeafstemningen i Skotland sidste år. Der er jo mange stater i Europa, som har flere nationer inden for sine grænser. Vi kan nævne Spanien, Storbritannien, Frankrig, Belgien og Danmark. Og i sådan en konstruktion ligger der altid et kim til konflikt, for ideen om, at hver nation skal have sin egen stat, sidder jo dybt i os og ligger også implicit i selve begrebet nationalstat. Derfor kræver det godt politisk håndslag at få det til at fungere, således at alle nationerne føler, at de har ejerskab af statsapparatet.

At studere hvordan andre gør det, er perspektiverende, og det er også opløftende. For det er faktisk her, det gøres bedst. Når jeg taler med politikere fra andre såkaldte statsløse nationer om vores ordning, står de helt måbende. Har I virkelig jeres helt eget skattesystem? Er jeres økonomi og jeres offentlige investeringer virkelig rent færøske anliggender? Er olieeftersforskning jeres sag? Lovgiver Danmark overhovedet ikke i interne forhold på Færøerne? Kan I stå uden for EU, selv om Danmark er inden for? Forhandler I med andre lande uden dansk indblanding? Repræsenterer I jer selv ved international sport, lige bortset fra OL? Ja, det gør vi, samtidig med at vi er i et tæt fællesskab med Danmark, og det er mere værd, end vi i det daglige giver agt på.

Kl. 20:25

Færøerne har næsten alt det, som catalanere og skotter kun mener de kan opnå gennem løsrivelse, og derfor bliver relationen mellem Danmark og Færøerne af stadig flere trukket frem som et forbillede for, hvordan man kan få tingene til at fungere, når én stat huser flere nationer.

Vores forhold er ikke perfekt – der har været modstridende interesser, som også Magni Arge var inde på – men forholdet vinder, når man sammenligner det med andre forhold. Og det gør det, fordi forholdet ikke styres af ideologiske dogmer eller fastlåste juridiske bestemmelser, men gennem dialog og pragmatiske løsninger på konkrete udfordringer.

Et eksempel fra den forgangne sommer er politiets indsats for at håndhæve loven over for de berygtede bøller fra pengemaskinen Sea Shepherd. Folketingets medlemmer har gennem tusindvis af e-mails selv oplevet en kampagne fra denne organisation. For Færøernes vedkommende drejer det sig dog ikke kun om e-mails. Sea Shepherd-folkene er der, de står overalt i deres sorte tøj med de hvide

dødningshoveder. Deres erklærede mål er at bryde loven, og de gør det, når de få chancen

Den pågældende lov, loven om grindefangst, er færøsk – den er ikke dansk. Grindedrab er ulovligt i Danmark og i EU. Men politiet er fælles for hele riget, og dets virke reguleres i danske love. Alligevel bruger det danske politi og retssystem tid, materiel og mandskab til at håndhæve loven på Færøerne. Dette er et eksempel på, at selv om rigsfællesskabet er et konglomerat, altså en sammensætning af meget ulige dele, så fungerer det.

Men sager som denne skaber jo spændinger, og derfor vil Færøudvalget, som jeg er formand for, arrangere en høring om grindefangstens mange problemstillinger i Landstingssalen den 18. november.

Selv om rigsfællesskabet efter min mening har det godt nu, er det ingen garanti for, at det har det godt om et år. Ordningen er ikke statisk, der kommer altid nye udfordringer, og derfor vil der også i den nye regerings 4-årige periode være behov for dialog, forståelse og pragmatisme fra begge sider.

Danmarks formentlige ophævelse af retsforbeholdet i EU kan f.eks. nemt føre til, at der må findes nye ordninger mellem Danmark og Færøerne. Og hvis det lykkes den nye regering på Færøerne at blive enige om den omtalte forfatning, vil også det kræve noget af os. På den færøske side må de grundlovsbestemmelser, som gælder i dag, naturligvis anerkendes og respekteres; på den danske side vil der være behov for en anerkendelse af, at der er plads til en færøsk forfatning inden for rigsfællesskabets rammer, fordi Danmarks Riges Grundlov intet siger om hverken rigsfællesskabet eller om interne forhold på Færøerne.

Det er også vigtigt, at vi i denne sammenhæng ser på virkeligheden og ikke kun på grundlovens formelle bestemmelser. Der er jo ikke overensstemmelse mellem de to. Den danske grundlov tillader ikke nogen færøsk lovgivningsmagt, nogen færøsk skatteopkrævning eller færøske forhandlinger med andre lande. Og når danske statsministre igen og igen siger, at hvis Færøerne vil ud af rigsfællesskabet, er det Færøernes egen sag, så siger de det altså heller ikke, fordi grundloven tillader det, for det gør den ikke. Hvis den danske grundlov skulle følges bogstaveligt, ville det betyde en annullering af hjemmestyret, således som vi kender det.

En hovedgrundene til, at alt er gået i hårdknude i Catalonien, er, at man i stedet for at tale om, hvad der politisk er mest fornuftigt, forsøger at lukke visse debatter inde i juridiske bokse. Hvis vi i stedet for trækker alt ud i lyset og finder løsninger i åben dialog, så skal Gud nok mildne luften for forholdet mellem Danmark og Færøerne i de kommende år på samme måde, som han jo mildnede luften for de får, som statsministeren klippede på Østerø, efter at han havde dannet sin regering i juni. Tak for ordet.

Kl. 20:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Det må være hr. Christian Juhl. Vi skal lige have tjek på det – det er Henrik Brodersen. Værsgo.

Kl. 20:30

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Nu var det godt nok til den forrige ordfører, at jeg trykkede mig ind, og det må den tidligere formand så have overset, men jeg er stensikker på, at hr. Sjørður Skaale har en holdning til det, jeg nu vil spørge om.

Der er jo tit og ofte nogle konflikter, i særdeleshed mellem Færøerne og EU. I er jo ikke en del af EU, og det kan vi nogle gange fra Dansk Folkepartis side godt misunde jer. Men jeg tænker på den meget barokke situation, der var, hvor Danmark sad på den ene side af bordet og færingerne på den anden i forbindelse med konflikten over jeres fiskeri. Jeg tænker: Hvordan har Lagtinget og hele det

færøske folk det med forhandlinger omkring EU og de ting, der optager jer, altså at komme ind på deres markeder osv.?

Kl. 20:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Jeg skal lige sige til spørgeren, at man skal forsøge at lade være med direkte tiltale.

Værsgo.

Kl. 20:31

Sjørður Skaale (JF):

Tak for det. Tak for spørgsmålet. At få bedre adgang til EU-markedet er selvfølgelig en meget vigtig sag for det nye landsstyre. Nu er det således, at vi er en eksportnation. Vi eksporterer til hele verden, men lige når det gælder EU-markedet, har vi kun adgang for ubearbejdede produkter – næsten kun. Derfor er et af vores største mål at få en ny aftale, således at vi får bedre adgang også for bearbejdede produkter.

Når det gælder den anden sag, hvor Danmark og Færøerne endte på hver sin side, så ser jeg det som en konsekvens af, at vi gennem den forståelse, den pragmatiske løsning, man har fundet, har udviklet os i hver sin retning. Danmark gik ind i EF i 1973 og Færøerne står uden for, og derfor har vi ligesom udviklet os til to forskellige stater på mange områder. Mange gange er Færøerne og Danmark modpart i forhandlinger, og så fik vi en ekstrem situation der, hvor Danmark sammen med EU boykottede Færøerne. Men det var en konsekvens af de gode ting, synes jeg, nemlig at selv om man er i et fællesskab, har man fået lov til at udvikle sig i hver sin retning.

Kl. 20:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 20:32

Henrik Brodersen (DF):

Jeg tænker på, om ordføreren har nogle løsningsforslag på, hvordan man bedre kunne trække på samme hammel, om jeg så må sige – forstået på den måde, at der jo er ting, som vi åbenlyst er enige om, men også nogle ting, hvor vejene skilles. Her tænker jeg igen på forholdet til EU. Er der nogle steder, hvor man kunne have nogle bedre samarbejdsformer?

Kl. 20:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 20:33

Sjørður Skaale (JF):

Det er lidt svært. Altså, det er faktisk en af de største udfordringer, vi har i fremtiden, at Danmark bliver mere og mere integreret i EU, og derfor er det naturligt og nødvendigt, synes jeg, at vi vokser i hver sin retning. Vi udvikler vores egne systemer, EU er mange gange vores modpart, mens Danmark bliver en integreret del af EU. Og det gør, at vi lige på det felt, når det gælder forskelle i handelspolitik og delvis i udenrigspolitik, vokser i hver vores retning.

Vi kan også tage eksemplet med eksporten til Rusland, hvor Danmark er boykottet, når det gælder madvarer, og Færøerne ikke er boykottet. Det er svært at få det til at hænge sammen. Vi må forsøge at gøre rigsfællesskabet så rummeligt, mener jeg, at vi får lov til at forfølge vores interesser, mens Danmark opfylder sine forpligtelser i EU.

Kl. 20:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

- Kl. 20:34 en lovgivningsmagt, som kun har lovgivning vedrørende Færøerne. Det bliver prekært, men sådan bliver det. Kl. 20:37
- Christian Juhl (EL):**
Tak for det. Mit spørgsmål går lidt i samme retning. Der har jo været rigtig mange spændende ting i Færøerne, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for det udfordrende og spændende samarbejde, vi har haft, mens hr. Sjúrdur Skaale har været i Folketinget. Jeg er glad ved, at han er blevet genvalgt.
Det, det drejer sig om, er retsforbeholdet, som vi skal stemme om den 3. december. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre, hvilke konsekvenser det har for Færøerne, og hvordan færingerne ser på den sag?
- Kl. 20:34
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Ordføreren.
- Kl. 20:34
- Sjúrdur Skaale (JF):**
Tak for det. Det er faktisk en rimelig stor udfordring, vi står over for. For hvis Danmark ophæver retsforbeholdet, kommer Danmark til at flytte sager, som er fælles for hele kongeriget og også gælder for Færøerne, til EU, selv om Færøerne står uden for EU. Og det bliver altså en rimelig stor udfordring, hvordan man løser det. Det mener jeg ikke Danmark har hjemmel til, og derfor må der findes andre løsninger.
Som jeg ser det, er der to muligheder. Enten at Færøerne overtager de respektive områder, eller at Danmark, eller Folketinget, lovgiver på Færøernes vegne. Så hvis man sender alt til EU, også det, som vedrører Færøerne, så bliver Folketinget en lovgivningsmagt på Færøerne.
Så må man så finde en ordening, hvor man siger, at så lovgiver man efter ønske fra færøsk side. Så må Lagtinget vedtage et eller andet eller ønske noget, men i og med at den formelle magt ligger i København i Folketinget, må Folketinget lave en lov, som kun gælder for Færøerne. Det bliver lidt kompliceret, men sådan må det gøres. Det enkleste er selvfølgelig, at man overtager det.
- Kl. 20:36
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Hr. Christian Juhl for anden omgang. Værsgo.
- Kl. 20:36
- Christian Juhl (EL):**
Tak. Det lyder jo interessant, men ret enkelt. Danmark vil så overgive magten til at bestemme over dele af vores retspolitik til EU, og så kan de bestemme vores politik, og så kan vi gøre som EU og bestemme Færøernes politik. Det tror jeg medfører et ekstra argument for, at jeg vil stemme nej. Jeg vil gerne høre, om regeringen har forhandlet eller i hvert fald holdt møder med Færøerne omkring det her særlige problem og afklaret tingene.
- Kl. 20:36
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Ordføreren.
- Kl. 20:36
- Sjúrdur Skaale (JF):**
Jeg har stillet spørgsmål til regeringen om det og fik faktisk svar tidligt i morges. Og der svarer man, at det bliver på den måde, at man ser det som en udfordring, men man finder løsningerne ad hoc. Når der er en sag, som Danmark eventuelt i dag lovgiver om på Færøernes vegne og sender til EU, så vil man stå i en situation, hvor man siger: Hvad gør man så? Og som jeg sagde før, forhandler man enten med Færøerne, hvor Færøerne overtager det, eller også bliver man
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Mange tak for det, og tak til ordføreren. Så er det statsministeren, der har ordet.
- Kl. 20:37
- Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):**
Tak for det, og tak for debatten. Man bliver jo ældre, og jeg har faktisk været medlem af det her Ting i 21 år. Jeg har siddet og tænkt tilbage, og jeg kan simpelt hen ikke erindre mig nogen mere fredfyldt, harmonisk, konstruktiv åbningsdebat end den, vi har haft her i dag. Det har sådan set bekræftet mig i, at vi efter den valgkamp, vi alle sammen har været ude i, og den regeringsdannelse, der har fundet sted, nu – med nuancer – alle er i arbejdstøjet. Det er jo endda i et sådant omfang, at Socialdemokratiets og Venstres ordførere har ikklædt sig præcis det samme arbejdstøj her i dag og har komplimenteret hinanden for det i løbet af debatten. Meget mere harmonisk kan det jo ikke blive.
Vist er der forskelle i politik, og dem har jeg da også kunnet lytte mig frem til her i dag – og jeg kan også godt yde et bidrag til at prøve at tale dem større, hvis der er en efterspørgsel efter det, men jeg vil nu først og fremmest hæfte mig ved den mildhed, der har været i stemmeføringen hele dagen igennem. Hr. Rasmus Nordqvist som ny ordfører for et nyt parti brugte endda sin taletid til at rose alle og trække et positivt element frem hos alle partier. Og efter min egen åbningstale den anden dag havde jeg jo den helt grænseoverskridende oplevelse at kunne se en socialdemokrat – det var hr. Jens Joel – citeret i Politiken for at sige noget, jeg så ikke kan gentage, for så kommer jeg i strid med Folketingets regler, men det var med et udeladt ord: Jeg nåede at blive helt enig med Lars Løkke undervejs. Ja, det ord, jeg undlod, staves s-g-u.
Så det tegner jo sådan set ret godt, og jeg synes også, at man kan sige, at selv om vi først har åbningsdebatten her i dag, så har vi jo været i gang længe – i 100 dage, da jeg gav min åbningsredegyrelse, og 102 dage i dag. Vi har nået meget. Hr. Sjúrdur Skaale nåede også lige at vende det forhold, at jeg selv har haft mulighed for at være på Færøerne og klippe får. Det er godt at have en hård deadline, for så får man noget fra hånden. Men vi har jo faktisk også nået en del.
Vi har gennemført boligjobordningen, som er en stor succes, og som er noget, som familierne rundt i Danmark har taget til sig – et godt bidrag mod sort arbejde og et pænt vækstbidrag de steder, hvor der er lidt længere mellem husene, og ude i sommerhusområderne. Det er sket i en lidt alternativ konstellation bestående af regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, SF og Alternativet.
Vi har lavet et straksindgreb i forhold til asylområdet med regeringens parlamentariske grundlag. Og debatten her i dag har jo også vist og eftervist, at stadig flere er enige om, at det faktisk betyder noget, hvilke opholdsvilkår man har. Det har jeg i hvert fald noteret mig. Det tog lidt lang tid at få hr. Morten Østergaard til at indrømme, at det forholdt sådan, men indrømmelsen kom da. Og jeg har også i den offentlige debat noteret mig, at også fru Johanne Schmidt-Nielsen har bevæget sig frem til det punkt i de seneste uger, sådan at hun nu taler om, at stramminger på asylområdet spiller en betydelig større rolle, end hun havde regnet med. Det har vi også fået gennemført.
Vi fik håndteret aktstykket om kommunernes økonomi, også i en lidt alternativ opstilling med regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Socialdemokratiet. For få dage siden blev der landet en aftale om opstrammede regler for opnåelse af indfødsret med regeringens parlamentariske grundlag og Socialdemokratiet. Og den store udflytningsplan, som regeringen har lanceret, hvorefter der nu

flyttes 3.900 statslige arbejdspladser ud i 38 byer i 25 kommuner, noterer jeg også sådan i al almindelighed nyder pæn opbakning.

Med alt det nået på 100 dage så lover det jo rigtig godt for den folketingsssamling, vi lige har taget hul på. Og det er godt, for vi har et højt ambitionsniveau. Vi vil gerne gøre noget mere for at skabe vækstmuligheder rundt i hele landet. Det er derfor, at vi inden længe kommer med et forslag til en liberaliseret planlov, et udspil til en ambitiøs landbrugs- og fødevarerpakke. Vi vil gerne gøre noget mere for at sætte gang i den private beskæftigelse. Det er derfor, at vi allerede i det finanslovsforslag, vi har lagt frem, opererer med at fjerne reklameafgiften, fjerne NO_x-afgiften, der blev femdoblet under den tidligere regering – og hvor jeg noterer mig i debatten i dag, at også den tanke om at fjerne NO_x-afgiften nu nyder fremme i socialdemokratiske kredse. Det lover sådan set alt sammen godt nok. Så jeg er egentlig efterladt i en situation, hvor jeg ser mere positivt på tingene, end da jeg satte mig til rette her til morgen.

Kl. 20:43

Jeg ved selvfølgelig godt, at der er nuancer. Fru Mette Frederiksen kastede sig over en hestemetaforik, og jeg har da også, for nu at blive i den, noteret mig, at der er visse gamle travere, der er trukket af stalden i dagens løb. Der er blevet skudt på regeringen. Vi skærer ned det ene og det andet og det tredje sted, må man forstå.

Til det vil jeg gerne sige, at vi har fremsat et finanslovsforslag og indbyder til forhandlinger startende i morgen med afsæt i et kasseeftersyn, som ikke er nogen rituel dans på stedet, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard, men som er enhver ny regerings forpligtelse for at sikre sig, hvordan udgangspunktet egentlig er. I den forbindelse må man jo bare helt stiltfærdigt, uden at pege fingre af nogen, konstatere, at det billede, der blev tegnet i valgkampen, ser anderledes ud nu, hvis man skal sige det diplomatisk. Der er nuancer, når man kigger på situationen bagefter. Med den konjunkturvurdering, der ligger efter sommerferien – til forskel fra den, der lå før sommerferien – ville vi være ude over de grænser, der er i EU, for, hvor stort det strukturelle underskud må være, og vi ville være helt på kanten af de grænser, der er, for det løbende underskud. Det er jo baggrunden for, at vi simpelt hen var 3 mia. kr. ude over kanten, som vi har været nødt til at stramme op med. Vi har så haft den ambition, som jeg synes er fornuftig – den havde vi nemlig også, da vi var i opposition, og i mit parti har vi for vane at mene det samme både før og efter et valg – at tage skridt tilbage fra kanten. For noget af det, der har været problemet, har været, at den tidligere regering budgetterede for meget til strengen. Derfor er der altså 5 mia. kr. mindre at lave politik for end det, vi både håbede og troede, da vi var i valgkamp.

Med det afsæt ønsker vi så at indfri de løfter, vi gik til valg på: flere penge til sundhed, et stærkere politi, mulighed for vækst i hele Danmark og en boligjobordning. Og jeg er sådan set glad for, at et bredt flertal i Folketinget bakker op om meget af det. Jeg bemærkede i dag, at hr. Simon Emil Ammitzbøll sagde, at den regering, han nu havde fået installeret, var – og jeg citerer – »lidt god«. Jo, jo. Det er da alligevel noget, det er store ord i munden på en repræsentant fra Liberal Alliance. Jeg noterede mig også med glæde, at hr. Kristian Thulesen Dahl i dag har peget på områder, som også er vigtige for regeringen, nemlig sundhed, ældre, politi. Jeg kan også høre, at nogle af de temaer går igen hos andre ordførere, og vil derfor bare udtrykke den forhåbning, at vi i nogle af de her centrale spørgsmål sådan set er i stand til at lande fornuftige, brede aftaler.

Det er selvfølgelig nødt til at ske med afsæt i to ting, nemlig for det første et rimeligt gengivet billede af, hvad det er, regeringen foreslår og ikke foreslår. Jeg har jo f.eks. i dag måttet lægge øre til, at vi skærer ned på ældreområdet og andet, og til det må jeg sige, at det gør vi ikke. For os er en af grundpillerne i vores velfærdssamfund jo retten til fri og lige sundhed. Det er derfor, vi prioriterer sundhedsområdet med 2,4 mia. kr. – 0,5 mia. kr. mere, end den gamle regering lagde op til. Det er derfor, vi prioriterer ældreområdet

med et par milliarder over de kommende 4 år. Så det er simpelt hen ikke rigtigt, når nogen i dagens debat har påstået, at vi ikke prioriterer disse områder.

For det andet er det jo klart, at pengene skal passe. Jeg har lyttet mig til mange fromme ønsker i dagens løb, og min opfordring skal bare være til alle de partier, der nu indbydes til forhandlinger hos finansministeren, at man præciserer sine prioriteter og sine ønsker og sine finansieringsbidrag. Jeg er meget glad for det tilsagn, der kom i dag, først fra fru Mette Frederiksen og senere fra hr. Benny Engelbrecht, om, at det største oppositionsparti selvfølgelig fremsætter et finanslovsforslag – det havde vi også selv for vane at gøre, da vi var i opposition – altså et sammenhængende, gennemregnet bud på, hvordan finansloven ville se ud, hvis Socialdemokratiet havde magt, som de har agt. Jeg måtte forstå, at det kommer i morgen. Det glæder vi os til at studere i alle detaljer. For der er selvfølgelig den sammenhæng, at hvis man skal gøre mere ét sted, skal man gøre noget mindre et andet sted.

Kl. 20:47

På trods af alt, hvad der er sagt her i dag, vedstår jeg mig jo fuldt ud regeringens prioriteter. Ja, vi har valgt at bruge færre penge på udviklingsbistand, men altså samtidig leve op til FN's målsætning, som i øvrigt kun ét ud af i alt fem lande. Nu ligger vi nummer fire i verden, og kommer vi igennem med vores finanslovsforslag, vil jeg tro, at vi ligger nummer fem. Det kan vi godt være stolte af. Ja, vi har valgt at bruge færre penge på forskning, men altså stadig leve op til EU's målsætning. Og ja, vi har valgt at stille effektiviseringskrav til vores uddannelser, men altså stadig ligge i top, når vi sammenligner blandt de lande, der investerer mest i uddannelse. Sådan hænger tingene sammen.

Det har man selvfølgelig bestemt lov til at kritisere, men så må man jo også byde ind med forslag, som er præcise, og det synes jeg ikke jeg har hørt så meget af her i dag. Hvis ikke man vil nedsætte udviklingsbistanden til FN's målsætning, ja, så mangler der 2,3 mia. kr. Hvis ikke man vil tilpasse forskningsudgifterne til EU-målsætningen om 1 pct., mangler der 1,4 mia. kr. Hvis ikke man vil stille et effektiviseringskrav til uddannelses- og kulturområdet på linje med det, vi har stillet til andre områder gennem årene, ja, så mangler der en lille milliard. Hvis ikke man vil vedgå sig den aftale, der er lavet med kommunerne om et omprioriteringsbidrag, hvor størstedelen jo altså genanvendes i kommunerne, så mangler der 0,5 mia. kr. Og hvis man i det hele ikke vil købe ind på nogle af de forslag, regeringen har lagt frem i vores forslag, jamen så mangler der 6,7 mia. kr. Og uden finansiering af dem må man jo sænke sine ambitioner.

Nu skriver vi den 8. oktober. Finanslovsforhandlingerne starter for alvor i morgen. Vi har endnu til gode at se oppositionspartiernes forslag til en samlet finanslov for næste år, men jeg glæder mig som sagt til at se et bud fra ikke mindst Socialdemokratiet i morgen.

Så har der været et par andre temaer oppe i dag, som jeg også synes jeg lige skal adressere. Der har været en diskussion om dagpenge, og det kan jo ikke undre, for den diskussion har været der, lige siden dagpengereformen blev gennemført. Jeg sagde i min åbnings-tale og vedstår mig også nu, at det grundlæggende var rigtigt at lave den reform og de andre reformer, vi lavede. Uden dem ville det jo have været en helt anden debat, vi havde haft her i dag. For uden de reformer, vi lavede, ville der have manglet 47 mia. kr. til velfærd. Når hr. Morten Østergaard nu ligesom angriber ambitionsniveauet, minder jeg da bare stiltfærdigt om, at de reformer, jeg selv stod i spidsen for at gennemføre, havde et bidrag til beskæftigelsen på 95.600 frem mod 2020. De reformer, som Venstre har medvirket i at gennemføre, mens vi havde en S-R-SF-regering, har bidraget med 28.650, altså under en tredjedel. Den store effekt af de reformer, der blev gennemført i min første periode som statsminister, relaterer sig jo bl.a. til dagpengereformen. Så den vedstår jeg mig.

Men som jeg også sagde den anden dag, er systemet jo ikke af den grund nødvendigvis perfekt, og vi afventer nu Dagpengekommissionens anbefalinger, som kommer her umiddelbart efter efterårsferien, og er så indstillet på at indlede forhandlinger umiddelbart efter med den meget klare ambition, som jeg allerede udtrykte i valgkampen, nemlig at få lavet en bred aftale, altså defineret som en aftale hen over midten i dansk politik, som kan genskabe, kan man sige, roen omkring vores dagpengesystem.

Jeg lytter og kan jo godt høre de meldinger, der er kommet i dag, også fra Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti. Jeg har også noteret mig, at fru Mette Frederiksen uden for det her rum har sagt, at jeg jo må lære at tælle til 90, og så langt er jeg kommet. Jeg har øvet mig på en anden ting igennem de seneste år, som i virkeligheden er sværere, nemlig at tælle til ti. Altså, før man siger, hvad der lige falder en ind, så skal man tælle til ti, og det har jeg så også besluttet at gøre her i aften, hvorfor jeg ikke har lyst til at kommentere meget håndfast på det, der er blevet sagt, om, at der er en ambition om nu at tilføre ekstra ressourcer.

Kl. 20:53

Vores udgangspunkt er naturligvis det udgangspunkt, som også var den daværende regerings, da Dagpengekommissionen blev nedsat, og hvor fru Mette Frederiksen ved den lejlighed sagde:

Dagpengeperioden skal være 2 år, som den er i dag, for jeg vil hellere bruge pengene på noget andet. Jeg vil hellere bruge pengene på at investere i menneskers fremtid, end jeg vil bruge pengene på at forlænge dagpengeperioden. Citat slut.

Det er jo et fornuftigt udgangspunkt. For at blive i det der med hestemetaforikken vil jeg sige, at jeg ikke præcis ved, hvad det er for krikker, der bliver trukket af stalden, men jeg kender godt den der »De røde heste« af Morten Korch, og det kan jo være, det er en af dem, man sætter sig op på. Så vil jeg bare sige: Pas nu på med det der, rid nu til, Mette F., for man skal i hvert fald passe på med, at man ikke får flyttet sig alt for hurtigt væk fra den ansvarlighed, man selv stod for, da man for et ganske kort øjeblik siden selv sad i regering.

Det her siger jeg ikke for at ekskludere nogen eller noget eller lukke nogen døre, men bare for at tydeliggøre regeringens udgangspunkt. Men som sagt har vi den meget, meget klare ambition, ja, først har vi den forhåbning, at vi får et bidrag fra kommissionen, der er brugbart, men vi kender det ikke endnu, for det er jo ikke offentliggjort endnu, og dernæst har vi altså den ambition med det som afsæt at få forhandlet en bred aftale.

Så har vi i sagens natur jo også diskuteret udlændingepolitik i dag. Det har fyldt meget, og det er jo kun meget naturligt. Jeg hæfter mig ved, hvad jeg allerede har antydnet, nemlig at stadig flere og flere med en større grad af åbenhed erkender, at antal betyder noget, altså at vi er nødt til at finde en balance, hvor vi på en og samme tid opfylder vores humanitære og internationale forpligtelser til i en situation, hvor der er mange flygtninge i verden, at yde vores bidrag der, hvor vi kan gøre det bedst, men også passer på Danmark. Jeg hæfter mig også ved, som jeg også allerede har antydnet, at stadig flere, ja, vel nu alle, erkender, at de vilkår, vi definerer i Danmark, jo også har betydning for, hvilket tiltag vi får i forbindelse med indvandring via asylansøgere, fordi vi jo altså står i en situation nu, som flere også har været inde på i debatten, hvor folk ikke kun flygter fra noget, men også flygter til noget.

Det er jo med det afsæt, regeringen har foreslået et straksindgreb, som vi også har fået opbakning til, og det er også med det afsæt, at vi umiddelbart efter efterårsferien starter forhandlinger om at stramme kravene til familiesammenføring, skærpe reglerne for at få permanent ophold, og det er også med det afsæt, at vi for kort tid siden har indgået en indfødsretsaf-tale. For vi ønsker sådan set at opnå det, som også var en ambition i valgkampen, nemlig at nedbringe antallet af mennesker, der søger asyl i Danmark. Det skal vi så gøre i en si-

uation, hvor Europa er under et pres på en anden måde, end vi har set det tidligere, og det er også det, der er baggrunden for, at regeringen har meldt sig ind i den europæiske debat ved at lægge penge på bordet og ved at yde et lille bidrag til at få den problemstilling med omfordeling af i første omgang 160.000 flygtninge løst, som skygger over, og som skyggede over, at man i Europa begyndte at tale om realiteterne i det her.

For som hr. Kristian Thulesen Dahl og andre også har været inde på i dag, kan den her problemstilling jo ikke løses, ved at man flytter flygtninge rundt mellem Europas lande. Den kan kun løses, hvis man går til kernen af problemstillingen. Og hvis man går til kernen af problemstillingen, er der mange ting, man skal gøre på en og samme tid. Så skal man opbygge en stærkere ydre grænse, så skal man opbygge et system, hvor man klarere sonderer mellem flygtninge og immigranter, så skal man opbygge et system, hvor dem, der er immigranter, og som ikke har et beskyttelsesbehov, returneres til de lande, de kommer fra. Det er noget af det, vi arbejder med i en dansk sammenhæng, men det er også noget af det, der skal ske noget mere af i Europa, hvis det her for alvor skal lykkes.

Kl. 20:58

Det er der, regeringen har lagt sig, og det er egentlig der, jeg tror vi står meget godt, når jeg noterer, hvad der er blevet sagt om sagen her i dag.

Vi har også diskuteret folkeafstemning den 3. december. Om det skal jeg bare sige, at det er i Danmarks entydige interesse, at vi får et ja den 3. december. Det er forudsætningen for, at vi kan forblive et fuldt og helt medlem af Europol og på den måde aktivt deltage i bekæmpelsen af international kriminalitet, skabe tryghed for danske borgere og familier og ordentlige konkurrencevilkår for danske virksomheder, og den aftale, der er indgået med de partier, der anbefaler et ja, er jo en aftale, der skaber sikkerhed for, at Danmark ikke bliver en del af en fælles asyl- og udlændingepolitik. Det har vi udstyret hinden med en gensidig vetoret på. Og jeg sagde i min åbningsrede-gørelse den anden dag, at for mit parti ville det være knyttet op på en folkeafstemning, altså at der aldrig vil opstå en situation, selv hvis der skulle komme et flertal i Folketinget, der ønskede, at man skulle gå med i en fælles asyl- og udlændingepolitik, hvor det kunne ske uden en afstemning. Jeg vil gerne her i dag kvittere for, at det, jeg sagde ved den lejlighed, er blevet fulgt op af tilsvarende udtalelser fra andre partier, hvorved der jo er skabt fuld tryghed for det.

Så har der været sat spørgsmålstegn ved, hvad værdien af det løfte er. Jeg har jo sagt, at det er en garanti, der gælder, til solen brænder ud. Så har jeg jo hørt, at nogle spørger: Jamen brænder ham der statsministeren ikke ud, før solen brænder ud? Til det må jeg sige: Det håber jeg virkelig – altså af hensyn til menneskeheden. For det er sådan ifølge NASA med en vis skønsmæssig usikkerhed, der svarer til den, vi indbudgetterer i vores infrastrukturfond, nemlig 20 pct., at så brænder solen ud om noget, der ligner 4-5 milliarder år. Men det er sådan set egentlig også holdbarheden på den her politiske aftale, der er lagt op til.

Det er fuldstændig analogt til det nationale kompromis, der blev indgået for 23 år siden, for der er jo en skarp parallel her. Det nationale kompromis var et kompromis, der blev indgået for at sikre, at Danmark kunne tiltræde Maastrichtaftalen med fire forbehold. Kompromisset går på, at de forbehold kun kan ophæves ved folkeafstemning, og det kompromis har altså overlevet Nyrup, hr. Mogens Lyketoft, fru Helle Thorning-Schmidt og nu fru Mette Frederiksen, hr. Uffe Elleman-Jensen, hr. Anders Fogh Rasmussen og nu jeg, og der er jo ingen, der sætter spørgsmålstegn ved værdien af det nationale kompromis. Der er jo ingen, der har fantasi til at forestille sig, at der på noget tidspunkt ville være et flertal her i Folketinget, også selv om det var et fem sjettedeles flertal, der ville melde Danmark ind i euroen, uden der havde været en folkeafstemning. Det er der jo ingen der har fantasi til at forestille sig. Og derfor kan man jo altså

godt fæste lid til den slags grundlæggende politiske aftaler som den, jeg her har skitseret.

Det ligger mig lidt på sinde at understrege det, og jeg agter i morgen, hvis det kan lade sig gøre, at samle de partier, som står bag Europol-aftalen, for yderligere at konkretisere den garanti, jeg selv udstak, og som på fornemste vis er fulgt op af fru Mette Frederiksen og andre, for det er helt afgørende, at vi forud for folkeafstemningen den 3. december har skabt klarhed over, hvad der stemmes om, og hvad der ikke stemmes om.

Så vil jeg gerne lige ganske kort berøre et andet tema, der også har været genstand for debat her i dag, nemlig hele spørgsmålet om den grønne omstilling, klima m.v. Regeringen støtter en grøn omstilling. Jeg ser det som en klar dansk styrkeposition, at vi satser på vedvarende energi, bæredygtighed, en grøn omstilling. Det har vi gjort i en årrække. Det er jo sådan set ikke sådan, at Danmark lige sådan de sidste 3½ år under den sidste regering har indtaget en særlig ekstraordinær position, men det er resultatet af et stykke arbejde gennem en generation eller mere, og regeringen er med i energiaftalen fra 2012. Det er en aftale, der var, og som fortsat er en af de mest vidtgående, ambitiøse planer for grøn omstilling i hele verden, og regeringens langsigtede mål er, at vi skal være uafhængige af fossile brændsler i 2050, så vi altså i 2050 producerer vedvarende energi nok til at dække det samlede danske energiforbrug.

Kl. 21:03

Det er en styrkeposition at lave den her satsning, og det er regeringen enig i. Med den energiaftale, som vi indgik i 2012, lagde vi op til at reducere drivhusgasemissionen med 34 pct. i 2020 i forhold til 1990. Det er altså 3 år siden. Det blev af den daværende klimaminister omtalt som det bredeste, det grønneste og det længstvarende energiforlig nogen sinde. Derfor undrer det mig sådan set, at nu, hvor de seneste skøn viser, at effekten af det, vi har aftalt, betyder, at vi har en CO₂-reduktion på 37 pct. i 2020, så er det pludselig totalt til hundene og udtryk for det sorteste syn, man kan have, hvis ikke man vil byde fuldt ind på en ambition om 40 pct., endskønt den altså hedder 30 pct. i EU. Det er simpelt hen en fortegning af proportionerne i den her debat.

Danmark er i førertrøjen, og Danmark skal forblive i førertrøjen. Vi skal så gøre det i en balance, hvor vi også tager hensyn til vores konkurrencedygtighed, også på den korte bane.

Jeg har noteret mig, at der er rigtig, rigtig mange, der i debatten har henvist til Dansk Industri og skubbet Dansk Industri foran sig og sagt: Der kan I se, de siger, at det, regeringen gør, er forkert. Hvis det dækker over et tilsagn om, at de partier, der har gjort det her i dag, i alle livets øvrige sammenhænge også vil deponere deres holdninger og standpunkter hos Dansk Industri, så tror jeg, der er basis for, at vi kan lave en eller anden form for hurtig aftale, for jeg har i hvert fald noteret mig, at Dansk Industri helt overordnet har bakket op om regeringens finanslovsudspil, har nogle stærke ambitioner om, at vi skal lette erhvervsbeskatningen, har nogle stærke ambitioner om, at vi skal lette personbeskatningen m.v.

Der gælder altså det krav til dem som til alle andre, at tingene jo skal ses i en helhed. Og det er altså en realitet, at den her regering er født med en kasse, som der er noget mindre i end det, der blev stillet os i udsigt. Derfor skal tingene passe, og hvis vi skal indfri vores ambitioner om vækst og udvikling og private arbejdspladser i hele Danmark, ja, så er vi også nødt til at renoncere en smule på nogle andre punkter, men altså ikke mere, end at vi fortsat absolut er i den internationale elite.

Så vil jeg bare lige afslutningsvis kvittere for indlæggene fra Aaja Chemnitz Larsen, Aleqa Hammond, Magni Arge og Sjúrdur Skaale, de nordatlantiske medlemmer af Folketinget. Rigsfællesskabet ligger mig og regeringen meget på sinde. Derfor lå det mig også meget på sinde, at vi i forbindelse med udarbejdelsen af regeringsgrundlaget havde tid til at have en ordentlig dialog med de fire parti-

er, henholdsvis to fra Grønland og to fra Færøerne, som nu er repræsenteret i Folketinget. Og jeg vil også gerne kvittere for den kvittering, der var for det i de indlæg, der var fra talerstolen før.

Vi har i kølvandet på den dialog, vi har haft, meldt ud, at vi gerne vil forbedre forholdene for socialt udsatte grønlandere i Danmark, og lagt op til at afsætte yderligere 4 mio. kr. i satspuljen for næste år til at styrke den opsøgende inklusionsindsats i de grønlandske huse. Justitsministeren er meget optaget af at se på den problemstilling, som også blev berørt her i dag, om, hvordan vi sørger for at opdatere lovgivningen for Grønland. Vi kigger også på, hvordan vi kan arbejde for en standard for danske ansvarsområder i Grønland, som svarer til standarden i Danmark, med de særlige afvigelser, der kan begrundes i grønlandske forhold. Og jeg ønsker et tæt og forhåbentlig tillidsfuldt samarbejde.

Det gør jeg i sagens natur også i forhold til de to færøske repræsentanter. Både Magni Arge og Sjúrdur Skaale betonede jo det arbejde, der er sat i gang efter det færøske regeringsskifte – og tillykke med det – om en ny færøsk forfatning. Jeg ved nok bedre end så mange andre, tror jeg, hvor delikat den diskussion er, også på Færøerne. Men den vil vi gerne gå positivt ind i.

Kl. 21:08

Jeg vil gerne sige klart, og det gælder også i forhold til Grønland, at man selvfølgelig helt frit kan vælge at arbejde med sin egen forfatning. Men jeg er selvfølgelig også nødt til at sige, at en færøsk forfatning jo ikke kun har betydning for Færøerne, men også for Danmark, fordi vi er i et rigsfællesskab sammen. Og af den grund vil et forslag til en færøsk forfatning naturligvis skulle kunne rummes inden for rigsfællesskabets rammer, altså være foreneligt med de retlige rammer, der følger af grundloven og lovgivningen for selvstyreordningerne.

Jeg havde anledning til kort at diskutere den her sag med den nyalgte lagmand på et møde den anden dag, og over for ham har jeg også tilbudt en dialog. Jeg forstår, at man nu vil afklare tingene in-ternt på Færøerne, og så har jeg altså en forventning om, at når man er kommet længere i den interne færøske diskussion, så tager man den her positive dialog, også med os andre, så vi kan sikre, at det ønske, der er på Færøerne, kan opfyldes i en form, hvor det er foreneligt med rigsfællesskabet.

Som sagt er det min oplevelse, at vi har haft en god og fredsommelig debat. Selvfølgelig er vi ikke enige om alt, men nu alligevel. Og med det afsæt ser jeg sådan set frem til at kunne tage hul på et arbejdsomt folketingsår, som forhåbentlig kan medføre en stribe gode resultater til glæde for alle – måske ikke til tilfredshed for alle her i salen, men så i hvert fald til glæde for alle danskerne ude på den anden side af muren.

Kl. 21:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til statsministeren. Der er en lang række korte bemærkninger, først fra fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet.

Kl. 21:10

Mette Frederiksen (S):

Når vi nu er ved hestene, var det jo ikke sådan ligefrem en champagnegalop af en replik, vi hørte i aften. Det er næsten, som om statsministeren er sådan lidt fornærmet over, at vi ikke er ikke enige om alt. Det vil jeg da gerne advare imod, for jeg vil da sige, at hvis jeg selv skulle blive sur, hver gang jeg var uenig med Venstre, ville humøret måske tage sådan lidt mere varig skade, og det er der jo ikke nogen grund til.

Derfor skal mit spørgsmål til statsministeren jo så være, at selv om vi kan være uenige om, hvorvidt der skal tilvejebringes flere penge til at finde den dagpengeløsning, der kan skabe trykthed for helt almindelige danske lønmodtagere, selv om vi jo – må jeg forstå – er uenige om det, er tiden så ikke til at lægge den der politiske po-

lemik bare en lille smule til side og så åbenbart tælle til mere end ti, være konstruktive og finde en løsning? – for jeg tror ikke, at det er en umulighed. Jeg synes sådan set også, at vi skylder danske lønmodtagere, det danske arbejdsmarked og dermed – for nu at blive lidt højstemt – det danske samfund at sikre, at vi har nogle dagpengeregler i fremtiden, der er gode og ordentlige. Skulle vi ikke vælge den konstruktive vej?

Kl. 21:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Statsministeren.

Kl. 21:11

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, ganske, ganske bestemt. Jeg undskylder meget, hvis jeg har givet et fornærmet indtryk. Det var sådan set slet ikke min mening. Det var egentlig at være konstruktiv. Jeg er helt med på, at vi ikke kan være enige om alt. Min fordring gik vel nærmest på, at det var fint, hvis man var enig med sig selv.

Så peger jeg bare på, at den tidligere regering har sat et arbejde i gang inden for en ramme, at arbejdet ikke er leveret endnu, og før det er leveret, siger man, at der skal flere penge på bordet. Det har jeg noteret. Jeg har noteret det, og jeg kan også godt tælle til 90. Jeg gentager bare for en god ordens skyld, hvad der er regeringens udgangspunkt, og det vil forblive regeringens udgangspunkt, indtil vi har set det materiale, der kommer fra Dagpengekommissionen. Når det kommer, vil vi indbyde til drøftelser.

Det er klart, at hvis der er partier, der har en ambition om, at området skal tilføres flere ressourcer, er det selvfølgelig en større udfordring, end hvis der kan findes en løsning inden for rammerne af den økonomi, der er til rådighed. Så må man jo diskutere det derfra. Så det var bestemt ikke for at fornærme nogen. Og champagnegalop? Altså, jamen det reflekterer vel, hvor sprudlende debatten har været indtil nu – altså, min egen replik her.

Kl. 21:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 21:12

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil sige, at det jo hjælper allerede nu, kan jeg se både på smilet og det gode humør. Det lover godt for forhandlingerne, for som jeg sagde det før, er jeg af den overbevisning, at vi også på det her område kan finde en løsning, hvis vi vil.

Det, jeg måske godt kunne tænke mig at anholde i statsministerens svar til Folketinget i aften, er spørgsmålet om, hvad det her med økonomisk ansvarlighed egentlig vil sige, fordi i en situation, hvor vi har en regering, der ønsker at bruge endda et betydeligt beløb på ordninger – eksempelvis som boligjobordningen, hvis effekt må siges at være ganske lille og vist også noget mindre end det, man har påstået tidligere – så er det måske lige frisk nok at påstå, at en måske ikke engang nødvendigvis særlig stor, men en nødvendig håndsrækning, så vi kan sikre et ordentligt dagpengesystem, skulle være særlig økonomisk uansvarlig.

Kl. 21:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:13

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har bestemt ikke sagt, at der som udgangspunkt er noget som helst økonomisk uansvarligt i det, fru Mette Frederiksen har sagt her i dag. Det kan jeg jo ikke bedømme, før vi i morgen – må jeg forstå

– får det her gennemarbejdede finanslovsforslag, som fru Mette Frederiksen gav tilsagn om tidligere i dag. Så må vi jo se, om regnestykkerne hænger sammen.

Spørgsmålet om ansvarlighed gik vel mere på, hvad det egentlig var, vi overtog, altså hvor man bare fuldstændig stilfærdigt må konstatere, at det billede, der blev tegnet af dansk økonomi op til valget, jo ikke stod sin prøve i den virkelighed, der meldte sig efter valget. Det er jo baggrunden for, at vi må stramme med 5 mia. kr., som det kunne være rart at have, men dem har vi så ikke, og det stiller krav til prioriteringen. Og ja, boligjobordningen lever og består. Det var et løfte, vi afgav i valgkampen. Det kan godt være, at det er en nyskabelse i dansk politik, men vi står ved de løfter, vi har givet, og vi indfrier dem efter valget.

Kl. 21:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:14

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Der er et flertal i Folketinget, der mener, at det er nødvendigt at tilføre flere penge til dagpengesystemet for at løse de helt åbenlyse problemer, som vi står med. Det er vel blevet klart i dag efter fru Mette Frederiksen klare melding fra Folketingets talerstol. Hvad har regeringen tænkt sig at gøre ved det? For jeg er helt overbevist om, at statsministeren kan være mere klar i mælet end at sige: Jeg vil tælle til ti, og så vil jeg ikke sige noget i øvrigt.

Jeg går ud fra, at statsministeren som en selvfølge kan bekræfte, at hvis der er 90 mandater eller derover for at tilføre flere penge til dagpengesystemet for at løse de problemer, vi står med, så går regeringen og statsministeren med på det, eller også går den af.

Kl. 21:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:15

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu træner jeg så lige i at tælle til ti en gang til. Og så vil jeg sige: Jamen det er klart, at hvis der er et flertal i Folketinget, der kan blive enige om, hvor meget man vil bruge, hvordan man vil bruge det, og hvor pengene skal komme fra, så er det jo en realitet – altså det er jo sådan, folkestyret fungerer, sådan er det jo.

Men, altså, nu synes jeg bare helt stille og roligt, at regeringen afventer, at den dagpengekommission, som den tidligere regering har nedsat med et mandat, der hedder at komme med en løsning inden for den ramme, der er til rådighed, afslutter sit arbejde – det er den nok næsten ved at have gjort – og i hvert fald offentliggør arbejdet. Og når vi har det og har orienteret os i det, indbyder vi jo til forhandlinger.

Altså, jeg gentager mig selv fra valgkampen, når jeg nu siger, at når der skal findes en løsning, og det skal der, så skal det jo være en løsning, der udover regeringen har opbakning fra begge sider i Folketingssalen, fordi det ellers ikke får den stabilitet, som der er brug for. For uanset hvad man i øvrigt mener materielt, altså om dagpengeregler, så er der derudover den gode grund, at vi nu skal have skabt politisk ro omkring den her sag.

Kl. 21:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er rigtig mange på talerlisten. Fru Johanne Schmidt-Nielsen en gang til. Værsgo.

Kl. 21:16

Kl. 21:19

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nå, men vi går da i den rigtige retning. Det var da allerede en mere klar melding her i anden omgang end i talen, også selv om der var sådan noget titælleri igen, nemlig at statsministeren klart siger, at hvis der er 90 mandater eller derover for at tilføre flere penge til dagpengesystemet for at løse problemerne, så bliver man nødt til at gøre det. Det var da positivt, det må nødvendigvis også være sådan, men det var da en positiv melding fra statsministeren.

Jeg vil gå videre til et andet spørgsmål, nemlig kontanthjælpsloftet. Jeres egne tal viser, at 650 personer ekstra kommer i arbejde om året, men der er tusindvis af familier, som bliver fattigere. Danmarks mest udsatte familier, Danmarks mest udsatte børn bliver fattigere. Er tallet 650 personer ikke på en eller anden måde en tilståelsessag?

Kl. 21:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Taletiden skal altså overholdes, den er kraftigt overskredet, og man bruger ikke direkte tale.

Værsgo.

Kl. 21:17

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

En tilståelsessag? Jeg ved ikke, hvad vi så skulle være anklaget for. Altså det, vi gør her, er jo at indfri det løfte, vi gav, da vi gik til valg. Og man kan jo beskyldes os for meget, men selv synes jeg egentlig ikke, at der er noget overraskende i, at vi længe har haft den ambition at lave et kontanthjælpsloft som første del af en jobreform, hvor den anden del så er skattelettelser i bunden – alt sammen med den målsætning at øge gevinsten ved at arbejde. For os er det et spørgsmål om rimelighed.

Kl. 21:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Anders Samuelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 21:18

Anders Samuelsen (LA):

Først og fremmest skal man vel ønske Færøerne tillykke med, at de er foran med 1-0 i Ungarn. Det er da meget godt. 0-0 står det stadig væk, så vidt jeg har forstået, i den danske kamp. Det er jo også lidt sjovt at følge med i, at fru Johanne Schmidt-Nielsen tilsyneladende har større indflydelse, når der er kommet en borgerlig regering, eller i hvert fald har mere held til at få gennemført sin politik, end da der var en rød regering, når det kommer til dagpengesituationen.

Det leder mig så egentlig bare til en konstatering ud fra, at der var lidt debat om, hvad det var, Liberal Alliance havde sagt i forhold til at bakke op om den nuværende regering. Der vil jeg bare gøre det fuldstændig klart – og der er egentlig ikke så meget et spørgsmål i det – at Liberal Alliance bakker op om den her borgerlige regering, så længe det giver mening. Vi ønsker, at Danmark går i en mere borgerlig-liberal retning: lavere skat, mere vækst, mere frihed og en mere effektiv og meget gerne mindre offentlig sektor. Det er det, den her regering bliver målt på, og så længe det går i den retning, bakker vi op, og går det ikke i den retning, så bakker vi selvfølgelig ikke op. Vi vil ikke ende, som Enhedslisten gjorde i den forrige regeringsperiode.

Kl. 21:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg ved ikke, om statsministeren vil svare.

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, gerne. Altså, det forekommer mig jo helt fornuftigt at gøre noget, så længe det giver mening. Det er også min egen tilgang til mit eget politiske arbejde og i øvrigt også til regeringens arbejde, at vi har taget det her regeringsansvar på os i en situation, hvor folk jo ikke stod i kø, fordi vi mener, at det kan give mening. Og det synes jeg sådan set også det har gjort indtil nu i de 102 dage, vi har været her, og det er også både min ambition og egentlig også min forventning, at det kan det også gøre fremadrettet. Det er jo min ambition at skabe et friere og rigere Danmark, hvortil jo hører som noget helt afgørende at skabe en bedre balance mellem det antal danskere, der er forsørget, og det antal danskere, der forsørger og er økonomisk selvhjulpne. Og drivmidlerne til det er at skabe bedre rammevilkår for vores virksomheder og sætte skatten ned og en række andre ting.

Kl. 21:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 21:20

Anders Samuelsen (LA):

Lad mig bare supplere med, at mit indtryk af den her regerings arbejde indtil nu også er positivt. Hr. Simon Emil Ammitzbøll løftede sig endda op til at sige, at den virker til at være nærmest god, altså retningen. Og jeg vil gerne sige det samme her. Jeg synes også, at vi har fået et rigtig godt samarbejde med ministrene op at stå allerede på nuværende tidspunkt og en god dialog både med finansministeren – vi ser frem til de første sættemøder i morgen – og også med statsministeren. Så ingen grund til bekymring fra vores side på nuværende tidspunkt.

Kl. 21:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:21

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det glæder mig.

Kl. 21:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet. Værsgo.

Kl. 21:21

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Jeg ved ikke, om det var mig, der blev sigtet til, da statsministeren i sin redegørelse sigtede til, at der var blevet lanceret kritik af regeringens satsning på sundhedsområdet. Men hvis det var mig, så har statsministeren i hvert fald misforstået mig. Jeg erkender fuldt ud, at regeringen afsætter midler og prioriterer sundhedsområdet, men jeg er bare ikke enig i prioriteringen. Regeringen prioriterer få større områder som ældreområdet og demensområdet, der kommer nu et lovforslag om en 30-dages behandlingsgaranti, og der er et medicinløft, indtil videre kun i 2016. Samtidig står det jo klart, når man læser finanslovsudspillet, at der så er en række initiativer inden for forebyggelse og forskning og psykosociale indsatser, som enten slettes eller ikke videreføres, og jeg er sådan set bare ikke enig i den prioritering, givet at al forskning viser, at lige præcis forebyggelse er så nødvendig for den fremtidige sundhed.

Så når jeg erkender, at regeringen prioriterer sundhedsområdet, håber jeg også, at statsministeren erkender, at den kritik, jeg så lancerer, har en faglig berettigelse. Så jeg vil sådan set bare gerne spørge statsministeren, om han ikke er enig med mig i, at den satsning på

sundhedsområdet, som regeringen lancerer, sker på bekostning af en række initiativer på forebyggelsesområdet.

Kl. 21:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:23

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Først og fremmest er jeg jo rigtig glad for, at man anerkender, at der sker en prioritering af sundhedsområdet, for det er jo også situationen. Vi har løftet området med 1 mia. kr. i den aftale, der er lavet med regionerne, og vi har reserveret yderligere penge, sådan at vi kan løfte området med 0,5 mia. kr. mere end det, der lå, det, der var i kikkerten, hvis den gamle regering var fortsat.

Så er jeg i øvrigt helt enig i, at forebyggelse er vigtigt, og det er jo bl.a. det, der er baggrunden for, at vi, da vi var der sidst, har løftet kommunerne ind som en integreret del af sundhedssektoren. Og der tror jeg da der er meget mere at komme efter i et samarbejde mellem det, der sker i kommunerne, i den primære sundhedssektor og i vores sygehusvæsen i det hele taget for at få mere fokus på forebyggelse. Det er jo ikke kun et spørgsmål om, hvor mange penge man sætter af, det er jo også et spørgsmål om, hvordan man arbejder sammen.

Kl. 21:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 21:24

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak. Men mener statsministeren dermed, at det med at kigge på forebyggelsen er en opgave, som vi udelukkende kan lægge ud til kommunerne? Mener statsministeren ikke, at det er en national opgave, som vi fra statsligt hold har til opgave at varetage for vores borgere, altså forebyggelseopgaven?

Kl. 21:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, statsministeren.

Kl. 21:24

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, det er da også en statslig opgave, og der er heller ikke lagt op til, at vi fjerner forebyggelsesarbejdet i det, vi har lagt frem. Jeg peger sådan set bare på, at det, der har været en bestræbelse for mit eget parti i en lang årrække, og som jeg ikke mener vi er færdige med, det er jo også noget af det, som sundheds- og ældreministeren skal arbejde med – det er i øvrigt også derfor, vi har en sundheds- og ældreminister – er at sikre, at de forskellige dele af den offentlige sektor, der tilsammen ligesom er bestemmende for, om vi har et godt og sammenhængende sundhedsvæsen, både forebyggelse og behandling og primært og sekundært, kommer til at spille bedre sammen.

Kl. 21:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 21:25

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil da også gerne sige tak for samarbejdet om kommuneaftalen og sige til statsministeren, at han altid er velkommen til at ringe. Han behøver ikke at vente, til det parlamentariske grundlag eventuelt svigter. Vi er sådan set klar til at samarbejde. Som statsministeren også var inde på, har vi jo lavet mange reformer sammen, både da statsministeren sidst var statsminister, og da vi havde lejlighed til at

være i regering. Og det er rigtigt nok, at det var det, jeg sådan set hintede lidt til ambitionerne om. Dagpengene lavede vi faktisk ikke en aftale om, men der kan jeg forstå at statsministeren nu er blevet klog af skade, sådan at det den her gang skal funderes bredt, og det tror jeg nok er en klog betragtning. Så der er vi også klar til at holde os inden for det kommissorie, som der er udarbejdet. Vi mener det samme i regering som i opposition.

Men når vi så taler om ambitionsniveauet, altså reformregnskabet, så forstår jeg, at statsministeren mener, at VK-regeringen og dens mange reformer ligesom var udtryk for det ultimative ambitionsniveau. Så var vi lidt mindre ambitiøse i SR-regeringen med de her 28.000 i 2020. Hvordan vil statsministeren så karakterisere reformprogrammet fra den nuværende regering med 650 personer fra kontanthjælpsloftet og en skattereform, vi ikke rigtig ved noget om? Hvor skal det placeres på ambitionsskalaen – over eller under SR-regeringen?

Kl. 21:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:26

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen vi har et højt ambitionsniveau med hensyn til at skabe bedre sammenhængskraft i dansk økonomi og gøre dansk økonomi langtidsholdbar, og det kræver mange ting. Det er også derfor, vi har sagt, at vi laver en skattereform til foråret. Den har vi jo ikke spillet ud med endnu. Den kan man ikke gøre sig til dommer over, for vi har jo ikke foreslået den endnu.

Jeg er også nødt til at sige, at reformer ikke kun er et spørgsmål om arbejdsudbudseffektsreformer, det er jo også et spørgsmål om en række andre ting. For vi kan lave alle de arbejdsudbudseffektsreformer, vi vil. Men hvis ikke vi sørger for, at vi i øvrigt har nogle konkurrencedygtige vilkår for vores virksomheder; hvis ikke vi sørger for, at vi indretter vores overførselssystemer sådan, at det også bliver attraktivt for danskere at søge noget af den beskæftigelse, som alternativt besættes af mennesker udefra, hvorved vi så altså ikke får den effekt, at vi kan spare på nogle overførselsudgifter, så hjælper det jo ikke. Derfor tror jeg, at det bliver for snævert kun at måle, kan man sige, ambitionsniveauet på arbejdsudbudseffekt. Og der nikkas, kan jeg se.

Kl. 21:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 21:27

Morten Østergaard (RV):

Det var jo statsministeren selv, der i svaret på debatten sagde, at man, da statsministeren sidst var statsminister, var meget ambitiøs, og at vi i SR-regeringen så kun leverede en tredjedel af det i samarbejde med Venstre. Nu må jeg tolke svaret derhen, at da man ikke ligesom vil indplacere sig, er det jo nok, fordi ambitionerne ikke rækker til at levere det på reformerne, som vi gjorde i SR-regeringen.

Men jeg forstår også med hensyn til det her kasseeftersyn – den rituelle stammedans, som jeg omtalte – at der mener man, at man fandt en kasse, der var tom. Så skal jeg bare spørge statsministeren: Hvorhenne fandt man så 1 mia. kr. til boligjobordningen i 2015? Det fremgår af lovforslaget, at det var på reserverne på finansloven, men det kan vel ikke passe, hvis kasseeftersynet viste, at kassen var tom?

Kl. 21:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren.

Kl. 21:28 Paris med oprejst pande og insistere på, at verden skal have et højere ambitionsniveau. Selvfølgelig kan vi det. For vi er absolut i toppen.
Kl. 21:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Når jeg fremhævede effekterne af de reformer, der var, sidst jeg var statsminister, så var det egentlig bare for historieskrivningens skyld. For hr. Morten Østergaard brugte så stor en del af sin taletid her i dag til ligesom at slå sig på sit radikale bryst og italesætte den der fantastiske regering, hr. Morten Østergaard indtil for nylig var en del af, op imod den, der er der nu. Så synes jeg bare, at det for fuldstændighedens skyld lige skal med, at de reformer, der blev lavet i fru Helle Thorning-Schmidts regeringstid, jo altså slet ikke matcher det, der skete før. Det hører vel også med til historieskrivningen, at når man fik de effekter, man fik, så var det, fordi der var en meget ansvarlig opposition, der hjalp til med at øge ambitionsniveauet undervejs. Det vil da glæde mig, hvis hr. Morten Østergaard indtager den position, vi andre indtog tidligere, og sørger for at byde sig til over for regeringen. Tak for det.

Kl. 21:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så er det fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne takke statsministeren for, at statsministeren jo siger, at regeringen støtter den grønne omstilling, bæredygtighed – jeg tror, der var flere grønne tillægsord i forlængelse af den sætning – og statsministeren understreger i sit indlæg, at der er flere talere, der har et fortegnet billede af regeringens miljø- og klimapolitik. Så jeg vil bare spørge, om statsministeren så også er uenig – for det må jeg jo så antage at statsministeren er – med sin egen klima- og energiordfører, hr. Thomas Danielsen, når denne afviser E.ON som useriøse. Og grunden til, at E.ON bliver vurderet som useriøse, er, at de understreger, at Danmarks fine energipolitik ikke må blive en politisk kampplads, at den er alt for vigtig til det, at det er vigtigt, at vi er ambitiøse.

Så derfor er jeg nødt til at vide, om statsministeren er enig med sin klimaordfører, der bare mener, at det er useriøst, at erhvervslivet brokker sig, eller om statsministeren egentlig har forståelse for de grønne virksomheder, som er bekymrede for, om vi nu dropper den grønne omstilling og de grønne jobs.

Kl. 21:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:30

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo sådan en meget rituel, polemisk måde at spørge på, som jeg egentlig ikke ved hvad er befordrende for: Er du enig med den eller den? og konflikt, konflikt. Altså, svaret er stille og roligt sådan, at vi igennem en lang årrække i Danmark har haft en førerposition på det her felt – det har vi fortsat – og den har vi ikke nogen ambitioner om at sætte over styr, og det gør vi heller ikke med det, vi har foreslået. Vi har nogle målsætninger, som absolut er i den internationale elite. Vi har en energiftale, der medfører, at vi vil have opnået en CO₂-reduktion i 2020 på 37 pct. Jeg tror, EU-målsætningen er 30 pct. Det er sådan set en pæn, ambitiøs målsætning.

Så medgiver jeg gerne, at der er nogle, der synes, den skal være endnu mere ambitiøs, men fred være med det. Det gør jo ikke vores uambitiøse. Derfor bliver der jo heller ikke sendt et afgørende helt nyt signal, heller ikke til industrien, om, hvad det er, Danmark satses på, og hvad Danmark skal leve af. Derfor kan vi også rejse til COP 21 i

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 21:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg nævnte E.ON som et eksempel på en grøn virksomhed, som er bekymret over regeringens klima- og energipolitik, og som jo gerne vil lægge arbejdspladser i Danmark. SF er optaget af, at vi får skabt nogle nye arbejdspladser, at folk kommer i arbejde. Det er E.ON et eksempel på. Et andet eksempel er Grundfos, et tredje eksempel er Apple i Viborg. Det er alle sammen nogle, der efterspørger store grønne ambitioner, fordi de er interesseret i at lægge arbejdspladser her.

Jeg vil bare gerne udfordre den der antagelse, at fordi man har grønne ambitioner, skaber det minusvækst og færre arbejdspladser. Det er den antagelse, jeg gerne vil anholde en lille smule, for jeg mener sådan set, det skaber arbejdspladser.

Derfor vil jeg bare, hvis det skal være upolemisk, spørge statsministeren om det tilskud til varmepumper, man har afskaffet, som jo ellers er noget af det, der virkelig kunne skabe nogle arbejdspladser, fordi man kunne flytte noget vind over i varmesektoren. Det kunne i virkeligheden både spare noget CO₂ og gøre det billigere samfundsøkonomisk og i virkeligheden dermed også indvinde dette tilskud. Er det en af de ting, statsministeren vil kigge på på finansloven for netop at sørge for, at vi måske kan bevare nogle af de grønne jobs?

Kl. 21:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, statsministeren.

Kl. 21:33

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo en af de ting, må jeg så tro, SF vil tage med til forhandlingerne. Og hvis SF gør det og så i øvrigt har nogle finansieringsforslag, må vi jo snakke om det. Men altså, jeg vil gerne sige, at alle arbejdspladser er vigtige – alle arbejdspladser er vigtige. Og vi er jo nødt til at finde en balance, hvor vi sørger for, at dansk erhvervsliv også helt bredt er konkurrencedygtigt. Det handler grundlæggende om, hvad det er for økonomiske byrder, vi lægger på dem, og det er jo igen et spejlbillede af, hvor mange penge vi bruger herinde. Og sandheden er altså den, at vi med den samfundsøkonomi, der er, er nødt til at stramme op. Det siger industrien i øvrigt også, og det var jo det, jeg sagde før: Det kan ikke nytte noget, man ligesom skubber erhvervsorganisationerne foran sig på et eller andet lillebitte felt og så glemmer helheden. Pengene er nødt til at passe.

Vi har foretaget nogle prioriteringer, som vi står ved, og som ikke rykker en tøddel ved, at Danmark fortsat vil være internationalt førende inden for det, man kan kalde grøn omstilling.

Kl. 21:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Aleqa Hammond. Værsgo.

Kl. 21:34

Aleqa Hammond (SIU):

Goddag. Vi ved, at regeringen stiller nogle krav vedrørende sprog, og at man skal kunne tale dansk for at få et dansk statsborgerskab. Nu er det jo sådan, at de færreste af os har dansk som modersmål, og vi taler grønlandsk hjemmefra. Mange kan det fantastisk, andre kan det mindre godt, og det gælder også for de folk, der bor i Danmark. Mange af de socialt udsatte grønlandere i Danmark har meget dårlig

ge danske sprogkundskaber, og det gør, at de er afskåret fra mulighederne for at få sig en uddannelse, et job og deslige. Derfor synes jeg, det kunne være rigtig godt at høre, hvad statsministeren tænker omkring de grønlandere, som allerede bor i Danmark, hvad angår, om de også kan leve op til de sprogkrav, som regeringen lægger op til. Er det med i planen, eller hvordan ser det ud?

Kl. 21:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:35

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jamen vi er jo i rigsfællesskab sammen, og nu skal jeg passe på, hvordan jeg siger det, for jeg kunne komme til at provokere mine gode venner fra Tjøðveldi. Men altså, vi er jo danskere alle sammen i statsborgerskabsmæssig forstand. Og det betyder, at hvis man er født på Færøerne og tager ophold i Danmark, så får man et dansk pas, og hvis man er født i Grønland og tager ophold i Danmark, bliver man jo også udstyret med et dansk pas. Vi er altså pr. definition danske statsborgere, uanset om vi så taler færøsk, gade-dansk, dansk eller grønlandsk.

Kl. 21:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Aleqa Hammond.

Kl. 21:36

Aleqa Hammond (SIU):

Ja, godt nok er vi danske statsborgere. Men vi har også et andet sprog, og jeg synes, det ville være helt naturligt, at man inden for rigsfællesskabet havde forståelse for hinandens sprog og kulturelle forskelligheder inden for en given ramme. Og jeg synes, at det ville være helt naturligt, at man, når man stiller sprogkrav til ens borgere i samfundet, også tager udgangspunkt i sine egne borgere. I den sammenhæng vil jeg gerne høre, hvad statsministeren har at sige til, at mange grønlandere i Danmark ikke kan dansk og er socialt udsatte og på den baggrund ikke føler sig integreret. Hvad tænker statsministeren i forhold til at sikre en bedre integration for grønlandere?

Kl. 21:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:36

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke først sige, at når jeg svarede, som jeg svarede, så var det, fordi de sprogkrav, vi snakker om at indføre, og som vi f.eks. har lavet ved indfødsret, jo er i forhold til at opnå dansk statsborgerskab. Og der er det bare vigtigt at få sagt, at man som færing og som grønlander jo pr. definition er dansk statsborger.

Så synes jeg i øvrigt, det er vigtigt, at man har gensidigt sprogkendskab. Det synes jeg gælder i rigsfællesskabet, og jeg synes også, det gælder i Norden. Uden at blive for romantisk omkring det – jeg er jo ved at blive gammel – så er noget af det, der generer mig, at den sproglige forståelse de nordiske lande imellem også er ved sådan at forsvinde. Jeg har lige været til et nordisk statsministermøde, hvor konversationen på mødeplan foregik på engelsk, og på en eller anden måde smerter det mig lidt, at vi altså ikke kan tale skandinavisk og forstå hinanden.

Regeringen har som sagt afsat ressourcer til at styrke den sociale indsats blandt grønlandere i Danmark, og hvis der er en dimension her, der handler om at øge deres danskkompetencer, så vil jeg meget gerne være med til at diskutere det.

I øvrigt synes jeg, at der også er en udfordring i Grønland selv med, hvordan man håndterer, kan man sige, kendskabet til det danske sprog, som jo er – sådan som jeg kan se det udefra uden at blande mig i det – den første forudsætning for, at man kan få uddannelse. For Danmark vil typisk være det sted, man vender sig imod, hvis man skal have en videregående uddannelse som grønlander.

Kl. 21:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:38

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det, fru formand. Nu har statsministeren jo lovet danskerne, at der skal holdes en folkeafstemning, hvis Danmark skal tilslutte sig en fælles EU-asyl- og udlændingepolitik, og løftet gælder endda, indtil solen brænder ud, har jeg forstået. Det er jo temmelig lang tid, nemlig sådan cirka 7½ mia. år, og på det tidspunkt er jeg ikke helt sikker på, om statsministeren fortsat er til.

Men det undrer mig ikke desto mindre, at statsministeren på et møde i Europaudvalget den 23. september på hr. Dan Jørgensens spørgsmål om, hvordan vi sikrer os, at Danmark kan vedblive med at være medlem af Dublinkonventionen, når fortsat deltagelse heri af Europa-Kommissionen sammenkobles med deltagelse i den permanente omfordelingsmekanisme, svarede, og jeg citerer:

Får vi en opt-in, altså en tilvalgsordning, så kan det være, at det er det, der løser det dilemma, du refererer til. Citat slut.

Kan statsministeren forklare, hvordan et ja den 3. december kan løse dilemmaet omkring Dublinkonventionen, uden at Danmark tilslutter sig et væsentligt element i den fælles EU-asyl- og udlændingepolitik, nemlig den permanente omfordelingsmekanisme?

Kl. 21:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:39

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er helt sikker på, at jeg ikke er til, når solen brænder ud – allersidst kunne der være en samtidighed i det – men det ville så kræve, at solen brænder noget tidligere ud end prognosticeret.

Når jeg svarede, som jeg gjorde der, så hænger det sammen med den iagttagelse, som er helt lavpraktisk, nemlig at de to lande, der har en opt-in i forhold til det her forbehold, er håndteret i de papirer, der er fra Kommissionen, uden at de af den grund i øvrigt er tiltænkt pr. automatik at være med i en omfordelingsnøgle, hvorimod Danmark, der står uden for, ikke er indtænkt i papirerne. Det er sådan set den helt lavpraktiske iagttagelse, der ligger bag.

Det rækker ikke en tøddel ved, at det er mur- og nagelfast i den aftale, der er indgået mellem de partier, der anbefaler et ja, at Danmark ikke skal være med i en asyl- og udlændingepolitik, ligesom det er mur- og nagelfast, at hvis det, der er udgangspunktet, skulle blive lavet om af nogen om få år, så vil det kun kunne ske, hvis der er en forudgående folkeafstemning.

Kl. 21:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 21:40

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg synes nu stadig væk ikke, at det er fuldstændig klart for mig, så jeg bliver nødt til at spørge statsministeren på en anden måde: Mener statsministeren, at dansk deltagelse i en permanent omfordelingsme-

kanisme af flygtninge *også* på frivillig basis vil indebære et behov for en ny folkeafstemning, jævnfør statsministerens løfte om, at man vil få en ny folkeafstemning, hvis man tiltræder den fælles asyl- og udlændingepolitik? Eller mener statsministeren, at han har fået et sådant ja af danskerne, hvis de stemmer ja den 3. december?

Kl. 21:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Statsministeren.

Kl. 21:41

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nej, det mener jeg ikke jeg ville have fået et ja til, fordi det jo slet ikke er det, vi stemmer om – altså, det er jo sådan set det, der er hele pointen. Det, vi stemmer om den 3. december, er, hvorvidt Danmark skal lave sit forbehold om til en tilvalgsordning og tilvælge sig i alt præcis 22 retsakter, som man kan stifte nærmere bekendtskab med, hvis man går ind på, jeg tror Statsministeriets hjemmeside og orienterer sig i det. De betyder, at vi kan blive i Europol, bekæmpe pædofileringe, sørge for, at kvinder, hvis voldelige ægtemand har fået et polititilhold, kan få det polititilhold med til udlandet, sørge for, at man over for udenlandske virksomheder, der efterlader en regning her i Danmark, måske efter social dumping, kan gøre arrest i virksomhedens hjemland. Det er den type ting, vi stemmer om, og kun det, vi stemmer om.

Kl. 21:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Nicolai Wammen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 21:42

Nicolai Wammen (S):

Tak for det. Statsministeren var tidligere i debatten meget optaget af, hvordan man bruger det danske sprog, og endnu før det udtalte statsministeren her til aften: Vi vedstår os de løfter, vi har givet. I den anledning er det jo interessant at fokusere på et interview, statsministeren gav i Politiken den 9. august, altså for ikke så længe siden, hvor statsministeren sagde: Tilstrømningen af asylansøgere til Danmark skal sænkes. Vi skal bevæge os den vej og kalde os en fiasko, hvis vi ikke bevæger os den vej.

Jeg vil bare ganske enkelt spørge statsministeren i aften: Er statsministeren parat til fortsat at give det løfte, at regeringen kan kaldes en fiasko, hvis ikke antallet af asylansøgere bringes ned?

Kl. 21:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til statsministeren.

Kl. 21:42

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu kan man vel sige, at helt uanset hvordan jeg svarer på det spørgsmål, er jeg helt sikker på, at hr. Nicolai Wammen vil forbeholde sig at kalde regeringen en fiasko endda, altså når vi rammer næste valgkamp om 4 år. Men jeg vedstår mig fuldstændig det citat, som klart udtrykker den politiske ambition, vi har. Det er vores ambition, det er det, vi arbejder efter.

Det er derfor, vi har lavet en integrationsydelse for – for nu at sige det lige ud – at sørge for at gøre opholdsvilkårene mindre attraktive, end de var, fordi det betød da noget, at man fordoblede det beløb, man kunne få som flygtning, der havde fået tilkendt asyl i Danmark under hr. Nicolai Wammens regering. Det er jo også det, alle har været inde på i dag, og derfor betyder det selvfølgelig også noget, når man reducerer satsen, ligesom det betyder noget, at man strammer op omkring familiesammenføringsregler og andet. Og ja, det er

alt sammen med det sigte, at vi får en indvandring i Danmark, som er af et niveau, hvor vi kan håndtere integrationsudfordringen. Det er det, vi gerne vil. Hvis vi lykkes med det, er vi en succes. Hvis ikke vi lykkes med det, når valgperioden er gået, er vi ikke nogen succes.

Kl. 21:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 21:44

Nicolai Wammen (S):

Nu var det jo ikke mig, der på forhånd var parat til at kalde regeringen en fiasko. Det var jo sådan set statsministeren, der satte succeskriteriet op for sin egen regering. Sidste år, da vi havde debatten ved afslutningen af folketingsåret, sagde den daværende oppositionsleder, at situationen var ude af kontrol, når det angik asylansøgere. Derfor er det jo interessant, at når man kigger i regeringens eget finanslovsforslag, kan man se, at man forudsætter i de kommende år, at der vil være 15.000 asylansøgere i hvert af årene. Det er det samme, som vi har oplevet indtil nu. Så jeg er nødt til at spørge statsministeren: Hvordan synes statsministeren selv det går i forhold til at leve op til de løfter, han har givet, om at prøve at undgå at blive en fiasko?

Kl. 21:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:45

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er slet ikke nogen grund til at have en konfrontation, for jeg vedstår mig det der citat, og regeringen skal jo bedømmes på sin evne til at gennemføre sin politik, i takt med at dagene, ugerne, månederne og årene går. Vi har været her i 102 dage, så det er måske lige tidligt nok at gøre regnebrættet helt op endnu.

Vi har lavet opstramminger. For mig er der ingen tvivl om, at det har effekt. Det har jo været et gennemgående tema i debatten her i dag, altså selv fru Johanne Schmidt-Nielsen er jo nu af den formening, at opholdsvilkår betyder noget. Man må jo også bare helt stilfærdigt konstatere, at når man ser på, hvad det er for et pres, der er på Europa, hvad det er for en vandrings, der har været igennem Europa, og sammenligner det med, hvilket antal der har søgt asyl i Danmark, må man bestemt tro, at der er en sammenhæng. Og ja, derfor er det vores ambition at bringe det antal ned. Hr. Nicolai Wammen ved jo godt, at 2016 indbudgetteres, når vi kommer længere hen på året, og 2017 og 2018 er rene tekniske skøn.

Kl. 21:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Dan Jørgensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 21:46

Dan Jørgensen (S):

Jeg kan forstå, at man helst skal bruge sådan en hesteanalogi, hvis man vil tages seriøst i det her hus, så det må jeg også forsøge. Jeg hørte historien om en berømt professor, som havde en hestesko hængende over sin dør, fordi sådan en jo bringer held og lykke. Så blev han spurgt: Hr. professor, De er videnskabsmand, hvordan kan De underlægge Dem sådan en overtro? Så sagde han: Jeg har hørt, det virker, selv om man ikke tror på det.

Sådan føler jeg også lidt at regeringen agerer i forhold til deres egen asylpolitik. Statsministeren står og siger: Vi skal måles på den, den skal nok virke. Men ser man på regeringens egne papirer, og ser man på deres egne fremskrivninger, så budgetterer I jo med, at der vil komme nøjagtig lige så mange asylansøgninger de næste 4 år.

Hvordan skal befolkningen kunne tro på jeres løfte, når I ikke engang selv gør?

Kl. 21:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det er altså ikke tilladt med direkte tiltale. Det har været brugt rigtig meget i dag, selv af garvede folketingsmedlemmer. Man tiltaler ikke direkte.

Værsgo.

Kl. 21:47

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det var jo Dan Jørgensens egen partiformand, der introducerede den her Hjallerup Marked-jargon i den politiske debat.

Vi har lavet nogle asylstramninger. Vi kommer til at lave flere ting, opstramning af familiesammenføring m.v. Vi drejer vores udviklingspolitik i retning af at støtte op om nærområderne. Vi har lagt 100 mio. euro på bordet i forhold til EU for at fremme en europæisk løsning, der skal sikre, at man vender illegale migranter i døren og returnerer dem. Det er jo nogle af de ting, der skal vise sig at have en effekt. Jeg tror fuldt og fast, at de vil have en effekt. Og vi skal måles på, hvordan virkeligheden former sig.

Det er sådan, at det, der er lagt ind i finanslovsforslaget, er et foreløbigt skøn, som vil blive justeret ind, når vi kommer længere hen på året. Det, at der er lagt noget ind i 2017 og 2018, er jo ren teknik. Det udtrykker ikke nogen politisk ambition, det er ren teknik. Så må jeg ikke foreslå hr. Dan Jørgensen, at man væbner sig med tålmodighed. Regeringen har været her 102 dage. Der er 4 år, til vi skal til valg igen, og der vil man jo kunne gøre op og der vil man kunne se, hvordan det her område har udviklet sig.

Kl. 21:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Dan Jørgensen.

Kl. 21:48

Dan Jørgensen (S):

Det handler ikke så meget om min tålmodighed. Mit parti sagde jo faktisk i valgkampen, at der er noget, man kan gøre for at påvirke antallet, men at der også er meget, man ikke kan styre, hvor statsministerens parti gav et noget andet indtryk, nemlig at de lovede, at når de kom til magten, ville der ske ikke bare et straksindgreb, men også en straksopbremsning. Kan jeg få statsministeren til at bekræfte, at der jo ikke er sket en straksopbremsning, og kan statsministeren svare på, hvornår det så vil ske? Vil det være inden udgangen af det her år, eller vil det være inden udgangen af næste år, eller skal vi helt ind i næste valgperiode, før sådan en opbremsning vil ske?

Kl. 21:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:48

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er ingen tvivl om, at de vilkår, man stiller op, har betydning i en situation, hvor vi står med det nye, at folk ikke kun flygter fra noget, men flygter til noget. Danmark er ikke det første sikre land, man støder på, hvis man f.eks. flygter fra krigen i Syrien. Det er det ikke. Når man bevæger sig hele vejen op og passerer Østrig og Tyskland og kommer til Danmark, er vi ikke den første sikre destination. Derfor betyder de vilkår, vi tilbyder, noget for, om man lægger sin an søgning ind her.

Det er måske også derfor, man kan se, at selv om presset på Europa er større, end det var sidste år, og den her situation er helt ekstraordinær, så er det antal, der har søgt asyl, altså i talende stund,

mindre, end det var på samme tid sidste år. Det hænger nok sammen med, at det, vi gør, har en effekt.

Kl. 21:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:49

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. En af de ting, som vi ikke har talt så meget om i dag, men som faktisk også er en temmelig voldsom, kan man sige, nyskabelse i regeringens forslag til finanslov, er den grønthøster, der kommer til at være på vores uddannelsesinstitutioner, på 2 pct. om året, det er ca. 8,7 mia. kr., der skal findes på uddannelsesområdet over de næste 4 år, og som et svar på kritikken af det har uddannelsesministeren kaldt vores uddannelsesinstitutioner for kornfedede. Jeg tror med al respekt muligvis at de elever, som går lige her rundt om hjørnet på Københavns tekniske skole, hvor lofterne er ved at falde ned, og hvor man har lærerfri undervisningstimer, synes, det er lidt af en overdrivelse, for ikke at tale om de universitetsstuderende, der stadig væk sidder i vindueskarmene, når de endelig langt om længe får en undervisningstime i løbet af en uge. Jeg synes, det er meget, meget kortsigtet. En af de ting, der har været påpeget fra uddannelsesinstitutionernes side, er bl.a., at det her kommer til at betyde, at der er uddannelsesinstitutioner i udkanten, der kommer til at lukke. Hvordan hænger det sammen med statsministerens egne ambitioner om et geografisk sammenhængende Danmark, som jeg vist hørte ham sige for et par dage siden?

Kl. 21:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 21:51

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke først sige til det her med, at når vi stiller det her krav til uddannelsessektoren – hvor fru Pernille Skipper så siger, at det er nyt, og det er det jo i den forstand, at det ikke har været gjort før – så er det faktisk noget nær den eneste del af den offentlige sektor, hvor man ikke har stillet det krav. For det har vi jo gjort i en meget, meget lang årrække, f.eks. til sundhedsvæsenet, og vi synes, det er rimeligt også at stille det til uddannelsessektoren i en situation, hvor vi jo altså har tilført uddannelsessektoren milliarder og milliarder af kroner ekstra over de seneste mange år, i takt med at indtaget af studerende er steget. Og derfor er det vores bestemte vurdering, at det er fair nok at stille det krav på linje med det, man stiller til andre, og derved frigør vi jo et rum til prioritering. Og så vil det jo være sådan, når vi laver finanslov for 2017, for 2018 og for 2019, at vi vil tage stilling til, hvordan det råderum, der derved bringes frem, skal bruges. Det er jo fuldstændig den samme tænkning, der ligger bag det, vi gør i forhold til kommunerne, og derfor står jeg jo ikke her og udelukker, at en del af de ressourcer kan returneres til uddannelsessektoren.

Kl. 21:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Pernille Skipper.

Kl. 21:52

Pernille Skipper (EL):

Altså, man kan jo formulere det som nedskæringer eller krav, men det ændrer jo ikke på, at der er konsekvenser af de krav, man så stiller. I sundhedssektoren har det ført til, at sundhedspersonalet skal løbe hurtigere og hurtigere hele tiden, fordi der hele tiden bliver stillet effektiviseringskrav. Der tror jeg, man skal tale med nogle sygeplejersker om, hvad det er, de møder hver eneste dag, og ikke mindst

nogle patienter om, hvad det er, de møder hver eneste dag. For det har nogle konsekvenser, og det har det også på uddannelsesinstitutionerne. Meget konkret har man jo fra professionshøjskolernes side peget på, at uddannelsessteder i Thisted, på Bornholm, i Nykøbing Falster og Nørre Nisum står til lukning, hvis det her bliver virkelighed. Hvordan hænger det sammen med statsministerens ønske om et geografisk sammenhængende Danmark?

Kl. 21:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Statsministeren.

Kl. 21:53

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, i sundhedssektoren har det altså ført til, at vi over 10 år har været i stand til at behandle væsentlig flere patienter væsentlig bedre og med større overlevelsesrater end før i dansk historie, fordi det skaber et udviklingspres. Og det tror vi sådan set er det samme, der kan ske her. Så ved jeg, at begge de ministre, der er involveret i den konkrete udmøntning af det her, naturligvis ønsker at sikre, at det også sker på en måde, hvor der tages geografiske hensyn, og det er jo bl.a. derfor, man har skævvredet det i forhold til noget af grundtilskuddet i visse af skoleformerne. Det står jo i kontrast til den regering, der var der før, som entydigt dimensionerede uddannelserne på en sådan måde, at det var til skade for alt, hvad der var, jeg havde nær sagt uden for hovedstadsområdet.

Kl. 21:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Trine Bramsen, Socialdemokraterne.

Kl. 21:54

Trine Bramsen (S):

Jamen lad os da blive på Hjallerup Marked, og på Hjallerup Marked er 15.000 lig med 15.000, og derfor spørger jeg igen helt tålmodigt: Når statsministeren for blot et år siden stod her i Folketingssalen og hævdede, at en asyltilstrømning på 15.000 var en asyltilstrømning, der var helt ude af kontrol, og når 15.000 så er det antal asylansøgere, som regeringen selv siger der vil komme i år, mener statsministeren så, at situationen i dag er under kontrol, eller er den stadig ude af kontrol?

Kl. 21:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren.

Kl. 21:55

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Situationen er i hvert fald ikke ønskværdig. Jeg ved ikke, om man skal lægge den måde, der spørges på, til grund for, at det synes man så i Socialdemokratiet, eller hvad? Altså, jeg synes ikke, at det er uproblematisk, hvis vi i en årrække frem skal have niveaue 15.000 flygtninge ind i Danmark, som efterfølgende får familiesammenføring i et eller andet forhold, der hedder 1:3, eller noget sådant. For det kommer til at skabe et helt voldsomt pres på vores kommuner og vores integrationsindsats.

Så nej, jeg synes ikke, at det er uproblematisk. Og det er sådan set derfor, at vi prøver på at gøre noget for at bringe det tal ned. Vi kan gøre noget herhjemme, og vi kan gøre noget ude, og vi kan gøre noget ude i to dimensioner. Herhjemme strammer vi opholdsvilkårene; det har vi gjort med integrationsydelsen, og mere kommer til. Derude kan vi gøre noget selv i forhold til nærområdeindsatsen, og det er derfor, vi er ved at køre et aktstykke igennem Finansudvalget med ¼ mia. kr. til nærområdesatsen, hvorved vi bruger mere i år, end man gjorde sidste år. Derude kan vi også gøre noget i forhold til

at understøtte EU i, at der kommer en realisme ind i EU's asyl- og udlændingepolitik, hvor man bl.a. vender illegale immigranter rundt ved de ydre grænser. For jeg ser meget gerne, at det tal bliver bragt ned.

Kl. 21:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Trine Bramsen.

Kl. 21:56

Trine Bramsen (S):

Det er jo sådan set ikke et spørgsmål, der kræver, at man har taget en kornfed uddannelse, for at svare på. Det er jo bare helt simpelt: Er situationen i dag ude af kontrol, når der stadig kommer 15.000 asylansøgere, ja eller nej?

Kl. 21:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Statsministeren.

Kl. 21:56

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det ville være spændende at høre fru Trine Bramsens eget svar på det spørgsmål. Altså, det er jo sådan noget Christiansborg-drilleri at spørge på den måde.

Det korte af det lange er, at der kommer mange igennem Danmark, og en del af dem vælger at søge asyl. I forhold til hvor mange der kommer, kan jeg sige, at det er en mindre del. Det er der rimeligvis forskellige forklaringer på. Jeg er slet ikke i tvivl om, at en af forklaringerne er de opstramminger, der har fundet sted, både dem, vi lavede sammen med den tidligere regering om midlertidigt opholdsgrundlag for visse flygtninge, og dem, vi efterfølgende har lavet om integrationsydelse m.v. Og derfor vil det betyde noget, at regeringen lægger op til fortsatte stramminger, f.eks. i forbindelse med familiesammenføring.

Når vi gør det, er det, fordi vi synes, at antallet betyder noget, men det synes man åbenbart ikke i Socialdemokratiet. Jeg synes, det er problematisk, at vi får flygtninge til Danmark i det antal, vi får i øjeblikket. Ja, det synes jeg er problematisk, for det skaber et enormt pres på vores kommuner, som det er svært at honorere.

Kl. 21:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 21:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Det var egentlig, fordi statsministeren kom lidt ind på, at der ikke var så mange, der havde budt ind i forhold til finansloven. Og det er heller ikke, fordi jeg nu vil afsløre alle vores prioriteringer. Den fornøjelse har vi jo i morgen kl. 9.00 hos finansministeren, så den tid, den glæde. Men vi vil selvfølgelig gå konstruktivt ind i det og håber at være med i både den endelige aftale og i en række delaftaler. Men i forhold til delaftalerne, statsminister, har vi i hvert fald den forventning, at det er sådan, at dem, som kommer og leverer besparelserne, pengene, til at finansiere alle de gode gaver, der jo også er i regeringens forslag, også er dem, der er med til at lave delaftalerne om alt fra politi til sundhed, sådan at der ikke er nogen fribilletter for nogen partier. Jeg skal bare høre, om statsministeren deler forventningen om, at man ikke kan gå ind i delaftaler uden også at stemme for det, som skal finansiere gildet.

Kl. 21:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og det er statsministeren.

Kl. 21:59

Kl. 22:02

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen altså, på det her punkt er vi fuldstændig tilhængere af brugerbetaling. Vi udsteder ingen fribilletter. Det var egentlig også det, jeg forsøgte at gøre til en pointe i min første replik, nemlig at vi jo har lagt et fuldt finansieret finanslovsforslag frem, som hænger sammen, som er ansvarligt, som har en buffer – den er ikke kæmpestor, men vi har den – i forhold til budgetgrænser og andet. Det udtrykker regeringens prioriteter. Der er en forhandlingsreserve på 1,7, men derudover vil det jo være sådan, at skal noget prioriteres op et sted, skal man finansiere det et andet sted. Det er jo god parlamentarisk skik, og den vil vi fortsat følge.

Kl. 21:59

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 22:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jeg glad for. Det er jo ikke, fordi vi siger ja eller nej til alt, hvad der ligger i regeringens forslag, men vi kan se rigtig mange gode linjer i det. Jeg synes bare, at når man har hørt debatten – måske var det også det, statsministeren selv var lidt inde på – så har der været utrolig mange partier, som har tegnebogen åben, som har lyst til at bruge penge, men hvor det er lidt svært at høre, hvordan måske især det store oppositionsparti har tænkt sig at være med til at finansiere gildet. Men jeg er glad for statsministerens tilsagn.

Kl. 22:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 22:00

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det bliver så et ekko af det, jeg allerede har sagt. Det siger sig selv, at hvis man – ja, hvis man nu skal bruge sådan en gængs retorik – vil dele gaver ud, må man også finansiere dem. Den, der bestiller musikken, må også betale for den, og hvad man ellers kan finde på at sige af almindeligheder. Det er jo den sammenhæng, der er. Og nu vil finansministeren indbyde alle i morgen og danne sig et overblik over, med hvilket ambitionsniveau man møder ind. Ambitionsniveau er jo her to ting. Altså, det jo ikke kun et spørgsmål om, hvor meget anderledes man synes, at regeringens forslag skal se ud. Det er jo også, om man så har et ambitionsniveau med hensyn til at tage et ansvar for at få det til at se anderledes ud.

Kl. 22:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er Christian Poll fra Alternativet.

Kl. 22:01

Christian Poll (ALT):

Tak for det. Vi har jo været omkring mange emner i dag, men et, som vi stort set ikke har berørt, er naturen, den natur, som vi alle sammen føler os forbundet til, når vi kigger ud ad vinduet eller går en tur i skoven om søndagen. Og i den forbindelse vil jeg sige, at vi jo har flere store kriser, også en på naturområdet, bl.a. er tilbagegangen i biologisk mangfoldighed en af de store kriser, som forskerne anerkender. Der er det jo så så heldigt, at vi faktisk i valgkampen har haft en dialog omkring den statsskov, vi har i Danmark, 125.000 ha. Vi har været ude i en debat omkring, at man kunne omdanne noget af den her skov, som jo langt hen ad vejen bruges til skovdrift i dag, til urørt skov. Forskerne siger, at det faktisk er en af de billigste måder at få god, urørt natur på. Det koster et sted mellem 50 mio. og 100 mio. kr. om året. Hvad siger statsministeren til det?

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 22:02

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det er bestemt en meget interessant tanke, som jeg ved, at miljø- og fødevarerministeren sådan set også deler og gerne vil diskutere på passende tid og sted. For vi har jo også, før vi blev regering, haft den tanke oppe imod en meget dyr Naturplan Danmark, som den daværende regering lavede, at man kunne nå nogle af de samme målsætninger omkring biodiversitet ved i virkeligheden at lade en del af vores statsskove stå uberørte af menneskehånd, hvis man kan udtrykke det på den måde. Så uden at jeg her skal stå og slå mig op som en, der kan alle detaljer i det, vil jeg gerne sige, at det tankesæt, der ligger bag spørgsmålet, deler jeg langt hen ad vejen.

Kl. 22:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Christian Poll.

Kl. 22:03

Christian Poll (ALT):

Det synes jeg var et meget positivt svar. Venstre har selv været ude at foreslå, at man kunne starte med, jeg tror, det var en femtedel eller i den størrelsesorden, af statsskovene. I Alternativet mener vi selvfølgelig, det skal være langt mere, men udmærket at vi kan starte debatten dér, tak.

Kl. 22:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Vi tager næste spørger. Det er hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokraterne.

Kl. 22:03

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Statsministeren var i sin besvarelse til hr. Dan Jørgensen og fru Trine Bramsen inde på nogle af de ting, som man kan gøre ude og hjemme i forbindelse med spørgsmålet om asylstramninger og asylansøgere i det hele taget. Jeg har i den forbindelse med hensyn til det, man kan gøre ude, noteret mig, at regeringen har lavet en annoncekampagne, hvor man skal oplyse flygtninge om Danmarks asylregler, og i den annonce indgår syv punkter. Jeg kunne egentlig godt tænke mig, at statsministeren bare af hensyn til almindelig oplysning til os under debatten her i Folketinget kunne oplyse, hvor mange af de syv punkter den nuværende regering har gennemført.

Kl. 22:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 22:04

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har en eller anden mistanke om, at når hr. Benny Engelbrecht spørger på den måde, er det, fordi hr. Benny Engelbrecht selv kender svaret. Altså, min paratviden rækker ikke til, at jeg kan huske en annonce i en libanesisk avis udenad. Det beklager jeg rigtig meget.

Kl. 22:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 22:05

Benny Engelbrecht (S):

Det har ellers været en annonce, som også er blevet bemærket en del herhjemme, må man sige. Jeg kan oplyse om, at den nuværende regering har gennemført et af de syv punkter. Fem af punkterne blev f.eks. gennemført af SR-regeringen, så når den nuværende regering på den måde reklamerer for den tidligere SR-regerings stramminger, er det så, fordi man mener, at de har en væsentlig effekt på tilstrømningen til Danmark – altså de stramminger, som SR-regeringen gennemførte?

Kl. 22:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.

Kl. 22:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan slet ikke forstå, at der så har været den store forargelse over de der annoncer. Nu skal man så åbenbart slås om copyright, altså om, hvem der har skrevet dem. Det er da helt underligt. De stramminger, som den tidligere regering lavede på f.eks. midlertidigt opholdsgrundlag, har Venstre selv medvirket til. Har de haft en effekt? Det tror jeg bestemt de har. Det er jo den erkendelse, der i øvrigt har bredt sig. Den har også bredt sig i debatten her i dag. Den har også bredt sig i debatten, før vi kom her.

Altså, jeg fremhævede før, at fru Johanne Schmidt-Nielsen selv har været ude i den offentlige debat og har sagt – og nu er det så ikke et citat, men jeg har citeret – og har givet udtryk for den holdning, at det til hendes overraskelse er sådan, at de her ting betyder mere, end hun troede. Andre såkaldte eksperter har været ude at sige det samme, og det har de sagt på baggrund af de bevægelsesstrømme, vi har set den her sommer, hvor det jo helt evident er sådan, at folk ikke kun flygter fra noget, men også til noget. Og der betyder det noget i valget af flygtningedestination, hvilke vilkår der tilbydes. Der er ingen tvivl om, at den stramning, den tidligere regering gennemførte med vores opbakning, plus de stramminger, vi selv lavede, og de stramminger, vi i fremtiden kommer til at lave, vil have en betydning. Det skal alt sammen bidrage til, at vi får et antal, der er håndterbart i forhold til at løse integrationsudfordringen.

Kl. 22:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger i rækken er fru Stine Brix, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 22:07

Stine Brix (EL):

Tak for det. Statsministeren sagde i sin åbningsredegørelse i tirsdags og gentog også her i dag her i replikken, at regeringen løfter sundhedsområdet med 2,4 mia. kr. Det lyder flot, men det er jo ikke sandt, for sandheden er jo, at når man kigger på regeringens finanslovsforslag, kan man se, at regeringen henter pengene på sundhedsområdet til det såkaldte løft, altså at regeringen skærer på sundhedsområdet for at give til sundhedsområdet. Det er jo ikke et løft. Så der må jo være nogle af de der 2,4 mia. kr., man må trække fra det, som statsministeren siger.

Jeg kan da nævne nogle eksempler. Man har taget 290 mio. kr., som var afsat til forløbsplaner til kronisk syge patienter over 3 år; 225 mio. kr., som var afsat til fødeafdelingerne over 3 år; 175 mio. kr., som var afsat til sundhedspleje; 178 mio. kr., som var afsat til forebyggelse, herunder 3 indsatser til selvmordstruede – man har endda været så præcis, at man har været helt nede og finde 2 mio. kr., der var afsat til Livslinjens natåbning.

Altså, skylder statsministeren ikke at sige sandheden om, hvor mange penge regeringen løfter sundhedsområdet med, i stedet for at pynte på tallene?

Kl. 22:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Statsministeren.

Kl. 22:08

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, det skylder statsministeren da i hvert fald at gøre, og derfor har jeg også allerede leveret på det. Hvad angår det, jeg siger, om, at vi løfter sundhedsområdet, så har vi foreløbig gjort det med 1 mia. kr. i den aftale, vi har indgået med regionerne, og så har vi sat penge af, så det når op på 2,4 mia. kr. Det er jo et udtryk for et løft.

Bare for at tage én ting, så trækker man det eksempel med fødeafdelingerne frem. Altså, hvad er det, der sker her? Der er sker det, at den tidligere regering, initieret af Enhedslisten, tror jeg – æres den, der æres bør – synes, det er meget, meget vigtigt, at man, i forhold til den økonomi, der skal være til regionerne, der driver sundhedsvæsenet, skal øremærke en bestemt bevilling, altså at den skal bruges til et bestemt formål. Så forhandler finansministeren med regionerne – det er dem, vi har valgt til at drive vores sygehushæsen – og de udtrykker et ønske om, at de gerne vil gøres fri af øremærkede bevillinger, at de gerne vil have de penge rent. Så får de dem uden øremærkning, men ressourcerne er der jo stadig væk.

Det er fuldstændig det samme som med den der ældremilliard, jeg i dag har måttet høre på at vi skulle have fjernet – vi har ikke fjernet nogen ældremilliard. Vi har fjernet en binding, som var irriterende for kommunerne, fordi kommunerne skulle ligge og søge om at få lov at bruge deres egne penge. Og til deres ønske, ligesom vi nu har gjort det til regionernes ønske, har vi sagt: I får lov at bruge pengene selv; vi skal ikke sidde inde i Folketinget og bestemme, hvordan I driver jeres sygehuse; vi skal ikke sidde inde i Folketinget og bestemme, hvordan I driver jeres kommune. Men pengene er der da stadig væk.

Kl. 22:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Fru Stine Brix.

Kl. 22:10

Stine Brix (EL):

Ja, lige præcis. Pengene er der stadig væk, men så er det jo ikke et løft, og det var det, statsministeren sagde i sin åbningsredegørelse i tirsdags: Her er tale om et løft på 2,4 mia. kr. Men det er ikke et løft, når man starter med at gå hen og hente nogle penge på sundhedsområdet og så aflevere dem igen. Der er i alt tale om 1,2 mia. kr. over 3 år. Jeg synes da, statsministeren skylder vælgerne at sige helt ærligt, at når statsministeren taler om et løft, så henter man nogle af de penge på en lang række områder på sundhedsområdet.

Kl. 22:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.

Kl. 22:10

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er nødt til at sige, at i forhold til det finanslovsforslag, vi har fremsat for 2016, så er det f.eks. rigtigt, at vi har ophævet den øremærkning, der var på ressourcerne til fødeafdelingerne, men vi har ikke fjernet ressourcerne. Nej, det har vi da ikke. Og vi har løftet området. Men nu møder Enhedslisten jo ind til forhandlinger i morgen hos finansministeren, og så kan man spørge tættere ind til det.

Når vi fjerner den øremærkning, er det sådan set i respekt for selvstyret ude i regionerne og kommunerne, fordi vi egentlig tror, at pengene bliver brugt bedre, hvis ikke man bureaukratiserer dem. Der skal også være plads til noget lokalpolitik. Jeg ved godt, der findes folk i Enhedslisten, der synes, at partiskatten er blevet så høj, at man fjerner incitamentet til lokalpolitik, men i mange andre partier er der folk, der er engageret i lokalpolitik. Og derfor synes jeg f.eks., det er unødvendigt at binde en af kommunernes egne milliarder, ved at de først skal ligge og søge om at få lov til at bruge dem. Det er bedre, at de får lov til beholde dem. Så er der også noget overhead, der kan bruges på kerneopgaverne i stedet for.

Kl. 22:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er flere spørgsmål, men tiden er gået, og derfor siger vi tak til statsministeren. Så har vi en enkelt privatist, og derfor giver jeg nu ordet til hr. Christian Juhl fra Enhedslisten.

Kl. 22:12

(Privatist)

Christian Juhl (EL):

Jeg ved, det er sent for dem, der ikke er vant til at være så sent oppe.

Kære statsminister og kære regering. Danmark er et dejligt land, og jeg var da stolt, da min statsminister – og nu siger jeg *min* statsminister, men det er jo ikke helt min statsminister, han er statsminister for hele Danmark – fredag den 25. september 2015 klokken lidt over elleve i nystrøget skjorte, slips, jakkesæt og blanke sko som dirigent på FN's topmøde bankede hammeren i bordet og konstaterede, at FN's 193 medlemslande enstemmigt havde vedtaget 17 nye verdensmål, der skal realiseres frem mod 2030.

Det er de mest vidtgående mål, FN nogen sinde har vedtaget. Mål 1 er at udrydde fattigdom i alle dens former i hele verden. Mål 2 er at udrydde sult, opnå fødevarer sikkerhed og fremme bæredygtigt landbrug. Udenrigsministeren har lært alle 17 mål udenad, når jeg har prøvet ham af, og det kommer vi andre nok også til at kunne i løbet af kort tid.

Mandagen derefter holdt statsministeren sin tale til generalforsamlingen og roste FN's store indsats. Jeg nævner de her ting, fordi jeg synes, der ikke har været så meget ros til statsministeren, og han skal da have lidt.

Jeg vil nævne et par citater fra hans tale, da den jo var ret skelsættende. Jeg skal indrømme, at jeg ender citaterne med at sige, at jeg er helt enig. De er oversat til dansk, og det er min oversættelse, så det er ikke sikkert, at den er så perfekt, som den burde være, men jeg kan ikke læse op på engelsk:

En politisk løsning på krigen i Syrien er nødvendig.

Et andet citat er:

Vi har et internationalt ansvar for at sikre den nødvendige beskyttelse for de næsten 60.000 flygtninge. Og vi må adressere årsagerne til de mange flygtninge.

Så siger statsministeren videre:

Nu skal vi handle gennem nationale politikker og ved at støtte de lande, som har svært ved selv at betale.

Et andet citat er:

Vi har brug for at nå en ambitiøs bindende klimaaftale i Paris.

Og der er jo ikke så længe til.

Det næstsidste citat er:

Behovet for et effektivt FN har aldrig været større.

Til sidst slutter statsministeren med at sige:

Nu må vi handle for at vise vores børnebørn, at vi er i stand til at levere på vores løfter.

Det var meget opløftende at lytte til, vil jeg sige til statsministeren, og jeg ville egentlig allerhelst have stoppet min tale her, for så var alt jo glæde og lykke. Men statsministeren tog pynten af min begejstring, da han 20 timer senere fremlagde forslaget til finanslov i

Danmark. 2,7 mia. kr. vil han spare på den danske udviklingsbistand. Der var godt nok skiftet linje i løbet af de 20 timer.

Danmark vil melde sig helt ud af FN's organisation for industriudvikling, støtten til FN's fond for landbrugsudvikling sløjfes, støtten til international landbrugsforskning afvikles, støtten til FN's befolkningsaktiviteter beskæres, selv om befolkningstilvæksten især i Afrika er en af årsagerne til truslerne om fremtidige flygtningestrømme, FN's udviklingsprogram UNDP beskæres. Alt i alt beskæres FN-bidraget med en tredjedel.

Det var ikke det, FN lyttede til, da statsministeren talte.

Klimaindsatsen beskæres markant. Mozambique, Zimbabwe, Indonesien, Nepal, Pakistan og Bolivia skal ikke længere have udviklingsbistand fra Danmark. Afrika får næsten 4,5 mia. kr. mindre i 2015, 2016 og 2017 trods regeringens løfter om, at Afrika skal oprioriteres. Udviklingsorganisationerne får beskåret deres drift med mere end 25 pct., og oven i det ser jeg, og bliver meget trist, at der allerede i år skæres med mere end 2,8 mia. kr., selv om der kun er 3 måneder tilbage af året.

Med ét hug mister mennesker penge, som de var stillet i udsigt på finansloven. Det gælder bl.a. Ghana: 223 mio. kr.; Mozambique: 94 mio. kr.; Kenya: 300 mio. kr.; Social Dialog, dvs. arbejderrettigheder: 55 mio. kr.; Det Arabiske Initiativ: 106 mio. kr.; klimapuljen 100 mio. kr.; ozonfonden: 62 mio. kr.; FN's fond for kriseopbygning: 42 mio. kr.; FN's terrorbekæmpelsesfond: 9 mio. kr.; FN's fredsoptionsfond: 50 mio. kr.; globalt partnerskab for uddannelse: 125 mio. kr. osv. osv. Man kan selv læse den dødsliste, som Udenrigsministeriet har udsendt.

Jeg kan dog se, at statsministeren har holdt hånden over sine gode venner i den elitære organisation GGGI, som vi jo har diskuteret noget. De skal fortsat have fuld hammer.

Så langt tilbage, som jeg husker – og det er et par år – er der aldrig før skåret så drastisk i udviklingsbistanden. Jeg er ked af den store afstand, der er fra statsministerens flotte ord i FN til den blodige virkelighed i finansloven. Jeg er ked af det på vegne af de mange tusinder ude i verden, der kunne have draget fordel af den hjælp, Danmark før har givet, men som nu beskæres og omlægges så hårdt. Og så hænger det ikke sammen med regeringens mål om at begrænse verdens flygtningestrømme.

Regeringen adresserer ikke årsagen til, at mennesker flygter. Nedskæringerne vil i værste fald betyde øgede flygtningestrømme. Danmark er et dejligt land, men Danmark er også et rigt land. Vi har råd til fortsat at være et fyrtårn ude i verden. Erhvervslivet og mennesker på mit og statsministerens lønniveau har ikke brug for skattelettelser, især ikke når pengene skal tages fra verdens fattige. Undskyld jeg siger det, hr. statsminister: Det er brutalt, det er kynisk og vi kan ikke være det bekendt.

Kl. 22:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Derfor siger vi tak til privatisten, Christian Juhl.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, går vi til afstemning, men jeg giver lige plads til, at folk kan komme hen på deres pladser, så partisekretærene kan få overblik over deres tropper.

Kl. 22:19

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Så er vi vist ved at være på plads. Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 2 af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Søren Pape Poulsen (KF). Der kan stemmes.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 58 (DF, V og LA), imod stemte 55 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Herefter bortfalder forslag til vedtagelse nr. V 1 af Mette Frederiksen (S), Pernille Skipper (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV) og Pia Olsen Dyhr (SF).

Hermed er åbningsdebatten afsluttet.

Kl. 22:20

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er lige et par anmeldelser:

Eva Flyvholm (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 10 (Forslag til folketingsbeslutning om genetablering af Irak- og Afghanistankommissionen) og

Beslutningsforslag nr. B 11 (Forslag til folketingsbeslutning om offentliggørelse af beslutningsgrundlaget for valg af nyt kampfly).

Lisbeth Bech Poulsen (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 12 (Forslag til folketingsbeslutning om etablering af et realkreditinstitut for lån til ejerboliger og erhvervs-ejendomme i yderområder).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet:

Betænkning og indstilling om ændring af forretningsorden for Folketinget. (Justering af taletider under spørgetimen til statsministeren m.v.)

(Beslutningsforslag nr. B 13).

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 20. oktober 2015, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henviser til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet.

Mødet er hævet. (Kl. 22:21).
